

EŞCİNSELLİĞİN TEDAVİSİ

Onarım Terapisi, Vaka Öyküleri

“Dr. Nicolosi, sadeliği, anlaşılabilirliği ve bütünlüğüyle hem uzmanlar hem de herkes için kıymet dolu bir eser ortaya koydu.”

Toby Bieber, Ph.D.

“Bu kitap eşcinsel bireylerle tedavi çalışması sürdüren herkesin okuma listesinde olmalı (eşcinsel terapistler dahil). Öyle ki umutsuzluğa gark olmuş birçok eşcinsel birey için umut vaat ediyor. Eşcinselliğin bazı dinamikleri ve tedavisi konusunda etkili yöntemlerden haberdar olanları okunabilir, heyecanla sayfadan sayfaya taşıyan bir yöntemle aydınlatıyor bu kitap.”

Charles W. Socarides, M.D.

Klinik Psikiyatri Profesörü

Albert Einstein College of Medicine

“Bu farkındalık dolu ve okuması kolay kitap, psikoterapistlere ve danışanlara yardımcı olacaktır.”

Arno Karlen, Ph.D.

Sexuality and Homosexuality: A New View yazarı

“Tedavi edilebilir klinik durumlar alanında eşcinselliği görmek isteyenler için önemli bir destek. Eşcinselliğin psikanalitik açıdan anlaşılması ve tedavisi konusunda destekleyici bu eser, bu klinik durumun nedenselliğine dair seksen yılı aşkın araştırmalara dayanıyor... Eşcinsellikten kurtulmak isteyen binlerce erkeğe umut açılıyor. Eşcinsellik konusunu tartışan taraflar için gereken diyalogu güçlendiriyor.”

Benjamin Kaufman, M.D.

Klinik Psikiyatri Profesörü

University of California School of Medicine

Eşcinselliğin Tedavisi

ONARIM TERAPİSİ VAKA ÖYKÜLERİ

Joseph Nicolosi, PH.D.

Lucy Freeman'in katkılarıyla

EŞCİNSELLİĞİN TEDAVİSİ

Onarım Terapisi Vaka Öyküleri

Joseph Nicolosi, PH.D.
Lucy Freeman'in katkılarıyla

AY!K
K İ T A P

Joseph Nicolosi, Ph.D., istenmeyen eşcinsellik nedeniyle kendisine başvuran binlerce erkekle çalıştığı uzun bir kariyerin ardından 2017 yılında, 70 yaşında vefat etmiştir. ABD patent ofisi, ticari markalı terimi olan Onarım Terapisi'nin kurucusudur. Onarım Terapisi, sosyal bir kavram olan "Dönüşüm Terapisi" ile karıştırılmamalıdır.

Dr. Nicolosi, Amerika'da bu uygulamanın en çok gerçekleştirildiği Thomas Aquinas Psikoloji Kliniği'nin kurucusu ve klinik müdürüdür. Aynı zamanda National Association for Research and Therapy of Homosexuality'nin (NARTH) (Ulusal Eşcinsellik Araştırmaları ve Terapi Derneği) kurucu ortağıdır.

Dr. Nicolosi, New School for Social Research ve California School of Professional Psychology'de eğitim almıştır. Erkek Homoseksüeller İçin Onarım Terapisi; Utanç ve Bağlanma Yitimi; ve Anne Babalar İçin Gençlerde Homoseksüelliği Önleme Rehberi kitaplarının ve aynı zamanda birçok profesyonel dergi makalesinin yazarıdır. Televizyonda yaptığı çok sayıda konuşması bulunmaktadır (bkz. www.josephnicolosi.com).

FRANK NİCOLOSİ anısına

*Beni bu çalışmaya hazırlayan öz disiplinli, müşfik ve özgün
bir babaya*

Aydına Yayıncılık Ltd. Şti.

Ayvansaray Mah. Hoca Çakır Cad. No: 26/1 Fatih / İstanbul

Yayınevi Sertifika No: 50129

EŞCİNSELLİĞİN TEDAVİSİ

Onarım Terapisi Vaka Öyküleri

Joseph Nicolosi, PH.D.

Çevirmen: Ümran Yavuz

ISBN: 978-605-71741-2-3

Birinci Baskı: Temmuz 2022, İstanbul

Copyright©2022, Aydına Yayıncılık Ltd. Şti.

Baskı: Step Matbaacılık

Matbaa Sertifika No: 45522

İçindekiler

Yayıncının Önsözü	7
Giriş	9
İçteki Küçük Çocuk, Albert	13
Evli Bir Erkek, Tom	37
İkili Hayat, Rahip John	63
Bir Maskülen Benlik Arayışı, Charlie	87
Öfkeli Adam, Dan	113
Erkek Sembolleri Arayan Steve	131
Bir Gencin İstirabı, Edward.....	147
“Burada Olmayı Gerçekten İstiyor Muyum?”, Roger.....	177
Erkekler Bir Arada, Grup Terapisi Nasıl İyileştirir?	213
Onarım Terapisi Nasıl Etkili Olur?	253
Referanslar	267
İndeks	269

Yayıncının Önsözü

Eşcinsellik tartışmaları özellikle son 50 yılda sosyal bilimlerde kendisine önemli bir alan bulmuş durumda. Toplumsal cinsiyet eşitliği altında gerçekleştirilen ve kadın-erkek eşitliğini savunan söylemlerin içerisine, kadın-erkek ve “diğerlerinin” eşitliğini sindirme gayreti son yıllarda küresel çapta bir mücadeleye doğru evriliyor. Bu dönüşüm sırasında ise; doğrunun yalnızca kendilerine ait olduğunu, bunun tersini düşünen herkesin bir şekilde hatalı, yanlış veya homofobik olduğunu öne süren aktivist grupların esiri olmuş eşcinsellik sorunu tüm boyutlarıyla tartışılmıyor ve adeta her tartışma daha baştan engellenmiş oluyor. Kavramların yapı sökülmesine uğratıldığı, bilimsel çalışmaların sonuçlarının manipüle edilerek sunulduğu ve tersine pek çok araştırma sonuçlarının yok sayıldığı bir zeminde, eşcinsellik meselesine ilişkin tek söylemin “*eşcinsellik doğuştan gelir ve bireyin ve toplumun bu durumu kabul etmesi gerekir*” olması; bu konuda zorluk yaşayan, ruhsal sancıları içinde yol arayan, dahası eşcinsel olmak istemeyen, toplumsal değerlere ve varsa inancına göre yaşama arzusu taşıyan insanları bir köşeye itmekte, seslerini kesmekte ve muhtemel tedavi imkanlarından mahrum kalmalarına neden olmaktadır. Ayrıca baskın söylem ve tek taraflı literatür, eşcinsel eğilimleri olduğunu düşünen bireylerin, bu hissettiklerine dair sağlıklı ve karşılaştırmalı bir okuma yapma imkanını ve dolayısıyla da incelikli bir karar verme süreçlerini de etkilemektedir. Öte yandan ruh sağlığı alanında çalışan uzmanların da hem almış oldukları eğitimlerde hem de alana dair yapacakları okumalarda da karşılaştıkları tek taraflı ve “keskin” ideolojik anlatılar, mesleki uygulamalarına zarar vermektedir. Çok daha önemli olan durum ise, bu ruhsal sıkışmayı yaşayan kişilere dair çö-

züm üretebilme ve bir psikolojik destek süreci yürütebilme imkanı ortadan kalkmakta, arayışta olanlar “*kabul et ve kurtul*” denklemiyle baş başa bırakılmaktadırlar.

Eşcinselliğin tedavisi gündeme geldiğinde; bunun tamamıyla reddedildiği, oldukça eski dönemlerde uygulanan bazı yanlış stratejilerin gündemde tutularak, tedavinin zarar verici olduğunun vurgulandığını biliyoruz. Geçmişte psikiyatrik rahatsızlıkları tedavi etmek için dehşet verici tekniklerin kullanıldığı gerçeği, bugün psikiyatrik tedavilere karşı “yanlış” dememizi sağlamıyorsa veya psikoloji tarihinde insanları, kafa taslarının boyutlarına göre sınıflayan yaklaşımlara bakarak, psikolojiyi reddetmemizi gerektirmiyorsa, söz konusu eşcinsellik olduğunda, tedavi neden geçmişteki hatalı uygulamaların gölgesinde değerlendirilmekte ve sorgulamaya dahi girilmeden reddedilmektedir? Günümüzde gittikçe politik bir konu haline gelen söz konusu tutumlar; eşcinsellikle alakalı sorun yaşayan, bundan kurtulmak isteyen ve sürecin getirdiği yıkımları onarmak isteyen insanların önüne bir set çekmektedir.

Eşcinsellik ile alakalı söylemlerin tek bir frekansa sahip olmadığını, bu konuda zorlanan ve destek arayan insanlara söylenecek sözlerin olduğuna inanıyoruz. Dahası bu konuda psikolojik bir destek sürecinin mümkün olduğunu; tıpkı diğer pek çok ruhsal problemlerde olduğu gibi, uygun terapi süreçlerinin sağlanması ile, sonuç olarak ortaya çıkan “eşcinsellik” durumunun, süreçleri sakince kritik edilip onarıldığında değişebilen bir ruh haline karşılık geldiğine inanıyoruz. Bu kitap, bu sözlerin belki de girişi niteliğini taşıyor. Bu eserde eşcinsel olmak istemeyen 10 kişinin tedavi sürecine yer veriliyor ve Dr. Nicolosi seans içeriğini olduğu gibi yansıtmaya çalışıyor. Söz konusu tedaviye ilişkin pek çok unsurun gözler önüne serildiği bu çalışmada, insanların eşcinsel davranış eğilimleri geliştirmesinin altında yatan etkenler, gerçek hikayeler üzerinden anlatılıyor ve değişimin nasıl meydana geldiği, mümkün olup olmadığı açıkça anlaşılır bir hale geliyor.

Ayıkkitap, Temmuz 2022
ayikkita@gmail.com

Giriş

Bu kitap, *Eşcinselliğin Tedavisi* (1993) adlı kitabın yeni basımıdır. Tarihsel doğruluk adına, yazarın 1993'te kitabı yazdığı dönemde güncel olan politik olaylara yaptığı atıfları değiştirmedik.

Kayıt altına alınmış seansların gerçek deşifrelerini kullanan bu kitap, Dr. Nicolosi'nin daha teknik olan önceki eseri *Erkek Homoseksüeller İçin Onarım Terapisi*'nin temel ilkelerini örneklerle açıklamaktadır. Bu kitapta, danışanlar asıl erkek benliklerini gizleyen bozulmalarla yüzleşirken, yazarın onlarla nasıl çalıştığının net bir resmini bulabilirsiniz.

Onarım sürecinin temalarını vurgulamak için sözel ifadeleri kısmen daraltma ve klinik sorunları sadeleştirme gereği duyulmuştur. Ayrıca danışanların gizliliğini korumak adına her vaka öyküsü, benzer konuları taşıyan birkaç danışanın birleşiminden oluşturulmuştur. Hiçbir vaka öyküsü, tüm detaylarıyla belli bir danışanla örtüşmemektedir. Herhangi bir bireye olan benzerlik tamamen rastlantısaldır.

Dr. Nicolosi, her zaman danışanın asıl ifadesine yakın olmaya çalışmıştır çünkü onarım sürecinde verilen mücadeleyi ve yenilgileri, süreçte kazanılan içgörüler ve memnuniyeti ifade edebilecek tek kişi onlardır. Danışanların sözel ifadelerine sadık kalarak, onarım teorisinin ve terapisinin temelini oluşturan insan dramını yansıtmaya girişiminde bulunmuştur.

Gey Kurtuluş Hareketi, kişisel tanıklık dramalarıyla halkla ilişkilerde oldukça başarılı olmuştur. Şu anda biz, kişisel tanıklığın karşıt bir türünü, gey kimliğini kabul etmeye çalışan fakat bundan tatmin olmayan, eşcinselliğin altında yatan cinsel kimlik çatışmasını çözmek için Onarım Terapisinden yararlanan birçok eşcinsel erkeğin kişisel tanıklığını sunuyoruz.

Her danışanın özgün bir öyküsü olsa da Dr. Nicolosi eşcinsel danışanlarla çalıştığı yıllarda en çok karşılaştığı kişilikleri temsil eden sekiz danışanı seçmiştir. Eşcinsel ya da heteroseksüel olalım, her birimiz bu sekiz erkeğin bazı yönlerini taşıyoruz. Albert'in kırılğanlığı, Charlie'nin doğruluğu, Dan'ın öfkesi, Steve'in narsisizmi ve Roger'in kararsızlığı gibi.

Bazı okuyucular, Dr. Nicolosi'nin terapötik müdahaledeki yönlendirici tavrına şaşırabilirler. Bu izlenim, kısmen deşifrenin sentezinden kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca, özlüğü ve açıklığı koruma adına bazı belirsizliklerin dışlanmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Onarım Terapisi elbette ilgili bir terapisti, eski terapötik gelenekteki ilgisiz, duygusal açıdan donuk olan analistten ayrılan “müşfik bir provokatör” rolündeki terapisti gerekli kılar. Terapist, belirgin bir erkek mevcudiyeti olarak devreye girmelidir. Baba-oğul, öğretmen-öğrenci modelini takip ederek, danışanı aktif bir şekilde zorlamalı fakat bunu samimi bir şekilde cesaret vererek dengelemelidir. Bu, Onarım Terapisi'nin temel bir ilkesidir. Onarım Terapisi, eşcinselliğin tüm şekillerini açıklamaz, sadece Dr. Nicolosi'nin pratiğinde en yaygın olarak rastladığı sendromu açıklar.

Elbette Onarım Terapisi tüm eşcinseller için değildir. Eşcinsel Olumluyıcı Terapi (Gay Affirmative Therapy) birçok birey tarafından tercih edilmektedir.

Birçok eşcinsel “böyle doğmuşum” görüşüne inanmayı tercih etmektedir, böylece burada yüzleştığımız konuların üzerine eğilmenin zorluğundan kaçınmaktadır. Fakat Amerikan Psikoloji Birliği'nin de onayladığı gibi, eşcinselliğin biyolojik bir temelini olduğuna dair kesinleşmiş bir bulgu mevcut de-

ğildir, medya uzun süre önce halkı bunun aksine ikna etmiş olsa da.

Bazı erkekler için eşcinsel gelişimin üzerinde biyolojik bir etkinin olabileceğini inkâr etmiyoruz. Dr. Nicolosi danışanlarının birçoğunda edilgenliğe ve duygusal kırılganlığa (ve bu yüzden eşcinselliğe sebep olabilen bir cinsel kimlik zedelenmesine) mizaç kaynaklı bir yatkınlığın olduğunu gözlemlemiştir. Dr. Nicolosi, her zaman “böyle doğmuşum” inancını, “beni eşcinsel yapan gelişimsel sorunlara bakmayı gerçekten istemiyorum” demenin başka bir yolu olarak görmüştür.

Bu kitap ilk olarak 1993 yılında Jason Aronson A.Ş. tarafından, *Eşcinselliğin Tedavisi: Onarım Terapisi’nden Vaka Öyküleri* adıyla yayımlanmıştır. Ardından Rowman & Littlefield tarafından yeniden basılmış ve 2019’da telif hakkı Liberal Mind Yayıncılık tarafından devralınmıştır.

Kitap, eşcinsellikle ilgili politik, yasal ve psikoterapötik meselelerin üzerinde toplumda eş görülmemiş bir tartışmanın yaşandığı bir zamanda yazılmıştır. İlk yayım döneminde, ordudaki ve izci grubundaki geyler ve bazı eyaletlerin gey haklarına ilişkin yasal düzenlemeleri hakkındaki tartışmalar alevlendi. Gey evliliği tartışması henüz başlamamıştı. Ruh sağlığı alanının her dalında, Onarım Terapisi’ne, danışanda hiçbir değişim sağlamadığını ve ona yarardan çok zarar getirdiğini ileri sürerek yasadışı ve etik dışı olma damgasını vurma girişimleri, daha o zaman bile vardı. Bu yazının kaleme alındığı zamanda da (2019), danışanın tedavi haklarına karşı yapılan tehditler, tehlikeli bir boyuta varacak düzeyde artmıştı.

Eşcinselliği tedavi etme girişiminde bulunan her psikoterapi çeşidi kuşku uyandırma eğilimindedir. Tedavinin tarihi düşünüldüğünde, böyle bir tepki anlaşılabilir. Eşcinsellere yöneltilen tedavi adı altındaki uzun süren düşmanlık; elektroşok terapisi, iğdiş edilme ve beyin ameliyatını kapsar. Eşcinselliğin gelişimsel bir bozukluk olduğu gerçeğini gerekçe olarak kullananlar tarafından, eşcinseller üzerinde büyük bir toplumsal adaletsizlik suçu işlenmiştir.

Bizim amacımız, bu tutucu düşmanlığa katkı sağlamak değil. Bununla birlikte, bilim ve politika arasında bir ayrım gözetilmelidir ve bilim, politik baskıya karşı bir silah olarak kullanılmamalıdır. Yukarıda bahsi geçen istismarcı tedavi yöntemleri çok uzun zaman önce ortadan kaybolmuştur. Fakat gey aktivistleri, meclis üyelerini istenmeyen eşcinselliğin azaltılması için verilen *etik* çabaları yasaklamaya ikna etmek için bunları meclis üyelerine hâlâ kullanılıyormuş gibi, Truva Atı gibi bir yanılgı oluşturarak sunmaktadırlar.¹

National Association for Research and Therapy of Homosexuality (NARTH) [Ulusal Eşcinsellik Araştırmaları ve Terapi Derneği] 1990'larda bilimsel ve terapötik meselelerin politikleştirilmesiyle mücadele etmek için kurulmuştur. NARTH, rahatsız edici düşünce, duygu ve davranışlarla mücadele eden ve bunları kendi kimliğinin bir parçası olarak kabul etmeyen danışanlar için terapötik teknikler geliştiren ve bu konuda çalışmalar yapan terapistlerin haklarını savunmaya devam edecektir.

Dr. Nicolosi, danışanlara yönelik anlayışını etkileyen, preö-dipal, onarım dürtüsü geleneği içindeki eski psikanalitik araştırmacılara ve özellikle Sandor Rado'ya, M.D., Irving Bieber'e, M.D. ve Charles W. Socarides'e, M.D. minnettarlığını sunmayı diler.

1 Editör Notu: Bu kitapta anlatılanlar Amerika Birleşik Devletleri'nin siyasi ve politik zemini üzerinden şekillenebilmektedir. Okuyucunun bunu göz önünde bulundurmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

İçteki Küçük Çocuk, Albert

Albert ihtiyatlı bir şekilde ofisime girdi. Sanki buraya neden geldiğini bilmiyormuş gibi kararsız görünüyordu. Beni hızlı ve utangaç bir şekilde selamladı, sonra dışarıdaki Ventura Boulevard² manzarasıyla ilgilenmeye başladı.

“Sizi gördüğüme memnun oldum, Bay O’Connor” Ona sandalyeyi işaret ettim, çekinerek oturdu.

Ben de Albert’in karşısındaki sandalyeye oturdum ve temiz giyimli, biraz şişmanca olan bu genç adamın soluk yüzüne baktım. Albert odaya bakındı ve şu yorumu yaptı, “Bitkilerinizi sevdim. Ofisiniz botanik bahçe gibi görünüyor.”

Her zaman yeşil rengini tercih ederim. Orman yeşili duvarlarda, Rönesans’ın zirve döneminin klasik İtalyan gravürleri asılıdır. Kanepenin üzerindeki duvarda, Vinci’nin *Madonna ve Çocuk* eserinin, narin, tatlı kehribar renkli baskısı vardır. İtalyan pişmiş toprağından saksılarda gür yeşillikler, büyük pencerelerin üzerinden tavana kadar uzanır. İki büyük, kemerli, koyu kestane renkli kütüphane rafı karşı duvarı kaplıyordu. Ağır kitaplarla yüklüydü, art arda dizili eğretiliotu ve sarmaşıklerle diziliydi. Albert’in ambiyansı beğeneceğini biliyordum. Telefonda bana bir çocuk yuvasında çalıştığını söylemişti.

“Tüm bu yeşillikler, evdeki odama benziyor.” diye ekledi. Hafifçe gülümsedi. “Nerde olursam olayım, kendimi hep bitki

2 Los Angeles, Kaliforniya’da bulunan bir yol. (ç.n.)

ve çiçeklerle çevrelemeye çalışırım.” Albert, kayıp bir çocuğun hüznüyle, biraz yumuşak bir tonda konuşuyordu.

“Bugün çocuk yuvasına yaşlı bir hanımefendi solmuş bir eğreliotu ile geldi.” dedi. “ ‘Ona yeterince ışık vermemişsin.’ dedim ona. ‘Eğreliotu, uygunsuz bir güneş ışığı olmadığı sürece, ışığı çok sever.’ Beni takdir etti. İnsanlara bu şekilde yardımcı olmayı çok severim.” Yüzünde hoşnutluğunu belirten bir gülümseme oluştu. “Çoğu zaman o solmuş eğreliotu gibi hissediyorum, gereğince ilgilenilmemiş.”

Çocukluğun hayalci dünyasını çok geride bırakmış Albert’te bir kırılganlık, neredeyse bir çelimsizlik sezmiştım. Albert hâlâ yetiştiğı Malibu’daki derme çatma çiftlik evinde, anne babasıyla birlikte yaşıyordu. Tek kardeşi olan üvey abisi uzun zaman önce evlenip evden ayrılmıştı.

İlk birkaç seansta Albert oldukça sessizdi, ciddi, kahverengi gözlerini sanki ne diyeceğini bilmiyormuş gibi üzerime dikiyordu. Haftalar sonra nihayet yoğun cinsel duygularını açığa çıkaracak kadar rahat hissetmeye başladı. Albert kendisini, kabul etmek istemediğı arzular tarafından parçalara ayrılmış, bir adamın bedenine hapsolmuş küçük bir çocuk gibi hissediyordu. Bana hikâyesini anlattıkça, küçük iyi çocuk imgesi detaylanıyor ve kelimeleri daha net bir hal alıyordu. Sonra sesi nerdeyse bir histerik gibi tizleşiyordu.

Yağmurlu bir gün Albert, benim *bedene yabancılaşma* diye adlandırdığım, eşcinsel deneyimin yaygın bir yönü hakkında konuşmaya başladı. Çoğu eşcinsel birey, genellikle heteroseksüel erkeklerde görülen rahat alışılmışlıktan farklı olarak, bedenlerinden soyutlanmış bir çekicilik tanımlar. Aslında, heteroseksüel erkeklerdeki bu bedenleriyle ilgili rahat olma durumu, genellikle onları gey erkeklere çekici kılar. Albert’in kendi bedenine karşı yabancılaşması çok uç bir noktadaydı. O, erkek bedeninin kirli ve utanç verici olduğu düşünülen bir evde yetişmişti.

O gün, sandalyesinde sanki muhalif bir şekilde otururken, çocuksu sesiyle dedi ki, “Kötü bir hafta geçirdim ve bir sürü tu-

haf duygu yaşıadım, bu duygularla çok zor baş edebildim.” Suçlu bir ses tonuyla ekledi: “Yoğun bir cinsel arzu duyuyorum.”

“Bu hafta yoğun cinsel arzundan dolayı mı kötü geçti?”

“Evet. Uyuyamadım. Neden olduğunu bilmiyorum ama öfkeliyim.” devam etti, “Şöyle bir bakıyorum da herhangi bir cinsel duyguya karşı tepkim her zaman korku, sonra da öfke oluyor.”

“Öfken korkuya karşı oluşturduğun bir savunma mekanizması, peki neyden korkuyorsun? Neden cinsel duygular seni korkutuyor?”

“Bilmiyorum.” çaresizce yanıtladı. Sonra, “Kendimle ilgili fiziksel olan herhangi bir şey hakkında birçok çatışma -utanç- yaşıyorum.”

Dinlerken başımı salladım.

“Annem bedenimle ilgili herhangi bir şeyi gereğinden fazla abartırdı.”

“Bu gerçek mi?”

“Evet. Ben küçükken ne zaman kontrolü kaybedip yatağı ıslatsam ya da başka bir şey yapsam, kalp krizi geçirirdi. Hastalandığımda bütün teyzemleri, amcamları arardı ve gergin bir sinir bozukluğu yaşırdı. Ve bir keresinde beni kuzenimle bir çeşit seks oyununda yakalayınca gerçekten deliye dönmüştü.”

“Ne olmuştu?”

“Kuzenim başlatmıştı. O yıllarda bana hep yapıyordu, seksi hiç cinsel saldırı gibi düşünmemiştim. Beni kullandığını hiç fark etmemiştim. Aslında onu en iyi arkadaşım zannediyordum.”

“Buna ilk başladığınızda kaç yaşındaydın?” diye sordum.

“Yaklaşık 9, kuzenim de 15 yaşındaydı. Cinsel açıdan çok agresifti. Her zaman aylak aylak dolaşmak isterdi. O zaman kimseyle bir ilişki kurmadığım izole dönemdeydim. “Ve” itiraf ederek, “o zamanlar aşk konusunda ümitsiz olduğumu söyle-

mem gerekiyor. Cinselliği aşk olarak gördüğüm için artık kendimi bağışlamam gerekiyor. Nefret ettiğim ve yanlış olduğunu düşündüğüm şeyleri kuzenimin bana yapmasına izin vermiştim. İçten içe ağlıyordum ama bu oyuna devam ettim ve hangi halt ona iyi geliyorsa onu yapmasına izin verdim.”

“Ne sıklıkla olurdu bu?” diye sordum.

“Birçok kere. Yıllar boyunca eve her gelişinde.”

“Peki ya annenle baban? Orada değiller miydi?”

“Neredeydiler bilmiyorum. Bir fikrim yok. Sadece her seferinde çaresiz hissediyordum. Eğer onun istediğini yapmazsam benimle arkadaş olmaz diye düşünüyordum. Doğuştan manipülatördü. Küçüklüğümden beri istediğini elde etmek için hep beni işletirdi. Dıştan bakınca uzun bir zaman onunla iyi anlaştım. Ama özümde onu hiç istemiyordum. Sevgi gördüğümü düşünüyorken bile, bana yaptığı şey ona karşı nefret besleme sebep oluyordu.”

Albert devam etti, “Sonunda, kuzenim beni bir kenara bıraktı. Lisedeyken bir ya da iki kere bir çocuk bana yine aynı cinsel şeyleri yaptı, benimle arkadaş olsun diye onu memnun etmiştim. Erkeklerin beni kullanmasına neden izin verdiğimi bilmiyorum. Sanırım bana maceracı ve heyecan verici geliyorlardı ve sonra birlikte eğlenceli şeyler yaparız diye düşünüyordum.” Albert, küçük iyi çocuğun hayatında eksik olan erkeksi maceraperestlik ve eğlenceden söz ediyordu.

“Annen seni o zaman kuzeninle yakaladığında ne yapmıştı?”

“Beni cezalandırdı... beni bir kemerle dövdü ve birkaç saatliğine banyoda kilitledi. O günden sonra, sanırım bu yüzden kapalı alan korkum oldu. Bana dedi ki, benim yaptıklarım benzer şeyler yapan kişiler yüzünden Tanrı bütün bir şehri yıkmış.”

Albert devam etti, “Söylediğim gibi, kuzenimle olanlardan sonra sadece birkaç kere cinsellik yaşadım. Her seferinde, dışarıdan o şeyle iyi anlaşıyor gibiydim ama içimden nefret duyuy-

yordum. “İstemiyorum, canımı yakıyor.” diye düşünüyordum. Hemen sonra “Hadi ama acıtmıyor. Çocukken taciz edildiğinde acıtıyordu sadece.” “Cinsellik konusunda hâlâ bir çocuk gibi hissediyorum.”

Albert’e onarım dürtüsü teorisini açıkladım. Bu teoriye göre, çocukken başından geçen seks oyunları, başka erkeklerle ilişki kurma yoluyla kendi erkekliğini keşfetme ve koruma girişimleri idi. Onarım Terapisi’ne başlayan birçok erkek gibi, Albert de eşcinsel davranışının, erkekliğine karşı duyduğu yabancılaşmayı gidermek için bir girişim olduğunu anlayınca bir rahatlama ve güvence hissetti.

Albert bana oldukça izole edilmiş bir çocukluk tanımlamıştı. Diğer çocuklarla çok az iletişim kurmuştu. Ne annesinden ne de babasından erkekliğiyle ilgili bir onay görmüştü. Bir erkek olarak kendini yetersiz hissettiğinden, eşcinsel ilişki yoluyla ilgi, sevgi ve onay (Üç A)³ ihtiyacını gidermeye çalışmıştı. Annesinin ona yüklediği utanç duygusu, erkekliğine karşı duyduğu yabancılaşmayı iyice derinleştirmişti.

“Bedenine karşı daha rahat ve onaylayıcı hissetmeye ihtiyacın var.” dedim.

“Biliyorum,” dedi Albert, “Büyük bir kamyon tekerinin üzerindeymişim de ehliyetim yokmuş gibi hissediyorum kendimi. Bir erkek bedeninin içindeki küçük bir çocuk gibi hissediyorum.” Sonra çocuksu sesi sertleşti ve yükseldi. “Benim için gerçekten çok zor, lanet olası zor. Kendimi kontrol edemediğim zamanlarda hep kahredici bir suçluluk hissediyorum.”

“Erkek bedeninin annen ve baban tarafından hiçbir şekilde kabul edilmediğini hissediyorsun.”

“Tıraş olmaktan hep nefret ettim,” dedi, “ve cinsel arzu duymaktan da nefret ettim. Aslında hâlâ ediyorum.”

Albert uzun zamandır gömülü olan derin hayal kırıklığını, sanki hayatında ilk defa duyup anlıyormuş gibi özgürce ifade ediyordu. “Herhangi bir vücut fonksiyonu bir problem gibi

3 Attention, affection, approval

geliyor.” Sözlere ağzından kırılğan bir ses tonuyla kesik kesik çıkıyordu. “Bedenim ne zaman yoğun bir cinsel istek duyarsa, gergin hissediyorum. Kontrolümü kaybedeceğimi ve mastürbasyon yapacağımı anlıyorum. Sonra biri beni o halde bulacak diye korkuyorum. Bir geziye çıkmadan önce kendimi orgazm olmak için zorluyorum. Bir arkadaşın evinde ya da kampta kalırsam ve uykuda boşalırsam diye korkuyorum. Biri yatağımın ıslak olduğunu görür diye ödüm kopuyor.”

“Çocuk yuvasındayken erkekler tuvaletine gitmek zorunda kaldığımda kimse olmasın diye dua ediyorum. En sonunda girip tuvaletimi yapıyorum.”

“Sen tuvalet utangacısın.” dedim.

“Ne?” Şaşırmış bir şekilde bana baktı.

“Bir kişinin umumi tuvaletlerde idrarını yapmada zorluk çekmesine ‘tuvalet utangaçlığı’ diyoruz. Eşcinsellikle ilişkili bir kendini ortaya koyma sorunudur.”

Sessizleştii, ardından şöyle söyledi, “Yoğun cinsel arzular duyan ve erekte olan bir cinsi varlık olduğum için korkunç hissediyorum. Daha kötüsü, erkeklerle seks yaşamakla ilgili düşüncelerim var.”

Sonra ürkekçe sordu, “Bu aşağılanmışlığı neden hak ediyorum, Dr. Nicolosi? Ne suç işledim?”

“Senin ‘suçun,’ ” dedim, “bir erkek bedenine sahip olmak.”

“Cinsel duygularım olduğu için kendimi aşağılanmış hissediyorum.” diye itiraf etti. Sonra bir iniltiyle, “Onlardan tamamen, tamamen, tamamen utanıyorum.”

“Mastürbasyon,” dedi, “annem ve babamı bana cinsellikle ilgili bir şey anlatmadıkları için cezalandırma şeklim. Cinsel bir varlık olmama izin vermedikleri için annemden, babamdan ve kiliseden oç alma biçimim.”

“Sana cinsiyetsiz bir varlık gibi davranılmasına karşı bir isyan.” diye belirttim. “Mastürbasyon yapman aslında bir savunma.”

“Evet.” dedi Albert gururlu bir sesle. “Bu esasen, hayatımdaki en acı veren şeylerden birine karşı bir ‘lanet olsun’ tavrı. Bu mücadelenin içine gireli on beş yıl oluyor. Bu benim için anne ve babama şunu demek gibi, ‘benim erkek yönümü gerçekten bilmiyorsunuz ya da istemiyorsunuz, ben de kendimi dışa vurmanın bir yolunu bulmak zorunda kaldım.’”

“Şunu biliyoruz ki, eşcinsel erkekler mastürbasyon yapmaya heteroseksüel erkeklerden daha meyillidir.” dedim. “Bu, penisle... kaybedilmiş erkeklikle bir ilişki kurma ritüelidir.”

Albert bunu düşünerek başını salladı. “İçimde çok fazla korku var.” diye itiraf etti. “Erkeksi olmaktan, erkek olmaktan korkuyorum. ‘Yapamazsın!’ düşüncesi peşimi bırakmıyor.”

Derin bir cesaretsizlikle iç geçirerek omuzlarını kaldırdı. “Tüm bunları kendime niye anlatıyorum ki?”

“Bu senin yolundan gittiğin senaryo.” dedim.

“Neden cinsellik herkes için iyi ama benim için değil?” diye sordu. “Neden herkes gibi büyüyemiyorum?”

Sorusuna tam da benim cevaplayacağım şekilde cevap verdi, “Annem ve babamla bir yetişkin gibi ilişki kuramıyorum hâlâ. Sanki etraflarında dönen bir çocuk gibiyim.”

Bu kelimeleri eşcinsel danışanlarımdan sıklıkla duymuşumdur. “Annem ve babamın yanında iyi küçük çocuk olabilirim ama onların yanında nasıl yetişkin bir erkek olabilirim bilmiyorum.”

Aylar geçtikçe, Albert küçük ama önemli ilerlemeler yaşamaya devam etti. Kendini ortaya koymada önemli adımlar atmıştı ve cinsel duygularına karşı suçluluk duyarak kendine çok fazla işkence etmiyordu.

Albert vakası, doğal erkeksi mücadelelerini kabul edemeyen erkeğe çarpıcı bir örnektir. Birçok eşcinsel birey, kendisine cinsel duygulardan mahrum, saf, küçük iyi çocuk gibi davranılmış bir geçmişe sahiptir. Genellikle bu yanlış kimlik, anne tarafından çocuğa verilmiştir. Erkek özdeşleştirmesi için tek geçerli kaynak olan baba da duygusal açıdan mevcut değildir,

eşinin çocuk üzerindeki yoğun tesirine müdahale edemez ya da onun farkında bile değildir.

Eşcinsel erkeklerin geçmişinde kaygılı bir annenin olması sıkça rastlanan bir durumdur. Bu fazla müdahaleci, çocuğu etrafında dönüp duran anneler oğulları için en iyisini isterler ama onların otantik ihtiyaçlarını tanıyıp karşılık veremezler.

“Annemin bana olumlu şeyler söylediğini hatırlıyorum ama söyledikleri doğru değildi. Bir keresinde kikbol⁴ oynayan birkaç çocuk canımı acıtmıştı. O zaman sekiz yaşlarındaydım ve biraz hantal gibiydim. Annemin ‘Senin onlara ihtiyacın yok. Sen onlar için fazla iyisin.’ dediğini hatırlıyorum.”

Acı acı güldü. “Beni desteklemesi iyi gelmişti ama o zaman bile yalan söylediğinden şüphelenmiştim. Onunla iyi geçiniyordum çünkü bana iyi hissettiriyordu.”

“Yalan neydi?”

“Diğer çocuklardan daha iyi olmam, onlarla oynamaya ihtiyacımın olmaması.”

Albert’in annesi kaygılı ve müdahaleci olduğu halde, aynı zamanda çelişkili olarak ihmalkârdı. Albert bana daha küçük bir çocukken nasıl kulak enfeksiyonları geçirdiğini anlattı. Annesi doğru şeyi yapma kaygısıyla, ona devamlı antibiyotik vererek gereğinden fazla ilaç kullanmasına sebep olmuştu. Sonuç olarak Albert, bugün de sorun yaşamasına sebep olan, penisiline karşı şiddetli bir reaksiyon geliştirmişti.

Albert şunu dile getirdi, “Anne ve babamın haysiyetimi ne kadar zedelediklerini görebiliyorum.” Üzgün bir sesle devam etti, “Sadece sizinleyken bu çirkin tarafımı serbestçe açığa vuruyorum.” Durdu, sonra sersemlemiş bir ses tonuyla ekledi, “Tuhaf. Son zamanlarda annem ve babamdan daha uzak hissetmeye başladım. Bu uzaklık çok tuhaf geliyor çünkü her şeye rağmen onları hâlâ çok seviyorum.”

“Hayır, tuhaf değil.” diyerek onu yatıştırdım. “Şu anda, önemli ve uzun zamandır gömülü olan meselelerle yüzleşiyor-

4 Kickball (Kick Beyzbol)

sun. Sonuç olarak anne ve babana dürüstçe bakıp seni nasıl etkilediklerini görebiliyorsun. Bunu yapmak için geri adım atmak zorundasın.”

Hüzünlü bir sesle iç geçirdi. “Keşke bir aylığına sizi her gün görebilseydim, böylece bu mücadeleyi geride bırakırdım belki. İşe bir ay gitmeyip bu zırvalıktan kurtulmak isterdim.”

“Kendini kabul sürecini aceleye getiremezsin.” dedim. “Kendimizi algılama biçimimizi değiştirmek kolay değildir. Küçük başarılarından oluşan aşamalı bir çalışma sürecini gerektirir.”

Albert hayal kırıklığına uğramış gibiydi. “Neyse, en azından dürtüsel mastürbasyonlarıma hâkim olmaya başladım. Eskisi gibi savaş yaşıyorum artık.”

“Bir keresinde yaklaşık bir yılı mastürbasyon yapmadan geçirmiştim. Dua ettim, kilometrelerce yürüdüm, bedenimin isteklerinden kurtulabilmek için ne yapabiliyorsam yaptım. Mastürbasyonu çok aşağılayıcı buluyordum. Ama sonra kontrolümü yeniden kaybetmeye başladım. Sürekli eşcinsel fanteziler kurguluyordum. Sürekli cinsellikle ilgili düşünüyordum. Her kelimeyi cinselleştiriyordum. Mesela ‘gel’ kelimesini her duyduğumda, boşalma aklıma geliyordu. Çok korkmuştum ve bu yüzden size geldim.”

Sözünü kestim, “Bir yıl kendini gergin bir şekilde tutmuş olsan da, mastürbasyon sonunda sana hâkim oldu. Eğer sen ona hâkim olmak istiyorsan, rahat ve kendine karşı hoşgörülü olman gerekiyor.”

İtirafına devam etti. “Kontrolden çıktığım zaman, küfürlü konuşurdum. İnanamayacağınız en pis porno hikâyelerini yazabilirdim.” Kıkırdadı. “Bütün pornografiyi.” Sonra ekledi, “Bu bir nefret tepkisi. Bir öfke tepkisi. Bu ben değilim. Her zaman dindar aziz Francis gibiydim.” Alaylı bir şekilde güldü. “Ağaçların ve çiçeklerin bakıcısı.”

Albert açıkça obsesif-kompulsif bir eğilimin sıkıntısını çekiyordu. Terapide bu kaygı veren “kirli sırları”, özellikle başka

bir erkeğe ifade etme imkânı bulmak, bu dürtünün yoğunluğu azaltmıştı.

Yine histerik bir şekilde şöyle söyledi, “Bana olmam gereken buymuş gibi geliyorken içinde olduğum bu karmakarışık durumu nasıl değiştirebilirim? İyi çocuk olmak ailemin istediği şey. Ama bedenim beni başka bir yöne götürüyor. Sanki yerleşik bir çelişki gibi görünüyor.”

“Sen bu çelişkiyi şüphesiz yaşıyorsun.” diye belirttim. “Aynı anda hem küçük iyi çocuk, hem de dürtüsel bir şekilde masturbasyon yapan biri olmaya çalışıyorsun.” Ekledim, “Ve kendini, kendi cinsiyetinden ayırmaya çalışıyorsun, bir şizofrenik gibi.”

Albert düşünceli bir şekilde şöyle söyledi, “Sanırım davranışlarımın çoğu, sırf bir erkek çocuğu olduğum için çocukken uğradığım istismara karşı bir tepki. Şöyle düşündüğümü hatırlıyorum, “Tüh, belki bir kız olsaydım annem babam beni severdi.”

“Kız olsaydın neden daha çok severlerdi?” diye sordum.

“Bilmiyorum.” dedi şaşkınlıkla. “Ama annem erkek oluşumla kesinlikle başa çıkamadı. Babam gibi, gerçi o iki durumda da pek ilgilenmezdi. Onun benimle hiç ilgisi yoktu. İlgilendiği zaman, ilk evliliğinden olan David ile bir şeyler yapardı.”

Albert sessizleşti, sonra çocukluğundaki başka bir engelden bahsetmeye başladı. “Annem evi yönetirdi. O her zaman babamın da benim de üstümdeydi. Yirmi dört saat aralıksız. Babam da benim gibi annemin hâkimiyetinden dolayı etkisiz hale gelmişti. Acaba söylediği herhangi bir şey bana tesir etmiş midir? Bundan şüphe ediyorum.”

Sesi tekrar histerik bir seviyeye ulaşarak dedi ki, “Neden babamla birlikte yaptığımız bir şeyler hatırlamıyorum? Neden böyle anılar bu kadar gömülü ve uzak?” Yine kendisi yanıtladı, “Çünkü babamla ilgili her anım annemin gölgesinde kalıyor. Her şey onun tarafından yönetiliyordu... tamamen onun gücünde.”

Sonra, sanki bir çılgılık gibi, “Neden bu kadar güçsüz hissettiğimi düşünüyorsunuz? Ben *hâlâ* onun hâkimiyeti altındayım. Her gün başıma dikilip emirler yağdırır.”

“Kesinlikle haklısın.” dedim.

Biraz sakinleşir gibi oldu, sonra daha normal bir ses tonuyla devam etti, “Bu hayat, *benim* değil, *onun* hayatı. Şaka yapmıyorum. Her gün annemin başının altından çıkan, yapmak zorunda olduğuma karar verdiğim bir şey ortaya çıkıyor. Mutfakta oturup bir kraker ağzıma atarken, kırıntıları muşambaya düşürmesem iyi olur, biliyorum. ‘Kırıntılar karıncaları çeker, Albert.’ Banyo lavabosundaki kılların bir mendille silinmesi gerekiyor. ‘İyi çocuklar banyoyu buldukları gibi bırakırlar, Albert.’ Bu anne lafları sürekli üstüme geliyor.”

Bu, Albert’in kendini neden baktığı bitkilerle tanımladığını açıklıyordu. Albert bitkilerine, kendisinin yetişirken görmek istediği şefkatli ve nazik bir anneliği yapıyordu.

“Bir seçim yapmam gerektiğinin farkındayım.” dedi Albert. “Burada sizinleyken çok hoş ama sığ olabilirim, ya da acımasızca dürüst olup bu süreyi tedavi için kullanabilirim.”

“Bu doğru.” dedim. “Terapinin özü, acını yavaşça hatırlamandır. Sonra acının senden uzaklaştırdığı gerçek benliğini, yavaşça geri kazanmandır.”

“Buraya geldiğimden beri,” dedi Albert sanki öfkeyle, “daha fazla küçük bir çocuk gibi hissetmeye başladım, daha kontrolsüz ve duygusal. Son birkaç haftadır, son beş yılda ağladığımdan daha çok ağladım.”

Terapinin örtük duyguları açığa çıkardığını ve böyle olması gerektiğini açıkladım.

“En sonunda, duygularımın bana egemen olduğu bir noktaya geldim... Size teşekkür ederim.” dedi sertçe.

Söylediklerinin dokundurma olup olmadığından emin olmadım ama sorgulamamaya karar verdim. “Ağladığında nasıl hissediyorsun?” diye sordum ona.

“Utanmış, tabii ki. Küçükken ağlamayacağıma yemin etmişim ve buna hep sıkıca bağlı oldum.” Sesi gururluydu. “Ama bu ağlama çok derinimden geliyor. Gerçek bir acıdan... derin bir yaradan geliyor, sanki çok eskiden parçalara bölünmüşüm, hâlâ özlem duyduğum bir şeyden ayrılmışım.”

“Özlem duyduğun o şeye hâlâ geri dönebilirsin.” dedim.

“Bunu nasıl yapacağım?”

“İç görü ve ardından yeni ilişkilerle.”

“Yeni ilişkiler?”

“Evet. Çünkü entelektüel düzeyde bir kavrayış, bir insanı değiştirmek için tek başına yeterli olmaz.”

“Başka ne değiştirir?” Albert düşünceli bir şekilde sordu.

“Yeni deneyimler insanı değiştirir. Şimdiye kadar bir erkekle cinsellik içermeyen bir yakınlığı tecrübe etmedin. Bu üzerinde çalışacağın bir sonraki zorluk.”

Albert her zaman seanslarına düzenli olarak tam saatinde gelirdi. Asla bir dakika bile gecikmezdi, her anın kıymetli olduğunu düşünürdü. Bir gün bana daha sert ve savunmacı bir şekilde şöyle söyledi: “Burada büyük ilerlemeler yaşamaya başladım. Beynimde şimşekler çaktı, farkındalık şokları yaşadım. İlerlediğimi görebiliyorum.”

Bir gün, daha önce söylemediği bir şeyden beni haberdar etti. “Annem terapi almamı çok desteklemişti. Yalnız ve mutsuz olduğumu görebiliyordu, bu yüzden biriyle konuşursam iyi geleceğini düşünüyordu. Çocuk yuvasında pek fazla para kazanmıyorum, annemle babam buraya gelmem için para veriyor.”

Şaşırmıştım. Annesi, oğlunun gerçek benliğini tanımasını isteyebilecek biri gibi gelmemişti bana. Oğlunun asıl uğraştığı meseleleri biliyordu tabii.

“Bu annen ve babanın anlayışlılığından.” dedim.

“Aslında annemin anlayışlılığından.” diye düzeltti. “Babam sadece onun kararına uyuyor.”

Hollywood’da dedikleri gibi, her şeyin karşılıklı olduğunu bilerek sordum, “Peki, annen ve babanın terapi ücretini ödemesi sana nasıl hissettiriyor?” Endişem, onların cömertliklerinin Albert’e gururu kırılmış hissettirmesiydi.

“İyi!” dedi vurgulayarak. “Beni onlar altüst etti, böylece beni toparlayabilirler!”

Albert’in koşullarını düşününce, söylediği mantıklı gelmişti. Cevabını şu an için kabul ederek, anne ve babasından gelebilecek haksız bir müdahaleyi kollamak için kendime bir not aldım.

“Son zamanlarda kendimi erkeklere daha çok bakarken buluyorum.” dedi Albert. “Zihnimden vitrinlere baktığımı hayal ediyorum, bu bana daha kötü hissettiriyor. Geçen gece alışveriş merkezine gittim, benim yaşlarımdaki bir adam ilgimi çekti ama manyetik bir itkiyle, hem onu çekiyordum, hem de itiyordum.”

“Sanırım kendini başka erkeklere bakarken bulmanın sebebi,” dedim, “içinde uygun bir erkek figürü henüz yok, sen de bu erkek figürünü dışarda aramaya devam ediyorsun.”

Albert başıyla onayladı. “Bu yüzden çekicilik, sadece erkeklerin neye benzediği bilmek istememden gelen bir merak gibi geliyor.” Sesinde ümitsizlik vardı.

“Peki, hangi yanın sana onu itiyor gibi hissettirdi?”

“Erkeklerden korkan yanım.” Albert’in hemcinslerine karşı bir duygu karmaşası yaşadığını anladım, bu eşcinselliğin çok karakteristik bir özelliği idi. Erkekleri erotik bir şekilde algılayan bile yanlarında rahat hissetmiyordu.

Albert’in, bu acı veren karmaşayla yüzleşmekten kaçmaya ihtiyacı var gibi görünüyordu. Mutlu geçen bebekliğinden bahsetmeye başladı. Onu takip etmeye karar verdim.

“Cinsellik ve yetişkinlikle ilgili tüm çekişmelerimi unutabilsem keşke.” diyordu. “Bebekken ve sadece var olurken mutlu olduğum o zamanlardaki rahatça duyduğum sevgiye geri dönebilmeyi çok isterdim. Sonra, hayatın gerçekleri her şeyi kötü bir rüyaya çevirdi.”

“Bu kadar mutlu bir yaşamı acılaştıran şey tam olarak neydi?” diye sordum.

Kısa bir sessizlikten sonra Albert şöyle söyledi, “Sanırım, annemle olan o derin bağımlıyı kaybettiğimde korkum başladı. Büyüyüp annemi geçtiğimde, bana uyan bir yetişkin kimliğim yoktu. Kendimi bırakılmış, terk edilmiş hissettim.”

“Bazı açılardan öyleydin. Gelişiminin kritik bir döneminde (*cinsel kimlik aşamasında*) annenden bağımsızlaşman ve baban aracılığıyla erkek kimliğiyle bir özdeşim yaşamam gerekiyordu. Baban, dış dünyanın beklentilerini temsil ediyordu. Freud’un dediği gibi, baba Gerçeklik İlkesini⁵ temsil eder. Ama ondan ya da başka bir erkek figüründen hiçbir zaman gereken desteği almadın.”

Albert birden rüya gibi geçen çocukluğuna dönerek konuyu değiştirdi. “Ben çok çizim yapardım. İyi bir sanatçıydım. Bütün resimlerim kadınsı şeylerdi: güller, renkli kuşlar, balerinler. Askerler ya da arabalar değil, güzellik imgeleri. Hiç erkek çizmezdim. Aklımda erkeğe ait iyi bir resim yoktu. Bir erkek nasıl görünmeliydi, gerçekte fikrim yoktu.

“Kutsal Aile’yi çizmeyi deneseydim, bebek normal görünürdü, tipik bir bebek yüzü gibi. Ama en çok vakti Kutsal Ana’yı yaparken harcardım. Örtüsünün kıvrımları ve katları, saç, burnu, dudakları. En yüce, en üstün Madonna’yı yapmak için uğraşırdım. St. Joseph’e gelince, bir fikrim olmazdı. Yüzünü basbayağı çizemezdim.

“Sonra, 11-12 yaşlarındayken, pornografik resimler çizmeye çalıştığımı hatırlıyorum. Ama erkeği yansıtamadığım için hiç tatmin olmazdım. Bu beni rahatsız ediyordu çünkü kadın-

5 Freud’a göre, aklın dış dünyanın gerçekliğini değerlendirip buna göre hareket etme becerisidir. (ç.n.)

sı görünen erkekleri çizebiliyordum. Erkeğin pornografik bir resmini çizmeye çalışıyordum ama her seferinde Madonna'ya benziyordu.”

Mütedeyyin biri gibi yaparak dedim ki, “Tanrı katında Madonna muhakkak pornografiden daha makbuldür.”

“Muhtemelen.” Albert güldü. “Ama biliyorsunuz ya, belki de bu yüzden bazı gey erkekler kadın moda tasarımı yapıyor... hâlâ annelerini Madonna gibi görüyorlar.” Ekledi, “Annem her zaman insanları algılamamda kafamı karıştırmayı başardı. Belki dersiniz ki, onun bittiği, benim başladığım noktayı bulmamda kafamı karıştırdı.

“Şimdi bile, çocuk yuvasında kadın bir müşteriyle konuşurken, onunla bir bağ kurduğumda... O kadın gibi hissediyorum, aynı onun gibi. Sanki iki kadın karşılıklı sohbet ediyoruz gibi. Ben bunu istemiyorum. Bana gençken kız arkadaşımı Dairy Queen’e götürmemi hatırlatıyor. Dışarıdan bakıldığında sadece kız arkadaş-erkek arkadaş gibi görünüyorduk ama aslında sanki aynıymışız gibi hissediyordum. Öf! Bundan nefret ediyorum! Geriye dönüp düşününce, iğrenç geliyor!”

Albert’in bu rahatsızlığı tarif etmesinden memnundum, feminen kimlikten ayrışma süreci devam ediyordu.

“Bilirsiniz,” dedi Albert, “kendi başınıza kalmak istediğiniz zamanlar olur. Erkeklığınız için.

“Vücudumu sağlamlaştırmaya çalışıyorum, bu nedenle egzersiz yaptığım garaja ağırlıklar koydum. Terleyince, iç çamaşırlarım hariç üzerimdekileri çıkardım. Sonra annem geldi ve dedi ki, ‘Süper! Hadi birlikte egzersiz yapalım!’

“Ona dedim ki, ‘Ama ben birlikte egzersiz yapmak istemiyorum.’ Orada terliyordum ve gergin şortumla ağırlıkları alıyordum ama hiçbirini onu rahatsız etmemiş gibiydi.

“Annem ve ben aynı sağlık kulübüne üyeyiz ve benim de onunla beraber gitmemi istiyor. O her zaman bir arada olan bir ailede büyüdü.” dedi Albert. “Bu onun, bir şeylerin nasıl olması gerektiği hakkındaki yorumu: beraberlik.”

“Belki kendini ona açıklaman gerekiyordur.” dedim. “O hiçbir zaman genç bir adam olmadı. Senin nasıl hissettiğini bilemez.”

Albert’in anne ve babası hakkındaki şikâyetleri, homoseksüel erkeklerde oldukça yaygındır: bir erkek çocuk olarak, babasından hiçbir zaman yeteri kadar destek almamıştı fakat annesinden gereğinden fazla almıştı. Babasının hayatındaki eksikliğine, annesinin de müdahaleciliğine ve zorbalığına içerliyordu. Babası zorluklara karşı onu güçlendirmiyordu, annesi ise edindiği gücü tüketiyordu. Onu uyardım, “Kendin için baskarmaya çalıştığın şeyi annene açıkla.”

Bezgin bir ses tonuyla, Albert şöyle söyledi, “Sorun şu ki bunu ona nasıl anlatacağımı bilmiyorum.” Şaşırmış gibiydi. “Beni duyabileceğini sanmıyorum. Genelde hep kavgayla sonlanıyor.”

“Bu senin enerjini alır.” diye yorumladım.

“Aynen öyle. Kimse enerjimi annem kadar tüketemez.”

Tekrarladım, “Kimse senin maskülen enerjini annen kadar tüketemez.”

Albert derince iç geçirdi, yüzündeki üzüntüyle, kendini gizli düşüncelere saldı.

Bağılantılı başka bir fikri önermeyi denedim. “Ve bu nedenle kadınlara yakınlaşmaktan korkuyorsun.”

“Öyle mi?” dedi şaşkın bir çocuk sesiyle.

“Evet. Çünkü kadınlara güvenmiyorsun. Platonik kız arkadaşların var ama bir kadına yakın hissetmeye başladığında, kontrolü kaybetmekten korkuyorsun. Onun da annen gibi şahsi gücünü senden almasından korkuyorsun.”

Sonra şöyle sordum, “Annenle konuşup, ona onunla beraberken nasıl hissettiğini anlatabilir misin?”

“Beni anlamaz.” dedi sessizce ama sertçe. “Eğer ona bağımsızlığa olan ihtiyacımı açıklamayı bir denersem, kendini reddedilmiş ve aşağılanmış hissedecektir.”

“Ona anlatmaya hazır hissettiğin bir şey var mı?”

“Bazı eksikliklerim, ihtiyaçlarımla ilgili, evet.”

“Güzel.” diye onu onayladım. “Bu, eşcinsel sorununun özüdür. Onunla daha sağlam bir erkek kimliği geliştirmek istediğini konuş.”

Albert devam etti, “Son iki haftadır, bisiklet kulübünde tanıştığım Jack ile birlikte bisiklete biniyoruz. Ben çocuk yuvasına gitmeden önce sahil yolunda on mil gidiyoruz.”

“Harika. Bu, beraber olmayı sevdiğin bir çocuk?”

“Evet. Sabah kalkıyorum ve bu yataktan sürüklenircesine bir kalkış değil. Erken kalkmayı seviyorum, hava aydınlanmaya başlarken ve sahilin havası hâlâ serinken.

“Jack ile çok iyi anlaşıyoruz, en güzel tarafı da hakkımda ne düşündüğünü dert etmiyorum. Ama yine de bisiklet sürme konusunda biraz cesaretsizim. Birinin beni izleyip, ‘Ha! Şu çocuk bir gey.’ demesinden endişe ediyorum. Bazen bir taş çarpıp, popomun üzerinde düşmekten korkuyorum. Ama ısınır ısınmaz bu düşünceler ortadan kayboluyor. ‘Sadece ilgilediğin şeyi yap.’ diyorum kendime. Kendimi izlemeyi ve nasıl görüldüğümü düşünmeyi bıraktığımda, o zaman güçlü hissediyorum.”

“İyi bir gelişme kaydediyorsun. İçinde bir ateş yanıyor ve şimdi asıl mesele bunu sürdürmek. Bir ateş yaktıktan sonra, ona odun eklemeszen sönmeye başlar.

“Ağaç senin gelişme hızın, odunlar da yeni zorluklar. Bir zorluk da annenle konuşman olacak. Bir diğeri uzun mesafeler boyunca bisiklet sürmek olabilir. Başka bir zorluk, cinsellik içermeyen erkek arkadaşlıkları sürdürmek olacak. Bunlar ateşi yanmaya devam ettiren şeyler.”

Birkaç ay sonra Albert ofisime geldi ve heyecanla anlatmaya başladı. “Sizi en son gördüğümde inanılmaz bir şey oldu.” Sesi artık daha da güçlüydü. Heyecanlandığında oluşan o his terik tını bile artık kaybolmuştu. Artık gözünü benden kaçırmıyordu, doğrudan bana hitap ediyordu.

“Geçen seans kendimi zayıf ve yalnız hissetmiştim. Sanırım kendime acıyordum. Ama bana cehennemi vermişsiniz. Beni zorladınız ve itiraf edeyim ki bu beni incitti. Dört gece sonra, grubumuzdan Steve beni aradı ve bir cehennem de o verdi.”

“Öyle mi?” Steve’in bu kadar etkili bir müdahalede bulunmasına sevinerek şaşırmışım.

“İçimi yaktı. Sanki beni defalarca bıçakladı. Dedi ki, ‘Oradan çıkmak ve savaşmak zorundasın.’ Şikâyet edip durmayı bırakıp artık büyümem gerektiğini söyledi. Aşağılanmışım, ona dedim ki, ‘Ne demek istiyorsun? Sana inanamıyorum, Steve.’ Ama o devam etti, ‘Albert O’Connor için dünyanın en büyük acıma partisini veriyorsun. Dr. Van den Aardweg’in o kitabını hatırlamıyor musun? Kendini bu kadar ciddiye almayı bırak. Kendine acımdan kurtulmak istiyorsan, önce onu abart, sonra ona gül.’ Steve’in dedikleri canımı acıttı.”

Bir iç geçirdi. “Sonra haliyle, telefonu kapadıktan sonra kendimi gerçekten güçsüz hissettim. İhanete uğramış gibiydim. Her şey üst üste geliyordu. Önce siz, sonra o. ‘Lanet olsun!’ dedim. Sonra düşünmeye başladım. Steve kesinlikle haklıydı. İkiniz de. İkiniz de aynı şeyi söylüyordunuz.

Sonra o zamandan beri, ne zaman kendime acısam, bunu kasıtlı olarak saçma bir şekilde abarttım, sonra popomla güldüm.”

Devam etti, “Son zamanlarda, o dürtüsel mastürbasyon maratonlarına karşı çok az istek duyduğumu size söylemiştim. Artık sanki onun neyle alakalı olduğunu anlamaya başlıyorum.”

“Bir şeyler oluyor.” Bu gelişmeden memnundum. “Bu inanılmaz, o kadar özgürleştirici ki! Hayatımda ilk defa kendimi hayat dolu hissediyorum.”

Sonra Albert bisiklet kulübü hakkında konuşmaya devam etti. Şöyle söyledi, “Başta kendimi o uzun mesafe yarışçıları yanında zayıf hissettim ama işi olurlarına bıraktım. Geçen hafta kulüp gezintilerinden birine gelen bir kızı fark ettim. Öyle çılgın

gınca bir güzelliği yoktu, yüzünde sivilceleri vardı. Ama beni heyecanlandıran, kişiliğiyle ilgili bir şeydi. Cinsel bir şey değildi ve ilk defa kendimi kızlardan biriymiş gibi hissetmedim. Kendim gibi, nasılsam öyle hissettim.”

Kıza olan duygularını hatırlamak, bedeniyle ilgili çağrışımlarını aklına getirmişti. “Şu an bile, burada otururken, bedenimle ilgili bir çekingenlik hissetmiyorum.”

“Neden?” diye sordum.

“Tam şu anda, ellerimle herhangi bir şeyi kolaylıkla yapabilirim.” Sağ elini havada salladı, sonra şunu sordu, “Elimin hareketi bir gey hareketi miydi... yani siz anladınız, kadınsı mıydı? Nasıl olursa olsun benim için önemli değil, siz nasıl dersenez deyin.”

“Sadece hareket eden bir şeydi, bir el.” dedim. Sonra ekledim, “Birçok iyi şey oluyor sende.”

O seansta ilk kez endişeli görünüyordu. Şöyle söyledi, “Ama tabii, daha önce de ilerlediğimi görmüştünüz, sonra da çöktüğümü.”

“Evet.” dedim. “Yine çökersen, ne olur yani? Birçok iniş yaşayabilirsin ama bu önemli değil. Önemli olan bu gerilemelerden öğrenmen ve toparlanma süreni kısaltman.”

“Toparlanma süresi derken ne demek istiyorsunuz?”

Açıkladım, “Gerilemenle, tekrar aynı gelişme hızına dönmek arasındaki süre. Kendine yenilişin içinde boğulmayı reddetmek esas olan şey.”

“O hızı yakaladığım zaman, sanki kurtulmuş gibi hissediyorum” Daha mutlu görünüyordu. “Sadece burada bulunurken bile, gerçek ben olduğumu hissediyorum.”

“Bu gerçek sensin.” dedim. “Sen, doğal, eşit olan ve başka bir erkekle dürüstçe, doğrudan ve samimiyetle konuşan birisin. Sen, başka bir erkeği romantikleştirmeye ya da ona imrenmeye gerek duymayan birisin.”

Sanırım, Albert yavaş yavaş özgürleşiyordu.

Bir sonraki seansa Albert önemli bir konu getirmişti. Oturduktan hemen sonra şöyle söyledi, “Annemin, özellikle sağlığım konusunda, her zaman gergin, telaşlı ve endişeli olduğunu hatırlıyorum. Kendi çocukluğunda sağlığı epeyi kötüymüş, kısmen bundan olabilir.

“Çocukken annemin şiddetli baş ağrıları olurmuş. Sanırım bu baş ağrılarından duyduğu paniği bana geçirdi. Çocukken çok kötü karın ağrıları olurdu. Annem de paniğe kapılırdı. Sanki karnım ağrıdığında dünyanın sonu gelmiş gibi abartırdı. Bana hep zencefilli gazoz ya da çay içirirdi ve bir hafta okula göndermezdi.

“Bir burun çekmeyi bile orantısız bir şekilde abartıp büyük bir dehşete çevirirdi. Annem hastalığı ya da ağrıları hiçbir zaman doğal karşılamazdı. Sanki ailemiz korkunç bir suç işlemiş de bu yüzden hastalıkla cezalandırılıyordu. Sanırım bu yüzden bisiklet sürmek benim için çok önemli. Bu hassas beden algısına karşı koymak istiyorum.

“Ne zaman bir başarı elde etsem, sanki gergin bir ipte yürüyor gibiydim. Her an düşebileceğimi bildiğimden hiç tadını çıkaramıyordum. Annem kaybedebileceğimi sürekli hatırlatırdı, bu yüzden hiçbir zaman iyi, mutlu ya da heyecanlı hissetmezdim.”

Albert’in hiçbir kazanç getirmeyen durumu bana Dr. Althea Horner’in “Benim”, “Yapabilirim” ve “Yapacağım” ilkeleriyle tanımladığı içsel güç kavramını hatırlattı. Bir kişinin bu güce olan liyakati, ebeveynler tarafından aksettirilir. Erkek çocuğun güç algısı, temelde erkekliğiyle bağlantılıdır. Bu erkeklik vasıtasıyla çocuk içsel gücünü keşfeder. Bu nedenle, eğer kendisini tamamiyle maskülen hissetmiyorsa, kendini her zaman bir şekilde güçsüz hissedecektir.

Albert şöyle söyledi, “Sadece erken kalkıp bisiklet sürmüyorum, bugün ayrıca dışarı çıkıp basketbol oynamak da istedim. Bunu çocukken hiç yapmamıştım. Onca yıldan sonra hâlâ, o basket topunu elime alıp potadan geçirmenin verdiği

duyguyu yaşamak istedim. Amatör gibi göründüysem bile umursamadım.”

Şunu belirttim, “Biliyoruz ki, değişimin birçok küçük belirtisini keşfettiğimizde, gerçek değişim meydana geliyordur. Hepsi birlikte tek şeye işaret eder: Bir şeyler gerçekten değişiyor. Senin içinde bir şeyler meydana geliyor.”

“İnsanların, ‘eşcinseller değişmeye çalışmamalı,’ dediklerini duyuyorum.” dedi Albert öfkeli bir sesle. “Eşcinsel bir erkek sevse de sevmese de duygularının peşinden gitmeliymiş.” Sert bir şekilde, “Ama onlar kim olarak değişmeye çalışmamam gerektiğini söylüyorlar? O şekilde yaşamak bana hiç iyi hissettirmedi. Azar azar farklı bir insana dönüşüyorum. En sonunda kendim oluyorum.”

Albert’in terapiyi bıraktığı gün, ofisime ilk geldiği günden neredeyse tam üç yıl sonraydı. Artık çok daha kendinden emin bir konuşması vardı. Zaman zaman ortaya çıkan histerik patlamaları kaybolmuştu. Daha çok gülümsüyordu ve bir gün kendi çocuk yuvasına sahip olmaktan söz ediyordu.

Albert’in annesi gibi bazı anneler, oğullarının maskülen kimlik kazanmalarını engelleyecek şekilde, sürekli etraflarında bulunarak onlara yatırım yaparlar. Kendi narsistik ihtiyaçlarına o kadar kapılmışlardır ki, oğullarının ihtiyaçlarını asla göremezler. Robert Bly der ki: “Kadınlar oğulları doğurur ama sadece erkekler onları erkek yapar.” Albert için böyle bir erkek yoktu çünkü babası hiçbir zaman o sağlıklı ana-oğul yakınlığını bozacak kadar güçlü olmamıştı. Albert, kendisiyle nasıl bağ kuracağını bilmeyen bir babayla duygusal olarak hayatta kalmak zorunda kalmıştı. Bunu yaptığı için, erkeklere karşı kendini koruyan bir mesafe geliştirmişti. Psikanalist John Bowlby’e ait olan *ayrışmış savunmacılık*⁶ terimi, psikolog Elizabeth Moberly tarafından eşcinselliğe uyarlanmıştır. Bu terim bir çocuğun duygusal incinmelere karşı bebeksi kendini koruma manevralarını tanımlar.

6 detached defensiveness

Albert'in babasıyla olan incitici ilişkisi de böyle bir savunmacı ayrışmayla sonuçlanmıştı. Travma (ihmal, şiddet ya da kin gütmeye yoluyla) yabancılaşmanın temeli olan korkuyu yaratır. Korkuya hapsedildiğimizde, buna sebep olanlara karşı bir yabancılaşma yaşarız. Albert'in savunmacı ayrışması, diğer erkeklerle olan ilişkilerine de yansımıştı. Erkeklerle ve erkekliğe olan duygusal mesafesi, bunları romantikleştirmesine sebep olmuştu. Erkeklik, onun hiçbir zaman sahip çıkmadığı yanını temsil ediyordu.

Eşcinsel erkek, diğer erkeklerle aşk yaşasa ve onlarla cinsel açıdan yakınlık kursa da hiçbir zaman kendini erkeklikle özdeşleştirmez. Ona hayran olur, romantikleştirir, hatta yüzeysel olarak erkeksi bir role bürünebilir ama tamamıyla erkek olan kimliğini sahiplenmeye karşı içsel bir direnç hep kalır. Bu savunmacı ayrışma direnci, erkek ilişkilerinde eleştirelilik, hata buluculuk ve birçok kişiyle cinsel ilişkiye girme olarak ortaya çıkar. Eşcinsel erkek, bir erkeği sevebilir fakat aynı zamanda ona karşı düşmanlık ve korku duyar. Bu yüzden, erkeklerle olan ilişkisi hep tutarsız olur.

Eşcinsel bir erkek ancak samimi, onu olduğu gibi kabul eden, dürüst ve cinsellik içermeyen uzun süreli erkek ilişkilerinde, o çelişiklere sebep olan savunmacı ayrışmadan kurtulabilir. Albert, birçok erkekle, örneğin benimle, işteki ve gruptaki erkeklerle ilişkiler kurarak bu ayrışmayı çözümlemeye başlamıştı.

Kadın veya erkek, her birimiz romantik sevginin gücü etkisinde kalırız. Bu, insan türünün devamı için gereken tabiat kurallarından biridir. Delice sevdalanmalar, gücünü bilinçdışımızdaki tam bir insan olma isteğinden alır. Heteroseksüel bireylerde bu güçlü istek, erkek ve kadını birbirlerine duydukları arzu vasıtasıyla bir araya getirir. Fakat eşcinsel bireylerde bu istek, asıl cinsiyetin bütünlüğündeki bir eksikliği giderme girişiminden gelir. Bu nedenle, iki erkek birbirini hiçbir zaman tamamen ve açık bir şekilde anlayamaz. Sadece doğal bir anatomik uyumsuzluk değil, aynı zamanda doğal bir psikolojik yetersizlik söz konusudur. İki partner de ilişkiye aynı eksiklikle

gelir çünkü her biri asıl cinsiyetinin ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmaktadır.

Yaklaşık bir yıl sona, Albert beni bir seans ayarlamak için aradı. Terapiyi sonlandırdıktan sonra, çok fayda gördüğünü söylediği, geçmişte gey olanlardan oluşan bir destek grubuna katılmıştı. Bu grupla birlikte, Albert ebeveynlerinin şimdiki yaşamı üzerindeki etkilerini anlamak için onlarla olan geçmiş ilişkisini keşfetmeye devam etmişti.

Albert bana çocuk yuvasında tanıştığı kız arkadaşı Helene'den bahsetti. "Afrika menekşelerine bayılıyor." dedi heyecanla. Altı aydır istikrarlı olarak çıkıyorlardı.

Ben sormadan önce Albert anlattı, "Evet, her şeyi biliyor." Helene'i şöyle tarif etti, "Hayatımda sahip olduğum en iyi arkadaş. Aklımdan geçen her şeyi ona anlatabiliyorum ve o da beni destekliyor." İlişkilerinin "fiziki ama cinsel olmadığını" söylüyordu.

Albert'in Helene'ye olan duygularını tanımlama biçimi, eşcinsel geçmişe sahip bir erkek için alışılmadık değildir. Böyle bir erkeğin bir kadınla olan ilişkisinde cinsel ilişkiye yavaş bir şekilde ilerlemesi normaldir. İlişkileri genellikle üç aşamalı bir ilerleme gösterir: arkadaşlık, sonra duygusal yakınlık, ardından bu yakınlığın cinsellikle dışa vurumu. Bu durum heteroseksüel erkeklerde tam tersidir, önce bir kadını cinsel açıdan çekici bulurlar, sonra onu bir arkadaş gibi tanımaya başlarlar.

Eşcinsel geçmişe sahip birçok erkek, kadınlara karşı tam bir heteroseksüel erkek gibi çekici olmayı umar. Ancak, kadınlara olan yaklaşımları her zaman farklılaşabilir. Geçmişleri nedeniyle amaca farklı bir yoldan -örneğin önce arkadaşlık, sonra cinsellik gibi- gitme eğilimlerinin hoş karşılanmasına ihtiyaç duyarlar.

Albert eşcinsel çekicilikle ilgili şunları söyledi, "Geçmişte olduğundan çok farklı. Artık Helene'dan dolayı amacım, hiçbir zaman geliştiremediğim heteroseksüelliğe tamamen sahip olmak. İlişkimizde sorumlu hissediyorum... Artık sadece ben yokum, Helene ve ben varız. Bu yüzden, ne zaman o eski etki-

lenmeler tekrar olsa, diyorum ki ‘Burada neler oluyor?’ Sonra erkeklere karşı hissettiğim bu duyguların izini sürüp, kendimle ilgili ‘korkuyorum,’ ‘gerginim’ gibi duygulara ulaşıyorum.”

Albert devam etti, “Bu etkilenmelerin, çocukken hak ettiğim ama alamadığım bir şeylere karşılık geldiğini anlıyorum. Ve şimdi ihtiyacım olanları destek grubumdan ve diğer arkadaşlardan fazla fazla alıyorum, bu benim için harika bir şey.”

Ona şunu sordum, “O zaman bu, erkeklerden etkilenmenin tamamen kaybolmadığı anlamına mı geliyor?”

Beklenmedik bir kesinlikle Albert şöyle yanıtladı, “Etkilenmelerin şimdi de sonra da geri gelebileceğine inanıyorum, bu sadece ihtiyacımın derin oluşundan. İlerleyişimi devam eden bir süreç olarak görüyorum. Helene’nın verdiği sevgi ve destek ve gruptaki arkadaşlar bu değişimi sağlıyor.”

Albert konuşurken, onun sahte benlik kavramını (gey etiketinin arkasındaki kimlik yapısı) idrak ettiğini fark ettim. “Yetiştirilme şeklimi ve şu an üzerimdeki etkilerini anlamaya devam ediyorum. Küçük bir çocukken aldığım mesajlar ‘Zayıfsın, erkek gibi sert değilsin, bir hiçsin.’ gibiymiş. Bu, ergenlikte ‘Sen bir gey olmalısın.’ haline geldi. Artık başkalarının bana dayatmaya çalıştığı ve benim gerçek ben zannettiğim bu sahte kimliği reddediyorum. Hayır, gey değilim. Artık olmak istediğim erkeğe aşık olmamaya, olmak istediğim erkek *olmaya* kararlıyım.”

Evli Bir Erkek, Tom

Çarpıcı şekilde yakışıklı, altı fit⁷boylarında bir bey olan Thomas James, Encino'daki ofisime girdi. Pürüzsüz, temiz bir yüzü ve nemli, bronzlaşmış bir cildi vardı. Koyu mavi gözleri, polo yaka tişörtünün pastel rengiyle uyumluydu. Kırışık, pamuk kumaştan bir pantolonu ve parlak makosen ayakkabıları vardı.

Ona elimi uzatıp gülümsedim. Tom, karşılamama hızlı ve güçlü bir el sıkmayla yanıt verdi, sonra ince uzun bedenini ona gösterdiğim goblen desenli sandalyeye bıraktı.

Sandalyesine yerleşirken gözleriyle odayı ölçüyormuş gibi süzdü. Sonra, merakını gidermiş olacak ki, ceketinin cebinden bir paket Camel çıkardı, öne doğru eğildi ve başladı.

“İlk olarak, Dr. Nicolosi, izninizle size bilgi vereyim. 40 yaşındayım. 15 yıldır evliyim. Bir kızım ve bir oğlum var, 10 ve 7 yaşlarındalar.

“West Valley Spor Ürünleri'nin sahibiyim ve açık söylemek gerekirse, bana göre son on yıldır işler çok iyi gidiyordu.”

Bir sigara yaktı, sabırsızca içine çekti, kül tablasına yerleştirdi.

7 Fit: ABD'de kullanılan bir uzunluk ölçü birimi. Bir fit 30,48 santimetreye eşittir. (ç.n.)

“Eşim Cynthia ile birkaç ay önce ayrıldık. Mağazamda çalışan Andy adında genç bir çocukla bir ilişkim vardı. 24 yaşındaydı.” Güldü. “Neredeyse babası yaşındaydım.

“Cynthia bunu öğrendiğinde küplere bindi. Bana ‘Eşyalarını toplayıp bugün bu evden gitmeni istiyorum.’ dedi”

“Ne kadar zaman önce oldu bu?” diye sordum.

“Altı ay önce. Bu berbat hayatı yalnız yaşamak için karımı ve çocuklarımı terk ettim.”

Sessizlik oldu, sonra şunları söyledi, “Doktor, karımı gerçekten sevmiyorum. O, çocuklarımıza iyi bir anne ama bana ve benimle ilgili olan her şeye karşı çok olumsuz. Biz çok farklıyız... Ben hırslı ve dışa dönüğüm, oysa o kendini eve ve çocuklara kaptırmış durumda. Evdeki her şey onun kontrolü altında. Evde kendimi çok gereksiz hissediyorum.”

Başımı salladım. “Peki anlatır mısın, senin Andy ile ilişkini eşin nasıl öğrendi?”

“Bir cumartesi gecesi, kendimi evin dışına atmak istedim. Yine huzursuzdum genelde olduğu gibi, bu yüzden Andy’i aradım. Sıklıkla gittiğimiz gey barda bir görüşme ayarladım.

“Kapıdan çıkarken Cynthia beni durdurdu ve nereye gideceğimi sordu. Sebebini bilmiyorum ama ilk defa, tüm hikâyeyi düşünmeden anlatıverdim. Ona gey olduğumu, sevgilimi görmeye gideceğimi söyledim.

“Sersemlemişti. ‘Birlikte olduğumuz onca senedir neden söylemedin?’ dedi. Başta ne diyeceğimi bilemedim. Sonra itiraf ettim. ‘Hayatımın iki şekilde de yürüyebileceğini düşünmüştüm.’ dedim.

“Sonra ona sevgilimin Andy olduğunu söyledim. Andy bir nevi aile dostumuzdu. Ailesi şehir dışında yaşadığı için onu geçen Şükran Günü ve Noel’de misafir etmiştik.

“Sevgilimin Andy olduğunu öğrenince Cynthia çok sinirlendi. ‘Yani, ben onu ağırlarken sen arkamdan o çocukla seviştiğini mi söylüyorsun?’ dedi.”

Tom bir anlığına durdu, sigarasına uzandı, kanepede geriye doğru gerindi. Etrafına bakınıp, sigarasını içine çekip, derinden üflerken, bir anlık sessizliği hoş karşılamış gibiydi.

Sonra onun canını sıkan asıl meseleye geldi. “Evden uzakta mutlu olabileceğimi düşünmüştüm gerçekten. Kimseden bir talep olmadan... bir tek kendime hesap vererek. Ama ailemi terk ettiğimden beri kendimi değersiz, boş hissediyorum.”

Başını üzüntüyle salladı. “Bir erkekle sevişmek yalnız bir ilişki demek. Erkek erkeğe olan ilişkiler yürümez, bunun sebebi kısmen bu ilişkilerdeki sahtekârlık. Aldatma ve kandırma çok olur. Gey olmakla ilgili en büyük korkum şu. Eve gelecek kimsem olmadan yalnız kalmak.”

Sonraki kelimeleri ani ve sertti, sanki kendini azarlar gibi. “Neden burada olduğumu bilmiyorum, Dr. Nicolosi. Tek bildiğim hayatıma yaptığım şeyi sevmediğim. Karıma yalan söyledim, anneme yalan söyledim. Son üç erkek hayatıma geldi ve gitti. Andy bile beni terk etti ve şimdi tamamen bir başımayım. Çocuklarımı kaybettim... Şimdi onları görmeye giderken bile rahat değilim. Gerçek bir yuvam yok. Çocuklarımı görmeye gittiğim zaman, acaba karım arkadaşlarımıza benimle, eşcinselliğimle ilgili bir şey anlatmış mıdır diye merak ediyorum. Son derece çökkün durumdayım ve bu yeni hayat beni nereye götürüyor bilmiyorum.”

Daha çok sessizlik. Sonra geniş omuzlarını silkerek şöyle söyledi, “Bir yalanı çok uzun zaman yaşadım, tedavi olur muyum bilmiyorum. Belki tedavi olmayı bile istemiyorum. Bir ileri bir geri gidiyorum, bir ileri bir geri. Bazen bir yanıtın olmadığını düşünüyorum. “

“O zaman, benim eşcinsel bireylere cinselliklerini değiştirmeleri konusunda yardımcı olduğumu duymuş olmalısınız.”

Başı ile onayladı. “Sizin çalışmanızın büyük ölçüde ana akımın dışında olduğunu duydum. Sizin yaptığınızı sevmeyen çok sayıda gey terapisti var. Fakat sizle ilgili duyduklarım hoşuma gitti, bu sebeple buradayım.”

“Güzel.” Yaklaşımı en baştan öğrenmiş olmasından memnundum. “Çünkü eğer karından boşanmak ve gey sevgi-
linle bir hayat kurmak için yardım istiyorsan, bunu yapamam.
Öte yandan, *neden* eşcinsel olduğunu ve bunu değiştirmek için
neler yapabileceğini öğrenmek istiyorsan, hemen şimdi başla-
yabiliriz.”

Tom bana takdir eder gibi baktı ve güldü. “Sizin yaklaşımı-
nızı beğeniyorum. Siz hiç vakit kaybetmezsiniz, değil mi?” Si-
garasından derince çekti ve kül tablasına yerleştirdi. “Nereden
başlayayım?”

“Sana yardım etmem için neyi bilmem gerekiyorsa anlata-
bilirsin.”

Sonraki hafta Tom ofise geldiğinde ciddi ve dalgın görü-
nüyordu. Selam vermek için son anda durdu ve geçen hafta
anlatmaya başladığı geçmişi ile devam etti. Bana kendisini an-
lattıkça, Tom’un ofisime gelen pek çok eşcinsel erkekten bir
şekilde farklı olduğu aşikâr hale geldi. Çoğu danışan gibi, Tom
da babası ile derin bir sorunu olduğundan bahsetti. Diğerleri
gibi, o da bir erkek olarak içsel bir yetersizlik hissediyordu. Fa-
kat Tom, görünür bir cinsel kimlik eksikliği belirtisi göstermi-
yordu. Diğer erkeklere karşı kendini ifade sorunu yaşamıyordu
ve işini yaparken diğerleriyle etkili bir şekilde baş edebiliyordu.
İstediklerini elde etmede genellikle enerjikti. Dışa dönük ve ken-
dinden emin görünüyordu. Fakat bu görünüşün altında, diğer
eşcinsel danışanlardaki gibi duygusal bir kırılganlık vardı.

Ancak Tom özel ilişkilerini, iş ilişkileri gibi yürütmüyordu.
Sevdikleriyle birlikteyken pasif olma eğilimindeydi; Cynthia,
Andy ve çocuklarıyla olan ilişkilerindeki gibi. Bu boyun eğiş,
erken çocukluk dönemindeki ilişki örüntüsünün bir parçasıy-
dı.

Tom bana erkeklerle olan ilişkilerindeki sorunlarını anlattı.
“Benimle iletişim kuran ve arkadaş olmayı deneyen harika in-
sanlar oldu ama çok yakınlaştıklarında ‘Uzak dur!’ diyordum.
Mesafeli ilişkileri, benden küçük ya da daha güçsüz, kontrol
edebildiğim kişilerle ilişki kurmayı daha çok seviyorum.” Alaylı

bir gülüşle, “Sanırım bu yüzden işte kendimi özgür hissediyorum, orada patron benim.

“Ama bilmiyorum işte,” diye devam etti. “Ne kadar kontrole olduğumu hissedersen, cinsellik işin bir parçası olur olmaz sanki bir şeyler de o kadar kontrolden çıkıyor. Hani,” ekledi, “bir erkeğe olan duygularınızı cinselleştirirseniz, onunla asla gerçek arkadaş olamazsınız. Bu bir sevip, terk etme yaşantısı.” Sesi ciddileşti. “Terapinin, bir erkekle cinselleştirmeden kuraçığım tek ilişki olacağını düşünüyorum.”

“Bu mükemmel bir iç görü.” dedim. “Aslında bu onarım terapisinin özüdür, erkeklerle cinsellik içermeyen yakın ilişkiler kurmayı öğrenmek. Çünkü çoğu eşcinsel gibi, siz de cinsel bir sorundan çok daha fazlasını yaşıyorsunuz. Siz, erkeklerden edindiğiniz *bir şeye ihtiyaç duyuyorsunuz*. Bir erkekle olan ilişkinizde gidermek istediğiniz bu temel ihtiyaçlar neler?”

Bir dakika düşündü ve birden yanıtladı, “Beğenilmek istiyorum.” Sesi, ihtiyacının şiddetini ifade edencesine içtendi. “Erkeklerin ilgisi bana olağanüstü heyecan veriyor. Bir erkekle sevişirken içimde canlanan bir şeyler oluyor.” Kelimelerini seçerek devam etti, “Erkekliğin yükünden gelen bir elektrik ya da güç momenti gibi bir şey beni etkiliyor.”

Eşcinsel davranışın, bir onarma güdüsünün göstergesi olduğunu Tom’a açıklama vakti diye düşündüm. Bu onarma güdüsü, baba ile olan ilişkide hiç karşılanmamış üç duygusal ihtiyacı, sevgi, ilgi ve onay ihtiyacını karşılama isteğinden geliyordu. Diğer dışa dönük olanlar gibi, Tom da en çok ilgi ihtiyacı hissediyordu. “Çocukken hemcins arkadaşım hiç yok gibiydi, o zamanki koşullara bağlı olsa gerek. Benim yaşimdaki erkek çocuklar benden kaçıyor gibiydi, ben de hep kız kardeşlerimle bir başıma kalıyordum. Kendimi erkeklerin dışındayken hep aldatılmış gibi hissediyordum.”

Bana çocukluğunu biraz daha anlatması için onu teşvik ettim.

“Çocukluğumun çoğu bulanık. Annemle babamın benimle ilişkilerini bile pek hatırlamıyorum ya da erken yaşlarımda neler olduğunu. Hepsi çoğunlukla bir boşluk.”

“Bir şeyler hatırlayamaz mısın?” diye sordum.

Durakladı, sonra hazırlıksız bir şekilde şöyle söyledi, “Babam bir keresinde bana tavşan alacağına söz vermişti ama almadı. Ablam da bir keresinde beni karnavala götüreceğini söylemişti ama sonra unuttu. Büyürken pek eğlendiğim söylenemez.”

“Başka?”

Bir dakika düşündü, sonra hatırladı, “10 yaşındayken kapı komşumuzun büyük oğlu beni beyzbola davet edince koltuklarım kabarmıştı gerçekten. Daha sonra beni cinsel içerikli oyunlara ve o tür şeylere bulaştırdı.

“İlginç,” dedim.

“İlginç olan ne?”

“Aklına gelen anılar sadece aldatılmayla alakalı.”

Tom acı acı güldü. “Ruhsal durumumdan olmalı. Andy ile ayrıldığım için.” Benim yorumumun önemini azaltmaya çalıştığını fark ettim, belirli anıların bir araya gelişinin arkasında bunun olmadığını düşündüğümü belirttim. Aslına bakılırsa, çocukluk çağındaki hayal kırıklıkları ve aldatılmalar danışanlarımın yaşamlarında tekrarlayan temalardır. Yetişkinlikte geriye kalan, savunmasızlık ve kırılmalık korkusudur.

“Büyürken kendini kimliğinden bir şekilde taviz vermek zorunda hissettin mi? Annen ya da baban, onlardan sevgi ya da ilgi görmen için kendileri yararına daha farklı olman gerektiği mesajını iletirler miydi sana?” diye sordum.

Delici mavi gözlerinden sorgulayan bir ifade geçti. “Bilemiyorum gerçekten. Onların benimle ilişkisini ya da neler olup bittiğini hatırlamıyorum. Hepsi çoğunlukla bir boşluk.”

Şaşırmamıştım. Kullanılmış çocukların genellikle puslu çocukluk anıları olurdu çünkü benimsemek zorunda kaldıkları

sahte benlikleri uğruna gerçek benlikleri gömüleli çok olmuştur. Şunu biliyordum ki Tom bana daha çok güvendiğçe, anıları da akıp gidecekti. Fakat şu an için sadece konuşmaya devam etmeliydi, bu nedenle bu konuyu daha fazla sürdürmemeye karar verdim. Konuyu değiştirerek şunu sordum, “Gey yaşam tarzına çok maruz kaldın mı?”

“Oldukça fazla” dedi. “Elimden geldiğince her yönüyle deneyimlemeye çalıştım -moda barları, San Francisco’daki Castro Caddesi’ne yapılan hafta sonu gezilerini. Hatta bir keresinde bir gey yolcu gemisinde bir hafta vakit geçirdim. Cynthia’ya iş için gitmek zorunda olduğumu söylemiştim. Meraklıyım, her şeyi denemek istiyordum.”

“Neler gördün? Nelerle döndün?”

“Tecrübelerime dayanarak, çok fazla mutsuzluğun olduğunu söyleyebilirim. Heteroseksüel dünyada insanları bir şeye bağlı tutan daha çok şeyin olduğunu gördüm. Gey dünyasında çok fazla sosyal ve cinsel fırsat var. Ama evlilik gibi bir sosyal destek imkânına sahip değiller.”

“Erkek erkeğe olan ilişkilerin tabiatında bir sorun görüyor musun? Yoksa tek eşli gey ilişkilerinin ayakta kalmasını güçleştiren şey sosyal damgalanma mıdır?” diye sordum.

Tom’u bu ayrımı yapmak durumunda bıraktım. Gey ilişkilerindeki mutsuzluğun yalnızca sosyal damgalanmadan kaynaklandığını düşünen biri, onarım terapisi için uygun olamazdı. Kişi, gey yaşamıyla ilgili derin bir kişisel memnuniyetsizlikle hareket etmeliydi.

“Gey ilişkilerinin özünde zor olan bir şey var.” dedi Tom kabul ederek, “Sadece toplumun yargılamasıyla ilgili değil muhtemelen.” Sonra itiraf etti, “İki erkeğin birlikteliğiyle alakalı.”

Tom ancak ikili bir yaşamı deneyimlemiş birinin sahip olabileceği bazı sezgilerini paylaşarak devam etti. “Erkekler daha az verme eğilimindeler, kadınlar gibi severek ve içten gelerek vermezler. Kadınlar ikincil bir rolde olmaya aldırış etmezler.

Genellikle eşlerinin kendilerinden önde olduğunu düşünürler. Sanki egolarının yükünden daha az etkileniyor gibiler.”

Devam etti, “Erkekler yakınlıktan korkma eğilimindedir.”

“Sence iki erkek arasındaki yakınlık, bir kadın ve bir erkek arasındaki yakınlık kadar derin olabilir mi?” diye sordum.

Cevabı, ikisi arasındaki asıl farka varıyordu. “Sanmıyorum. Çünkü kadın ilişkiye tamamlayıcı bir katkıda bulunuyor. Bunlar erkeğin ilişkiye olan katkılarını dengeliyor.”

Her ikisini de deneyimlediği için, bunu iyi bilebilecek durumda olduğunu belirttim. Sonra, “Erkekler arasındaki cinsel ilişkiyle, kadın erkek arasındaki cinsel ilişkinin farklarını tanımlayabilir misin?” diye sordum.

“Erkekler arasındaki cinsel deneyim daha...” kelimeyi aradı, “daha *cinsel*. Bunu söylemek biraz garip olacak ama bir kadınla olan cinsel ilişki daha sıkıcı, daha kısıtlı. Bir erkekle, saf bedensel uyarılma daha çok yaşanılıyor fakat kadınla olan ilişki daha duygusal, daha çok bütünsel bir deneyim.”

Devam etti, “Büyük bir farkları daha var. Hepsi olmasa da çoğu gey ilişkisinde, cinsellik en başta başlar. İki erkek bir aradayken cinselliği derhal isterler.”

“Sonra ne olur?” diye sordum.

“Tecrübelerime göre, cinsellik genellikle ilişkiyi kurtarmıyor. Çoğunlukla ilişkiler çabucak son buluyor.”

“Bu, gey ilişkileriyle ilgili yapılan araştırmaları destekliyor gibi görünüyor.” dedim. Sonra, “Erkeklerle cinsellik yaşamak konusuyla ne kadar süredir ilgilisin?” diye sordum.

“Erkeklerle cinsellik konusu, ben daha çok gençken düşüncelerime hâkim oldu. 8 yaşındayken, abim benimle seks yaptı. Sonra, yan komşumuzun oğlu vardı, aralıklarla yaklaşık bir yıl. Bundan sonra, lisedeyken iki çocuk vardı, sonra üniversitede iki kişi daha oldu. Sonra Cynthia’yı sevdim, kızımız doğana kadar ona çok bağlıydım. Kısa bir süre sonra Andy hayatıma girdi.”

İlk çocukları doğana kadar Tom'un karısına bağlı kalması önemliydi. Bir erkeğin eşcinsel davranış sorununun, karısı ilk çocuğa hamile kaldığında ortaya çıkması, sıkça rastlanan bir örüntüdür. Bu, sorumluluklardan kaçınma isteği ile ilgilidir; özellikle bu örnekte söz konusu olan, ebeveynliğin yaklaşan sorumluluğudur. Eşcinsel dürtüleriyle mücadele eden erkek, eş ve babalık rollerinin gereklilikleri altında kendini ezilmiş hisseder. Bu duygular, yaygın görülen, ilişkinin sorumluluğundan kaçınma eğiliminin bir parçasıdır. Bu, eşcinsellikle mücadele eden erkeklerde sıkça görülen bir sorundur.

Bu örüntünün yaygınlığı, eşcinselliğin cinsel yönelimle ilgili bir sorun olmaktan çok, ilişkisel bir olgunlaşmamışlık sorunu olabileceğini ikna edici şekilde gösteriyor. Genellikle böyle bir danışanın, ilişkilerde olgun bir özveri geliştirme becerisinin desteklenmesi gerekir.

Tom'un sonraki söylediği, düşüncemi destekliyordu. "Andy ile olan ilişkim süresince, başka erkeklerle de ilişkilerim oldu. Bazen, özellikle Andy ile anlaşılmadığımızda, cinsellik benim için bir takıntı haline dönüşürdü."

"Andy ile ilişkin olduğu halde, nasıl yabancı erkeklerle cinsel ilişkiye girebiliyordun?"

Omuzlarını silkti. "Bilmiyorum." dedi mutsuzca. "Cynthia'yla evli olduğum halde, Andy ile ilişkiye girmemin sebebi neyse o, başka bir şey bilmiyorum."

Bir anlığına düşündü, sonra devam etti, "Evde kendimi önemli biri gibi hissetmiyorum. Ama sevgililerimin yanında, kendimi bir şeylerden sorumlu olan kişi gibi hissediyorum. Cynthia'nın yanındayken bir şekilde huzursuzum."

"Ama biliyorsunuz ya," durup düşündü, "her şeye rağmen yine de Cynthia'ya güveniyorum. Beni evden attıktan sonra, Andy ile beraber bir dairede kaldık. Sonra Andy taşındı, benim duygusallığımla, ruh halimdeki ani değişikliklerle baş edemedi. O kadar çökkün durumdaydım ki Cynthia'yı aradım onun omzunda ağlamak için."

“Bir dakika.” Sözü nü kestim. “Anladığımdan emin olayım. Andy seni terk ettiğinde, Cynthia’dan seni teselli etmesini bekledin, doğru mu?”

Küçük bir çocuk gibi başını salladı.

“Bu biraz... gerçek dışı değil mi?” diye sordum. “İş yerinden genç bir çocukla -aile arkadaşınızla- karının arkasından bir ilişki yaşıyorsun. Çocuk seni terk ediyor ve karından seni teselli etmesini bekliyorsun?”

“Ne yapacağımı, kimden yardım isteyeceğimi bilmiyordum.” dedi. “Sanırım o an çok acı çekiyordum, bir kriz yaşıyordum.” Bir anlığına düşündü. “Şimdi bu bahsettiğiniz şey... Onu bu kadar incittiğime inanamıyorum. Çünkü onu *seviyorum*. Onunla evli kalmamın bir sebebi var. On sekiz yıl onunla iyi arkadaşlık ettik.”

Tom’un narsizmi aşıkardı ama bir olasılık daha vardı. “Sence ona karşı olan duyarsızlığın, düşmanlığa çok yakın olabilir mi?”

Tom bana baktı, şaşırmıştı. Bir süre sessiz kaldı, sonra, “Geriy e dönüp bakınca, sanırım oldukça açık.”

“Sadece kendi acınla meşgul olduğun halde, sence neden onu incitmiş olabilirsin?”

“Şey, bildiğiniz gibi Cynthia’yla beraberken kendim gibi olamıyorum. Onun evine adımımı attığım an, bir hiçe dönüşüyorum. Orası *onun* evi, *onun* yuvası. Bu yüzden, evet belki de Andy’d en gördüğüm muameleden biraz da ona tattırıyorumdur.”

Tom’un cevabında birçok evli eşcinsel danışanımdan da duyduğum ortak bir şikâyeti duydum, eşlerine karşı kontrolü kayb ettikleri duygusu, bu da kaçınılmaz bir kırgınlığı beraberinde getiriyordu.

Tekrar sessizleşti, ben de bir süre sessiz kaldım. Sonra gururlu bir ses tonuyla şöyle söyledi, “Andy ile tanışana kadar oldukça iyi gidiyordum. O benim ayağımı kaydırana kadar, beni alt edene kadar, yaşlı adamı aptala çevirene kadar.”

Bu akut acının Tom'u terapi almaya sevk ettiğini görebiliyordum. İkili yaşantısı daha fazla yürümemişti. Yaşadığı bu travma, hayatı hakkında derinlemesine düşünmesini sağlamıştı.

Tom'un daha önce söylediği şeye geri dönmesini istedim. "Evde Cynthia'yla beraberken nasıl hissediyordun, anlatır mısın?"

"Onun beni takdir ettiği hiç olmamıştır." dedi. "Evde hep rahatsız hissediyordum, sanki dışarı çıkmalıyım gibi geliyordu. Delice bir şey yapıp, biraz heyecan yaşamalıyım gibi.

"Neden," diye devam etti, "hayatım boyunca bu kadar hırslı oldum? Bu kadar rahatsız ve kaygılı? Beni uzun süre tatmin eden hiçbir şey olmadı."

Bu benim eşcinsel bireylerin yaşamını dinlerken sıkça duyduğum bir şeydi. Kontrolden çıkmış hissederler, ihtiyaçları başkaları tarafından kabul edilmemiştir ve kendilerini uysal, işbirlikçi bir konuma sıkışmış hissederler. Kendilerini bu uyumlu sahte benliklerinden kurtarma yöntemleri, cinselliklerini dışa vurmaktır. Birçok kez bıkkınlık, kaygı ve depresyon, eşcinsel davranışı tetikleyen duygu durumları olarak tanımlanmıştır. İlişkileri sona erdiğinde, psikiyatrist Harry Greshman'ın "taşlaşmış varoluş kalıpları" dediği yaşantılarına geri dönerler.

Gey savunucularına göre, bu bireylerin huzursuzluğu, benimsemek zorunda bırakıldıkları ancak doğalarına aykırı olan evli yaşam biçiminden kaynaklanmaktadır. Fakat ben sorunun zoraki bir sosyal uyumculuktan (conformity) daha fazla olduğuna inanıyorum. Evli eşcinseller, inişli çıkışlı duygularından tek mustarip olanlar değil. Aynı duygusal dalgalanmayı eşcinsel hoşnutluktan çaresiz bir keyifsizliğe geçişi-, gey ilişkileri olan eşcinsel danışanlarımın yaşamlarında da gözlemledim.

Tom'un ruh hali birden değişti ve sesi sertleşti. "Uzun süre bir yalanı yaşadım, değişebilir miyim bilmiyorum. Umutsuz vaka gibi görünüyor. Dibe vurduğumda zaman zaman kendimi öldürmeyi düşündüm."

Sonra sessizleşti, geniş omuzlarını silkerek devam etti, “Belki de Tanrı beni böyle yaratmıştır. Geysem, Tanrı beni gey yapmıştır. Ama Tanrı aşkına, neden bana iyi bir eş ve çocuklar verdi?”

Burada, gerçek bir çaresizlikle, abartılı acındırma arasındaki gelgiti gördüm. Ona empati duymadığımı düşünüp yanlış anlamaması için, son söylediğine yorum yapmamaya karar verdim. “Gey doğmuşum.” ifadesinin aslında “Eşcinsel olmama sebep olan erken çocukluk anılarıma bakmak istemiyorum.” demek anlamına geldiğini biliyordum. Ona, “Bir gey geni yoktur.” dedim, “Bu bir kimlik sorunu.”

Birkaç ay sonra bir gün, ofise dalıp kendini sandalyeye bırakıverdi. Konuşkan bir haldeydi ve benimle olmaktan mutlu görünüyordu.

“Birkaç yıl önce bir gey psikoloğundan terapi almıştım. O dönem geyliğimle, benlik algımla ve evliliğimle boğuşuyordum. Cynthia ile pek iyi anlaşılamıyorduk. Birkaç kere evden ayrılmıştım. Onu terk etmek istiyordum. Bıkmıştım. Beni orada tutan tek şey çocuklarıma olan sevgimdi. Erkek arkadaşlarımla inanılmaz düzeyde eğleniyordum ve Andy beni çıldırtıyordu.

“Psikoloğum beni bu yaşam biçimine açık bir şekilde yönlendirmediyse de, bunu engelleyecek hiçbir şey de söylemiyordu. Genellikle sessizdi ve çok az yorum yapardı.” Gülümsedi, “Sizin gibi değildi.”

“Açıkçası ondan biraz daha yönlendirme beklerdim. Mesela, ‘Hadi hayatını bir düzene koyalım, doğru olanı yapmaya başlayalım, birçok kişiyle ilişkiye girmeyi bırakalım.’ gibi. Sanırım kendi yolumu bulacağımı düşündü. Ama bulamadım.”

“Terapi nasıl sonlandı?” diye sordum.

“Kızımın altıncı doğum gününde, Cynthia’dan ayrı olduğum bir zaman birden bitti. Ailemi kaybetmem ve terapistin bana ‘Aileni kaybetmiyorsun. Sevgiline gidersen çocuklarını yine görebilirsin.’ demesi beni üzgün ve bitkin bir hale sok-

muştı. Şunu düşünüyordum, ‘Ama çocuklarım gecenin üçünde uyanıp baba diye ağladıklarında yanlarında olmayacağım.’”

“Aileni gerçekten kaybediyordun.” diye ona katıldığımı belirttim.

“Kaliteli vakit geçirmekten bahsediyorlar.” devam etti, “Ama bence birlikte ne kadar vakit geçirdiğim de önemli. Kızımın doğum gününde, sonunda terapistte döndüm ve dedim ki, ‘Yaşadıklarımı muhtemelen anlamadınız. Evli bir adamım, başka bir erkekle bir ilişkim var ve benim kızım bugün 6 yaşında. Bunun ne anlama geldiğini biliyor musunuz? İçimde olup bitenleri anlayabiliyor musunuz?’ Ona gey olmakla bir alakam kalmadığını söylemişim eğer bu ödemem gereken bedelse.”

“Onun seni anlamadığını hissettin.”

“Evet, sanırım onu kızdırdım. Beni anlayamadı.”

O anda Tom ayağa kalktı, doğrudan bana baktı ve şunları söyledi, “Bu durumla baş etmek için en iyi yolu bulmak zorundayım. Sanırım her zaman eşcinsel bir çekiciliğin etkisinde kalacağım, bununla ilgili uyarıştınız. Ayrıca şunu da fark ediyorum, bir seçim yapmak, irademi kullanmak zorundayım. Erkeklerle birlikte olmayı hâlâ istiyorum ama bunun bedeli çok ağır. Evliliğim ve çocuklarım çok önemli.”

Nihayetinde, Tom kendini erkek çekiciliğini yenmeye itiyordu. Bunun Gey Hakları Hareketi’nin reddedeceği bir çözüm olduğunu biliyordum. Onlar bunun kişinin gerçek benliğine karşı bir aldatmaca, ikiyüzlülük olduğunu -bunun gibi bir ifadeyle- söylerlerdi. Tom James’e büyük bir saygı duyuyordum; o zorlu olan ama benim doğru olduğuna inandığım yolu seçmişti.

Tom haftada iki kere düzenli olarak gelmeye devam etti. Los Angeles’ın ikindi trafiğiyle boğuşmasına rağmen seanslarına nasılsa tam vaktinde yetişiyordu. Genelde konuşmaya istekli olurdu ama bir gün çok acılı bir şekilde ayaklarını sürüyerek geldi, sandalyesine yığıldı.

“Hayatımla ilgili bir şey yapmak zorundayım. Hâlâ gerçek bir yuvam yok, bodur bir otelde kalıyorum. Yalnızım ve çök-kün durumdayım.”

Tom’un net bir yönlendirme beklediği açıktı. “Hiç çok yakın bir erkek arkadaşın oldu mu?” diye sordum.

“Sanırım oldu.” dedi. Fakat Tom arkadaşlarını sayarken, aslında birçok tanıdığı olmasına rağmen hiç gerçek bir arkadaşının olmadığı ortaya çıktı. Sempatik, cana yakın, dışa dönük, hatta eğlenceli olmasına rağmen kimse onu gerçekten tanımyordu. Sosyal bir dış görünüşün arkasına saklanma eğilimdedi.

“Yanında tamamen kendin olabileceğin bir erkekle, rahat, güven dolu bir arkadaşlık hiç yaşamamışsın. Onun yerine, cinsellikten dolayı kısa vadeli, hızlı ve kişisel olmayan arkadaşlıkların olmuş.” dedim.

“Andy’nin en iyi arkadaşım olduğuna gerçekten inanmıştım.” diye devam etti. “Ama şimdi dönüp baktığımda bunun bir aldanma olduğu açıkça görüyorum. Dengesiz bir ilişkimiz vardı, ben onun patronuydum ve ondan çok daha büyüktüm... neredeyse babası yaşında. Ben onu ne kadar düşünsem, fark ettim ki o bu durumu o kadar kendi yararına kullanıyordu.” Bir anlığına durdu, içini çekerek devam etti, “Sanırım ikimiz de birbirimizi kullandık.

“Bildığınız gibi Joe. Eşcinselliği bir gerekçe ya da mazeret gibi kullanıyordum.”

“Ne demek istedin?” diye sordum.

“Bu gey etiketinden kurtulduğum zaman, hayatla, kendimle yüzleşmek zorunda kalacağım. Sorunumu büyümeye karşı bir direnç olarak kullanıyorum.”

Devam etmesi için bekledim. “Aman! Sorumluluklarımla yüzleşmeme gerek yok! Ailemi, başkalarını düşünmek zorunda değilim! Ben bir geyim!” Ses tonu kızgın ve kendisiyle alay eder gibiydi.

Erkeklerin, tedavi süresince kendilerine “gey” etiketini koyduklarında, kendilerinde bir güven duygusu, yetişkinliğin sorumluluklarından haklı bir geri çekilme duygusu bulmaları rastlanmadık bir şey değildir. Bazı erkekler için bu kimlik, kadın-erkek ilişkisinin ve yetişkinliğin diğer sorunlarının getirdiği kaygılara karşı bir savunma görevi görür. Tom da “gey” etiketini, kendini sorumlulukların ağır yükünden kurtarmak için kullanıyordu.

Tom devam etti, “Sürekli bu umursamaz, cesur görünüşüne büründüm. Fakat artık kendimi hiçbir zaman gerçekten cesur hissetmediğimi, kaçtığım şeyin gerçekliğiyle hiçbir zaman yüzleşmediğimi fark ettim.”

Bir şey söylemeden devam etmesini bekledim.

“Çökkün ve kaygı yüklü bir durumdayım. Artık görebiliyorum ki gerçek erkekliği sadece oynuyormuşum. Bu yaşam şeklimle olabileceğime de inanmıyorum. Sakinleşip ailemin sorumluluklarıyla yüzleşebilecek miyim, biliyorum.”

Ardından uzun bir sessizlik oldu. Sonunda dalgın dalgın şöyle söyledi, “Beni zorunlu kılan şeyler açısından düşündüğümde gerçek bir erkek olmak istiyor muyum, onu da bilmiyorum.”

Üzüntülü bir ses tonu vardı, sonra devam etti, “Yaşlı bir kraliçeden daha üzgünü yoktur, eski bir söz.”

Bu, bana biraz kendini acındırma barındırıyor gibi geldi, bu nedenle onu biraz sorumluluk almaya ittim. “Daha önce birçok kez, kendi evinde bir yabancı gibi hissettiğini, sanki orası ‘Cynthia’nın eviymiş’ gibi olduğunu söyledin. Kendini dışlanmış hissettiğinden... kendini saygıdeğer hissetmek için işe gitmek zorunda olduğundan yakındın. Sizin evde güçlü olmana... otorite sahibi olmana engel olan sorun neydi?”

“Bilmiyorum.” Omuzlarını silkti, itiraf ederek, “Ama sanırım anlatmam gereken bir şey var. Cynthia beni geçen hafta aradı ve eve geri dönmeyi dener miyim, öğrenmek istedi.”

“Ne söyledin?”

“Şey, onun sesini duymanın beni mutlu ettiğini itiraf etmem gerek. Bu ilişkiyi yürütmeyi gerçekten istiyordum. Ona deneyeceğimi söyledim.”

“Güzel.”

“Sizi aramak istiyordu, evliliğimizi yürütmek için neler yapabileceğini sormak için.”

O gece Cynthia ile konuşmuştum ve bana gerçekten “Tom için” neler yapabileceğini sormuştu, tabii ki kendi ihtiyaçlarını da eşit şekilde vurgulayarak. Yaz tatiline çıkmak üzereydim, o nedenle Cynthia ile Eylül ayına, benimle ofiste yalnız görüşebileceği bir randevu ayarladık.

Tom, ev hayatını çok sıkıcı ve meşakkatli bir şekilde tanımladıktan sonra, Cynthia ile görüştüğümde onun alımlı, dışa dönük, şık giyimli bir sarışın olmasına şaşırmıştım. Yine de, Tom’un dış görünüşe verdiği önemi bildiğim için, eşinin de dikkat çeken bir çekicilikte olacağını tahmin etmeliydim.

Cynthia ile daha önce görüşmemiş olsak da, randevuya geldiğinde eski arkadaşlar gibi selamlaştık. Bu aşinalık, şüphesiz ki aynı kişiyi yakinen tanıyor olmaktan geliyordu. Ayrıca beni müttefiki gibi görüyordu. Ona göre tarafsız bir terapist değilim sadece. Evliliklerinin yürümesi ve Tom’un eşcinselliğinin azalması için vardım. Bazı psikoterapistler, danışanlarına eşlerinin eşcinsel ilişkilerini kabul etmelerini tavsiye ederler. Bu tuhaf tavsiyelerini “eşlerinin gerçek, biseksüel tabiatlarına saygı duyma” ile açıklayarak makul kılmaya çalışırlar. Biseksüellik diye bir şeyin var olduğuna hiç inanmadım. Bana göre, biseksüel diye adlandırılan kişi, eşcinselliğini çözümlememiş kişidir.

Cynthia, Tom’a yardım etmek için geldiğini temin ederek başladı. Onu kendisi ve kendi geçmişi hakkında konuşmaya teşvik ettim. Kendine ait bir hikayesi vardı. Babası alkolikti, annesi yetersiz ve duygusal açıdan hassas biriydi. Tom’un yayıdığı enerji ve soğukkanlı duruşuna neden kendisini kaptırdığını anlamıştım.

Cynthia bana Tom'un cinselliğiyle ilgili gerçeği öğrendiği geceyi anlattı. "Kendini kaybettiği bir patlama yaşıyorken, bana bütün bu ikili yaşantısını anlattı. Başıma gelen en korkunç şeydi." diye itiraf etti. Sesi iyice kısılarak ekledi, "Bir süre buna inanamadım."

"Size anlattığı şeyle nasıl baş ettiniz?" diye sordum.

"Kızgındım... Korkumla baş etmekten kolaydı. Demek istiyorum ki, gerçeği bir türlü kabul edemedim. Ona hemen terk etmesini söyledim. O kadar iğreniyordum ki, yüzüne bakamamıştım. Bir süre sonra, onun için, çocuklar ve kendim için üzüntü duymaya başladım."

"Böyle bir problemi olduğunu daha önce hiç sezmış miydiniz?"

"Sadece belirsiz bir şekilde şüphelendim." dedi. "Biz evlenmeden önce, Tom bana daha önce bazı eşcinsel deneyimlerinin olduğunu söylemişti. Sanırım buna ne anlam vereceğimi bilemedim. Yıllar sonra, gece geç saatte dışarı çıkmaya, eve çok geç gelmeye başladı. Aklımdan öyle bir düşünce geçti ama bununla ilgili düşünmeyi hiç istemedim."

"Tom'a kızgın mısın, sana, ailenize yaptığı şey için?"

"Tom iyi bir insan, onu çok seviyorum. Ama Tom ne isterse elde eder. Gerçekten çok bencil." Hafifçe gülümseyerek ekledi, "Bana hep iki değil, üç çocuğum varmış gibi gelirdi. Tom çocuk gibi özel bir ilgi bekler. Başkalarına karşı çok cömerttir ama ilgi odağı olmak zorundadır. Mesela çocuklarını çok sevdiğini biliyorum ama bazen sanki çocuklar da onu sevdiği için çocukları seviyormuş gibi görünüyor. Onlara der ki 'Sorun ne, neden gelip babanızı öpmüyorsunuz?' Eğer çocuklar başka bir şeyle meşgulserse ve ilgilenmezlerse, Tom hemen darılır."

Cynthia'nın tanımlamaları benimkine yakındı. Tom gibi danışanlarımın eşlerinden benzer ifadeler duymuştum. Böyle bir erkek genellikle evli olup, biseksüelliğini sürdürür. Teşhirci ve narsistik bir yapıya sahip olma eğilimindedir ve en azından görünürde abartılmış bir öneme sahiptir. Hem evliliği, hem

ailesini hem de gey ilişkilerini bir arada yürütmeye kararlıdır. Genelde kendini değersiz, kendinden şüphe eden, güçsüz hissedeni danışan profilinden oldukça farklıdır.

Cynthia'ya "Geleceği nasıl görüyorsun?" diye sordum.

"Hm, Tom'u çok seviyorum." dedi. "O sizi seviyor, Joe. Bu problemin üstesinden geleceğini umuyorum."

"Bu olanlardan ötürü onu affedebilecek misin?"

"Hayatım boyunca hep uzlaşmak zorunda kaldım." dedi. Eğer aynı yönde devam edersek mutlu olabileceğimize inanıyorum. O geri döndüğünden beri ailesine gerçekten çok daha bağlı olmaya başladı. Ama her zaman şüphelerim olacak, gece geç vakitte dışarı çıkarsa..."

Kadın psişesinin güçlülüğünü açığa vurarak ekledi, "Ne zaman birbirimize bağlı olduğumuzu biliyorum. Aradaki farkı anlayabiliyorum. Tom benden uzaklaştığı an, işte o zaman endişeleniyorum."

"Farkı biliyorsunuz?"

"Evet eminim. Tom'un Andy ile birlikte olduğu yıllarda, enerjisinin ailemizin dışında bir yere gittiğini hissediyordum."

Cynthia'nın sezgisi isabetliydi; daha önce birçok eşcinsel eş, başka erkeklerle ilişki yaşarken kendi ailelerinden ve eşlerinden kaçındıklarından bahsetmişti. Evli bir erkek şöyle demişti, "En büyük engel suçluluk. Dışarıda kendimi ortaya serdikten sonra, eve geldiğimde ailemden geri çekiliyordum. Günlerce kendimi karım ve çocuklarımla bir şey yapmaya değer bulmuyordum."

Cynthia'nın tutumu, daha önce birlikte çalıştığım birçok eşte de gördüğüm gibi tipikti. Bir eş genellikle aylarca derin bir aldatılmışlık, acı ve öfke hissedirdi ama çoğunlukla en sonunda kendini evliliği devam ettirmeye adanmıştı. Burada görünen en önemli şey, erkeğin dürüstlüğü ve problemle baş etmedeki samimiyetidir. Bir kadın, eşi dürüst olduğu müddetçe her şeyle baş etmeyi göze alır. Eşine, eşcinsel davranışlarının altında yatan karşılanmamış duygusal ihtiyaçlarını sabırlı ve dürüst

bir şekilde açıklayabilen bir erkek, genellikle yanında güçlü bir destekçi bulur. Bir kadına eşinin davranışlarının altında yatan nedenleri anlama fırsatı verilirse, eşine kayda değer bir şefkat gösterir.

Bu vakadakin e benzer erkeklerin, başlangıçtaki dürüst olmayan tavırlarını düşününce, evliliklerini sürdürmeye kararlı eşlerindeki esneklik ve dayanıklılığa hayret ediyorum. Seven bir kadın, eğer kendisine sevilen ve saygı duyulan eşit bir partner olarak davranılırsa, cehenneme bile yürür ve eşini oradan alıp geri döner.

Tom gibi eşcinsel bir geçmiş e sahip olan evli danışanlarıma özgü, bazı terapötik meseleler bulunuyor. Bu danışanlar sadece hemcinslerine olan çekicilik sorununu çözmek için değil, aynı zamanda eşleriyle de uyumlu olabilmek için mücadele ediyorlar. Bu erkekler genellikle eşlerinden kaçınmak için farklı sebepler öne sürerler: Karım kilolu, eleştirel, cimri, negatif, caddaloz, özenli değil, anlayışlı değil... İhmale uğramış bir kadının şüphesiz ki kendine has savunmacı tepkileri olacaktır. Belki de böyle bir kadın eleştirildiği şeyler konusunda gerçekten haksız da olabilir. Erkeğin yakınlıktan kaçınmak için sadece suçluluk değil, başka birçok sebebi olabilir. Ancak yakınlık kurmanın önündeki bu engeller terapide ele alınmalıdır.

Bir sonraki seansta Tom, uzun süredir var olan evde ailesiyle birlikteyken kopuk ve huzursuz hissedışı ile ilgili endişelerinden söz etti. Eve genellikle pasif ve mesafeli bir tavır takınırdı, gerçekte ise sıkılmış, kopuk ve gücenmiş hissediyordu. Can sıkıntısı gerçekten de eşcinsel danışanların sıkça dile getirdiği bir duyguydu; ben bu ruh halini, eşcinselliğin bir parçası olarak değerlendiriyorum.

“Evinde can sıkıntısı hissetmenin nedeni ne olabilir?”

“Bilmiyorum.” dedi. “Aile etkinliğinin ortasında, ilgimi kaybediyorum ve kaçmak istiyor gibi hissediyorum.”

Ona şöyle açıkladım, “Can sıkıntısı, kendini ifade etmeme izin vermeyen bir durumda ortaya çıkar.”

Tom kafası karışmış gibi görünüyordu. Devam ettim, “Çoğu insan can sıkıntısının ‘hiçbir şey yapmamanın, hiçbir şeyin meydana gelmemesinin’ sonucu olduğuna inanır. Aslında, içeride her zaman bir şeyler yapıyoruzdur, eğer buna saygı duyarsak.

“Can sıkıntısı hissettiğin anda, kendine şunu sor, ‘Şu anda kendimi nasıl ifade etmek istiyorum? Söylememe ya da yapmama izin vermediğim şey ne?’ Sanırım kendini engellenmiş ve sıkılmış hissediyorsun, bunun altında bir öfke unsuru var. Can sıkıntısının arkasındaki gerçek duyguları hissetmeye çalış. Eğer gerçekten bunu yapmana izin verirsen, bence artık can sıkıntısı hissetmeyeceksin.”

Sonraki haftalarda, Tom ve Cynthia, ilişkilerinde karşılıklı dürüstlük ve eşitliği sağlama yolunda ilerleme kaydettiler. Önceleri ikisi de kendini mağdur durumunda hissediyorken, artık kendilerini evliliklerinde çok daha güvende hissediyorlardı. Tedavinin önemli bir adımı, Tom’un eşi ile bağ kurmasını ve onun varlığını hissetmesini sağlamak oldu. Yıllardır kendisiyle o kadar meşguldü ki eşini neredeyse bilincinin dışında bırakmıştı. Artık kendini soyutlamak yerine, duygularını tanımlamaya ve onları ifade etmeye çalışıyordu. Bu süreç devamlı onu Cynthia’ya yeniden bağlayacaktı.

“Onunla beraber olmayı, gey yaşamıyla ilişkimi tamamen kesmeyi ve normal bir erkek olmayı o kadar istiyorum ki...” dedi. “Şu an erkek bir sevgili değil, gerçek bir arkadaşımın olmasını çok isterdim. Belki evli, ailesi olan biri. Eğer bir aile babası olarak yaşayacaksam, böyle bir arkadaşına ihtiyacım var.”

Tom artık kendini ve en derin önceliklerini anlamaya başlamıştı. Artık tek eşli bir evliliği sürdürebileceğine inanıyordu.

“Her şeyden önemlisi ailemi bir arada tutmak. Çocuklarımla bir babaya ihtiyacı var. Karımın bir eşe ihtiyacı var. Ve benim bir aileye ihtiyacım var.” dedi. Önceki ilişkilerini anlamsız ve ilgisiz görmeye başlamıştı.

“Cynthia’nın hayatımı disiplin altına almasına alınıyordum ama geriye baktığımda ona hiçbir seçenek vermediğimi görü-

yorum.” dedi. “Ailevi sorumluluklarımdan elimi çekivermişim sadece.”

“Evet.” dedim. “Evde pasif, kaçınan bir role bürünmüştün. Ailevi sorumlulukların sana yüklenmesine olan kırıngılığını, onları pasif bir şekilde reddederek gösteriyordun. Birinin dolurması için bir boşluk oluşturdun. Tabii ki Cynthia bu boşluğu doldurmak için adım attı. Sen de onu haksızca seni yönetmekle suçladın.”

“Cynthia’yla aramızda iyi şeyler oluyor.” dedi Tom. “Bazen evle, çocuklarla ilgili yakındığı şeyler oluyor, ha bire konuşup duruyor ama sonra ona bunun beni nasıl etkilediğini söylüyorum, o da hatasını fark edip sessizce geri çekiliyor. Benim duygularıma karşı çok duyarlı davranıyor.

“Aramızdaki ufak kavgalar, öncekilere kıyasla hiçbir şey.” Eklledi, “Çünkü bir yerde, bir şeyler bağlı hissettiriyor.”

“Nerede?” diye zorladım.

Tom’un bir anlığına kafası karıştı, sonra yanıtladı, “Bende. Evde ayaklarımın yere daha sağlam bastığını hissediyorum. Eskiden hep bir çıkıp gitme, başka bir yere kaçma isteğı hissediyordum. Bunu artık o kadar hissetmiyorum. Hissettiğimde ise bunun neyle ilgili olduğunu biliyorum.”

“Neyle ilgili?”

“Ait olmama izin vermememle ilgili.” Tom yavaş ve düşünceli, her kelimeyi dikkatle seçerek konuşuyordu. “Duygularım hakkında dürüst olmamamla ilgili. Ve benim için en önemli olan insanlarla bağlantı kurmamamla ilgili. Uzun süredir, Cynthia’dan uzak ve izole hissediyordum.”

“Sadece kaçınarak.” dedim.

“Evet. Kendi kabuğuma çekilip her şeyi duymazdan geliyordum.” Uzunca duraksadı. “Ama sonra,” diye devam etti, “kabuğumu kıran küçük güzel anlar olurdu, çocuklarımla ilgili, Cynthia’nın bir vasfıyla ilgili. Kabuğumun ne kadar ince olduğunu göürdüm.

“Cynthia’yla sevişmemizin ardından ağlamaya başlayınca, yine böyle bir an yaşadım. İlk tepkim, ‘neyi yanlış yaptım?’ diye sormak oldu. Sarsıcı şekilde ağlıyordu. ‘Sarıl bana.’ deyince, sorun olmadığını anladım. ‘Seninleyken böyle hissettiğimde, gönlüme giriyorsun ve burada senin için tamamen çıplak bir şekilde uzaniyorum. Tamamen seninle olmak istiyorum, tamamen sana açık olmak istiyorum. Ama sen uzaktayken, burada bizimle değilken, aileyi bir arada tutan güçlü kişi olmak zorunda kalıyorum. Ailemizin işlerini yapmaya, güçlü olmaya, işlerle ilgilenebilmek için ayakta durmaya çalışıyorum. Bu erkek rolünü üstlenmeyi gerçekten hiç istemiyorum.’

“Bunun gibi yakınlaştığımız zamanlarda,” diye devam etti Tom, “hayatımızın gerçekleri açığa çıktığında, kendimi ona açıyorum, o da hoş ve kadınsı oluyor.”

İçini çekti. “Bana kendini açtı ve bu ona iyi geldi ama aynı zamanda korkutucu çünkü bu onu daha derin yaralanmaya yatkın kılıyor. Artık üzerime düşen onu bir daha asla incitmemek oluyor.” Usulca bana baktı, “Bu ağır bir sorumluluk.

“Ertesi gün,” diye devam etti, “mutfaktayken bana ‘Eğer o hataya tekrar düşersen, bana anlatır mısın?’ diye sordu. Bir an düşündüm ve anlatacağımı söyledim. Ona ‘Bir daha olmayacak.’ demek istedim ama bir erkek asla ‘asla’ diyemez. Ama o hatayı gerçekten tekrar yapmamaya çalışıyorum, bu yüzden eğer yaparsam ona anlatacağıma dürüstçe söz verdim. Yaptığım şeyler bana ilerisi için rehberlik ediyor. O eski ümitsizliği, çaresizliği artık hissetmiyorum. Anlık sürçmelerin arkasında ne olduğunu tam olarak biliyorum. Bir şeyler iyi gitmediğinde, neden iyi gitmediğini anlayabiliyorum ve yoluna koymak için neye ihtiyacım olduğunu biliyorum.

“Altta yatan dinamikleri ve gerçek ihtiyaçlarımı anlayabildiğim için, şunu görebiliyorum ki, erkek çekiciliğini güçlü kılan şey, benim içimde eksik olan bir şeydi, erkek çekiciliğinin kendisi değildi. Sorun, dışardaki bir erkeğin mükemmel görünmesi değildi, benim burada kim olduğumdu.

“Kendime derdim ki,” (sesi dramatik ve kadınsı bir tona ulaşmıştı), “ ‘Bu cazibeye karşı koymam mümkün değil... Böyle doğmuşum!’ Ama bunu kasıtlı yapıyordum... gereken düşünme sürecine karşı *direnerek*, kendimle ilgili gerçeği hatırlamaya *direnerek*. Bu fanteziye kapılmama *izin veriyordum*.” Eskiden Tom, kendisiyle ilgili gerçeği gördüğünde, bunu unutmuş gibi yapıyordu.

Tom’un terapötik formülasyonu üç şeye dayanıyordu: eşcinsel davranışın arkasındaki duygusal ihtiyaçlarla yüzleşme, hemcinslerle erotik olmayan arkadaşlıklar kurma ve Cynthia’yla olan duygusal mesafelilik engelini aşma. Cynthia’nın isteği üzerine, Tom eski sevgili Andy’den mağazasından ayrılmasını istedi ve başka bir iş bulmasına yardım etti. Tom onu, geçmişte kalan biri olarak görmeye ve geleceğe Cynthia ve çocuklarıyla beraber yürümeye kararlıydı.

Tom terapisinin üçüncü yılının son günlerine yaklaştığı zamanlarda, terapiyi sonlandırma hakkında konuştuk.

“Peki, ne dersiniz Doktor?” diye sordu. “Mezun olmaya hazır mıyım?”

“Bence evet.” diyerek onu destekledim.

“Buraya gelmeme sebep olan o eski tuzaklara düşmeyeceğim konusunda kendimden emin olmak isterdim.”

“Şu anda dürüstlüğü kendine görev edinmiş durumdasın. Artık kendine karşı hiç olmadığın kadar dürüstsün. Belki hata yapacaksın, aksamaların olacak ama sahip olduğun iç görü sayesinde bununla ilgili bir endişem yok. Anlayış sahibisin. Sadece kendine ve Cynthia’ya karşı dürüst olmaya devam et.”

Tom ağır ağır başını salladı.

“Gerçek bir iç görü asla kaybolmaz ya da unutulmaz.” dedim ona. “Psikolojik açıdan, asla başladığın yere geri dönmezsin.”

Tom yavaş, ağır bir tonda konuşarak, “Sizinle birlikte öğrendiklerimden memnunum, Joe. Bana verdiğiniz şeyler çok

önemli. Verdiklerinizi, sizinle paylaşmayı gerçekten özleyeceğim.”

Tom’un ilişkimiz biteceği için yoğun, çelişkili duygular yaşadığını fark etmiştim. Onunla son seansımızın sonlarına geldiğimizde şöyle dedim, “Ne zaman ihtiyacın olursa, mutlaka tekrar gelebilirsin, tek bir seans için bile olsa.”

“Teşekkür ederim.” dedi, ayağa kalkıp elimi hızlıca sıkarak. “Sizi ve gruptaki arkadaşları özleyeceğim. Sizden çok şey öğrendim.” Sesinde biraz gösteriş vardı fakat kapıya doğru yürüyünce bir kez daha geriye dönüp özlem duyarak baktı.

Terapiyi sonlandırdıktan iki yıl sonra, Tom HIV pozitif olduğunu öğrenmişti. Terapiden sonraki üç yıl boyunca Tom ve Cynthia ile aralıklı telefon görüşmeleri ile temas halinde kaldık. Zaman zaman tartıştığımız birçok sorun oldu; aralarında ki iletişim, ebeveynlik meseleleri, özellikle ergenlik dönemine giren oğulları Sean hakkındaki sorunlar.

Tom daha çok AIDS belirtileri göstermeye başlamıştı. Yakın zamanda yaşamını kaybedeceği iyice belirgin bir hale gelince, Cynthia onlara aile danışmanlığı sağlamamı talep etti. Çocukları bu sona hazırlamak gerekiyordu. Tom ve Cynthia, bunu çocuklara açıklamalarına yardım etmemi istediler. Oturma odasındaki kanepede dördü birden oturuyorken, onların olağanüstü gücünü gördüm. İki saat boyunca, birbirlerine sorular sordular, gözyaşı döktüler ve sevgilerini paylaştılar.

Tom’un iyice güçsüz hale geldiği son haftalarında, onu evinde ziyaret ettim. Terapiyi sonlandırılı beş yıl oluyordu. Bir gün tam ayrılmak üzereyken, beni kenara çekti. Sesi şaşırtıcı bir şekilde güçlüydü, bana dedi ki, “Siz olmasaydınız, ben şu an burada ailemle olamazdım. Yanımda eşim ve çocuklarım varken ölme lütfuna sahip olacağım.”

“Size teşekkür borçluyum.” diye karşılık verdim.

“Ve Doktor,” gözünü kırptı, “Cynthia’ya verdiğim sözleri tuttuğumu bilmek sizi sevindirir diye umuyorum.”

Bir ay sonra, bir akşam erken bir saatte Cynthia aradı. Sesi alçak ve üzgündü. Tom'un o sabah vefat ettiğini söyledi.

Tom'un ölümünden sonra Cynthia ve çocuklar ile temas halinde kalmaya devam ettim ve yas süreçlerinde onlara destek olmak için elimden geleni yaptım. Cynthia bana Tom ile ilişkilerinin ne kadar derinleştiğini anlattı. Aile yaşantılarının hiç olmadığı kadar iyi bir duruma geldiğini söyledi. Tom çocuklarının ikisiyle de derin bir ilişki kurmuştu. Çocuklar Tom güçsüzleştikçe onun bakımına destek olmuşlardı. Cynthia da onunla içtenlikle ilgileniyordu. Tom kendi yatağında, ailesinin ve dini tören için kiliseden gelen rahibin bakımı esnasında vefat etmişti.

Onarım terapisi, ikili yaşantısını geride bırakmasında Tom'a yardımcı olmuştu. Ona, takip edeceği ve ona göre yaşayacağı bir iç görü kazandırmıştı. Ona aradığını bulmada yardımcı olabildiğim için memnundum.

İkili Hayat, Rahip John

Rahip John, 52 yaşında, Romen Katolik bir rahipti. Son derece kalın, zarif ve tok bir sesi vardı. Belagati güçlü biriydi, belki de gördüklerim arasında en iyisiydi. Onu, bir katedralin kürsüsünden etkileyici İrlanda aksanıyla gürül gürül bir vaaz verirken hayal edebiliyordum.

Özüne bağlı İrlandalı bir aileden geliyordu ve kendine gülme diye adlandırdığı alaycı bir mizah anlayışı vardı. Fakat hayatındaki tuhaf saçmalıkları kahkahayla karşılmasına rağmen, kendinin “karanlık yanı” diye adlandırdığı tarafıyla müt-hiş bir savaşa giren, manevi yönü derin bir insandı.

İlk seansta, gey hamamlarına ve kitapçılarına kompulsif bir şekilde gittiğini söyledi. Her şeyi itiraf etmek istediğinden endişeli bir telaşı vardı, kelimeleri yeterli hızda söylemekte zorlanıyordu.

“Pornografiye olan bağımlılığım bir mıknaş gibi beni her hafta sonu makamımın dışına çekiyor. Her cuma gecesi West Hollywood’a, her zamanki membağıma gidiyorum.” Alaycı bir şekilde güldü. “Kitap Sirki.”

“Ne?” diye sordum.

“Evet... Santa Monica Bulvar’ında bir gey kültürel yapısı ve bir *sirk*.” diyerek beni bilgilendirdi. “Her zevk ve yönelime göre pornografik materyalin olduğu bir süpermarket de diyebiliriz.”

Devam etti, “Her neyse, ben genellikle iki ya da üç erkek porno videosu alıp, bu küçük bodur motelin, özel,” yalandan kibirli bir tonla, “Tropicana Peaks Motel’in kiraladığım odasına götürüyorum. Yanımda getirdiğim kendi videokaset kaydedicimi odadaki televizyona bağlıyorum.” Bana baktı ve mahcup bir tavırla devam etti, “Orada kendi kendime mastürbasyon partisi maratonu dediğim şeyi yapıyorum.”

Aceleyle devam etti, “Bazen görevliyi arayıp odama genç bir erkek göndermesini istiyorum. Anlamışsınızdır, seks için.” Bana baktı, derin bir nefes aldı ve bir itirafta bulundu, “Ama sonra feci bir suçluluk duyuyorum.”

Rahip John, pornografinin psikolojisini isabetli bir şekilde tarif etti, “Pornografi anestezi gibi, acıyı uyuşturuyor, bana bir uyarılma ‘iğnesi’ yapıyor.”

Bu rahip, anladığım kadarıyla çok yönlü biriydi. Tipik bir din adamının yolundan gitmiyordu. Eşcinsel davranışına karşı verdiği mücadelenin desteklenmediğini düşündüğü için Katolik Kilisesi’ni tenkit ediyordu. Ayrıca Tanrı’yı da eleştiriyordu ve bu duygusunu seanslarda sıkça dile getiriyordu.

Rahip John’un durumu, yeminini çiğneyen bir rahibin skandalı değildi sadece. Onun durumu, “diğer erkekler gibi sıradan bir erkek” olan bir rahibin vakası da değildi. Rahip John’un eşcinselliğe karşı verdiği mücadeleyle ilgili önemli olan şey, bu mücadelenin onu nasıl günah, suçluluk, pişmanlık ve daha çok günahahtan oluşan bu sinir bozucu döngüyü kırmaya zorladığıdır. O, bu mücadeleyi Tanrı’yla yakın bir ilişki kurabilmek için veriyordu. Paradoksal bir şekilde, Rahip John yine bu mücadele vasıtasıyla Tanrı’yla ilgili çok şey öğrenmişti.

Terapinin ilk üç ayında Rahip John ciddi adımlar atmış görünüyordu. Hasta rolünü gerçekten de iyi bir şekilde yerine getiriyordu. Sonra bir gün geldi ve bana gerçeği anlattı. “Size karşı dürüst değilim. Aslında daha kötüye gidiyorum.” Sonra

itiraf etti, etkileyici sesine ironi de eklenmişti, “Sizin desteğinizle yeni bir hayat kuruyor gibi davranıyordum.”

Kısa ve gergin bir sessizlikten sonra devam etti. “Sizinle yapmaya çalıştığım şey, üstlerime karşı yaptığım şeyin aynıydı; *onların* beklentilerine göre yaşamak. İçimdeki duygularla yüzleşmiyorum. Gerçek şu ki, bu savaşta asla başarılı olamayacağıma inanmak üzereyim.” Ümitsiz bir iç geçirmeyle omuzlarını kaldırdı. “Bazen derin bir noktadayken, düzelmek istemediğimi düşünüyorum. Hayatımla ilgili tüm düşüncelerden uzaklaşmak istiyorum. Sizden uzaklaşmak istiyorum. ‘Bununla baş edemiyorum. Çok zayıfım. Merhametli ve nazik bir muameleyi hak ediyorum.’ diye düşünüyorum. Tanrı’dan bile vazgeçmek istiyorum.

“Bilmiyorum.” Zarif sesinde üzüntü vardı. “Yıllardır gerçek bir erkek rolü yaptım ama hepsi bir gizlenmeydi. Bazen ileri bir boyuta varınca, bir erkek olabileceğime hiç inanmıyorum. Belki de bir erkek olmayı *istemiyorum* bile. Kendimi hiçbir şekilde normal bir hayat yaşarken hayal edemiyorum.”

“Edebiyat ve mitolojinin tümünde,” dedim, “kahraman daha yüksek bir şuur kazanma olasılığını en başta reddeder. İsa bile çarmıhtan kurtulmak için dua etmişti, ‘Mümkünse bu kâse benden uzaklaştırılsın.’”

Rahip John üzgün bir sesle devam etti, “Hayatımın çoğu hâlâ bu sapkın, çocuksu saplantılarla kaplı. Neden başkalarının penisine bakmak gibi büyük bir uğraşım var bilmiyorum. Saçma olduğunu biliyorum ama kendime hâkim olamıyorum.”

Uzun bir süre sessiz kalınca sonunda ben konuştum. “Saplantının ötesine gitmeye ve penisin amacına odaklanmaya çalış... vajina ile olan anatomik uyumuna, üreme olan doğal amacına.”

“Kendime hatırlatmam gereken, bunun bebeksi bir meşguliyet olduğu.” dedi utanarak.

“Kesinlikle. Eşcinsel bireylerin çoğu penise fazla odaklanır. Eşcinsel davranışın çoğu, iki küçük çocuğun *seninkini göster*,

ben de benimkini göstereceğim oyunu gibidir. Saplantılı bir davranıştır. Penisin önemli bir sembolik gücü vardır. Senin ihtiyaç duyduğun ama sahip olmadığını düşündüğün erkekliğin sembolüdür. Gelişim sürecindeki bazı travmalar, bazı boşluklar fallik fiksasyonda⁸ tamamlanmaya çalışır. Bu, eşcinselliğin bir parçasıdır.”

Rahip John düşünceli bir şekilde şöyle söyledi, “Tanıdığım çoğu gey kendi penisine karşı saplantılı olmuş durumda. Kendi anatomilerine hayranlar. Bir gey arkadaş ‘Penisim benim en iyi arkadaşım!’ demişti bana. Üzücü.”

“Kesinlikle. Eşcinsel kişi erkekliğini kimliğine entegre etmemiştir. Kendi erkek bedenine yabancılaşmıştır. Penisini kendinden ayrı bir şey gibi görür.”

“Ama neden bunu yapar? Neden gey dünyasında bu ‘büyük penis meraklıları’ var? Neden penisle böyle bir uğraşları var?”

“Belki çocukluk çağındayken onun ailedeki rolü, gelişmekte olan erkekliğinin inkârını gerektirmiştir. Onun annesindeki özel yeri, muhtemelen erkeksi mücadelelerini terk etmesine sebep olmuştur. Artık kırılğan erkekliğini korumak istiyor. Erkekliğinin kendinden alınmasından daima korkuyor.”

Devam ettim, “Erkek çocuğun cinsel yönelimi ailedeki yerine bağlıdır. Anne ve babanın ona olan tavrına. İki ebeveynin erkekliğine saygı gösterme biçimine.”

Rahip John başıyla onayladı. Dikkatli bir şekilde dinlediğini görebiliyordum. “Zavallı annemi düşünüyorum, Tanrı onu sevsin. Elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışırdı. Çünkü eğer babam benim duygusal ihtiyaçlarımı yeterince karşılamadıysa, muhtemelen anneminkileri de karşılamamıştır. Babam evimizde sadece bir hiçti. Birine ihtiyacım vardı ve annem yakınlık kurabileceğim feminen bir baba gibiydi.”

8 Fallik fiksasyon: Çocukların cinsel organlara, cinsel farklılıklara ve cinsel anlamlara yöneldiği öne sürülen, üçüncü ve altıncı yaşlar arasında bulunan psikoseksüel gelişim döneminin başarıyla tamamlanmaması (ç.n.).

Tekrar sessizlik oldu, sonra, “Sanırım evliliği onu hüsrana uğratmıştı. Kendini yalnız hissettiğini ve bu boşluğu benimle doldurmaya çalıştığını biliyorum.”

Yüzünden bir gülümseme ve dalgın bir bakış geçti. “Ara-da bir biriktirdiği üç beş dolardan biraz alırdı. Giyinirdik ve babama ‘Johnnie ile birlikte para harcamaya gidiyoruz.’ derdi. ‘Para harcamak’ lafını şehir merkezine sinemaya gittiğimizi belirtmek için kullanırdı. Ben kilise kıyafetlerimi giyerdim, o da küçük şapkasını ve beyaz eldivenlerini. O zamanlarda öyle giyinilirdi. Sonra küçük bir restorana gidip güzel bir akşam yemeği yerdik, aklımıza gelen herhangi bir şeyle ilgili sohbet ederdik. Eve döndüğümüzde, babam televizyonun karşısında olurdu ve içeri girdiğimizi neredeyse fark etmezdi. Annem ve ben iki sevgili gibi mutluyduk.”

Biraz düşüncelere daldıktan sonra, aklından geçenleri söyledi. “Babam ya da dedem de eşcinsel miydi merak ediyorum.” Bu soruyu genellikle danışanlarımdan duyarım. Yakınları muhtemelen eşcinsel değildi ama babalarının erkeksi yönlerinin zayıf olmasından dolayı bu soruyu soruyorlardı. “Biliyorum ki babamın bana verecek pek fazla sevgisi yoktu çünkü küçükken onun babası hiç evde olmazdı. Babası bir marangoz ustasıydı. Ve babam, babasının babası hakkında bir kelime konuşmazdı.”

Düşündüm ki, eşcinsel erkeklerin babaları çok nadiren kendi babaları hakkında konuşuyordu. Yetersiz baba oğul ilişkisi genellikle büyük babaya ya da büyük-büyük babaya dayanıyordu. Rahip John sadece yetersiz bir babaya sahip değildi, aynı zamanda fazla yakın ilişki kurduğu bir anneye sahipti. Sonuç olarak, bu hassas ve korunmasız çocuk eşcinsel olarak yetişmişti.

Rahip John üzüntüyle başını salladı. “Hep babam eksikmiş gibi hissettim. Evde erkeksi bir varlık hiç hissedilmezdi. Annem her zaman bu boşluğu doldurmaya çalışırdı. Babamın yerini almak ve onun yerini doldurmak, aynı zamanda kendininkini de tutmak zorunda kaldı.” Ekledi, “Büyürken annemin

hem anne hem de baba olduğunu düşünürdüm.” Sesi öfkeliydi çünkü annesinin bunu hak etmediğini düşünüyordu.

Şunu belirttim, “Bir anne asla bir baba olamaz. Ana-oğul ve baba-oğul arasındaki duygusal süreçler birbirinden tamamen farklıdır. Bir erkeği yetiştirmek için bir erkek gereklidir.”

“Bunu biliyordum, sanırım.” İç geçirdi ama hâlâ öfkeden sesi titriyordu. Konuyu değiştirerek şöyle dedi, “Çocuklukla ilgili en kuvvetli algım, daima korkudur.”

Bu kelimeleri bir eşcinsellik sorunuyla gelen neredeyse her danışanımdan duymuştum. Hemen hemen her erkeğin çocukluktaki baskın duygusu, cinsellik bilinç düzeyinde bir mesele bile olmadan çok önceki kolay incinebilirlik ve belirsizlikti.

Rahip John’un seansı neredeyse bitmek üzereydi. “Artık terapiye geleli üç ay oluyor, senin için yapılabilecek her şeyi yaptığımız kanaatinde misin?”

Dürüstçe itiraf etti, “Peki, itiraf etmeliyim ki ben kendim için yapabileceğim her şeyi yapmıyorum. Sanki bekliyor gibiyim.”

“Ne için?”

“Sadece bekliyorum. Şimdiye kadar başıma gelen her iyi şey, kendiliğinden geldi.”

Rahip John’un bahsettiği şey, eşcinselliğin temel direnç noktalarından biri olan yaşamdaki acı verici mücadelelerden kaçınmaktı. Terapi sürecinin ana yönlerinden biriyle yüzleşmenin zamanı gelmişti; içsel güce sahip çıkma.

“Umarım beni pasifliğimden ötürü yargılamazsınız.” dedi Rahip John usulca.

Başımı salladım. “Seni yargılamakla ilgilenmiyorum. Fakat hayatının sorumluluğunu alma becerin ve istekliliğin açısından bunun ne anlama geldiğiyle ilgileniyorum. Bu, pasiflik kimliğinin değişmesi gereken bir parçası.”

Kafası karışmış gibi görünüyordu. “Sizi anlamam için daha net bir tanımlamaya ihtiyacım var.”

“Onarım Terapisi sadece cinsellikle ilgili değildir.” dedim. “Biz burada, senin kimlik oluşumu sürecinin geniş ölçekte anlamaya çalışıyoruz. Eşcinselliğin terapisindeki temel bir nokta, senin kendinle ilgili olan pasif, çaresiz kurban algını değiştirmektir. Asıl değişim, eşcinsel davranışı engellemekten çok daha fazlasını gerektirir. Daha geniş kapsamlı bir dönüşümü umuyorum.”

“Peki, ben hazırım.” dedi ciddiyetle. “Bu eşcinsel obsesyon hayatımı tüketiyor. Bunu kati bir şekilde iyileştirmek istiyorum. Hayatımda bir kereliğine, bütün bir insan gibi hissetmek istiyorum.”

“Fakat bu senin uğrunda daima mücadele etmen gereken bir şey, bir haftadan bahsetmiyorum. Bazı günler büyük savaşlar vereceksin, bazı günler küçük. Fakat her gün bir savaş vermen gerekecek.” diye onu uyardım. “Başka türlü olamaz.”

Onarım terapisini eleştiren kişiler bu tekniğin suçluluğu, eşcinsel davranışın baskılanması için bir araç olarak kullandığına inanıyorlar. Bununla çelişkili olarak, Rahip John gibi birçok erkek terapinin başlarında, baskılamının aksine eşcinsel davranışta artış yaşadıkları, bazen sağlıklı ve gerekli olabilen bir safhadan geçiyorlar. Bu safha, terapinin amacıyla çelişkili gibi görünse de danışana, davranışının subjektif etkilerini değerlendirme imkânı sağlar. Bazı erkekler bunu deneyimleme ihtiyacını hiç duymasa da bazıları bu davranışın kişisel sonuçlarını görme gereği duyar. Onlar için eşcinsel eylemlerdeki artış, terapinin ilk aşamalarında keşfettikleri kendini anlama ve güçlendirmenin bir dışavurumu işlevi görür. Erkeklerde, cinsellik ve kendini kanıtlama birbirleriyle ilişkilidir. Terapi, danışanı güçlendirmeye başladığında danışan bu gücü yanlış bir şekilde cinselliğe yöneltebilir. Daha ötesi, terapistle olan aktarım ilişkisi çerçevesinde, danışan artan eşcinsel eylemleri aracılığıyla, terapistin kendine olan kabulünü test ediyor olabilir.

Terapinin ilk üç ayında, Rahip John karışık duygu durumları yaşamıştı. Zaman zaman hayatının gerçekliğiyle yüzleşti, bazen de pasif bir inkâra büründü.

Bir sabah bana şöyle dedi, “Geçen Cumartesi gecesi yapacak bir şeyim yoktu, bu yüzden bir gezintiye çıkayım dedim. Birkaç aydır yapmadığım bir şeyi yaptım, bir gey bara gittim. Başta biraz rahatsızlık duydum ama sonra ‘Ne fark eder ki!’ deyip rahatladım. Bir bira aldım. Bir süre sonra benim yaşlarımda biri geldi. Bu iyi hissettirdi, sonra konuşmaya başladık...”

Sözünü kestim, “İyi hissettiren neydi?”

“Biri... bir adam... benim gibi orta yaşlı birinin ilgi çekmediği bir yerde, bana ilk adımı biri atmalı.” Devam etti, “Her neyse, orada yaklaşık bir saat sohbet ettik. Evli olduğunu söyledi. Birbirimizle bayağı uyum içindeydik. Tropicana Peaks’teki odama döndük. Oradaki koltukta oturup üç saat daha sohbet ettik. Her şeyle ilgili konuştuk. Birçok ortak noktamız vardı, aynı şeyleri deneyimlemiştik. Birbirimizi gerçekten iyi anlıyorduk. Arkadaşın... gerçekten kibar ve tatlı bir çocuk olduğunu düşündüm.”

“Gerçek bir bağ kurmuşsun gibi geliyor kulağa.” dedim. “Sonra ne oldu?”

“Hiçbir şey.” dedi Rahip John. “Şey, sonra yatak odasına gittik ve cinsellik yaşadık. Güvenli cinsellik.” diye ekledi. “Karşılıklı mastürbasyon.”

“Onu tekrar göreceksin?”

“Hayır. Sanmıyorum.”

“Ama aranızda bir uyum var gibi görünüyor. Olası bir arkadaşlığın kuruluşu. Birçok ortak noktanız var.”

“Sanmıyorum. Hoş bir andı ama devamını getirmek istediğimi zannetmiyorum.” İç geçirdi. “Tanrı’ya dürüst olayım Joe, erkeklerle seks yapmaya artık aldırmiyorum. Bazen hepsi çok fazla çaba gerektiriyor gibi görünüyor.”

“Neden bu adamla seks yaptın?”

“Bilmiyorum.”

Aldırış etmeyişi rahatsız edici olmaya başlamıştı. Bekledim.

En sonunda, “Yapılacak şey o gibi geldi sadece. Bilirsiniz ya, sadece orada bulunmamızın gerektirdiği bir şey.”

“Nerede bulunmanızın?”

“Evet. Biliyorsunuz ya, Peaks'teki koltukta.”

“Ona karşı seks yapma arzusu duymuş muydun?”

“Pek sayılmaz. Sanırım olmasına izin verdim sadece.”

“Onun baskısından dolayı mı?”

“Pek sayılmaz. Muhtemelen o da benim gibi ilgisizdi.”

Rahip John'un motivasyonlarını keşfettikçe, kompulsif eğilimindeki azalışı görmekten memnun oluyorduk. Fakat erkeklerle arkadaşlık etme ve cinsellik yaşama arasına bir sınır çizme kanaatine varmak için hâlâ hazır olmadığı açıktı. Sınırları korumadaki zorluğun altında daha derin olan öz-kimlik sorunu yatıyordu. Bana ilk seanslardan birinde dediği bir şeyi hatırladım: “Gerçek bir erkek gibi hissetmiyorum ve olabileceğimi de zannetmiyorum. Belki de istemiyorum bile.” Rahip John kendini erkeklerden ilgi ve onay gören ama cinselliğin yokluğunu müsamaha edebilen biri olarak görebilir miydi?

Eşcinsel danışanlarımın pek çoğu gibi, Rahip John da duygusal bir izolasyon hayatı yaşamıştı. Erkeklerden yakınlık ve sevgi gördüğü ilişkileri arzu ediyordu fakat bulabildiği sadece kısa süreli seksti.

“Senin hemcinslerinle ilgili eksikliğin erkeklerle kuracağın bağ ile giderilebilir, erkeklerle yaşayacağın cinsellikle değil. İyileşmen cinsel eylem yoluyla olmayacak. Geçen Cumartesi yaptığına bir bak. Bir yabancıyla gidip, kanepede oturup üç dört saat sohbet ettin, onu çok sevdiğin, sonra seks yaptın. Ama bu adamı bir daha hiç görmek istememek nedir? Burada bir çelişki var. Senin bu davranışa karşı tutumun ne? Senin için uygun mu, değil mi?”

Rahip John yanıtladı, “Bana öyle ya da böyle, bir rahatsızlık veriyor mu emin değilim. Bir erkekle bir geceliğine yakınlık kurduğum için cehenneme gider miyim, emin değilim.”

“Bak.” dedim birden. “Yanılıcı bir şekilde üstünü örtmeyi bırakalım. Açıkça seksten bahsediyorken buna *yakınlık* demeyelim. Nasıl yakınlık olabilir, sen o adamı bir daha hiç görmek istemediğin halde?”

Daha yüksek bir sesle konuşuyordu, artık sesi kızgın gibiydi. “Size bu noktada kendimle ilgili bir cevap vermeyeceğim çünkü cevabın ne olduğunu bilmiyorum.”

“Şu an sizi çok zorladığımı mı hissediyorsunuz?”

Sorum onu rahatlatmış gibi görünüyordu. “Hayır.” diye cevapladı. “Sorun yok, Joe.”

“Şu anda bir cevabının olmaması sorun değil.” dedim. “Sorumu dürüstçe yanıtlamanı takdir ediyorum.”

Aramızda uzun bir sessizlik oldu. Ona şöyle sordum, “Dışarı çıkıp dolaşmak sana nasıl geliyor?”

“Severim biraz. O birkaç saat kesinlikle iyi geliyor. Ve duygularımın peşinden gitmemin bir nedeni var. ‘Bu, hayatımda tam şu anda nerede olduğumla ilgili.’ Bu duygularımı kabul ediyorum ve onları anlamaya başlıyorum. Belki onları anlamak kendimden bekleyebileceğim tek şey.”

Omuzlarını silkti. “Bildiğiniz gibi, bazen diyorum ki ‘Bu benim hayatım. Beni böyle yapan her neyse, buna saplanmışım. Kafamı bir yerlere çarpıp durmayı, değişmeye çalışmayı bırakmalıyım.’ Ama diğer yandan, terapi bana çok yardımcı oldu. Son zamanlardaki mutluluğumun ve kendime olan kabulümün çoğu terapiden edindiğim anlayışın bir hediyesidir. Dediğiniz gibi, gerçeklik beni özgülleştirdi.

“Ama bildiğiniz gibi Joe... beni endişelendiren şey şu ki, fikirler iyi ve doğru olsa bile ki bence haklısınız, hemcinslerimle ilgili eksikliği gidermeye çalışıyorum, terapi süreci işe yarayabilir. Kendimi değiştirmeye çalışmam neticesiz kalabilir.” Bana ciddiyetle baktı. “Peki ya süreç hakkında ne düşünüyorsun, Joe?”

Ben cevaplamadan o devam etti. “Sadece utanç, korku ve izolasyon içinde yaşayan o küçük çocuğa dönüp bakıyorum.

Konuşacak kimse olmadan, gerçek bir arkadaş olmadan, sekiz yaşındaki kuzenime ambarın arkasında cinsel lütuflarda bulunarak. Bir kimliğim yoktu. Ölmekten çok korkuyordum. Serseriydim, boş ve yalnızdım. Arkadaşlık ve yakınlığa dair tek sahip olduğum buydu. Kendimden büyük bir çocukla mastürbasyon yapmak.”

“Daima var olan bu çok, çok derin bağlantısızlık duygusu...” dedim.

“Evet.” dedi. Cinsellik beni bu bağlantısızlıktan kurtarıyordu. Ve Joe... benim bu parçam değişmeyebilir. Sonsuza kadar bu hazırda bulunan uyuşturucu iğneye maruz kalabilirim. Eğer bunu tekrar yaparsam, kendime yaptığım şeyle ilgili suçluluk psikolojisi yüklemek istemiyorum.

“Gerçekçi olmak istiyorum.” diye devam etti. “Eğer bu, ben geliştikçe ve hayatımı değiştirdikçe olacaksa, bunu kabul etmek istiyorum. Eğer seks yapmayı seviyorsam, seks yapmak istiyorum. Ve suçluluk duymam gerektiğine aldırış etmiyorum.”

Sonra ekledi, “Sanırım söylemek istediğim şey şu, bana karşı çıkmamanızı istiyorum. ‘Ama yapamazsın!’ dediğinizi duymak istiyorum.”

“Neden?” diye sordum.

“Bunun gösterdiğim gelişmede geldiğim yer olmadığını söylemenizi istiyorum. Bu şu anda konuşan içimdeki çocuk, oğlan, babasına karşı gelen oğlan çocuğu.”

“Tam olarak böyle.” diyerek ona katıldığımı belirttim.

Rahip John durdu, sonra birden öfkeli bir şekilde sövmeye başladı. “Kadın gibi sevişmediğimi, bir kadın olmadığımı biliyorum ama aynı zamanda lanet olası bir erkek de değilim. Ne bokum ben? Kadın-erkek karışımı mıyım? Ya da sadece saçları dökülen orta yaşlı bir adamın vücudundaki küçük oğlan çocuğu muymuyum?”

“Orada yaralı, küçük bir oğlan çocuğu var.” diyerek onu destekledim. “Yaralı, küçük bir oğlan çocuğu.”

“Kesinlikle var.” Yüzünde zayıf bir hoşnutluk belirdi. “Bu daha önce birçok kez teoride bahsettiğiniz bir şey ama artık onu görebiliyorum. Haklısınız, bu küçük çocukla baş edilmeli.” Bana sorgulayıcı bir şekilde baktı. “Fakat 5 yaşındaki yaralanan çocuktan, bugün cinsel taşkınlıklar yapan halime nasıl geldim, bilmek istiyorum. Neden?”

“İçindeki boşluğu doldurmak için.”

“Belki de haklısınız.” diye itiraf etti. “Ama cinsel taşkınlıklar, benim yaptıklarım gibi, acıdan dolayı ortaya çıkıyorsa, bu şimdiki bir acı değil. Bugün bana acı verecek hiçbir şeyim yok. Annem ve babam çok zaman önce vefat etti, Tanrı onları sevsin. Din ile ilgili bir işim var. Daha önce bundan daha iyi yaşam koşullarına sahip olmadığımı söylemeliyim.”

“Kendini kabul edilemez duyguları dışa vururken bulan bir erkek, erken ilişkilerinden bu yana taşıdığı bir boşlukla yaşıyordur.” diye açıkladım.

Rahip John bana hüsrana dolu bir sesle karşılık verdi. “Neden buna bulaştım? Porno dükkanları, nefret ettiğim şeylerin beni büyümesi, rahip olduğum zaman ettiğim yemini çiğneyen bu ikili hayat... Neden bu kadar çelişkiliyim?”

Ben cevaplamadan o devam etti. “Bildığınız gibi, bazen bu seansların tamamen saçmalık olduğunu düşünüyordum. Evde oturup kendim başıma, Tanrı’nın huzurunda da kafa yorabiliydim. Ama artık bunun kökenine inmenize kesinlikle ihtiyacım olduğunu görüyorum.” Sesi gerginleşmişti. “Çünkü o küçük çocuğu gerçekten hissediyorum. O küçük çocuğun çektiği acıyı ve izolasyonu hissediyorum.”

Derinden bir iç geçirdi. “Şunu görüyorum ki, eğer o küçük çocuğa dönmezsek, onu iyileştirmezsek, asla bir erkek olmayacağım.”

Sandalyesinden eğildi, yalvarır gibi yapan bir yüz ifadesiyle bana şunu sordu, “Peki, şimdi ne yapmalıyım?”

“Yakın, sahici erkek ilişkilerine ihtiyacın var. *Yakınlığa*, ke-limenin ifade ettiği tüm manasıyla. Seksten bahsetmiyorum.

Hayatında iki ya da üç erkek arkadaşının olması gerekiyor, böylece cinsel olarak değil ama akranların olarak onları gerçekten tanıma deneyimini elde edebilirsin. Babanı hiçbir zaman bilmediğin ya da anlamadığın şekilde onları anlayarak bunu yapabilirsin. Bizim ilişkimiz bu ihtiyaçları bir nebze karılıyor ancak gerekli terapötik sınırlardan dolayı yapay.”

“Bana göre yapay değil.” diye karşı çıktı Rahip John. “Bana muazzam bir güven verdiniz. Size kendimle ilgili daha önce hiç konuşmadığım birçok şey anlattım.”

Bana baktı, gözleri bir sevgi ve öfke karışımını ele veriyordu. “Lanet bir barda oturup yabancı birine size anlattıklarımın aynısını anlatmak istemiyorum.”

“Tabii ki istemezsin.” diyerek onu onayladım. “Gerçek bir arkadaşlığa ihtiyacın var. Gruptan biri örneğin, senin mücadeleleni anlayacak biri. Ama bir noktada eşcinsellerin savunmacı ayrışmasıyla karşılaşacaksın. Bu yüzden bir de heteroseksüel olan ve sana farklı bir perspektif sağlayabilecek biriyle de yakınlık kurmaya ihtiyacın var.”

Rahip John şöyle söyledi, “Ama önce o küçük yaralı çocuğu daha çok anlamam gerekiyor.” Seansı bununla bitirdik.

Rahip John’un cinsel eylemleri zamanla azalmaya başlamıştı. Artık cinsel etkilenmeleri hakkında daha az, Tanrı’yla olan ilişkisi hakkında daha fazla konuşuyordu. Bekaret yeminine olan bağlılığı güçlendikçe, manevi anlayışının da rahatça geliştiği görünüyordu.

“Tanrı’ya yönelik tutumum uzun zamandır alt üst olmuş durumdaydı.” dedi Rahip John bir gün. “Kendimi bunu söylerken hiç düşünmezdim ama Tanrı’dan nefret ettim, ondan gerçekten nefret ettim.”

Sessizleşti, sonra şöyle söyledi, “Maalesef, kendi pisliğimin çoğunu, ‘Tanrı’ diye adlandırdığım bu varlığa yansıtıyorum.”

“Elbette.” dedim.

Kendini sözcüklerle çok iyi ifade eden bu adam, devam etti, “Kendimi Tanrı’dan ayrılmış hissettiğimde, bu karanlık, çarpık

düşünce sürecine giriyorum. Bütün yaşamım Tanrı'ya rüşvet verip bir çeşit kefarete ödemek gibi. Rahipliğimin on yılı boyunca, bu kompulsif, anlamsız mastürbasyon yapıp penis emme döngüsü hep vardı. Sonra Tanrı'ya karşı durumumu düzeltmek ve tekrar temiz olmak için günah çıkartma odasındaki sihirli değneğe koşuyordum... Sonra bütün cinsel şeyler tekrar patlak veriyordu. İğrençti. Dine karşı hastalıklı yaklaşımımın tümü Tanrı'ya rüşvet vermektir. Ona şöyle diyerek rüşvet veriyordum, 'Bu ikili hayatı yaşadığım için beni kınama, hayatımın geri kalanını sana adayacağım.' Tanrı'ya olan bu anlamsız, döngüsel ilişkim boyunca, sadece öfke ve nefret duyuyordum.

"İsa'ya gitmekten korkuyordum çünkü İsa bir erkekti. Ve ben erkeklere ve erkeklığe tamamen yabancılaşmıştım."

Derin bir nefes aldı ve devam etti. "Bu cinsel bağımlılık bende hâlâ güçlü olsa da geçmişteki büyük çaresizliği hissetmiyorum. Belki Tanrı bu karışıklığın hakkından gelir diye umuyorum. O benim mücadelemi anlıyor."

Tekrar sessizlik oldu. Sonra, "Freud haklıymış. Tanrı, baba figürünün bir yansıması. Dünyada sevdiklerimizle olan ilişkilerimiz, Tanrı ile olan deneyimimizi genişletebilir veya daraltabilir. Dünyadaki babamla olan ilişkimin gelişmesini engelledim, bu yüzden cennetteki babamı tanımakta zorlanıyorum."

"Tanrı ile olan bu yeni ilişkin oldukça heteroseksüel." diye belirttim.

"Ne demek istiyorsunuz?" Rahip John şaşırmış görünüyordu.

"Eşcinsel bir çocuk babasından korkar ve nefret eder ve bu duyguları Tanrı ile bağdaştırır. Sadece bu dünyadaki ve cennetteki babasından saklanmaz, aynı zamanda diğer erkeklerden, patronlardan ve mülk sahibi kişilerden de saklanır."

Devam ettim, "Eşcinsel çocuk babasına yüz çevirir, gider ve saklanır, senin Tanrı, yani Yaratıcı ile olan ilişkiden yüz çevirmen gibi. Heteroseksüel çocuk babasına karşı düşmanlık beslerse, bunun açığa çıkmasına izin verir, bunu ortaya koyar.

Senin Tanrı'dan yüz çevirip, onu verdiğin mücadeleden dışlaşman, tıpkı babanla olan mücadeleden yüz çevirmen gibi, eşcinsel çocuğun saklanma biçimidir.

“Eşcinsel olmadan önceki çocuğun ilk reddettiği zorluk, babanın verdiği zorluktu. Büyüdükçe, erkeksi zorluklardan yüz çevirmeye devam etti. Kısa bir süre için, diğer erkeklerle arasında acı veren bir gerilim oluştu. Kendini erkeklerin dünyasından soyutlayarak, erkekleri romantikleştirdi ve erotik temas yoluyla bu gerginlikten kaçınmaya çalıştı.”

Rahip John başı ile onayladı. Uzun bir süre sessizlik oldu. Sonunda şöyle söyledi, “Bundan birçok hayır çıkıyor. Azizlere şükürler olsun... Cevabı kendi içimde görebiliyorum. Sonunda gerçek bir şeye ulaşıyorum. Kalbimdeki her şey bulduğum bu yeni Tanrı'ya açılıyor.”

Devam etti, “İnanıyorum ki Hristiyan'ın imtihanı yaratıcımızla olan uyumu yeniden kurmak. Tanrı ile olan bağımlı ciddi bir şekilde bozdu. Çok fazla çalıştım, hayatın neşesini kaybettim, depresif ve acılıyım. Sonuç, eğer yabancılaşmış bir şekilde kalırsam, ölüm olacak.

“Eşcinselliğimdeki yabancılaşmanın ortasındaiken bile, İsa'nın doğruluğuna tutunmakta zorlandım. Beklenmedik şekilde anlamaya başlıyorum ki, bu eşcinsel mücadele laneti bana güzellikler getiriyor.”

“Bazı şaşırtan yollarla,” dedim, “mücadelelerimiz tarafından rızıklandırılırız. Sadece sinir bozucu ve beyhude bir döngüden başka bir şey olmayabilirler. Ya da bizi kurtarabilirler.”

Rahip John şöyle söyledi, “Rahip arkadaşlarımla bununla nasıl baş edileceğini bilmediklerini biliyorum. Eşcinsel eylemlerle ilgili geleneksel Katolik tavsiye der ki, tövbe et, tövbe et, tövbe et, sonra soğuk duşlar al ve bir hobi edin. Ama hiçbir şeyi çözemediyse, asla sonu gelmeyen günah-tövbe-günah döngüsüne giriyorsunuz sadece. Sonra bir de liberal gey rahiplerin tavsiyeleri var; ‘Ne yaparsan yap Tanrı seni sever. Erkeklerle beraber mi uyumak istiyorsun, Tanrı onu örter.’ İki aşırı uç da asıl gerçeği kaçırıyor.”

Onu dinledikçe, bir erkeğin kişisel mücadelesi sonucunda vardığı aydınlanmayı görmekten dolayı kendimi ayrıcalıklı hissediyordum. Rahip John uzun bir süredir aradığı şeyi sonunda buluyordu.

Birkaç hafta sonra, onunla seansta eşcinsel ilişkilerdeki sado-mazoşizm hakkında tartıştık. Rahip John bana, neden bu çeşit pornografiye bu kadar düşkün olduğunu sordu.

“Eşcinsel bireylerin diğer erkeklerle olan ilişkisinde belli bir düzeyde mazoşizm bulunur. Bu, baba ile olan ilişkiyle başlayan bir örüntüdür. Küçük çocuk, babasıyla yakınlık kurmak isteyip bunu elde edemediğinde, babasından bu ilgiyi görebilmek için kendini küçük düşürmek ister. Bu, babayla yakınlaşmanın düşmanca ve kendine zarar veren bir yoludur. Bu sebeple eşcinsel bireylerin fantezi dünyası ve pornografi, genellikle sado-mazoşistik temalar içerir. Kişi, düşmanca duygular beslediği birinden sevgi ve ilgi bekler. Gey pornografisinde zincirler ve kamçılar değil, kontrol ve hâkimiyet kurma gibi daha örtük temaları karakteristik olarak görürsün.”

Rahip John karşılık verdi, “Babamın iri yarı, dalyan gibi bir adam oluşunu hiç unutmam. Geniş kolları vardı. Küçük, cılız bir çocuk olduğum için benimle alay ederdi. Derdi ki, ‘Böyle büyük kaslara sahip olacağını mı sanıyorsun? Benim gibi büyük, dalyan gibi bir adam olacağını mı zannediyorsun?’”

“İyi bir baba derdi ki, ‘Vay canına! Şu küçük kasa bak. Gitgide büyüyor.’”

Rahip John devam etti, “Babam erkekliğini benden hep saklıyor gibiydi, sanki aynı değilmişiz gibi. Onu iş kıyafetlerini değiştirirken yakalarsam, hemen kapıyı kapatırdı, sanki ‘Sen farklısın; sen erkekler topluluğuna ait değilsin.’ der gibi. Babamın alt bacağına gördüğümü bile hiç hatırlamam. Bunlar, babamın erkekliğini benimle paylaşmadığını düşünmememe sebep oluyordu.”

Ona dedim ki, “Eşcinsel bir kişi erkeklere baktığında böyle hisseder. Kendini kandırılmış ve öfkeli hisseder; erkeklerin dünyası bir gizemdir. Gey erkeklerin sahip olmadığı erkeklik

niteliğine, heteroseksüel erkekler kolayca, farkında olmadan, doğal bir şekilde sahip olurlar. Yoğun bir bağımlılığın ve açlığın olduğu yerde, öfke de hep olur.”

Devam ettim, “Birçok erkek, erkekliğiyle ilgili yeterince onay görmediği için babasına karşı kızgındır. Düşmanca bir bağımlılık duygusu ve öfke ile bırakılmaktan dolayı, kendilerini aşağı bir duruma düşürmekten mazoşist bir zevk alırlar. Kendilerine kabaca davranılsa da bundan hoşlanırlar çünkü bu şekilde duvarları yıkıp bir bağ kurmuş olurlar. Çocuk der ki, ‘Erkeğe yakın olabilmemin tek yolu kendimi aşağılamak.’ Bu, sado-mazoşistik ilişkilerden alınan zevki çoğunlukla açıklar.”

Bana, erkeklik mahrumiyeti ve sado-mazoşizm hakkında bu iç görüşü kazandıran ilk danışanımı hatırladım. Lisansüstü eğitimde, eşcinselliğin sebeplerini ya da tedavisini konuşmak politik açıdan doğru değildi, bu sebeple bir psikolog olarak aldığım eğitim beni mesleğime hazırlamamıştı. Fakat, bir hastane stajında, 8 yaşındaki Ryan vakasıyla karşılaşmıştım. Annesi, Ryan’ın çocuksu ve sosyal açıdan uygun olmayan davranışlarından, bir de diğer oğlanlarla olan cinsel eylemlerinden endişe ediyordu.

Ryan’ın problemi hakkındaki tek ipucum, sürekli babasının onu ihmal ettiğinden acı acı şikâyet etmesiydi. Erkek ilgisine aç olduğundan her hafta bana görünmek çok hoşuna gitmişti. İlişkimiz geliştikçe, seansların bitişinden nefret etmeye başlamıştı. Bana olan davranışları fiziksel açıdan gittikçe daha çok saldırgan olmaya başlamıştı ve fiziksel sınırlar yakın zamanda bir problem haline geldi. Beni sevme biçimi sanki bir saldırı gibiydi. Üzerime hırçın, talepkâr ve neredeyse kızgın bir şekilde tırmanırdı, sanki yeterince tatmin olmuyormuş gibi. Bu yoğun sevgi-nefret ilişkisinin, babasına olan karışık duygularıyla ilgili olduğunu biliyordum.

“Biliyorsunuz, Joe,” dedi Rahip John, “geçen hafta bir iç görüşü kazandım. Erkeklerin ne olduğunu kendime göstermek için pornografiyi kullanıyorum. Pornodayken ya da erkekleri süzüyorken, *onun gibi olmanın* nasıl bir şey olduğunu anlama ihtiyacında oluyorum.”

Sözcükleri kulaklarımda yankılandı. Hemcinsinden etkilenenmenin temeli, *onun gibi olmanın nasıl bir şey olduğunu anlamaya ihtiyacıydı.*

“Her nasılsa, ekranda gördüğüm kişiler, olmak istediğim gerçek erkekti, içimdeki küçük çocuğun akıyla. Sanki porno oyuncularını benim için erkeklerin gerçekte ne olduğunu temsil ediyordu.

“Sonra kafama dank etti, ‘Yine de bu erkekler kimdi? Eğer bu kadar normallerse neden bunu tümüyle kameranın karşısında yapıyorlardı?’

“Şöyle düşünmeye başlamıştım, ‘Bu adamların sabah dokuz akşam beş, bir işleri mi var? Yoksa bu zavallı serserilerin bu kadar kötü bir yoldan para kazanmaya ihtiyaçları mı vardı? Öz-saygıları ne seviyede? Kız arkadaşları var mı?’ Gey fantezisine göre bu porno oyuncularını, bunu kameranın önünde yapmaları dışında her açıdan sıradan insanlar. İnanılır gibi değil!

“Kendi erkekliği mi geliştirdikçe, artık bu zavallı adamları, kendilerine bakılacak erkek imgeleri gibi değil de sadece benim gibi parçalara ayrılmış erkekler olarak görmeye başladım.”

“Hiçbir şey bitmiş değil, Joe.” Rahip John bir sonraki seansa bu kelimelerle başlamıştı. Geçmiş ile ilgili daha geniş bir farkındalığa olan arayışından bahsediyordu. Bütün günü anılarımıza kafa yorarak geçirsek de kendimizi asla tamamen bilemeyeceğimizi, erken çatışmalarımızdan tümüyle kurtulamayacağımızı söylüyordu.

“Duyduğum arzular hâlâ benim bir parçam. Hâlâ bazen Kitap Sirkisi’ne gidiyorum, bildiğiniz gibi. Ama oraya varınca tuhaf bir tepki veriyorum.” Rahip John kendinden hoşnut görünüyordu. “Birkaç dakika sonra bir tikslenme duyuyorum. Oraya kıymetli zamanımı ve enerjimi çok fazla harcadığım için o çöplüğe karşı nefret ve öfke duyuyorum. Porno iyi oluşumun ve insanlığımın ruhsal bir ihlaliymiş. Duygusal ve manevi yondan incitici. Beni tüketiyor, sonra haysiyetimi tekrar kazanmam günler alıyor.

“O aşına olduğum eski Kitap Sirki’ne gitme ya da yolculuğa çıkma isteği tekrar geldiğinde, diyorum ki ‘Efendim İsa, içimde cinsel istek kılıfına giren derin bir acı var. Onu iyileştirmeme yardım et.’

“Ve bildiğiniz gibi Joe, anne ve babam gibi -Tanrı onları sevsin- karmakarışık bir şekilde, bağışlandıklarına ve cennette olduklarına inanıyorum, onlara dua da ediyorum. Diyorum ki, ‘Baba ve Anne, şu anda farklı bir yerdesiniz, Tanrı’nın izniyle, kendi cinselliğinizle tamamen uyum içindesiniz. Sahip olduğunuz güzelliklerden birazının şimdi benim üzerime akmasına ve böylece olmak istediğim erdemli kişi olmama izin verin.’

“Artık utanç içinde bir köşeye sinmiyorum. Bu kompulsif dürtü geldiğinde bile, Tanrı’yla konuşuyorum. Diyorum ki, ‘Bu deneyimi tüm olumsuzluğuyla beraber kullanman için sana izin veriyorum. Bana, yazar Colin Cook’un dediği gibi, *başarıyla yenilgiye uğramayı* öğret. Efendim, eğer kimi zaman yenilgiye düşersem, bana tekrar galibiyet ver.’

“Tanrı’ya dua etmek ve şükretmek bana iyi geliyor, Joe. Şimdi iyi görünümlü bir adam gördüğümde, penisine doğru bakıyorum ve sadece ona bakabilme yetisine sahip olduğum için Tanrı’ya şükrediyorum ve sonra hayatıma devam ediyorum. Bu, zihnimde yaptığım bir egzersiz. Adamı sevgi dolu bir eş ve baba olarak hayal ediyorum. Onun cinselliğini kafamda doğal bir bağlamda canlandırıyorum.

“Ve başka ne, biliyor musunuz? Son zamanlarda bana güzel bir şey oluyor. Kadınların farkına varıyorum! Zorlama biçiminde değil ya da kendi üzerime yüklediğim bir zihin gezisi gibi değil. Kendimde, bir kadının güzelliğini anlamaya yönelik bir açıklık keşfediyorum. Kadınların güçlü özelliklerine ve zihinsel becerilerine, hatta fiziksel özelliklerine bile açığım. Güzel bir kadın gördüğümde Tanrı’yı methediyorum. Bu olmaya başlayan, sadece normal, doğal bir şey.

“Çözümlemeye çalışmadan, sadece orada bir kadın olduğu için ve güzel olduğu için Tanrı’yı methediyorum. Koşulsuz,

cinsel bir baskı olmadan, o sadece orada ve Tanrı'yı bunun için methet.

“On beş yıl önce bir zaman, bir *Playboy* dergisi alıp, çıplak modellere bakarak mastürbasyon yapmaya çalışıyordum, normal olmaya çalışıyordum. Ama artık, ne düzeyde etkilendiğim ya da etkilenmediğim konusunda daha rahat hissediyorum.

“Erkekler tuvaletine gidip, bir adamın bitişiğine geçip işemeye çalışırdım. Her zaman öyle bir savunmacı hissederdim, sanki ‘bu bir acil durum yayın sistemi testiymiş’ gibi üzerimde öyle bir baskı olurdu ki, işyemezsem, bu erkek değilim demekti sanki.

“Tüm lise hayatım boyunca, hatta ilahiyat fakültesinde de tuvaletimi tutarak çok sıkıntı çekiyordum, sanırım bu kadar gerilmekten Los Angeles'taki en büyük mesane benimkiydi. Ama şimdi yapabiliyorum. Sebebi sanırım, bir erkek olarak kim olduğumla daha çok barışık olmam.”

Rahip John yıllardır, birçok rahipte görülebilen bir zorluğu yaşıyordu. Rahiplik rolünü bir saklanma yolu olarak kullanıyordu. Hem ruhban sınıfından hem de kilise cemaatinden uzaklaşmayı gerektiren rahiplik, yalnız bir statüydü. “Bugün yardımcı rahiplerden birini aradım ve onunla hafta içinde olan bir şeyi paylaştım.” diye devam etti Rahip John. “Bana kapatmadan önce son olarak ‘Sizi çok seviyorum’ dedi. Telefonu kapatınca kendi kendime dedim ki, ‘Ne kadar güzel. Buna gerçekten ihtiyacım varmış.’

Devam etti, “Bir sonatı milyon kere dinlemiş olabilirsiniz, sonra bir gün bir konserdeyken aniden, bir bölümü başlar ve siz ‘Bu parçanın burada olduğunu hiç fark etmemiştim’ dersiniz. Sonra bu aşına olmadığınız bölüme alışırsınız ve birden size güzel gelmeye başlar. Son zamanlarda keşfettiğim bu güzel melodinin, bu rahip gibi evli meslektaşlarımla kurduğum güzel ilişkiler olduğunu söyleyebilirsiniz.”

Rahip John aynı zamanda psikoterapi grubumuzun evli bir üyesi olan Tom James ile de arkadaşlık kurmuştu. “Geçen akşam Tom’la birlikteydik, baş ettiğim acılardan biraz konu-

şuyorduk. Tom dedi ki, ‘Sana sarılmak istiyorum.’ ve sarıldı. Bir buz parçası gibi serttim, çok korkmuştum. Tom dedi ki, ‘Titriyorsun, sarsılıyorsun!’ Onun dostluğunun sıcaklığını almaya ama tüm hastalıklı duyguları uzak tutmaya kararlıyım. Sonra rahatladım. Tom bana ihtiyacım olan cesareti verdi. Bunun gibi şefkatli ilişkiler, başkalarında aradığım erkek kimliğini güçlendirmek gibi asıl ihtiyaçlarıma odaklanabilmem için beni özgürleştiriyordu.

“Bu sürecin tümü sadece psikolojik değildi, aynı zamanda maneviydi. Sizinle çalıştığımız bu son on iki ayda ışıık yıllarınca mesafe aldım, Joe. Başkalarından yardım isteyip, bana yardım etmelerine izin verebiliyorum. Ayrıca başkalarına yol gösterebileceğim konusunda da kendime güveniyorum. Geçen hafta, genç bir çocuk günah çıkarmak için geldi ve eşcinsel duygularla ve eroinle mücadele ettiğinden bahsetti, Efendim ona yardım etsin. Katolik Kilisesi’nin ona yüklediği suçluluktan dolayı üzgündü. Kendimle ilgili öğrendiklerimden yola çıkarak ona anlayış ve belli bir yönlendirme sunabildim.

“Ona, eğer bu doğal ve samimi olan erkeklik ihtiyacı karşılanmazsa, eşcinsel duygular yaşamaya devam edeceğini açıkladım. Bu ihtiyacı, otantik bir şekilde hemcinsleriyle zararsız ilişkiler yaşayarak giderebilirse, bu sınırları erotik bir şekilde yıkmak isteyen cinsel dürtüyü dağıtabileceğini söyledim. Bu gerilimi sağlıklı yollardan yapıcı bir şekilde kırabilir.”

Hafifçe ekledi, “Eşcinsel davranışın ölümcül günah olduğundan emin değilim. Tanrı bizi buna iten eksikliğimizi anlar.” Düşünceli bir şekilde devam etti, “Kilise’nin de bu kadar anlayışlı olmasını beklerdim.”

Bir iç geçirdi, sandalyesine derince yerleşip gülümsedi. “Joe, bu harika bir şey. Henüz bitmediğini bilsem bile.”

“Zor bir iş.” ona katıldığını belirttim. “Ve haklısın, bu türden bir şey hiçbir zaman bitmez. Alkoliklerin içme dürtüsünü tamamen kaybettiği çok nadirdir. Düşük öz-saygı ile yetişmiş insanlar, özgüven patlaması yaşayan kişilere dönüşmez. Bu hatıda hiçbir zaman bütünüyle tamam olamayız.”

“Ama çok daha iyi gidiyor, azizlere şükürler olsun. Artık cinsel kışkırtılmalarım arka planda duruyor, zihnimi meşgul etmiyor.” dedi.

“Bu işin özü bu. Çekiciliğin farkındasın ama onlara karşı bir bilinç geliştirdin.”

“Tam olarak böyle.” diyerek beni onayladı. “Bu genişletilmiş bir bilinç. Tam bir farkındalık. Bu duyguları anlıyorum ve artık beni esir almıyorlar.”

Dört ay sonra güneşli bir bahar sabahı Rahip John geldi, koltuktaki yerini aldı ve bana huzur dolu, kendinden memnun bir gülümseme verdi. Terapinin sonlarına yaklaştığını ikimiz de biliyorduk.

“Bugün haziranın üçü, eşcinsellerin koruyucu azizi St. Charles Lwanga’nın bayram günü.” dedi. Aziz Charles’ın ruhunun bana yol gösterdiğine inanıyorum. Geçen hafta dolabımı temizlerken, Tropicana’ya giderken yanımda götürdüğüm eski bir porno filmi buldum. Hayrettir ki, eskiden sadece küçük bir bölümü izledikten sonra, bir şey onu kapattırıp bana ‘Bu iğrenç. Asla sağlıklı değil.’ derdi. Film izlemek haysiyetimi zedeliyor gibi geliyordu. Ona bakınca Tanrı’ya dedim ki, ‘Bu senden gelen bir şey değil. Bu insan yapımı bir şey ve benim için iyi değil.’

“Şimdi, yine o alışık olduğum Kitap Sirkisi’ne gitme dürtüsü gelince, bunun şehvet kılığına girmiş, daha derin bir ihtiyaçtan geldiğini fark ediyorum. Hemen Mesih ile konuşmaya başlıyorum. Diyorum ki, ‘İsa, bu şehvi arzu kılığına girmiş boşluğum için bana yardım et.’ Neticede Joe, nasıl bir adam kalbindeki boşluğu porno filmleriyle doldurabilir?”

Onu uyardım, “Bu bağımlılıklar, eğer kendine dikkat etmezsen hayatına tekrar sızabilir.”

“Evet, biliyorum. Ama gördüğüm en umut veren değişimlerden bir tanesi,” dedi Rahip John, “sürçmelerim olduğu zaman, ona dalıp, o uzun suçluluk psikolojisi ıstırasında debelenmiyorum. Bu benim yaşam öyküm, günah çıkarmaya gidip

hatamı itiraf etmek, sonra sonu gelmeyen o döngüye tekrar girmek. Bu şeyi bir yere kapatıp, kapağını vidalıyordum ama sonra yine patlak veriyordu.”

İtiraf eder bir tonla bana şöyle dedi, “Hayatımda ilk defa, eşcinsel duygularıyla gerçekten yüzleşiyorum. Onları bastırmıyorum. Yaptığım şeyle gerçekten yüzleşiyorum. Gerçeği artık söyleyebiliyorum: ‘Ben bir bağımlıyım ve bununla mücadele ediyorum.’

“Bu mastürbasyon problemini bütünüyle düşünüyorum. Bekaret yeminimi tutmak için bundan kurtulmayı da istiyorum. Sanırım İsa’ya karşı dürüst olmalıyım. Şunun gibi bir şey diyorum, ‘Şu anda mastürbasyon yapıyor gibi hissediyorum ve buna boyun eğmekten hoşnut değilim. Fakat İsa, duygularıma rağmen bu savaşa benimle kal.’

Birkaç saniye düşündükten sonra şöyle söyledi, “Geçmişteki Tanrı ile baş etme biçimim onu susturmak, ondan kaçınmaktı. Karanlığa gömülüp bir kenarda mastürbasyon yapmaktı. Şimdi biliyorum ki, Tanrı onunla yüzleşmemi tercih ediyordur.

“Bir baba mefhumum olmadığı için Tanrı Baba ile de hiçbir ilişkim yoktu. Babalarıyla ilişkileri çok kötü olan feministlerin neden dişi bir Tanrı istediğini anlayabiliyorum. Tanrı Baba’ya güvenemiyorlar.”

Son seansta Rahip John şöyle yakındı, “Bu terapi eşcinsel deneyimde bir zevk bırakmadı. Ara sıra düşebileceğimi bilsem de, bana zevk vermeyeceğini biliyorum. O eylem artık bir yüke dönüştü. Bir zamanlar onu çekici kılan heyecan, umut, fantezi artık onda yok.

“Artık beni nereye götürdüğünü biliyorum.” dedi kendinden emin bir şekilde. “Hiçbir yere götürmüyör.”

Bir Maskülen Benlik Arayışı, Charlie

Hayatımda tanıma ayrıcalığına sahip olduğum en zeki ve kavrayışı güçlü erkeklerden biri Charles Keenan, ya da ona hitap etmemi istediği şekliyle, Charlie'ydi. Charlie, ince bir vücut yapısına ve biraz kadınsı bir kişisel tarza sahipti ama bu kesinlikle karakter zayıflığını göstermiyordu. Charlie olağandışı bir gücü ve net hedefleri olan bir erkekti.

Otuz iki yaşında olan Charlie, birkaç yıldır çalıştığı büyük üniversite biyomedikal kütüphanesinin başkanıydı. Çok okuyan, konuşması düzgün ve iyi eğitim almış biriydi.

Charlie, ilk seansta odaya girdi ve ne istediğini tam olarak bilen biri gibi hızlıca oturdu. “Son on yıldır gey yaşam tarzıyla epeyce flört ettim.” dedi. “Şimdi bir yıldır bir gey ilişkim var. Derek adında bir erkekle. Kötü bir ilişki değil, birbirimize iyi davranıyoruz ama hayattan daha fazlasını istiyorum. Hepsini bu kadar değil, bunu görebiliyorum.”

“ ‘Hepsi’ derken ne demek istiyorsun?” diye sordum.

“Bir karım olmuyor, çocuklarım olmuyor ve ben birlikte yaşlanmak istediğim ilişkiyi yaşamıyorum.”

“Peki, nasıl bir ilişki arıyorsun?”

“Şey... Bir erkeğin diğerine verebileceğinde eksik bir şey var gibi hissediyorum sadece.”

Durdu ve iç geçirdi, devam etmek için doğru kelimeleri arıyor gibiydi. “Bilirsiniz, tanıdığım geylerin çoğu, eşcinsellerin böyle doğduğunu iddia ediyor. Fakat genetik bir şeyden dolayı böyle olduğumun söylenmesini haysiyetime yapılan bir hakaret gibi görmekten kendimi alamıyorum. Size şunu söyleyebilmek için yeteri kadar gey yaşam biçiminin bir parçasında bulundum. Bir erkek, erkekliği, başka bir erkekten emecek kadar şiddetli bir şekilde arzuladığında, inkâr edilemez bir şekilde büyük bir problem vardır.

“Gey olmak istemiyorum.” diye devam etti öfkeli bir şekilde. “Bir çeşit genetiğin benim için buna karar verdiğine asla inanmıyorum.”

Pipomu yakıp, bu beyin bana anlatacaklarını dinlemeye istekli bir şekilde ileri doğru eğildim.

“Eşcinsellikle ilgili çok okudum.” dedi Charlie. “Bir üniversite kütüphanesinde çalışmak bana konuyla ilgili çok sayıda kitap okuma imkânı verdi.” Kendi kendine güldü. “Öğle tatilini WM 16 çevresinde geçirirdim. Aslında, okuduğum kitaplardan biri de sizin *Erkek Homoseksüeller İçin Onarım Terapisi* kitabınızdı. Bana çok anlamlı geldi ve sizin Los Angeles bölgesinde olduğunuzu öğrenince sizi aramaya karar verdim.”

“Kitaptan bir şeyler alman beni memnun etti.” dedim. “Kitapta tanımladığım erkek cinsiyet kimliği eksikliği sendromu hakkında ne düşünüyorsun? Bu senin kendi deneyimini tam olarak yansıtıyor mu?”

Charlie güldü. “Bu benim hayat hikayem!”

“Peki, öyleyse bana kendinden bahset. Çocukluğunla başlayalım.”

İkimiz de arkamıza yaslanıp daha rahat bir pozisyon aldık. Charlie bir iç geçirip pencereden dışarı baktı. “Bilirsiniz ya, geriye dönüp kendi çocukluğuma bakmak...” dedi, “Sanatçı ruhlu ve belki biraz iddiasız doğduğumu görebiliyorum.”

Konuşmaya istekli olduğunu görüyordum ama doğru kelimeyi bulmak için hayli uğraştı. “Sanırım... normal erkek ar-

kadaşlarım yoktu çünkü ben... biraz farklı, daha hassastım. Küçükken dizimden bir ameliyat oldum. Bu bende küçük bir topallama bıraktı ve birçok erkeksi şeyin, şu klasik sandlot beyzbol şeyinin dışında tuttu. Fakat bunların herhangi birinde eşcinsel olmamı gerektiren bir şey olduğunu düşünmüyorum.”

“Sana katılıyorum.” dedim. “Eşcinsellik öncesi birçok çocuk çizdiğin çerçeveye uyuyor: hassas, kavgacı olmaktan uzak, erkeksi aktivitelere dâhil olmayan. Fakat bu çerçeveye uyduğu halde heteroseksüel olarak büyüyen birçok çocuk da var. Bir çocuğu homoseksüel yapan şeyler bundan daha fazla olmalı.”

“Pekâlâ,” devam etti Charlie, gülerek, “Bundan fazlasına sahip olmaktan korkuyorum, klasik eşcinsel geçmişine sahibim. Ben kadınlardan oluşan bir hane halkı tarafından yetiştirildim; boğucu bir anne, otoriter bir anneanne ve iki ablam tarafından. Babam esasen erkenden karar vermiş, ‘Bu ailevi şeylerle uğraşamam. Yakınlarda olacağım, faturaları ödeyeceğim ama bu evde olup biten şeylerle ilgilenmeyeceğim.’ Bu yüzden hiçbirimizle bir ilişkisi olmadı. O aslen korkak ve hoş bir adamdı ama bir yabancıydı.”

Kısa bir duraksamadan sonra Charlie devam etti. “Eminim ki babamın kendine has aşağılık yanları vardı. Onda gerçekten yanlış olan bir şeyler vardı. Gey olsun olmasın, erkekliğiyle ilgili bir sorun vardı çünkü kendi evinde nasıl hareket edeceğini bilmiyordu. Bir oğulla ne yapılacağını bildiğinden şüphe ediyorum. Bu küçük çocuğu alıp, ‘Ben bununla ne halt edeceğim şimdi?’ derdi.”

“Annem ve anneannem beni bir hanım evladı gibi yetiştirdi. Okuyordum, çiziyordum, evdeydim. Bilirsiniz işte, tüm o klasik şeyler. Yıllarca annemin beni *sindirdiği* söylenebilir. Benim hayatımı kendi amaçları doğrultusunda kullanıyordu. Kendi babasıyla olan ilişkisi korkunçtu. Aynı zamanda kardeşiyle ve sonra eşiyle olan ilişkisi de. Bu yüzden ben, onun şekil verebileceği, üzerinde her saçmalığını yapabileceği küçük yeni adamdım. Bir erkekle, daha önce hiç kurmadığı bir ilişki kurmak istiyordu, bu yüzden beni ele geçirip tüketti.”

“Zannederim bir daha asla kadınlarla yakınlık kurmak istemedin.” diye yorumladım.

“Aslında birkaç kız arkadaşım oldu. Ama her çıktığım kız annem gibiydi. Bir benliğim, haysiyetim, annemle herhangi bir sınırim yoktu. Ve annemle evlenmeyi reddediyordum!” Gülerrek şöyle söyledi, “Onları mükemmel bir şekilde seçiyorum. Sürekli, sizin o çok yerinde bir şekilde tabir ettiğiniz, iyi küçük çocuk tuzağına düşüyorum.”

Devam etti, “Bundan nefret ediyorum. Hep o iyi küçük çocukla hayatımı tükettim.” Yumruğunu koltuğunun kolçağına vurdu, yüzü öfke ve mahcubiyetini ele veriyordu.

“Peki, eşcinsel olduğunu ne zaman anladın?”

Charlie bir iç çekip arkasındaki mindere yerleşerek rahatladı, bir anlığına gözlerini kapattı. “13 yaşlarındaydım.” dedi. “Bir grup genç çocukla bir kamp partisine davetliydim. Beni davet ettiler çünkü kızlarla takılıyordum ve sanırım onları içeride bekleyecek kişi olabileceğimi düşündüler. Ama sonra grubun başı, Andy, benimle gerçekten samimi olmaya başladı, sonra bu cinselliğe dönüştü ve işte! Artık grubun lideri tarafından kabul görmüştüm! Onunla özel bir ilişkim vardı. Ben onun cinsel ihtiyaçlarını karşılıyordum, o da beni koruyordu.”

“Cinsellik, senin için erkeklerin dünyasına ani bir giriş olmuş.” diye yorumladım.

“Doğru.” dedi. Bu yüzden onlarlayken, ‘Erkeğim ve onlardan biriyim.’ gibi hissediyordum. Hep uzaktan hayranlık duyduğum bu çocukla bağlantı kurmanın bir yolunu keşfetmiştim. Ne olduğunu bilmiyordum ama şöyle düşünüyordum, ne olursa olsun... itiraf etmeliydim ki çok heyecan vericiydi.”

“O zaman, bu noktadan sonra erkeklerle seks yapmaya başladığını söyleyebilir miyiz?”

“Pek sayılmaz. Bu yaşam biçimine birkaç yıl önce alıştım. Üniversitede kadınlarla birkaç ilişkim oldu ama bu istisnai çocuk Andy, hâlâ fantezilerimdeydi. Aslında hep onun bize katıldığını hayal ediyordum.”

Kafam karışmıştı. “Yani demek istediğin, kız arkadaşınla aşk yaşıyorken, Andy ile seks yapmayı mı hayal ediyordun?”

“Hayır. Andy yaptığım şeyi desteklemek için vardı. Beni cesaretlendiriyordu.”

“İlginç. Sanırım bu Andy fantezisi senin zarar görmüş erkek benliğini aslında sembolik biçimde destekliyor.” dedim.

“Ha... belki öyledir. Çünkü ben kız arkadaşım ile seks yaparken onun yatağın yanında durup bana cesaret verdiğini ve...” kelimeyi aradı, “beni *desteklediğini* hayal ediyordum. Bana bir lider olduğumu ve doğru şeyi yaptığımı söylüyordu. Biz seks yaparken o beni yüreklendiriyordu.”

“Bu erkek fantezisi, senin erkek kimliği eksikliğini sembolik olarak gidermiş oluşunu destekliyor.” diye açıkladım.

“Sanırım, kız arkadaşım için orada olduğumdan ve ondan bir derece zevk aldığımdan böyle söylenebilir.” diyerek kabul etti Charlie. “Ama yine de Andy’e ihtiyacım vardı.”

Charlie, bir heteroseksüel işlevi görebiliyordu ama başka birinin erkeklik imgesine ihtiyaç duyuyordu. Andy fantezisini kullanışı, bir erkeğin zarar görmüş erkekliğini iyileştirmede onarım güdüsünün bir kullanım yolunu açığa çıkarıyordu. Ayrıca bununla birlikte bana, onunla terapide ne yaptığımızı ifade etmenin bir yolunu vermiş oluyordu.

“Charlie, tüm terapi süreci ruhunun derinliklerindeki bu erkek fantezisini gerçeğe dönüştürmek için olacak. Böylece bunu içinde bulacaksın ve başka birinin erkekliğini cinselleştirme ihtiyacı duymayacaksın.”

“Onu içimde bulmak. Bu fikri sevdim. Gerçekte olduğum ama henüz gerçekleştirmediğim *beni* kullanmak.” Charlie, bu fikre biraz kafa yormak istediğini söyledi ve bunu aklımızda tutarak seansı sonlandırdık.

Bir sonraki hafta bazı çocukluk meselelerini incelemeye karar verdik. “Bildığınız gibi Joe, bir çocuk olarak kandırılmış-tım.” dedi. Koltuğun ucuna oturdu. “Annemin küçük erkeği olarak kandırıldığım söylenebilir.”

Gümüş bir sigara çakmağı çıkarttı. “Müsaadenizle... Sigara içmemden umarım rahatsız olmazsınız? Gergin ve heyecanlı olduğumda ellerimi meşgul etmek zorunda hissediyorum.”

“Sorun değil.” Ona kitaplıktan bir kül tablası uzattım ve dinlemek için arkama yaslandım.

“Geçen seansta söylediğiniz şey üzerine bir hayli düşündüm. Bir bakıma, “sigarasıyla havada güçlü bir el işareti yaptı, “bir bakıma, gey ilişkilerine saplanıp kalarak ve kendimi âşık olduğum o erkekler gibi olmaya zorlamayarak, kendimi aldatmaya devam ediyorum.

“Bir erkek olarak doğdum. Bu benim kimliğim ve tamamıyla olmak istediğim şey.” Öne doğru eğildi, sesi hayal kırıklığıyla yükseliyordu. “Fikri hiç sevmedim değil... Sadece erkekleğimle ilgili güvensiz hissettim. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Kendimi sürekli erkekler kulübünün dışında bırakılmış gibi hissediyorum.

“Bu duyguyu değiştirmeyi gerçekten istiyorum. Başkalarında kıskandığım o erkeklik duygusuna sahip olmak istiyorum ve artık onlara hayran olmak istemiyorum. Ama beni en çok kızdıran şey ne, biliyor musunuz?” Sigarasını bıraktı ve her birinin üzerine basarak şöyle söyledi, “Toplum, psikoloji ve gey dünyası. Hepsi bana erkeklere istek duyarak doğduğumu söylemek istiyor. Ben böyle doğmadım; bu bende, üzerimde açılan bir yara!”

Onu dinledikçe, zor kazanılan ancak bu parlak genç adamın sahip olduğu kendini anlama becerisine hayranlık duyuyordum. Mücadele ediyordu, sorguluyordu ve kendiyle savaşıyordu. İnandığı şey kendine gey dünyasında arkadaş kazandıracak bir fikir de değildi.

“Size daha önce açıkladığım gibi, işim bana eşcinsellik üzerine birçok kitap okuma imkânı sağlıyor.” dedi Charlie. “Birçok eski psikanalitik kitap benim deneyimimle gerçekten örtüşüyor. Yetersiz bir baba ve fazla müdahaleci bir anneden oluşan klasik aile. Sert oyunları ve takla oyunlarını sevmeyen bir çocuk. Fakat güncel, gey psikologları tarafından yazılmış kitap-

ları okursanız, eşcinselliğin doğuştan geldiğine, değişmesinin mümkün olmadığına ve her yönüyle heteroseksüellik kadar normal olduğuna tüm dünya hemfikir olmuş sanırsınız. Nasıl normal olabilir?” Sesi yükseldi ve öfkeli bir şekilde sövmeye başladı. “Bilirsiniz Joe, Tabiat Ana penisi kış deliğine girsin diye yaratmamış! Bu iğrenç! Sapkın bir şey! Hayvanlar âleminde bile... eğer bir köpek ötekine binerse, bu bir hâkim olmadır ve ulaşabileceği, kızışma döneminde bir dişi köpek olsa, bu yapacağı bir şey değildir.”

Charlie güldü ve koltuğun minderine rahatça yaslandı. Sonra iç geçirdi, etrafa bakındı ve alçak sesle sinsice dedi ki, “Kötü bir şaka duymak ister misiniz? Bilim insanlarının neden henüz AIDS’e bir tedavi bulamadığını biliyor musunuz? Tahmin edebiliyor musunuz? Çünkü o küçük beyaz fareleri eşcinsel ilişkiye sokamıyorlar!” Alışılmadık bir argo deyiimi kullanmak Charlie’nin hoşuna gitmiş gibiydi.

“Bildiğin gibi, bu doğru, bazen hayvanlarda binme davranışını görürüz. Ama hiçbir canlı türü eşcinselliği *tercih* etmez. Diğer topluluklardaki eşcinselliğe gelince, her kültür şiddetle heteroseksüelliği tercih eder.”

Artık, Charlie’nin az önce yaptığı gibi görüşlerimi ifade etmeye yoğun bir ihtiyaç duyuyordum. “Gey savunucuları, bir şeyin normal olduğuna karar verirken değerlerimizi kullandığımız için küstah olduğumuzu söylüyorlar. Ama o zaman toplum normalliliğin sınırını nereye çizecek? Pedofilinin, bir çocuk tacizcisine normal gelmediğini mi düşünüyorsunuz?”

“Bilmiyordum.” dedi Charlie. “Bu ilginç bir soru. Öyle midir?”

“*Journal of Homosexuality* dergisinin 1990 yılı sayısında bir makale vardı.” dedim. “Pedofililerin üçte biri, çocuklara olan cinsel arzularının, bünyelerinin doğal bir parçası olduğunu savunuyor. Bunun ‘doğuştan gelen,’ ‘doğanın bir gerçeği’ olduğunu, ‘yaratılıştan böyle olduklarını’ ve bunun gibi şeyler söylüyorlar. Bunu ‘Ben böyleyim.’ diyerek açıklıyorlar. Böyle olduklarına inandıkları için değişemeyeceklerini düşünüyorlar.

Bu nedenle, cinselliklerini ifade etme konusunda diğer insanlarla aynı hakka sahip olduklarını söylüyorlar.”

“Bu akıl almaz bir şey.” dedi Charlie.

“Eşcinselliği pedofili ile aynı kategoriye koymuyorum şu anda.” dedim. “Gey erkekler yetişkin partnerlerinin onayını alıyor. Ama iki durumda da hatalı olarak *normal* hissettirdiği söylemiyle haklı çıkarılmaya çalışılıyor.”

Charlie yumruğunu dizine vurup dikkatlice bana baktı. “Bedenlerimiz tasarımlarıyla doğanın bilgeliğini ilan etmiyor mu? Bizden erkek-kadın bütünleyiciliğine göre yaşamamız beklenmiyor mu? Bunun herkese kusursuz ve açıkça mantıklı gelmesi gerekiyor mu?”

“Bu görüşe sahip olan biri,” diye özetledim, “gey olmaktan asla memnun olmaz.”

Sonraki hafta, Charlie bana önceki terapistlerini anlatmaya karar verdi. “İlki, eminim ki geydi, hiç söylemese de. Bana gey olduğumu ve bunu kabul etmem gerektiğini söyledi. Bana sürekli Gey ve Lezbiyen Toplum Hizmetleri Merkezi’ne gidip gey topluluğundan oluşan bir arkadaş çevresi oluşturmamı söylüyordu. Birkaç kere gittim, orada tanıştığım insanlar hoştu ama birçoğu için üzüldüm. Onlarla ve gittikleri yönle gerçekten bir ilişki kuramıyordum.

“Bu psikolog neden erkeklerin çekimine kapıldığım konusunda bir anlayışa sahip değildi ve bana bunu keşfetmem için yardım etmek istemedi. ‘Bir adamın neden heteroseksüel olduğunu bilme ihtiyacı duymuyoruz, değil mi? O zaman senin neden eşcinsel olduğunla niçin ilgilenelim?’ derdi. Anne babamla olan ilişkimin nasıl katkı sağlamış olabileceği hakkında konuşmaktan tamamen kaçınırdı. Bırakmadan önce, ona dedim ki, “Bakın, hayatta *benim* gitmek istediğim yere doğru beni desteklemenize ihtiyacım var, *sizin* gitmem gerektiğini düşündüğünüz yere doğru değil’. Tabii ki de tabiatımın ayrılmaz bir parçasını reddettiğimi düşündü.

“İkinci terapistim genç, heteroseksüel bir erkekti. Bana biseksüel olduğum için şanslı olduğumu söylüyordu çünkü böylece seçecek daha çok seks partnerim varmış!” Yüksek sesle güldü. “Nasıl bir aptallık! Onu unutamam gitsin! Sonra kadın bir terapist buldum, gayet iyi niyetli Hristiyan bir kadındı. Beni eşcinselliği yenmem konusunda desteklemeye çalıştı ama ne yapacağını bilmiyordu. Paramı, ona okuduklarımdan bildiklerimi öğretmek için harcıyordum! Sonunda sizin kitabınızı keşfettim ve size geldim.”

Ona dedim ki, “Charlie, senin bu durumla ilgili olan, ne anlama geldiği, nereye dayandığıyla ilgili anlayışına hayret ediyorum.”

Karşılık verdi, “Ben benim durumumdaki insanların bunu bilmemesine ya da bilmek istememesine hayret ediyorum. Birçok gey erkeğe, ‘Hey, sence neden geysin?’ diye sordum. Bunu hakkında konuşmak istemiyorlardı, ödleri kopuyordu!”

Bir anlığına düşündü, sonra şöyle söyledi, “Gey yaşam biçimiyle yaşamayı seçmek son çare gibi geliyor, birileriyle iletişim kurabilmenin uygun bir yolu. Yaşadığım şeyin en kestirme yol olduğunu bulmak için yıllarımı harcadım. O şekilde gidebilirdim, ona devam ederek ama sonra fark ettim ki böyle bir şeyle sonsuza kadar yetinecek bir insan değilim.”

Sonra Charlie eşcinsellikle ilgili temel bir meseleyi dile getirdi. “Kadınlarla da erkeklerle de bir yakınlık problemim olduğunu her zaman biliyordum ve bunun eşcinsel oluşumla ilgili olduğunu da biliyordum ama aradaki bağlantıyı hiç anlamış değilim.”

Devam etti, “Benim en büyük sorunum her daim yalnız hissetmek. Bağlantısız. Her gün, işte etrafım insanlarla çevrili olsa da duygusal bir izolasyonda yaşıyorum. Geçen hafta kendimi boş ve kasvetli hissediyordum, jöle gibi. Tek bir şey yapmaya azmim yoktu, her iş sanki çok fazla çaba istiyor gibi geliyordu.”

Çekici, kibar yüzünü umutsuz bir ifade kapladı. Devam etmesi için bekledim. İç geçirdi ve devam etti, “Son zamanlarda

eşcinsel ilişkilerden kaçınmada başarılıyım... ama belki de başarım ileri yaşımla ve sönmüş libidomdan?" Üzgün bir şekilde gülümsedi.

Bu küçük şakada kendine güvenmemeye, başarıları için kendine prim vermemeye açık bir eğilim gördüm. Tedaviye gelen birçok eşcinsel erkek başardıkları şeylerden dolayı kendilerini takdir etmede yavaştır. Bu kişilere, kişisel güçlerinin varlığını tanımak öğretilmemiştir.

Charlie sabırsızca iç geçirdi ve doğrudan gözlerime baktı. "Seks olmadan da yapabiliyorum ama yalnızım ve... Erkeklerle seks yapmayı ebediyen nasıl bırakabilirim, bunu bilmek istiyorum. Bütünü irade gücüne dayanarak yaşamak çok zor."

"Bunu fark etmen beni memnun etti." dedim.

"Kendimi çok boş, çok yorgun, çok bitkin hissediyorum. Sanki çıkışı olmayan bir rutine girmişim gibi."

"Bu boşluk," dedim, "yüzeyin altındaki keşfedilmemiş enerjinin örtüye bürünmüş hali. Eğer bu enerjiyle temasa geçip ondan faydalanmazsan, geniş çaplı bir depresyona düşersin ve sonra ne olur biliyor musun?" diyerek onu uyardım. "Depresyon fırtınadan önceki sessizliktir, sonrasında tekrar cinsel eylemde artış görülür."

"Bunu çok iyi biliyorum." diyerek katıldığını belirtti Charlie. "Eğer yeniden bağlanmak için bir şeyler yapmazsam, kendimi fena şekilde barlara düşmüş bir biçimde hayal edebiliyorum. Umuyorum ki doğru ateşi yakmama ve tekrar rayına oturtmama siz yardım edebilirsiniz. İşin tuhafı, sorunumla ilgili entelektüel olarak birçok şey bilsem de duygusal açıdan kendimi iyileşmiş hissetmiyorum."

"Peki, Charlie, bu hafta için süremizin sonuna geldik. Bir sonraki seansa kadar bu çelişki hakkında bir düşün. Evet, haklısın, zihinsel açıdan değişmekle, duygusal açıdan değişmek arasında büyük bir fark var."

Bir sonraki Salı tekrar görüştüğümüzde, Charlie, geçen haftaki tartışmadan devam etti. "Biliyorsunuz ya, kendime

kötü davrandığımı söylediğiniz zaman haklıydınız. Bu benim problemimin bir parçası. Kendimi herhangi bir şey için asla takdir etmem. Kendimi tebrik ederken çok zorlanırım. Yeni bir fikre hayranlık duyarım ve sonra çuvalayıp başarısız olurum, iş işten geçtikten sonra kendimi eleştiririm ve bir sürü gereksiz ve gerçekçi olmayan şüphe ve korkular yaratırım. İçimde bir yerde daimi, derin ve cılız bir yara hissediyorum.”

Sonra itiraf etti, “Beni sürekli felce uğratıp, depresif yapan şeylerden biri, anne ve babamdan nasıl ayrılacağımı bilmiyorum, yani duygusal olarak diyorum. Onlarla nasıl göbek bağımlı kesip, aynı zamanda...” doğru kelimeyi aradı, “arkadaş kalacağımı.”

“Onlarla olan ilişkini sürdürmek ama çocuk olarak değil.” diye netleştirdim.

“Evet. Onlarla eşit bir ilişkiye sahip olmak.” Bir anlığına düşündü ve ekledi, “Onların yanındayken nasıl sahibi, kendim olacağımı bilmiyorum. Onlarla nasıl kendimce bir ilişki kurabilirim? Onlara olan duygularımdan emin değilim.”

Charlie, ebeveynlerinin kendisine samimiyetle davranmadığı gerçeğiyle yüzleşmeye başladığında, onarım terapisinin acı veren aşamalarından birine girmiş oluyordu. Kendi nar-sistik ihtiyaçlarından dolayı özellikle annesi, Charlie’nin iyi küçük çocuk olmasına gerek duyuyordu ve bu yüzden onun özerk bir erkek kimliği geliştirmesini engelliyordu.

“İçinde hissettiğin yara, bir birey olarak kim olduğunun tanınmayışını fark etmenden geliyor.” dedim. “Bazı yönlerden ihmal edilmiştin, bazı yönlerden ise fazla üzerine titreniyordun. Annen ve baban sana kim olduğunla ilgili güçlü bir anlayış vermemişti.” Böyle bir çocukluk, Leanne Payne ve Colin Cook gibi yazarların eşcinseli bir öksüz gibi tanımlamasına sebep olmuştur.

“Belki öyleydi.” dedi. “Zihinsel açıdan kendimden emin hissediyorum ama duygusal açıdan... kendimi hiçbir şey, hiç kimse gibi hissediyorum ve bu beni öfkeliyor..”

Ona dedim ki, “Geriye dönüp asıl kimliğine sahip çıkman, o yaraya giden yolda çalışmak anlamına geliyor.”

“Peki ya bu öfkem?” diye sordu. “Aynı zamanda çok öfkeliyim.”

“Elbette. Öfke, yaraya karşı, adaletsizliğe karşı bir savunmadır. Bu nedenle birçok erkek öfkeli. Öfkeleri sadece toplumun eşcinselliğe olan hoşgörüsüzlüğünden değil. Asıl kimliklerinin, erken yaşamlarımda kendilerinden koparılan parçasına olan farkındalıklarından.”

“Ama anne babama olan bu öfkemi nasıl kabulleneyim? Onları duygusal olarak reddetmem mi gerekiyor?”

“Onları reddedebileceğini düşünmüyorum.” dedim. “Bura-daki iş, onlarla beraber bir yetişkin olabilmek, onlar tarafından kullanılan bir çocuk değil.”

İç geçirdi ve şöyle söyledi, “Önümde duran şeyleri düşününce kendimi felce uğramış gibi hissediyorum.”

Ona dedim ki, “Bu, terapindeki kritik bir geçiş süreci. Artık o kullanılan küçük çocuk değilsin ama nasıl özerk bir yetişkin olacağını da bilmiyorsun.”

“Bu tam da olduğum yer.” diyerek bana katıldığını belirtti. “Annem ve babamla olan ilişkimde nasıl yetişkin biri olabilirim? Babamı değiştiremeyeceğimi biliyorum. Çocukken beni herhangi bir şekilde kabullenmesini sağlayamamıştım. Belki onun sevdiği sporları yapsaydım... nehir raftingini ve balık tutmayı çok severdi. Onunla birkaç defadan fazla gitmedim çünkü bütün gece sivrisinek ezmeyi ve çalılıklardaki çakalların ulumalarını dinlemeyi sevmiyordum... Onun gezilerine katılmayı reddetmeye başladığımda, onu reddettiğimi düşündüğünü gerçekten anlamıştım. Sanırım bir bakıma, onun beni anneme ve ablamlara terk etmesinin suçlusu bendim.”

“Eğer terapinin odağını babanı değiştirmeye çevirirsen, tedavini sabote etmiş olursun. Babanı muhtemelen değiştiremezsin ama onunla ilişki kurma biçimini değiştirebilirsin.

Kendini hayal kırıklığı tuzağına düşürmek istemezsin çünkü bu...”

“Başka erkeklere dönmeme sebep olur ve bu bir daha asla istemediğim bir şey.” dedi birdenbire.

“Ve bir sonraki hafta yine aynı sorunlarla gelirsin.” diye ekledim.

“Evet, haklısınız.” Sonra düşünceli bir şekilde ekledi, “Babamla ilgilenmeye ne zaman sırt çevirsem, tüm o mücadelelerle tekrar yüzleşiyorum. Bir süreliğine unutabiliyorum, mücadele etmeyi aklımdan çıkarabiliyorum ama belli ki sadece zaman kazanıyorum, sonunda yine bu sorunla baş etmek zorunda kalıyorum. Eğer onu değiştirerek olmuyorsa, o zaman onunla ilişki kurma biçimimi değiştirerek olacak.”

Charlie’nin kendine yüklediği baskıyı fark ettim ve ona güven verme ihtiyacı hissettim. “Bu hemen çözmen gereken bir şey değil. Bu terapinin büyük bir avantajı, yani ilerlemenin birçok yolunun olması; fiziksel aktivite, sağlıklı erkek ilişkileri geliştirmek, ebeveynlerinle saygıya ve karşılıklılığa dayalı bir diyalog kurmak. İlerlemeni sağlayacak birçok görev var.”

“Kendimi çıkmazda hissettiğimden...”

“Onarım terapisinin aktif, başlatıcı doğası dünyadaki günlük değişimlerin altını çizer.” diye açıkladım. “Fakat bilinç düzeyinde bir çıkmaza girdiğinde, bilinçdışına bak. Rüyalarında gördüğün şeylere dikkat et.” Charlie kendini köşeye sıkışmış hissetse bile, bilinçdışının sürekli akıp duran gizli etkileri hakkında öğrenecek çok şey vardı.

Charlie söylediklerime kafa yorunca, birden şöyle dedi, “Geçen gece hayal meyal hatırlayabildiğim tuhaf bir rüya gördüm. Uyanınca ona dikkatimi vermem çok zor oldu, çok kısaydı...” Çekindi, sonra şöyle söyledi, “Ha! Şimdi hatırlıyorum. Babamın önünde çıplak bir şekilde duruyordum.”

Bana baktı ve dedi ki, “Bu kadar.”

“Hiçbir şey hissettin mi?” diye sordum.

“Hayır. Belli bir şey hissetmedim.” Omuzlarını silktilti.

“Herhangi bir cinsel duygu var mıydı?”

“Hiçbir şey. Sadece oldukça soğukkanlı bir ‘İşte buyum.’ tavrı vardı.”

“Bu rüyayı nasıl yorumluyorsun?”

“Hiçbir fikrim yok. Daha önce hiç böyle bir rüya görmemiştim.”

“Babanın önünde çıplak durarak ona ne demek istiyor olabilirsin?”

Şöyle yanıtladı, “Bu benim. Bana bakmanı istiyorum!”

“Bu rüyanın bir onarım teması var.” dedim. “Bir kendini iyileştirme girişimi. Baban sana hiç yansıtmadığı erkekliği temsil ediyor. Sahip olmayı dilediğin erkeklik onayını. Ona diyorsun ki, ‘Bana *bak!* Kim olduğumu *gör!* Ben bir erkeğim, beni kabul et!’ Bu istediğin şey. Bunun terapide neyi başarmak istediğini tam olarak yansıtan önemli bir rüya olduğunu düşünüyorum.”

Charlie gülümsedi. “Kesinlikle! Görüntü gerçekten çok basit ama kusursuzca sembolik. Bu tam olarak istediğim şey.” Yüzünden şaşkın bir bakış geçti. “Şaşırtıcı. Ruhumun derinliklerinde bir yerde neye ihtiyacım olduğunu biliyorum ve zaten buna doğru çabalıyorum.”

Güldü. “Sanırım zannettiğim kadar çıkmazda değilim.” Ve bu notla seansı sonlandırdık.

Birkaç seans sonra, Charlie gençken nasıl kendinden büyük bir çocuğa cinsel açıdan hizmet ederek boyun eğdiğini hatırladı. Sonra büyük bir utanç ve mahcubiyetle, bunun sadece bir kere yaşanan bir olay olmadığını, düzenli aralıklarla gerçekleştirdiğini itiraf etti. Şimdi o küçük çocuğun dünyasına girmeyi deniyordu. Aradığı şey neydi?

Şöyle sordu, “Bir çocuğa böyle bir şey yaptıran ne olabilir, Joe?” Yüzünde hâlâ acı ve utanç belirgindi.

“Bir şeyi dışa vurma, bir ihtiyacı karşılama gereğinden.” diye yanıtladım.

“Ama neden *bu şekilde*?” Yüzü kızarmış ve kızgın bir şekilde, koltuğunda dimdik oturuyordu.

Sonra Charlie kendi sorusunu yanıtladı, “Bu benim için bir arayıştı. Kendimde bulamadığım bir şey için.”

Charlie, eşcinsellikle ilgili temel bir gerçekliğe temas etmişti; eşcinsellik, benliğin kayıp tarafına doğru bir mücadeleyi temsil ediyordu. Eşcinsel erkeklerle klinik çalışmaya başladığım zaman, ilkin bunun cinsel bir problem olduğunu düşünüyordum. Sonra, bunu bir erkek cinsel kimlik sorunu olarak gördüm. Bugün ise temel bir kimlik problemi olarak görüyorum. Eşcinsellik, gerçek benliğin ve erkeksi gücün kaybını temsil ediyor.

“Seks yaptığım o çocukların çoğu bugün evliler.” dedi Charlie. “Benim gibi eşcinsellikte takılıp kalmadılar.”

Charlie’nin sezgisi doğrudu. Birçok erkek çocuk için, eşcinsellik sıradan bir merakı tatmin eder. Ancak bazıları içinse, Charlie gibi, bu davranış derin bir duygusal açlığı ifade eder. Charlie’nin temel erkek kimliğini karşılama ihtiyacı vardı, erkeklerle cinsel yakınlık kurarak karşılamaya çalıştığı bir ihtiyaç.

Charlie’ye şöyle sordum, “Gey yaşamının bir parçası olduğun sonraki yıllarda, hiç memnuniyet duyduğun mu?”

“Bazı açılardan, evet.” dedi. “Bana çok özgürleştirici bir his veriyordu. Kütüphanede çok çalıştığım bir günün sonunda, bir gey barda birkaç saat vakit geçirdim. Sonuçta benimle aynı dağınıklığı yaşayan erkeklerden oluşan bir dünyadaydım ve hiç rol yapma, saklanma gereği olmadan... Bir adamla tanışıp birkaç saatliğine onun evine gidebiliyordum, çok çalışılan bir günün sonunda güzel bir yemek yeme zevki gibiydi.”

Yemek kelimesini kullanmasına şaşırmıştım. Eşcinsel eylem; yeme, yalayıp yutmayla kıyaslanabilir miydi? Oral seks, aynı bilinçdışı dürtüye, ihtiyaç duyulan bir şeyi içine alma dürtü-

tüsüne mi işaret ediyordu? *Akşam yemeği* hem ilkel hem de zevkli olabilir, benliğin içindeki diğer erkeğin fantezilerini harekete geçirerek, böylece benliği güçlendirerek. Yeni Gine'deki Sambia gibi ilkel kabilelerde yapılan erkeklığe başlama törenlerini düşündüm, genç erkekler yaşlı olanların menilerini alma ritüeliyle erkeklığe kabul edilip güçlendiriliyorlardı.

Aynı zamanda Carl Jung'un eşcinselliğe bakışını hatırladım. Jung'un biyografi yazarının aktardığına göre, ona göre eşcinsellik, "erkekteki bastırılmış, ayrışmamış erkeklik elementi (...) geliştirilmek yerine (...) kendi psişesinin derinliklerinden, başka bir erkekle olan 'birleşimle' biyolojik bir düzlemde aranır" (Jacobi, 1969, s. 51).

Charlie ile eşcinsellerin ailelerinde sıkça görülen örüntüler hakkında konuşarak devam ettik. Eşcinselliğin kesinlikle genetik olduğunu iddia eden gey savunucuları, eşcinselliğin aile kökenleri hakkında araştırma yapılmasını desteklemez. Eşcinsellik hakkındaki psikanalitik bulguları, "kanıtlanmamış" ve "çağdışı" olarak niteleyerek düşüncesizce görmezden gelir. Eğer sağlıklı aile örüntüleriyle eşcinsellik arasında bir bağlantı olduğunu kanıtlarsak, toplumun eşcinselliğe karşı daha hoşgörüsüz olmasından korkuyorlar. Fakat kendime sık sık şunu sorarım, hoşgörü, kendisi kadar önemli olan gerçekliğe mi tercih edilmelidir? Neden hem gerçekliğe hem de hoşgörüye aynı zamanda sahip olamıyoruz?

Charlie'ye çocuğun eşcinsellik öncesinde, Aile Miller'ın (1987) "kullanılan çocuk" diye adlandırdığı, belli bir şekilde kullanıldığı bir durumda olduğunu açıkladım. Anne, eşcinsellik öncesi dönemdeki çocuğu, eşi tarafından karşılanmamış duygusal ihtiyaçlarını karşılamak için kullanabilir. Onun yetiştirdiği iyi küçük çocuk, bir erkeğin nasıl olması gerektiği hakkındaki çarpık kadın algısının oluşumudur. Öte yandan baba ise, bu dönemdeki çocuğu daha üstü kapalı bir şekilde kullanır. Seviyor olabilir ama yetersizdir ya da iyi niyetlidir ama ihmalkârdır. Bazen baba, çocuğu annenin bir evcil hayvan ihtiyacına feda eder ve çocuğa anneyi mutlu etme görevi verir.

Her halükârda, bu üçlü ilişkide çocuğun kullanımı, erkekliğini feda eder.

Charlie yavaşça şöyle söyledi, “Başka bir deyişle, çocuk erkekliğini tüketene kadar annesi tarafından kabul edilemez.”

“Onu asla tüketmez.” diye belirttim, “Sadece onu sahiplenecek cesareti yoktur. Annesinin iyilik ve merhametinin devamı için, erkekliğe olan isteğini bile reddedebilir. Annesinin sevgisini kazanmak için, erkeklik mücadelesi dediğimiz şeyi ört pas etmek zorunda kalır.”

“Bunun sebebi, annesinin onun her daim küçük çocuğu olmasını istemesi mi?” diye sordu Charlie.

“Genellikle. Birçok anne, oğlunun iyi, saf ve anneciklerinin küçük evcil hayvanı olarak var olmasını ister. İyi küçük çocuk rolü, erkekliği dışlar çünkü erkeklik beraberinde bağımsızlığı, otonomi ve kişisel gücün kullanımını getirir.” diye açıkladım. “Bir çocuğu annesinden farklı yapan şey tam olarak onun erkekliğidir. Eğer bunu ifade ederse, anne ‘O benim gibi olmayacak.’ diye düşünmeye başlar. Bazı anneler, bu cinsiyet farkından dolayı kendini tehdit altında hisseder.”

“Sanki onun kendi partneri olmasını istiyormuş gibi.” dedi Charlie, öğrenmiş gibi yüzünü ekşiterek.

“Evet,” dedim ve ekledim, “bu anneler, bilinçli olarak oğullarının eşcinsel olmasını istemiyor. Yirmi yıl sonra oğullarının eşcinsel bir probleminin olduğunu öğrendiklerinde, genellikle çok şaşırır ve üzülürler. Bu sorunun temelinin oluşumunda kendilerinin payı olduğunun farkına varmazlar.”

“Ve anne bu hoş, cinsiyetsizleştirilmiş çocuğu yaratırken, baba müdahale etmez!” Charlie’nin sesinde bir öfke belirtisi vardı.

Şöyle yanıtladım, “Kesinlikle. Güçlü ve merhametli bir babanın önemli bir rolü, ana-oğul ilişkisindeki rahat, simbiyotik bağı bozmaktır. Birçok baba senin baban gibi iyi niyetlidir ancak, neler olup bittiğini anlama konusunda başarılı değildir.”

“O zaman, annesi benim annem gibi olan birçok çocuk olabilir ama babaları devreye girip olan bitene müdahale ediyor. Eğer daha güçlü bir babam olsaydı, denklem farklı bir şekilde dengelenebilirdi.”

“Kesinlikle. Ve belki sen biraz daha sert ve dirençli olsaydın, anneni püskürtebilirdin, babanın ilgisizliğini ve çekingenliğini de aşmış olurdun. Ama hassas bir çocuktun ve duygusal zorluklarla mücadele etmeye meyilli değildin. Bu sebeple, eşcinsellik genellikle bir ana-oğul ya da baba-oğul problemi değil, bir ana-baba-oğul problemi.” diye açıkladım. “Bu üçü arasında bir denge. Tanınan bir psikiyatrist olan Irving Bieber bunu, üçlü ilişki diye adlandırıyor.”

Charlie bir şey hatırladı, “Tuhaf. Geçenlerde aile fotoğraflarımıza bakıyordum. Ablam bana dedi ki, ne zaman bir aile fotoğrafı çektirecek olsak, ben katılmak istemezmişim. Hep kameranın görüş alanından çıkarmışım.”

“Bir geri çekilme. Farklı olma hissi. Bunu hep duyarım. Eşcinsellik öncesi dönemde çocuk, kendini ailenin bir parçası gibi hissetmez.”

“Eminim ki öyledir.” dedi Charlie.

“Bunu anlayabiliyorum çünkü ebeveynlerin tarafından cidiye alınmadın.”

“Bana bir eşyalarımıymışım gibi davrandılar.” dedi. Sonra ekledi, “İlkokuldayken kilo sorunum vardı ve çocuklar bana hantal, şişko deyip benimle alay ederlerdi. Annem bir gün beni bütün bir çikolatalı turtayı kendi başıma yerken gururla izlemişti. Bugün bile hâlâ Charlie’nin tek seferde bütün turtayı yerken nasıl sevimli olduğunu hoşuna giderek anlatır.”

“Sen sevimli buldukları bir eşyalarımıymışsın.” dedim.

“Sanki biz, üç çocuk büyüyüp ondan ayrıldığımızda aldığı iki küçük fino köpeği gibi.” Güldü. “O köpekler bizim yerimizi aldı!”

“Özerkliğini ve erkek kimliğini feda ettiğin sahte bir benlik-
le yaşamak zorunda bırakılmışsın.” dedim. “İnsanlar bu sahte

benlikten biraz özgürleşmeden, onunla yaşadıklarını fark etmezler. Gerçek benliğiyle yaşamaya başladığında, bir özgürleşme, doğallık ve içsel bir güç hissedeceksin. Sahte benlik, genellikle bir insanı içine kapanık, katı ve bir şekilde boş ya da iç dünyası cansız biri haline getirir.”

“Ve gerçek benlik algısı zamanla benimle mi kalacak?” diye sordu Charlie. Sonra sesinde bir sevinç belirtisiyle dedi ki, “Daha güçlü hissetmeye başladım. Heteroseksüel ilişkilerimde ilerleme kaydediyorum ve bir spor salonuna katılmayı düşünüyorum.”

“Güzel. Doğru yönde ilerliyorsun.”

“Bedenim hakkında daha iyi hissetmek istiyorum.” dedi. “Yaşım ilerliyor ve güçsüzleşiyorum,” dedi, karnına hafifçe vurarak, “bu canımı sıkıyor. Üniversite yıllarımdayken gerçekten iyi bir görünüme sahiptim. O şişman çocuk görüntüsünü, spor yapıp kilo vererek üzerimden atmıştım, o yüzden çekici hissediyordum. Barlardaki erkekler tarafından fark edilmek iyi geliyordu. Bilirsiniz ya, bir çeşit gösteriş gibi bir şey.”

Bu ‘gösteriş gibi bir şey’ ifadesi, erkek eşcinsellerde olan, benim *bedene yabancılaşma* diye adlandırdığım durumla ilgili bir tartışma başlattı. Gey erkeklerin kendi erkek bedenlerini, kendilerinden ayrılmış bir cazibeyle algılama eğilimleri vardır; sanki beden özne değil, nesnedir. Bir eşcinselin bedeni, özellikle penisi, onun taşıdığı ama sahip olmadığı bir şeydir. Bu, kendi bedenine sahip olmama hissi, bir aşağılık ya da üstünlük algısına dönüşebilir ama onunla asla rahat bir bağı olmaz. Birçok danışan erken çocukluk döneminde başlayan, kendi bedeninden kopuk olma duygusunu dile getirir. Ayrıca yetişkinlikte de devam eden, bedenlerini göstermeye karşı aşırı bir utanma yaşarlar. Sıcak havada ya da plajdayken bile, gömleklerini çıkarmak istemediklerini söylerler. Başka erkeklerin, hatta erkek kardeşlerinin yanında bile üzerlerini çıkarmaya çekindiklerini söylerler. Utangaçlık, kendini telafi etmek için teşhirciliğe dönüşebilir. Utangaçlık da teşhircilik de bedene yabancılaşmanın değişik formlarıdır.

Bu aynı aşığılık ya da rahatsızlık hissi, genç adamın penis büyüklüğüyle ilgili yoğun endişeler geliştirdiği ilerleyen yıllarda yeniden yüzeye çıkar. Tuvalet utangaçlığı (başka erkeklerin var olduğu umumi tuvaletlerde idrarını yapmada zorluk yaşamak) bununla ilişkili bir olgudur. Bu yabancılaşma dinamiğinde gördüğümüz şey, ailenin (özellikle babanın) çocuğun erkekliğini bedeniyle entegre etmesinde gösterdiği başarısızlıktır.

Spora olan katılımını tanımlarken bile, eşcinsel birey objektif bir ayrışma yaşar. Kendini hareket eden bedeni olarak algılamak yerine, kendini ve bedensel hareketlerini gözlemleme eğilimi vardır. Doğal hareketlerine güveni ve kendine inancı olmadığı için, heteroseksüel erkeklerdeki bu özelliğe imrenir. Tüm bu sebeplerden dolayı, eşcinselliği sadece cinsel bir sorun olarak değil, bir insanın *dünyadaki varoluşuyla* ilgili daha kapsamlı bir sorun olarak görüyorum.

Gösteriş sorununa dönecek olursak, Charlie'ye şöyle söyledim, "Fiziksel aktiviteyle ilgilenmek istemen çok güzel ama bu gösteriş uğruna yapılmamalı. Bedeninin gösterilecek bir obje olmasını istemezsin. Bu sahte benlikten gelen bir istek. Burada amaç, içsel bir aidiyet duygusu geliştirmek. Sen, senin *bede-ninsin*; erkeklik, senin merkezî bir kimliğin. Sen onu taşıyorsun, o seni taşıyor. Kendi bedenine karşı hissettiğin gurur, diğer erkeklerle olan özdeşleşmenden meydana gelmeli. Farkı anlıyor musun?"

"Kesinlikle." dedi. "İkisini de biliyorum. Narsisizmden gelen 'bedenime bak' tutumu, diğer yanda ise erkekliğimle ilgili özgüvenli olma hissi. Farkı biliyorum ama bazen kendimi başka türlü algılamayı muhafaza etmek zor geliyor."

"Bunda sorun yok." diyerek ona güven verdim. "Önemli olan farkı biliyor olman."

"Kilo verdikten sonra uzun bir süre, diğer erkeklerin dikkatini çeken güzel bir bedene sahip olduğum için kendimle gurur duydum. Barlarda erkekler bana bakardı, bu bana kendimle ilgili gerçekten iyi hissettirirdi. Ama bir bakıma ondan nefret ederdim çünkü gerçekten istediğim şeye engel oluyordu."

“Gerçekten istediğin şey neydi?”

“Bir erkek.”

Bu çelişkiye şaşırmıştım, şöyle sordum, “Bedenin, bir erkeği elde etmene engel oluyordu?”

“Doğru.”

“Bunu bana açıklar mısın?”

“Hep istediğim şey, bir erkeğe yakın olmaktı. Gey bir erkeğe değil, heteroseksüel birine, yüzde yüz doğal ve maskülen bir erkeğe. Ama böyleleri bana âşık olmaz, kendilerinin olamayacağı bir şeyi istiyorlardı, bu da bir kadındı. İşte bu, eşcinsellikteki çelişki.”

Bunun üzerine düşünerek, seansı sonlandırdık.

Yakın bir zamanda, Charlie erkeklerle kurduğu arkadaşlıklarda muhteşem bir ilerleme göstermeye başladı. Bir spor salonuna katıldı. Burada cinsel bir cazibenin etkisinde kalmadan erkeklerle arkadaşlıklarını geliştirebildiğini keşfetti. O gün, Rich adındaki, “harika bir adam, hayat dolu. Heteroseksüel ve benim ne ile mücadele ettiğim hakkında bir fikri yok.” diye tanıttığı yeni bir arkadaşından bahsetti.

“Bir sorum var.” dedim. “Ondan hiç etkilendin mi?”

“Çok hafif.” diye itiraf etti Charlie, düşünceli bir duraksamanın ardından. “Evet, oldu gibi. Bazen onu kendimle kıyaslıyorum ve kendimi ‘O bende olmayan bir şeye sahip’ diye düşünürken buluyorum. Budan sonra da ona olan duygum bir nebze cinsel etkilenmeye kayıyor.”

Devam etti, “Geçen hafta bir gün, Rich soyunma odasına girdi. Üzerinde bir tişört vardı, kasları çok şişkindi. Bense kendimi cılız kollarım ve göğsümden dolayı iyi hissetmiyordum. O an bu çekiciliğin içime dolduğunu fark ettim. Kendime dedim ki, ‘Hey, eğer onda olanı istiyorsan, bunun için onun çalıştığı gibi çalışman gerekiyor. Onun bu vücuda bir gecede sahip olduğunu sanıyorsan, saçmalıyorsun. O, bu vücut için çok fazla ter döktü.’”

Birlikte çalıştığım tüm erkekler arasında, Charlie, onarım terapisinin öz-mentör *konuşmaları* adı verilen değerli bir tekniğini en iyi şekilde kullanan danışanımdı. Bu teknik, kişinin kendisiyle içselleştirilmiş, müşfik bir baba gibi konuşması şeklinde uygulanır.

Charlie, yeni arkadaşı hakkında konuşmaya devam etti. “Rich beni hep güldürüyor. Biraz daha az ciddi olmama yardımcı oluyor. Ondaki içtenliği, coşkuyu ve çılgın mizah anlayışını seviyorum. Benim gibi her küçük şeyi büyütüyor.”

Bir anlığına sessizleşti, sonra şunları söyledi, “Geçen gün şu gerçeği fark ettim ki, Tanrı’nın lütfuyla kendime gelmişim gerçekten. Şunu fark ettim, yeryüzünde bana erkek kimliğimi verebilecek hiç kimse yok. Hiçbir erkek. Bu benim içimde duruyor ama sadece aktif değil. Kimse onu bana veremez. Onu dış görünüşümü değiştirerek de elde edemem. Değişimin asıl anahtarı, içimdekini hayata geçirmek.”

Charlie konuşmaya istekli görünüyordu. “Birkaç hafta önce, Rich ile beraber bir doğa yürüyüşüne gitmiştik. Arabaya geri dönmeden hava yağacak gibi oldu. Rich umursamıyor gibi görünüyordu, ben de sessiz kaldım ama endişeleniyordum. Annem hep derdi ki, ‘Yağmur yağacak!’ sanki ıslanmaktan ölecekmişim gibi, aynı şekilde akciğer iltihabından öldüğüm gibi. Çoğu erkek tabii ki de ıslanmayı umursamaz ama annemin sesi eski bir kaset gibi sürekli içimde dönerdi. O yüzden dedim ki, ‘Islanırsam ıslanırım. Ne olacak?’ Sonra sırlıslıkla olduk. ‘Şimdi ne yapacağız?’ diye düşünüyordum. Rich yürümeye devam etti, ben de bir şey demedim sanki önemli değilmiş gibi.”

Charlie bana hafifçe gülümsedi. Annesinin onun sıkıştırdığı bir zinciri daha haykırmanın mutluluğunu duyuyor gibiydi.

“Gerçekten ilerleme gösterdiğimi düşünüyorum.” dedi Charlie. “Son zamanlarda gördüğüm rüyalarda bile hissediyorum. Dün gece arkadaşım Eric ile bir dağın eteğinde durduğumuzu gördüm. Sırt çantalarımızı ve doğa yürüyüşü botlarımızı giymişiz ve öğlen sıcaklığında gömleklerimizi çıkarmışız. İkimiz de kaslı görünüyorduk ve ben kendimle ilgili çok iyi

hissediordum. Birden iki sarışın kız yanımdan geçiyor ve ben diyorum ki, 'Hey, Eric, hoş görünmüyorlar mı?' O da evet diyor. Onunla gerçekten eğlenceli bir arkadaşlığımızın olduğunu hissediyordum."

"Çok ilginç. Peki, bu rüyayı nasıl yorumluyorsun? Rüya yorumlamanın iki temel kuralını hatırla, rüyadaki her şey önemlidir ve rüyanın her kısmı senin bir parçanı temsil eder."

Şöyle başladı, "Rüyada sadece kendim olmanın verdiği bir mutluluk vardı ve bunu çok sevdim. Kaygısız ve güçlü olma duygusu. Bu duyguyu yakalamak ve tutmak istedim. Genelde böyle hissetmem, benim için gerçekten bir zirvedir."

Ona şöyle sordum, "Şimdiki sorum, neden Eric rüyandaydı?"

"Bir düşüneyim." dedi Charlie. Arkasına yaslanıp, gözlerini kısarak yukarı doğru baktı ve iyice düşündü. "Şey... belki onda, kendimde olmasını istediğim özellikler gördüğüm için."

"Kesinlikle." dedim. "Bu özellikleri edinmekte olduğunu düşünüyor musun?"

"Yavaş yavaş, evet."

"Bunlar hangi özellikler?"

"Doğallık, özgürlük. Bunlar Eric'in temsil ettiği şeyler, bunlar ondaki en çok beğendiğim özellikler."

"Dağ hangi parçanı temsil ediyor?"

Charlie biraz düşündükten sonra yanıtladı, "Sanırım o benim mücadelem. Terapi bir dağa tırmanmak gibi. Eric'in de benim yoldaşım ve rehberim olduğu söylenebilir."

Bu rüya Charlie'ye moral vermiş gibi görünüyordu. Onda, bilinçli mücadelelerinin nasıl mükemmel bir sembolizmle rüyalarına yansıdığını anlamanın verdiği memnuniyeti gördüm. Charlie bir hayli yol kat etmişti ve bundan ikimiz de mutluyduk.

Birçok erkek bana kronik bir depresif duygu ve mutsuzlukla, yaşama gücünün eksikliğiyle isteksizce yaşarken gelir. Gey savunucuları, bu erkeklerin, toplumdaki homofobiyi içselleştirdikleri için, kendilerine karşı nefretle dolu olduklarını söylerler. Ya da bu insanların kronik olarak boşlukta hissederken, bir erkekle aşk yaşayıp, tatmin olma konusunda kendilerine izin vermediklerini savunurlar. Fakat Charlie'nin hatırladığı kadarıyla bu yaşama gücü hep eksikti ve ona göre bu, kaybolmuş erkekliğiyle ilgili bir şey.

Psikoterapi süreci boyunca, her danışan ümidini yitirdiği zamanlardan geçer. Böyle zamanlarda danışanı, mücadelelerinin sonucunda oluşacak yeni hayatının farkına vartırmaya çalışırım. O, iyileşmenin her zaman bir parçası olan acıya katlanırken ben onun yanında olurum. Acı çekmesi gerekenin neden kendisi olduğunu defalarca sorar. Charlie'nin, o dağı aşıp aşamayacağını merak ettiği birçok ay olmuştur.

Tedavinin son yılında Charlie, dikkat çeken bir naziklik ve anlayışla katkı sağladığı grup terapisine başladı. Kısa sürede, grup üyelerinin ona gösterdiği saygı kolayca göze çarpar hale geldi; ne zaman Charlie konuşsa herkes dinliyordu. İfadelerinin netliği ve etkili tasavvuru, onu çok beğenilen bir lider pozisyonuna getirmişti. Grup tartışmalarının yönünü genellikle Charlie belirliyordu. İçlerinden birçok yakın arkadaş edinmişti, onları yönlerini kaybettiklerinde destekliyordu. Ofisime son kez geldiğinde, onu özleyecek son kişi olmadığını biliyordum.

Charlie Keenan birçok açıdan değişmişti. Onarım terapisinden en çok istediği şey, kendi erkek kimliği konusunda özgüvene sahip olmaktı. Bunu başararak, eşcinsel uyarılarının azalmasını ummuştı. İki yılın ardından, terapiye geliş amacını gerçekleştirmenin verdiği duyguyla ofisimden ayrılıyordu.

Charlie'nin bir keresinde düşüncelerini yazdığı notu hâlâ masamda saklarım:

Bugün, terapim bendeki erkek güvensizliğine sebep olan yalanları açığa çıkardı. Benim terapim, gerçeği keşfetme ve onu hayatın üzerinde denemenin entelektüel bir süreci, haya-

tımda ilk defa gerçekliği kendimden emin bir şekilde yaşadığım bir süreç. Terapim bana erkekler kulübünün tam bir üyesi olduğumu çünkü erkek doğduğumu gösteriyor. Terapim beni, aynı mücadeleyi veren kişilerden oluşan bir erkek gruba dâhil ediyor. Birbirimize inanıyoruz ve bütün erkeklerin sahip olmak istediği sağlıklı erkek kimliğine layık olmadığımız mitini sürdürmektense, maskülen enerjimizi ve kimliğimizi sonuna kadar yaşamada birbirimize yardım ediyoruz.

Bu iki buçuk yıl, benim için özgürlük ve güç kazanma nimeti oldu. Erkekliğimden duyduğum memnuniyet artık canlı ve büyüyor:

1. Artık erkekliği yoğun şekilde arzulamıyorum. Bunun yerine, erkekliğime sahip çıkıyorum.
2. Artık hayatımdaki erkeklere aşırı değer yüklemiyorum (cinsel olarak arzulamıyorum) ya da değersizleştirmiyorum (savunmacı bir şekilde uzaklaşmıyorum). Bunun yerine, onlarla eşit bir şekilde var oluyorum.
3. Babama olan kinim kayboldu, kendimi onunla giderek daha fazla özdeşleştiriyorum.
4. Daha sık konuşuyorum ve çok daha kendine güvenen biriyim.
5. Ruhen, daha az bastırılmış hissediyorum.
6. Fiilen, daha kontrollüyüm. Risk almaya daha istekliyim.
7. Egzersiz yaparak daha iyi arkadaşlar ediniyorum ve bedenime olan nefretim azaldı. Çocukluğumdan beri var olan bu aksaklıktan tamamen kurtulamamış olabilirim ama bedenim için elimden gelenin en iyisini yapıyorum.
8. Kadın arkadaşlarımdaki kadınsılığı artık daha çok fark edip beğenebiliyorum çünkü artık onların benimle olan farkı daha aşikâr.
9. Her şeyde maskülen enerjiyi ve bunu içten deneyimleyip ifade etmenin yollarını arıyorum çünkü bunu yapmak yaşamak ve iyileşmek demek.

Biliyorum ki, “böyle doğdukları” fikrini kabul eden eşcinsel erkekler var. Onlara karşı çıkıyorum; kendilerine hak ettikleri değeri vermiyorlar. Yaralı olabileceklerini (her insanoğlunun olduğu gibi) kabul etmeyi reddediyorlar. Problemlerinin kökenini araştırmayı reddediyorlar çünkü bize verilen yaratıldığı-mız gibi yaşama sorumluluğuna birinin, belki bilmeyerek, “hayır” dediğini görmek tiksindirici. Bu kişilerin gözünü kapatan şey, onları yaralı olmanın utanç verici olduğuyla kandıran bir gurur günahı. Öyle değil. Asıl utanç affetmeyi kabul etmemek ve affetmemek. Beni yüzüstü bırakan erkekleri ben affettim, yıllarca kaçıp durduğum için kendimi de affettiğim gibi.

Umudum o ki, eşcinsellikten canı yanan her erkek benim tattığım lütfun aynısını almaya açık olsun. Bu lütuf benim, eşcinsel eğilimlerimin başka bir erkeği elde etmek için değil, erkeksi bir benlik elde etmek için olan ağlamalarım olduğunu anlamamı sağladı.

Charlie bana mektup göndermeye hâlâ devam ediyor. On-dan haber almaktan her zaman mutlu oldum. Gruptaki erkek-lerse onu hâlâ özleyor.

Öfkeli Adam, Dan

Sekreterim Jennie kapıyı çaldı. “Saat altı randevunuz sizinle görüşmek için burada.” Kapı aralandı ve Jennie içeri doğru baktı. “Bu bey biraz... gergin görünüyor.” diye fısıldadı.

Bir dakika sonra Jennie, Dan Prescott’a içeriye kadar eşlik etti. 40 yaşlarında, uzun ve kaslı bir adam olan Dan, odaya kasılarak girdi; endişelendirici bir şekilde nüfuz eden, ışıltılı kah-verengi gözleri üzerimdeydi. Dar pantolonu ve kol uçları kaslarına doğru dürülmüş beyaz tişörtüyle, on beş yaşlarında bir gence benziyordu. El sıkıştık ve ona oturacağı koltuğu gösterip ben de karşısına oturdum.

Dan neredeyse oturmadan önce konuşmaya başladı. “Müsaadenizle size gerekli bilgileri vereyim. Zaman kaybetmek istemiyorum. Ne de olsa bir psikiyatristin ofisinde vakit nakittir.” Alaycı bir şekilde güldü.

Öne doğru eğilip dikkatle konuşmaya başladı. “Altmışlardan beri gey sahnesinde oyalanıp duruyorum. Her şeyini gördüm. Uyuşturucuya, esrarın her çeşidine, alkole dadandım. Birkaç yüz kişiyle seks yapmış olmalıyım. Hayatımı gerçekten berbat ettim.”

Derince bir iç geçirdi ve aşağı doğru baktı, gerginliği birden yumuşamıştı. “Artık şu sonuca vardım ki, buna değmiyor.” Başını üzgünce salladı. “Verdiği acı çok büyük. O özel arkadaşla tanışma, hayat boyu sürececek bir ilişki kurmanın kısa umudu...”

Çekindi, kelimeleri arar gibiydi. “Şey, mümkün olmadığını görebiliyorum.”

Durdu, benim karşılık vermemi bekliyordu. Ben bir şey demeyince devam etti.

“Son üç yıldır sarhoş olmadan durabilmek için çok uğraşıyorum ve epey başarılı da oldum.” Kendisi adına, Dan’ın gözleri gururla parıldadı. Şahsî bir başarıdan dolayı kendini iyi hissetmenin onun için zor olduğu aşikârdı.

“Peki, neden şimdi bana geliyorsunuz?”

“Burada yaptığınız şeyi duydum,” eliyle odaya doğru işaret etti, “ve bana yardım edebileceğinizi düşündüm. Uyuşturucu ve alkolü bıraktığım gibi erkeklerle seks yapmayı da bırakmak istiyorum. Benim için erkeklerle seks yapmak da bir bağımlılık.”

Tereddüt etti, sonra ekledi, “Sizin bana ‘Ona Sadece Hayır De’ demekten başka tavsiyeler verebileceğinizi düşündüm.” Bir anlığına, kendini gülmekten alamadı.

Hızlıca yeniden ciddileşerek devam etti, “Kendimi daha çok tanımak ve kendim için daha fazlasına sahip olmak istiyorum. Ve bu hiç sonu gelmeyen... bu... şey, mutsuzluktan kurtulmak istiyorum.”

Onunla konuşurken, Dan’ı sık sık bana içi yanan bir öfkeyle bakarken buluyordum. Aslında o şimdiye kadar ofisime gelen en düşmancıl erkeklerden biriydi. Her zaman asabi, her zaman bir hakaret algılamaya hazır. Öfkesi yüzeyin hemen altındaydı ve her an patlamaya hazır görünüyordu. Fakat bu öfkenin altında, çocukluktan getirdiği, eşit şekilde yoğun, felç edici bir korkunun olduğunu keşfetmiştim.

Kendiyle alay eder bir tonda, Dan bana bir çocuk televizyon şovunda “yardımcı yapımcının yardımcısı” olarak çalıştığını söyledi. Yetişkin kitabevlerinde ya da Batı Hollywood’un caddelelerinde bulduğu tek gecelik ilişkilere olan bağımlılığına karşı verdiği mücadelenin öyküsünü ondan azar azar dinledim.

Zamanla, Dan'ın öfkesinin otantik kişiler arası münasebetler için gereken savunmasızlığa karşı bir savunma rolü gördüğünü anladım. Onun koltukta oturan bedenini gözlemleyerek, Dan'ın benimle, çok kısa da olsa, duygusal bir bağ kurduğu her defa, fiziksel hareketliliğinin hemen dindiğini gördüm. Kıpırdamadan, sakince oturuyordu. Sözel ifadeleri daha odaklı, dikkat çekici bir kavrayış ve açıklıkta oluyordu. Dan için öfke, bir savunmacı ayrışma biçimiydi. İnsanları kendinden uzakta tutup, onlardan her an beklediği zarardan kendini koruyordu.

Şöyle dedi, “Arkadaşlarıma, patronlarıma, o pisliklerin hepsine öfkeliyim. Ama hiçbirini beni annemden daha çok sinir etmiyor. Onunla iki dakikalık bir görüşme beni kesinlikle çılgına çeviriyor.” Koltuğunda gergince büküldü.

“Geçen günkü gibi. Bana hep onu yeterince ziyaret etmediğimi söyler. Onun evinin anahtarı bende var, o yüzden içeri girip bir hayli gürültü ederim. O holden dönüp, [histerik, tiz bir kadın sesini taklit ederek] ‘Aman Tanrım! Bu sensin!’ diyerek üzerime atlar. Göğsünü tutup ‘Neden bir şey söylemiyorsun?’ diye bağırır. Sonra orada olduğum tüm süre zarfında, konuşabildiği tek şey sinir sistemini nasıl alt üst ettiğimidir!

“Kendimi cehennemde gibi hissediyorum. Kadın, her zaman olduğu gibi, histerik bir kaçaktan başka bir şey değil!”

Soğukkanlılığına dönerek devam etti, “Onun yaşlı bir kadın olduğunun farkındayım ama bu annemin çok tipik davranış şeklidir. Bir gün kendine ve histerisine bu kadar sarmalanmayı bırakacağını ve mesajı almayı başaracağını umuyorum.”

“Mesaj ne?” diye sordum.

Soruya kapılmış bir şekilde, Dan uzun bir süre duraksadı, sonra acı bir şekilde dedi ki, “Beni görmesi... beni düşünmesi... beni...”

“Seni onaylaması.” Başımı salladım. Onun yerine konuşarak devam ettim, “ ‘Anne, bu benim, senin oğlun! Bir dakikalığına sinirlerini unutup bu önünde duranın senin oğlun olduğunu hatırlayabilir misin?’ Belki bu ona söylemek istediğin şeydir.”

Dan başıyla onayladı. Yüz ifadesi, bana onu anladığımı gösteriyordu.

Dan çocukluğunu anlattıkça, annesinin onu tam anlamıyla duygusal açıdan terk ettiği anlaşıyordu. Bu terk edilme korkusu onda hayatındaki hiçbir şeyin telafi edemediği içsel bir boşluk ve öfke bırakmıştı.

Dan şöyle dedi, “Hint sitarı diye bir müzik enstrümanı vardır ve tekrar tekrar çalınan bir notası vardır, sruti notası.” Başını salladı. “Benim sruti notam şu, ‘Hayattan diğer insanların aldığını almıyorum. İlişkiler benim işime yaramıyor.’ ”

“Aynı yılgınlık, öfke, karamsarlık ve hayal kırıklığı her zaman yüzeyin altında durur.” diyerek onayladım. “Bir süreliğine dikkatin başka yöne kayıp bunlardan biraz rahatlayabilirsin ama dikkatini dağıtan şey olmadığında, arka plandaki nota çalmaya hep devam eder.”

Bir anlığına öfkesi ve rahatsızlığını belli eden hareketleri durdu ve Dan bana hafifçe gülümsedi.

Bir sonraki hafta Dan kendini koltuğa attı ve hemen sıkıntıları hakkında konuşmaya başladı. Henüz benimle duygusal bir bağ kurmasa da -esasen, söyleyecek olduğum şeyleri genellikle umursamıyor gibi görünüyordu- canını sıkan şeyleri tanımlamakta hiç güçlük çekmedi.

“Hatırladığım kadarıyla babamla benim aramda sürekli bir güç mücadelesi vardı.” dedi, cümlesini havaya yumruğunu kaldırıyla bölerek. “İlişki kurabildiğimiz tek zamanlar onunla kavga ettiğimiz zamanlardı.”

“Genellikle akşam yemeği masasındayken olurdu ve bu benim bebek bezi kullandığım zamanlara kadar gider. Hiçbir şey yiyemezdim. Bu, aramızdaki büyük güç mücadelesiydi. O bana yedirmeye çalışacaktı ama ben yemeyecektim. Orada masada sanki saatlerce oturdum. Bu bir irade savaşına dönerdi, o bana bağırarak, ben de ağlayarak uzun bir süre bunu devam ettirirdik. Annemse tabii ki histerikti, tamamen çaresizdi.”

“Bu savaşın neyle ilgili olduğunu düşünüyorsun?” diye sordum.

“Yemekten fazlasıydı, bunu biliyorum.” Başını salladı daha fazla tahminde bulunamayarak.

Onu zorladım, “Her ne ise çok önemli bir şey olmalı. Bunun, muhtemelen karnı aç olan o küçük çocuğa olan büyük duygusal maliyetini düşün.”

Dan çaresizce omuzlarını silkti.

“Babanla kavga etmek bir şekilde büyük bir öneme sahip.”

“Sanırım öyle.”

“Çünkü sırf inat etmek için kavga etmiyordun. Kendi kimliğinin hayati bir yönü için mücadele ediyordun, güç ve özerklik için. Olumsuz ilgi görmek, hiç ilgi görmemekten daha iyiydi. Babanın senle kavga etmesi, seni umursamamasından daha iyiydi.”

Dan sessizdi.

Devam ettim, “Öldürücü olan, savaşın kendi kendine zarar veren bir hale dönüşmesi. Sen özerklik kazandığını düşünüyordun ama sonunda sadece yıkıcı bir örüntüye hapsedildin.”

Dan’ın babasıyla olan savaşlarının, nasıl yaşam boyu süren, düşmanca bir erkek ilişki örüntüsüne sebep olduğunu net bir şekilde görebiliyordum. Onun erkeklerle kurduğu, kendini engelleyici ilişki kurma biçimi, erkeklerin ilgisini çekmek ve erkekler tarafından tanınmak için çarpıtılmış bir girişimdi. Kadınları güvenilirmez, zayıf ve kolayca işletilebilir varlıklar olarak küçük görüyordu; erkekleri ise heyecan verici ve güçlü ama sinir bozucu bir şekilde yaklaşılamaz kimseler olarak görüyordu.

“Babam. Babam! Adamın düşüncesi beni ağlatıyor. Büyük, şişman, kaba saba, ağzı bozuk bir budalaydı. Bana Jackie Gleason’ı hatırlatıyor. İyi kalpli ama pisliğin teki. Hiç arkadaşı yoktu. Bazen biz çocukları bile etrafta istemezdi, bizim hemen önümüzde ‘Yaramazlar, kahrolası çenenizi kapatın, buradan defolun!’ diye bağırırdı... Ne aşağılık bir herif! O bir aptaldı.

Ondan nefret ederdim. İnanabiliyor musunuz, o öldüğünde bana onun bir resmini verdiler. O adamın lanet olası resmini evimin duvarında istemiyorum!”

Yumuşak bir sesle ekledi, “Ama onu özlüyorum.”

“Burada öfke var ama...” dedim.

“Evet.”

“Ama sevgi ve öfke.”

“Evet. Bu da bir çelişki doğuruyor. Sevgi-nefret.”

“Kendine karşı nefrete dönüşmüş.” diye ekledim.

Uzun bir sessizlik oldu.

Dan birden şöyle söyledi, “İş yerinde Tyrone adında süslü püslü bir eşcinsel var. Görünüşü benim midemi bulandırıyor. Diğer çocuklarla beraber onun hakkında muziplik yapıp gülüyoruz. Zavallı hanım evladını sürekli günah keçisi ilan ediyoruz. ‘Bana dokunmadığı sürece, ha ha ha.’ gibi şeyler söylüyoruz. Tyrone ile tanımlanmak istemiyorum ve onun gibi diğer erkeklerden etkilenmek istemiyorum.

“Ama öyleyim.” diye ekledi. “Erkekleri düşünerek mastürbasyon yapmak istemiyorum. Bu saçmalığa saplanıp kaldım ve kurtulmak istiyorum. Bıkın ve öfkeliyim.

“Bende ‘Bana eşcinsel de, senin dişlerini kırayım!’ tavrı çok var. Bende buna benzer çok fazla öfke var.”

“Bu duyguların erkekler için neyi temsil ettiğini hatırla.” dedim. “Bunlar erkeklerin sevgisini ve anlayışını kazanmak için verilen, son derece doğal ve anlaşılır mücadeleler. Elbette erkeklere ihtiyacın var, küçük ve kırılgan olduğun dönemde yeterli erkek sevgisini hiç görmedin. Bu duyguların gidermeye çalıştığı derin bir yaran var.”

Dan henüz bu ihtiyaçları kabul etme niyetinde değildi. Sanki ona iletilen herhangi bir sempati ya da duyarlılığı reddeder gibi, yine o alaycı kakkahayla güldü.

Bir ay sonra, Dan büyük öneme sahip olduğunu düşündüğü bir anısını anlattı. “Kilerdeydim.” dedi dalgın bir şekilde. “O kiler hakkında hâlâ rüyalar görürüm. Sioux City’nin dışında eski bir çiftlik evimiz vardı. O köhne yer kapısını açıp gıcirtılı merdivenlerden inince karanlık ve rutubet kokan bir bodruma gelirsiniz. Babam hepimizden kaçıp buradaki makine atölyesinde saatlerce vakit geçirirdi. Ama benim oraya gitmem yasaktı, aletleri bozup bir tarafımı incitebilirmişim, bana böyle derdi. Ben de yukarıya göbek üstü uzanıp aşağıya bakarak babamın çalışmasını izlerdim.

“Hiç unutmayaçağım şey,” dedi Dan, “aşağıda neler olup bittiği hakkındaki bilinmezlik duygusuydu. Babam sonunda iki abime yardım etmeleri için izin verirdi ve hep beraber konuşur, çalışır ve gülerlerdi. Bu sadece kilerde ne yapıldığı hakkındaki bilinmezlik değildi... babamın kim olduğuna dair bütün bir bilinmezlikti çünkü bugüne kadar onu gerçekten tanıyamadım.”

“Baban, erkeklerin dünyasına girmene izin vermemiş.” dedim. “Erkek kimliğini nasıl geliştireceğini sana hiç öğretmemiş.”

Dalgın bir şekilde tekrarladı, “O kiler babamla ilgili bir şey. Ne zaman babam hakkında düşünsem, kiler aklıma geliyor.”

Dan devam etti, “Eğer tüm çocukluğumu anlatan bir resim çizecek olsam, bu benim, karanlıkta hayal meyal görünen babam ve abilerime dikkatle bakan resmim olurdu. Kendimi kilerin dışında tutulmuş hissettiğimde, biliyorum ki aslında başka birçok şeyin dışında tutulmuş hissettim. Bir Pazar sabahı, Dick abimin bana yukarı doğru ‘Tahmin et babam aşağıda ne yapıyor?’ diye seslendiğini hatırlıyorum. Ben de ‘Ne yapıyor?’ demiştim. Ama benimle sadece alay ediyordu. Hiçbir zaman cevap vermedi.”

Bir anlığına düşündü, sonra ekledi, “Sanırım erkekler hakkında hâlâ böyle hissediyorum.”

Kim bilir kaç kere eşcinsel danışanlarımın erkekleri bir bilinmezlik olarak tanımladığını duymuşumdur. Dan’ın kilerde çalışan babası ve abileri gibi, erkekler heyecan verici ve bilin-

mezdir. Erkek bir çocuğun erkekler hakkındaki doğal merakı ve onları tanıma isteği çocuklukta engellendiği zaman, daha sonra erotize olur.

Aylar geçtikçe, en başta ofisime giren kızgın, kaba görümlü adamın derinlerinde saklı olan kırılğan yanını görmeye başladım. Yakın bir zamanda, Dan için seanslarda ağlamak alışıldık bir şey olmaya başlamıştı.

Çalışmamız, Dan'ın babasıyla olan acı bir şekilde bastırıldığı anılarını ortaya çıkarıyordu. Bir seansta, Dan koltuğundan kalktı ve babasını taklit ederek doğrudan yüzüme sert sert baktı. "Bana karşı gelebileceğini mi sanıyorsun? Sen bir hiçsin!"

Tekrar kükredi, "Sen bir hiçsin!" Küçük parmağıyla bana doğru işaret ederek, "Sen bu kadarsın. Benimle savaşılabileceğini mi sanıyorsun?"

Koltuğuna geri yıkılarak, devam etti, "Hatırlıyorum, 4 ya da 5 yaşından daha fazla yoktum, bir şeye itiraz etmişim ve o 'Bizim işleri yapma şeklimizi beğenmiyor musun? İşler sana uymuyor mu? Çık dışarı! Evimden defol çocuk!' "

Gözünü dört açmış bir şekilde, sersemlemiş, boş bir yüz ifadesiyle bana baktı. Bir anlığına öfkesi yok olmuştu ve şimdi felç edici bir korkuyla kaplı, küçük bir çocuk yüzü vardı. Dan'ın -gergin, soğuk, öfkeli Dan'ın- yürekten korktuğunu görebiliyordum.

Dan'ın babası, açık bir şekilde cezalandırıcı, hatta acımasız babalardan oluşan küçük bir azınlığa giriyordu. Onunki gibi babalar, kendi güçlerini pekiştirmek amacıyla sindirebilecekleri, zayıf erkek figüründe olan küçük bir erkek çocuğa ihtiyaç duyar. Danışanlarımın çoğunun babaları bu kadar düşmanca değildi çünkü yetersiz, pasif ya da duygusal açıdan mesafeli-lerdi. Babaların tüm bu karakteristik özellikleri, psikiyatrist Irving Bieber'ın vaka çalışması klasğinde tanıtılmaktadır.

"Bazen babam ödevime yardım etmeyi denerdi. Bana, mut-fak masasına oturup nasıl yapacağımı bulana kadar çalışmaya devam etmemi söylerdi. Ben ağlardım ama o beni iğnelemeye

devam ederdi. ‘Çeneni kapat ve *düşün*, problemi çözersin.’ Bu onun yardım etme biçimiydi!”

Uzunca bir duraklama oldu. “O adamdan gerçekten nefret ediyordum.” Dan’ın sesi şaşırtıcı biçimde boğuktu. Uzun bir süre sessizce oturdu. “Ah, neden babam hakkında konuşamıyorum?”

Babasının zaman zaman sergilediği travmatik saldırıların yanı sıra, Dan hem annesinin hem de babasının süregelen günlük duygusal ihmali anlattı. Danışanlarımın birçoğu gibi, Dan da kendini hiçbir zaman ciddiye alınmamış hissediyordu. Bir seansta şöyle dedi, “Asıl benim önemli olduğumu hiç düşünmemiştim. Annemin de babamın da beni gerçekten tanıdığını hiç sanmıyorum. Duygularım bile çarpıtılmış ve yanlış yorumlanmış.” Bu ifadelerde, eşcinsel bireylerde sıklıkla olan kişisel kimlik eksikliğinin temel sebebini görür gibi oldum. Bu ciddiye alınmamışlık duygusu, eşcinsel bireylerde sıkça görülen sahte benliğin temelini oluşturur.

“Hatırlıyor musunuz Joe, altmışlı yıllarda, arkası düz, kare olan, eğik kesimli olmayan bir saç kesimi vardı?”

Başım la onayladım.

“Ben 13 yaşlarındayken, berbere bana bir kare arka yapmasını söyledim. Sanırım havalı görünmek gibi bir şey için. Eve gidince annem bağırmaya başlamıştı, ‘İğrenç! Sen kim olduğunu sanıyorsun, kabadayı mı?’ Beni doğruca berbere geri götürdü ve herkesin gözü önünde saçımın sivriltilmesini istedi.” Burnundan soluyordu. “Bu, hayatımdaki en küçük düşürücü deneyimlerimden biriydi. Doğrusu, Joe, o berbere bir daha hiç gidemedim.”

Dan devam etti, “Hiçbir zaman duyulduğumu ya da anlaşıldığımı hissetmedim ve sanırım bu duygu hâlâ benimle. Haftalık stüdyo buluşmalarında, sadece basit bir noktaya varabilmek için bile, genellikle çok heyecanlı ve aşırı duygusal hissedebiliyorum. Sadece onaylanmak için abarttığım oluyor. İnsanlara kendimi duyurmak için mücadele ediyor gibi hissediyorum.”

Başımla onayladım. “Fikirlerin, yargıların ve kararların reddedilmiş ya da umursanmamış gibi hissediyorsun sürekli.”

Dr. Gerard van den Aardweg, eşcinsel bireylerin abartılı davranma eğiliminde olduğunu gözlemlemiştir. Hiçbir etki oluşturmama korkusu da gey kültüründe çokça görülen abartılı, gerçeküstü davranış özelliğini açıklayabilir. Duyulmamalarına karşılık bir savunma gibi harekete geçirilen gey hakları gösterileri, protestoları ve mitingleri genellikle teatral, şaşırtıcı, festival benzeri bir biçimde sergilenir. Bir keresinde müstehzi bir şekilde denmiş ki, ‘Gay bireyler herhangi biri gibi, sadece biraz fazlası.’

Eşcinsellik öncesi dönemdeki çocukların çoğunluğunda olduğu gibi, Dan da çocukluğunda kibar ve uyumlu iyi küçük çocuğun oluşturduğu stereotipik sahte kimliği geliştirmişti. Fakat yumuşak başlı tutumu, öfke patlamalarıyla kolayca kırılmıştı. Kişiliğinin bu “problemlili çocuk” tarafı, iyi küçük çocuk tarafı kadar sahteydi çünkü o da bozuk aile yapısının yarattığı bir roldü. Eşcinsellik öncesi dönemdeki birçok çocuğun deneyimlediği bu aynı terk edilme ve anlaşılmama duygusunu ne zaman yaşasa, bu saldırgan patlamalar, yerini uzun, sessiz geri çekilme dönemlerine bırakıyordu.

Çocukluk dönemindeki bu öfke ile sessiz çaresizlik arasındaki geçişler, onun asıl doğal, anlayışlı, neşeli tabiatını yok ediyordu. Onun asıl tabiatının öldüğünü düşündükçe, yüksek sandalyesindeki küçük Dan’ın öfkesini hissedebiliyordum ve akşam yemeğini yemeyi reddedişini anlayabiliyordum.

Aylar geçip, Dan’ın dinginliği ve kendisiyle ilgili anlayışı arttıkça, davranışlarının arkasındaki bazı motive edici faktörleri anlamaya başlamıştı. Öfkesini, annesi ile olan en erken ilişkilerinden kalan derin terk edilme korkularına karşı bir örtü olarak görüyordu. Annesi, kendi endişeleri ve obsesyonlarıyla olan meşguliyetinden, Dan’ı acınası bir şekilde ihmal etmişti.

Dan’ın karakteriyle ilgili derin problemlerinin temeli annesi tarafından atılmış olsa da, erkeklere duyduğu erotik arzu ya babası zemin hazırlamıştı. Dan’ın yetişkinlikte geliştirdiği

eşcinsel kışkırtılmaları, kendisi ile ötekilerin sembolize ettiği diğer erkekler arasındaki farkı bir giderme girişimiydi.

Dan şöyle dedi, “Geriye baktığımda görüyorum ki eşcinselliğim erkekler topluluğuna ait olma, onlarla ilişkili olma istemimden geliyordu. En başlarda aradığım tek şey seks değildi.”

Önemli bir anıyı kelimelere dökmeye çalışırken tereddüt ediyordu. “Ben daha lisedeyken, Jerry diye bir çocukla arkadaş olmak istediğimi hatırlıyorum. Ama o benimle arkadaş olmak istemiyordu. Bu kadar basit. [Sesindeki hayal kırıklığı artmıştı.] Ama bu bir felaketti! Bu korkunç bir izolasyon gibiydi. Bir gün ona düşünmeden söyleyiverdim, dedim ki, ‘Dostum, sana cinsel bir ilgi duyuyorum!’ Haykırıyordum. Şimdi geriye dönüp baktığımda, onu sadece arkadaş olmak istediğim hoş bir çocuk olarak görüyorum. Ama cinsel bir şey olmadan, nasıl sadece arkadaş olduğunu bilmiyordum.” Dan konuşurken çaresiz bir yüz ifadesiyle, gözlerini genişçe açmıştı.

Hiçbir şey söylemeden başımla onayladım.

“Geçmişe bakınca,” dedi, “fark ediyorum ki, erkeklerle seks yapmak bir boşluğu doldurmak içinmiş. Seks duygusal bir rahatlamaymış. Bir erkekle bir duyguyu yaşamak için sekse ihtiyaç duyuyormuşum, bir anlığına bile olsa.

“Kabul edilme ihtiyacı!” Dan çaresiz bir sesle devam etti. “Böyle bir ilişki için bu kadar derin bir açlığım vardı. Bu ihtiyaç bugün de devam ediyor. Uzun, çok uzun bir süre bu cinsel bir şey değildi. Sadece... biliyorsunuz ya, çocuğu baskılamak istemiştim.”

Devam etti, “Liseden ayrıldıktan birkaç ay sonra, barda bir çocukla tanışmıştım. Sarhoştum. Seks yaptıktan sonra hıçkıra hıçkıra ağlamaya ve ona Jerry’yi anlatmaya başladım. [Güldü.] Çocuğu korkutmuştum, ‘İnanmıyorum! Bir deliye çatmışım!’ diye düşünmüş olmalı. O çocuğu bir daha hiç görmedim. Muhtemelen o da benden kurtulduğundan memnundur. Ama içim çok ferahlamış bir şekilde ayrılmıştım, sonunda özümdeki bir duyguya ulaşmışım gibi.

“İçimdeki yara, acı...” diye devam etti Dan, “onu benden çıkarmaları için sürekli birilerine göstermek istiyorum. Ama onu benden çıkarabilecek birini bulduğum zaman,” hayal kırıklığı her kelimesinin arasına giriyordu, “onun-benden-çıkmasına-izin-veremiyordum!”

“İnsanlarla beraberken her zaman sıkılmışımdır.” diye devam etti, koltuğunda gergince bükülerek. “Her zaman. Küçük-lüğümden beri hayatım boyunca hep canı sıkın ve rahatsız hissettim. Etkilendiğim bir çocukla beraberken bile bu sıkılganlığı hissettim, sanki asıl heyecan verici adam onun yerine geçene kadar vakit öldürüyordum gibi.” Durdu.

“Ama artık böyle birinin olmadığını biliyorum. Hepsi boş bir hayalmiş.”

“Kendini boş ve endişeli hissediyorsun.” dedim.

“Sonra bundan kaçıyorum.”

“Nasıl kaçıyorsun?”

“Her zamanki bağımlılık yaratan şeylerle, uyuşturucu, alkol, erkeklerle takılmak.” Bir anlığına düşündü, sonra ekledi, “Bir kişiyle birkaç hafta geçirdiğim zaman, zararlı, bağımlı bir ilişkiye giriyorum. Elde ettikçe daha çoğunu istiyorum, asla yerterli gelmiyor.”

“Çünkü yanlış olan şey.”

Dan’ın kafası karışmış gibi görünüyordu.

Ona açıkladım, “Doğru şey, gerçekten onaylandığın bir şey olsaydı seni tatmin ederdi. Ama yanlış bir şey -o romantik zirve, o abartılı idealleştirme- hiçbir zaman tatmin etmez. Sadece bir süreliğine iyi hissettirir. Yalnızlığın acısını hafifletir.”

Dan onaylayarak başını salladı.

“Ve bununla birlikte, sahip olma ihtiyacı vardır. Sadece onunla beraber olmak değil, aynı zamanda ona *sahip* olmak. Onu eksik bir yanın gibi görmeye başlarsın.”

Dan kederli bir şekilde güldü. “Çok yakında, neredeyse kendimi basbayağı onun kişiliğini almış olarak bulacaktım! Onu taklit etmeye başlayacaktım. Bana kim olduğumu söylemeleri için başka erkeklere bakacak kadar çaresizce bir kimliğe ihtiyacım mı var?” Burnundan soluyordu. “Bu çok aşağılayıcı oldu, insanlarla ilişki kurmaya çalışmayı bırakayım daha iyi.”

Dan’ın ifadeleri, eşcinsel kışkırtılmaların altında yatan, çocuklukta karşılanmamış üç ihtiyacı bir kez daha hatırlattı; sevgi, ilgi ve onay ihtiyacı (üç A)⁹. Bu ihtiyaçların önemi her danışan için çeşitlilik gösterebilir. Fakat her biri erkeklerin, maskülen kimlikle özdeşleşme mücadelesinin bir yolunu temsil ediyordu.

Erken çocukluk döneminde ciddi bir ihmale uğrayan Dan gibi erkeklerin homoerotik kışkırtılmalarının arkasında, sadece maskülen kimlik özdeşimi değil, aynı zamanda kişisel kimlik özdeşimi ihtiyaçları yer alır. Dan’ın kimlik özdeşimi ihtiyacı o kadar vahimdi ki, ona zayıf ve hakkı çiğnenmiş hissettiren bağımlı ilişkilere sık sık kendini kısıtlanmış buluyordu.

Eşcinsel danışanların büyük bir oranı, kendini bağımlı ilişkilerde bulur ve kişiler arası sınır problemlerinden mustarip olur. Bunun sebebinin genellikle cinsel kimlik özdeşiminin, benlik oluşumuyla çok yakından ilişki olması olduğunu düşünürüm. Cinsel kimliği zayıf olan birinin benlik ve kişisel sınır algısının da zayıf olması olasıdır.

Eşcinsel bireylerin varoluşsal çıkmazları, kendilerini erkeklerle özdeşleştirene kadar, erkekleri erotik bir şekilde arzulayacak olmalarıdır. Fakat erkekleri erotikleştirmeye devam ettikçe, onlarla özdeşleşemezler. Erkeklerle özdeşleşmek için, onları erotikleştirmeyi bırakması gerekir. Bir erkeğin maskülenliği özümsemesinin tek yolu; karşılıklılık, yakınlık, onay ve samimiyete dayanan ve cinsellik barındırmayan erkek arkadaşlıklar kurma sınavıdır.

Eşcinsel erkek, erkek bir psikoterapistle başvurarak hayatında belki ilk defa kendisini anlayan ve kabul eden bir erkek

9 Affection, attention, approval

bulmayı umar. Hemcinsi olan bir terapisti ile kurduğu ilişki yoluyla ve benzer gönüllü grup terapisi üyelerinin anlayışıyla, erken yaşamındaki önemli erkeklerle olan ilişkilerinin ona veremediği şeyleri geri kazanmak için çalışabilir.

Her eşcinsellik vakasında, başarılı tedavi büyük ölçüde yakın, cinsel olmayan erkek ilişkileri kurmaya dayanır. Danışan, eğer eşcinsel çatışmalarını çözmek istiyorsa, erkeklere olan sevgi ve korku ikircikliğini gidermek için savunmacı ayrışmasını aşmalıdır. Dan bu ikircikli duyguyu bir seansta şöyle tanımladı:

“Kimseye bağımlı olmak istemiyorum. İçimden birçok kez ‘Benden uzak dur!’ diyorum. Arkadaşa *ihtiyacım* var ama arkadaşlarım olsun istemiyorum. Geçen günkü gibi, Brent diye biri bana ‘İşten sonra bizim eve gidelim.’ dedi. Tamam dedim, birkaç dakika sonra içimden dedim ki, ‘Kahrolası, seni görmek istemiyorum! Neden bu aşağılık herifin evine gitmek isteye-yim ki?’ Bu yüzden ona bir işimin çıktığını, meşgul olduğumu söyledim.

“Sonra eve gittin, küçük izole dünyana geri döndün.” diye ona hatırlattım.

“Evet. Neden normal olamıyorum? Arkadaşa *ihtiyacım* var.” dedi Dan. “*Size* *ihtiyacım* var.” Uzun ve acı bir sessizlik oldu. “Bunu demek benim için zordu.”

Bir gün Dan, tuhaf bir davranış örüntüsünü itiraf etti. “Size anlattığım ‘Jerry’ meselesi, yani bir çocuğun önünde ağlamam neredeyse yirmi yıl önceydi. O zamandan beri, sanırım sevgi hakkında çok daha alaycı oldum. Son birkaç yıldır, kontrolcü diyebileceğimiz, tipik olarak yaşlı, otoriter erkeklerden etkileniyorum. Ama kapılar kapanıp, yalnız kaldığımız zaman, durumu kendi lehime çevirmek istiyorum.” Kıkırdadı.

“Nasıl?”

“Beni kontrol eden birini yenebileceğimi bilmek hoşuma gidiyor. Yani, burada hükmedici rolde bir erkek var ama cinsel sıralamada ben en üstteyim.”

“Nasıl kontrol ediyorsun?”

“Hım, eğer öpüşeceksek buna ben karar veriyorum, yatakta ne yapacağımıza ben karar veriyorum. Partnerimi normalde yapmayacağı, onu küçük düşüreceğini düşündüğü şeylere ikna etmeyi seviyorum.” Çekindi, tepkimi değerlendiriyor gibiydi. “Eğer adam ilişkiye girmek istemezse, onu girmeye ikna ediyorum.” Hafifçe güldü. “Otorite kurmaktan, bir adamı kendime boyun eğdirmekten bir hayli duygusal doyum elde ediyorum. Bu, benim için başlıca tatmin edici düzen. Ve onun hiçbir duygumu görmesine izin vermiyorum.”

“Nasıl?”

“Mesela boşaldığımda bile, haz aldığımı hiç belli etmiyorum.”

“Neden?”

“Kontrol meselesinden. Duygularımı saklayabildiğimi göstermeyi seviyorum.”

Dan, cinsel doyum aradığı kişilere olan öfkesini tanımaya başlamıştı. Eşcinsellikte sıkça görülen bu sadomazoşistik özellik, çocuğun arzu ettiği ama ona tenezzül etmeyen, ulaşılamaz konumdaki babaya kadar dayanır.

Dan terapinin birkaç ayını, babası ve annesine olan duygularını çalışarak geçirdi. İyileşmek için temeldeki sevgi ve acı verici bağımlılık duygularını tekrar yaşamaya çalışıyordu. Bu duyguları güvenli ve anlayış gösteren bir ilişkide açığa çıkarmak, birlikte yaşadığı boşluktan kurtulmasını sağlayacak tek umuttu. Karakter yapısı erken çocukluk dönemindeki ihmal yüzünden zarar görmüş herkes gibi, Dan da bu boşluğu doldurmak için acı bir mücadele veriyordu. Artık kalbindeki boşluğun uyuşturucu, alkol ve eşcinsel ilişkilerle dolmayacağını oldukça farkındaydı. Yıllarca devam eden gey rüyasından, o özel insanı bulmaktan, tek bir çözümden, tek bir çözümden vazgeçmeye başlamıştı. Bunun yerine iyileşmenin, pozitif içe alımların (introjection), yani, sağlıklı ilişkilerin verdiği iyi duy-

guları ie almanın yavaşa birikmesi sonucu gerekleēeēini fark etmişti.

Bir terapi seansında gruba şoye söylemişti, “Gey hadisesi, hız yapmak gibi bir şey. O an gerçek bir zirve yaşıyorum ama ruhumu tamamen tahrip ediyor.”

Dan zamanla babasının anısıyla barışmıştı. Acı verici olsa da, kendiyle barışık olabilmesi için buna ihtiyacı vardı.

Eşcinsel bireylerin babalarıyla olan ilişkisindeki öfkenin kendine has bir zelliēi vardır. Heteroseksüel erkekler de babalarıyla problem yaşıyabildiklerini bildirirler de, fkelerinde niteliksel bir fark olduēu görülür. Heteroseksüel erkeēin öfkesi genellikle babanın kusurlarını gerçekçi bir kabul edişle sınırlıdır. Fakat eşcinsel erkek, babasını bir erkek olarak algılamasını engelleyen yoēun bir řikāyet, kin ve derin bir yara güder.

Gelişmek ve deēiřmek için babanın kabulünün o anda kazanılması gerektiēi düşüncesi, danışanlarda sıklıkla rastlanan bir yanlış anlamadır. Bu yanılıē, oēlunun iyileşmesi için gereken anahtara babanın sahip olduēu bilindişi varsayımına, her şeye kadir baba yansıtmalarına (projection) dayanır. Danışanın ilerleyişindeki önemli bir adım, kendisine erkek kimliēini verecek gücü şu an babanın deēil, kendisinin elinde tuttuēunu fark etmesidir. Ayrıca danışana zararın sadece babası tarafından verilmediēi, küçük bir ocuk olarak kendisinin de savunmacı ayrışma yoluyla buna katkı saēladıēı hatırlatılmalıdır. Aslında danışanlarımın biroēunun babaları, erken çocukluktan itibaren kendilerini oēulları tarafından reddedilmiş gibi görürler.

Dan’ın yapması gereken, erkeklere olan savunmacı tutumunu, babasından başlayarak bırakmasıydı. Babanın affedilmesi kolay bir iş deēildir. Bu, babanın sevgi, şefkat ve onay gösterme eksikliēi dāhil tüm kusurlarıyla kabul edilmesi anlamına geliyordu.

Birçok danışan babasının deēiřmesini umuyor olsa da bunun olamayacaēı gereēini kabul etmelidir. Bir danışan bunu şoye ifade etmişti, “Babamın hiçbir zaman daha farklı olmayacaēını biliyorum. Ona elimden geldiēince yakın olacaēım. Fakat bana veremediēi şeyi, diēer erkeklerle olan duygusal yakınlıēımda bulmak zorundayım.”

Genç bir erkek için, babasından sevgi görme fantezisini kesin bir şekilde bırakmak ölüm gibi gelebilir. Tuhaftır ki, babasını anlamak, affetmek ve onu sevmek, babasına kendinin geçmişte şiddetli bir şekilde arzuladığı şeyleri vermek babasına babalık yapmak gibidir. Babaya duyulan merhamet genellikle babanın babasının kendi oğluna nasıl davrandığını anlamaktan doğar.

Neredeyse tüm danışanlarım babalarının, kendi babaları hakkında çok az şey söylediğini belirtirler. Gölge baba, ilgisiz ve etkisiz adam genellikle kendi babasına, büyükbabasına ve büyük-büyük babasına kadar uzanabilir. Bu nedenle, bir erkeğin eşcinselliğinin temeli önceki kuşaklara dayanabilir.

Gey ideolojisinin eşcinsellerdeki bu önemli ortak paydayı, baba-oğul ilişkisindeki sorunları inkâr edişini ilginç buluyorum. Doğrusu, gey psikolojisinde babaya herhangi bir önem atfetmeye karşı dirençli bir reddediş vardır.

Dan'ın terapide geçirdiği üç yıl boyunca, öz-saygısı artmaya devam etti. Bana, "Kendimi kabul üzerinde çalışmaya devam etmek zorundayım. Bu benim iyi oluşum için şart. O olmadan, hayatta kalma ümidim olamaz." dedi. Güven dolu ilişkiler kurabiliyor, ihanet beklemekten kaçınabiliyordu. Bana, grup üyelerine ve dünyadaki tüm erkeklere olan öfkeli savunmacılığının gitmesine yavaş yavaş izin veriyordu.

İkinci en önemli amacı ise, cinsel olmayan, yakın erkek ilişkilerini devam ettirmektir. Bu ihtiyaçları karşılandığı için, bana şöyle dedi, "Hayatımda ilk defa, bir kadınla ilişki kurmanın kendim için mümkün olduğunu görüyorum."

Dan terapiye başlamadan üç yıl önce uyuşturucu ve alkolü bırakmıştı. Bir sonraki amacı bana ilk seansta dediği gibi, cinsel ilişkiden kaçınmak, kendi deyimiyle "kendini cinsel açıdan dizginlemektir." Terapinin ilk yılından sonra, çok nadir eşcinsel fantezilere olan mastürbasyonlar dışında, cinsel dengeyi sağlama hedefini gerçekleştirmişti. Onarım terapisini eleştiren kişiler, Dan'ın arzularını sadece bastırdığını, onları çözümlemediğini savunabilir. Fakat Dan için cinsel ilişki, tüm ilişkisel yapıyı dışlıyordu. İlişkilerin bu yönüyle baş edemiyordu. İçinde

bulunduğu durum/koşullar düşünüldüğünde sorunları üzerine çalışırken, cinsel ilişkiden uzak durmak oldukça akıllı bir seçimdi. Bana sık sık dediği gibi, “Bu sadece yaşamının basit bir yolu.”

Cinsel ilişkiyi bırakma hedefi, yapılandırılmış bir yaşam biçimine uyarak, haftalık bireysel seanslara ve haftalık grup psikoterapisine katılarak; Adsız Alkoliklere’ olan bağlılığını sürdürerek; ve cinsel olmayan erkek arkadaşlıkları sürdürerek gerçekleştirilmişti. Ayrıca kiliseye olan ilgisini sürdürmüş ve günlük tempolu yürüyüşler yapmaya söz vermişti.

Yapılandırma, Dan’ın iyileşmesi için temel anahtardı. Bu yapılandırmayla beraber, yavaşça daha yüksek bir güven inşa etmeyi öğrenmişti ve yoğun içsel boşluğunun verdiği acının iç yüzünü kavrayabiliyordu. Zamanla, olgunlukla ve yapılandırılmış bir yaşamla acının azaldığını öğrenmişti.

Yapılandırma Dan’ı bağımlılıklarını bırakma hedefine ulaştırırsa da bu sadece iyileşme yolundaki bir adımdı. Dan’ın kendini iyileştirmek için ihtiyacı olan başka bir şey de pozitif içe almaları (introjection) yavaşça özümsemektir. Terapi yoluyla, diğer insanların kendine temas etmesine izin vermeye başlamıştı ve karşılığında kendi acısının ötesinde, başka birinin duygularına empatiyle yaklaşabiliyordu.

Dan’ın erken çocukluk mahrumiyetleri ve bunun karakterinde oluşturduğu hasar, cinsel yönelim probleminden daha derindi. Aslında, eşcinsellikten daha temel olan, Dan’ın karakterinde oluşan bu yara, kendini çabukça iyileştiremezdi. Terapiye gelen eşcinsel yönelimli birçok erkek, karakteriyle ilgili eksikliklerle mücadele etmektedir. Onların acısı oldukça yoğundur ve terapötik çalışmalarının kendine has bir zorluğu vardır.

Seanslarımız sona erdiğinde, Dan asıl ihtiyaçları ile sahte arayışları arasındaki farkı net bir şekilde anlamıştı.

Son seansta bana şöyle dedi, “Bağımlılıkları terk etmek, beni beladan uzak tutuyor ama artık biliyorum ki erkek erkeğe kurulan dostluklar, asıl iyileşmenin başladığı yer.”

Erkek Sembolleri Arayan Steve

Steve Johnson, 24 yaşında, hoş görünümlü, üniversiteli bir gençti. İlk randevusuna geldiğinde üzerinde haki kadife pantolonu, ince çizgili gömleği ve kravatı vardı. Dikkat çekici biçimde yakışıklı olsa da bakışları biraz yapmacık, hatta kadınsıydı. Los Angeles'ın önde gelen bir hukuk şirketinde, resmi bir asistan olarak çalışıyordu.

Steve'in etkileyici, insan canlısı bir sosyal tarzı vardı. Fakat bu görünen enerjisinin arkasında, ona derinden sıkıntı veren depresif tarafı ve aynı zamanda onun özellikle nefret ettiği içsel yumuşaklığı ve pasifliği gizliydi.

Steve'in çapkın erkek ilgisi arayışı, çekici havalı görünümüyle birleşince onu gey sosyal çevrelerinde özellikle etkileyici yapıyordu. Bana, kısa süreli ilişkilerden oluşan, ona kontrolden çıkmış ve çok mutsuz hissettiren çılgın bir sosyal hayatı olduğunu söylemişti. "Kontrolden çıkmış" ifadesi, birçok eşcinsel erkeğin yaşamında sıkça rastlanan bir yakınmadır.

İlk seansta, Steve klasik bir aile geçmişi tanımladı, zayıf, duygusal açıdan etkisiz bir baba, üzerine titreyen bir anneye olan yakın bir ilişki. Steve'in hiçbir zaman geçinemediği iki abisi vardı.

Steve, danışanlarımın çoğundan daha manipülatör ve dışa dönüktü. Kişiliği narsistik olarak sınırlandırılabilirdi; yani, başkaları ona kendisi hakkında nasıl hissettirirse, onlara buna göre değer biçiyordu. Ona pohpohlayıcı bir şekilde yaklaşan

birini severdi. Diğerlerini ise önemsiz kişiler olarak görüp ciddiye almazdı. Karakterindeki bu narsisizm nedeniyle, Steve'in eşcinselliği kendine has bir zorluk teşkil ediyordu.

Steve başkalarını kontrol altında tutmaya ihtiyaç duyuyordu ama sürekli kendisi ve ilişkileri kontrolden çıkmış gibi hissediyordu. Doğrusu, kendini sık sık acı veren, işletilmiş bir durumda buluyordu. Pasiflik ile olumlu ilgiye duyduğu açlığın birleşimi, büyük bir çelişki yaşamasına sebep oluyordu.

Steve'in ilk seansta şöyle bir şikâyeti oldu "İçimin çok zayıf olduğunu hissediyorum. Güçlü bir erkek aklımı başımdan alıyor. Bu problemi hayatımın büyük bir kısmında yaşadım. İleriye yönelik bir güven eksikliğimin olduğunu düşünüyorum."

"İleriye yönelik *erkek*lere güven eksikliğinin var." dedim.

Başıyla düşünceli bir şekilde onayladı. "Benim için, erkeklerle seks..." Kelimeleri arıyor gibi durdu, "ha, iyi görüldüğümü, erkeklerin beni sevdiğini doğruluyor diyebiliriz. Bildiğiniz gibi, erkeklerle seks gerçekten kolay ve hemen elde edilebilir bir şey," parmaklarını şıklatarak "ve bana bir çeşit, şey, yaşama hissi veriyor."

"Yaşama?" diye sordum.

Mahcup bir gülüşle dedi ki, "Evet. Eğer seks yapıyorsam, bu sosyal bir hayata sahip olduğum anlamına geliyor. Yalnız değilim." Sonra üzgünce ekledi, "Gerçekte ise, buna rağmen yalnızım."

Sonra şöyle söyledi, "Bir erkek gibi hissetme umudumu geliştirmeme yardım edebileceğinize inanıyorum." Üzgün bir sesi vardı. "Bir erkek olarak kendime güven eksikliğimin oluşuna çok şaşıyorum." diye ekledi, "Ama en azından buraya gelip problemlerimle yüzleşme kararı aldığım için şimdi daha iyi hissediyorum."

Narsisizm, bir insanın kendi görünümüne abartılı bir duygusal yatırım yapmasıdır. Narsist kişi, kendini materyalizm ve son moda teçhizatlar zırhıyla kaplayarak ve aynı zamanda vücudunun her detayına aşırı bir ilgi besleyerek acıya karşı siper

alır. Bu kendiyle olan meşguliyeti, kendi vücudunu aşarak onun araba seçimi, evi, iç dekorasyonu ve diğer tüm kişisel detaylarla ilgili bir meşguliyete kadar uzanır. Narsist kişi, görünüşe verdiği bu fazla ilgiyle kendini içsel bir kırılganlık duygusuna karşı korur. Eşcinsellik genellikle narsisizm ile bağlantılıdır çünkü iki durum da erken çocukluk dönemindeki ebeveynlerle olan yaralayıcı ilişkiye dayanır. Benlik algısının en derininde bir yara oluşmuştur, narsistik bir yara.

Tıpkı vücudun fiziksel bir yarayı iyileştirmek için o bölgeye bir kan akışı iletmesi gibi, psişemiz de psikolojik bir yarayı iyileştirmeye odaklanır. Benlik algısı yaralanmış bir kişi sonsuza kadar bu yarayı korumaya odaklanır ve bunun sonucu, tıpkı fiziksel yarada olduğu gibi, aşırı telafidir, narsisizmde ise bu grandiyöz, narsistik bir biçimdedir.

Narsistik bir yarası olan bireyin başkalarıyla kurduğu ilişki, başkalarının onun acısını yoğunlaştırmasına ya da hafifletmesine bağlıdır. Yarasını hafifletemeyenleri değersizleştirir. Bu tür ilişkiler *ben-sen* değil, *ben-o* ilişkisidir. Eşcinsel yönelimli erkeklerde, bu bazen kompulsif bir anonim seks arayışına dönüşür.

Steve diğer erkeklerle olan ilişkisini tanımlarken, bir erkekte maskülen olmayan bir şey keşfettiği anda, hemen hayal kırıklığına uğradığından bahsetmişti.

“Daima o büyüünün arayışındayım, benim idealimi karşılayabilecek erkeğin.” diye devam etti Steve.

“Bana idealinin ne olduğunu anlatır mısın?” diye sordum.

“Bir düşünüyem.” Bir anlığına düşündü ve şöyle söyledi, “Erkeklik. Çok emniyetli olmalı. Çok akli başında. Kendine güveni çok sağlam.” ve ekledi, “Ama çevrede böyle bir erkek pek yok, bu yüzden seçimim kısıtlı olmak zorunda.”

Şöyle sordum, “Neden özellikle bu erkekler çok çekici?”

Çekindi, sonra yanıtladı, “Şey, bu alanlarda kendimi pek güçlü hissetmiyorum. Bu yüzden öyle kişilere kendimi kaptırıyorum. Küçüklüğümünden beri hep böyleyim.”

“Kesinlikle.” dedim. “Böyle kişilerden etkilenmenin, erkeklik ideallerinin bir yansıması olduğunu anlıyorsun.”

Başıyla onayladı. “Onların erkeksi ve benden güçlü olması- nı istiyorum ve bekliyorum. Onların da sadece benim gibi olduğunu fark edince, bu çok büyük bir kusur gibi geliyor. Onları hemen bırakıyorum.”

Sonra Steve mutsuz ilişkileri hakkında uzunca konuştu. Ona çok fazla karşılık verme şansı bulamadan, ilk seansımızı bitirme vakti geldi. Gitmek için kalktığında şöyle bir itirafta bulundu, “İçinde olduğum bu örüntülerin hastalıklı olduğunu biliyorum.” Sesinde üzüntü ve yenilgi vardı. “Ve hep yalnız oluşumun çoğunlukla bundan kaynaklandığını biliyorum.” Geriye dönüp arar gibi bana baktı. “Umuyorum ki siz bana en sonunda yardım edebilecek kişi olabilirsiniz.”

Steve terapinin birkaç ayından sonra kontrolden çıkmış kısa süreli ilişkiler örüntüsünü kırmıştı. Gösterdiği bu ilerlemeden dolayı ikimiz de çok mutluyduk. Fakat yine de onun için her şey yolunda değildi. Güneşli bir sabah ofisime geldi ve kendini keyifsizce her zamanki koltuğuna bıraktı.

“Artık kendimi cinsel açıdan çok daha iyi kontrol edebiliyorum.” dedi. “Hâlâ erkeksi, kaslı bir adamı görkemli buluyorum... Hâlâ bu estetik beğeniye sahibim. Ama artık böyle bir erkeği şehvetle arzulamak zorunda değilim. Ona sahip olmam gerekmiyor.

“Ama,” dedi, “hâlâ asıl zayıf noktam bu yalnızlık duygusu. Bu benim için baş etmesi en zor olan şey.”

Steve ile cinsel olmayan erkek ilişkileri kurmanın önemine dair konuşmaya başladık. İç görü kazanma açısından haftalardır iyi bir gelişme kaydetmişti, hatta davranışsal değişimler de olmuştu. Fakat pasifliği ve depresyonu erkeklerle arkadaşlık kurmasını engelliyordu. Kendini çıkmazda hissediyordu.

Onunla, bu ilişkilerin sevgilileriyle olan ilişkilerinden nasıl farklı olduğu hakkında konuştuk. “Çıktığım bazı erkeklerle olan ilişkilerimi düşünüyorum. Hatırlıyorum da çok erkeksi oldu-

ğunu düşündüğüm biriyle çıktığım ve onun tarafından onaylanmış hissettiğim zaman, buna karşılık kendi erkeklik duygum artmış hissediyorum.”

“Bu, eşcinselliğin altında yatan bir motivasyondur.” dedim. “Başkasının erkekliğini özümseyebileceğini seziyorsun. Oral seks bunu simgeliyor. Diğerinin erkekliğini dolaylı olarak içine çekiyorsun.”

“Ama bu duygu asla devam etmiyor.” dedi Steve. “Sadece anlık bir şey.”

“Sadece o kadar.” diye karşılık verdim. “Erkeklik erotize edildiğinde, hiçbir zaman içselleştirilemez.”

Steve şaşırmış görünüyordu, şöyle sordu, “Ama neden böyle?”

“Çünkü sevgilin erotik bir simge olarak kalıyor, seni sevebilen gerçek biri gibi değil. Kalıcı değişim erkek-erkeğe, otantik dostluklar deneyimlediğinde meydana gelir. Seni iyileştirecek şey bu. Erkeklerle gerçek yakınlıklar kurmak eşcinsel bireyin arzuladığı şeydir ama aynı zamanda çok korktuğu bir şeydir. Gerçek ilişkiler seni bu ölümcül yalnızlık döngüsünden çıkarmaktır. Doğrusu, bu ilişkileri başlatabilmenin yolları üzerinde bir süre çalışmalıyız.”

Steve yılgın bir iç çekişle birden konuyu değiştirdi. “Peki, her neyse... Sanırım size berbat bir gün geçirdiğimi söylemeliyim.”

Steve’in erkek ilişkileri üzerine yeterince ders aldığına karar verdim ve ona şöyle sordum, “Neden berbat bir gün geçirdin?”

“Tüm detaylarını anlatmak istemiyorum. Sadece her şey çok zordu, her şey benim aleyhimeydi.”

Bir dakikalığına sessizce bekledi, sonra şöyle söyledi, “Bugün o görkemli çiftleri gördüm.” Sesine biraz kıskançlık karışmıştı.

“Bu da özlem ve yalnızlığını kamçıladı.” dedim.

“Doğru. Sanki ‘Ah, böyle yakın bir ilişkileri var, ikisi de çok iyi görünüyor.’ gibi bir şeydi. O resme hiçbir şekilde uymadığım için kendi adıma çok üzüldüm. Yıllardır bu duyguyla beraber yaşıyorum.” diye itiraf etti. “Kendi adıma üzüldüğüm ve başkalarından da benim durumuma üzülmelerini bekliyorum. Son zamanlarda mahrum edilmişlikten ve şehvetimin giderek kötüleşmesinden dolayı son derece cesaretim kırıldı.”

“Ve bu kendine acıma duygusu, üzerinde epeyce çalıştığın bağımlılığı terk etmekten vazgeçmene izin veriyor. ‘Ah, zavallı ben! Bir araya ihtiyacım var. Bir erkek bulup fantezilerimi açığa vuracağım.’ ” Kibar olmaya çalışarak devam ettim, “Kendine acıma duygusunun, nasıl böyle bir gerilemenin temelini attığını anlıyor musun?”

“Hâlâ gerçek kayda değer bir erkek arkadaşım yok.” dedi ağlamaklı bir sesle.

“Doğrusu, bu yüzden kendini bu yalnızlığa göre ayarladın.” diye belirttim. “Arkadaşlık kurmaya ihtiyacın var, Steve. Erkeklerle ihtiyacın var. Bir şeylerin olması için adım atmak zorundasın.”

“Sanırım yapacağım.” İç geçirip üzgünce omuzlarını silkti. Steve, yakın erkek ilişkilerinden kendini mahrum bırakmanın yalnızlığa, kendine acıma duygusuna ve kompulsif cinsel ilişkilere nasıl sebep olduğunu görebiliyordu. Sorunlarına “zavallı ben” tanımlamalarıyla devam edebilirdi ama ben ona bir şey yapmayı önerince, konuşmamız sonuçsuz kaldı. Söylediklerime genellikle katılsa da, sözlerimin çok fazla bir tesirinin olmamasından şüphe ediyordum.

Steve kendisi hakkında sonsuz çarpıcı detay verebilirdi; anıları, hayat tecrübeleri, giyimi, çekici bulunduğu erkekler, maruz kaldığı haksızlıklar. Fakat ona söylediklerimle birlikte daha derin bir boyuta geçmesi için kendine izin verir miydi? Bunu merak ediyordum.

Steve birkaç hafta sonra geldi ve sanki konuşmak için sabırsızlıkla bekliyormuş gibi hızlıca koltuğuna yerleşti. Çocukluk

çağındaki engellenmiş erkeklikle temas kurma arzusuna işaret eden bir olayı anlatmaya başladı.

Heyecanla şöyle söyledi, “Ben altıncı sınıftayken, erkeklerle cinsellik hakkında bilgi vermek için okul sistemi tarafından finanse edilen bir baba-oğul etkinliği düzenlendiğini hatırlıyorum. 12 yaşlarındaydım. Cumartesi günüydü ve çok heyecanlıydım. Şehir konferans salonunda bir film gösterimi ve ardından bir tartışma olacaktı. Annem, babama beni götürmesi için ısrar etti, babamı televizyonun başından kaldırmak hiç kolay olmamıştı. Beraber trenle gittiğimizi hatırlıyorum.

“Bu olayın özel olan tarafı, sunuculardan birinin benim çok beğenip hayranlık duyduğum erkek bir öğretmenimin oluşuydu. Sanırım ona vurulmuştum.”

Steve sanki utanmış gibi görünüyordu, devam etti, “Çok heyecanlıydım. Hatta etkinlik için çekici giyinmeye bile özen göstermişim.” Hafifçe güldü.

“‘Çekici giyinmekten’ ne kast ediyorsun?”

“Kendime yakıştırdığım dar bir şort giymiştim.” Biraz düşündü, sonra şöyle söyledi, “Dar giyinmeyi o zaman bile seviyormuşum.”

12 yaşındaki bir çocuğun bu kadar çapkınca düşünebilmesine çok şaşırmıştım.

Devam etti, “Ama oraya gidince, bütün bir etkinliği bir kadın yönetti, benim erkek öğretmenim değil. Okul müdürüydü ve bir *kadındı!*”

Öfkeli bir gülüşle ekledi, “Ve bir cadalozdu.” Devam etti, “Herkes ondan nefret ederdi! Erkek cinselliğini o mu öğretecek? Bir baba-oğul günü ve o yönetiyor? Ya, kesinlikle öyledir!”

“Ve ‘Onun için mi giyindim!’ diye düşünmek.”

Bu tuhaf duruma ikimiz de gülmüştük. Steve devam etti, “Korkunçtu.”

Öfkeli mizahın arkasında, bir çocuğun erkeklerle, erkeklik hakkında ihtiyaç duyduğu bir deneyimi elde etme şansından

mahrum olmanın hayal kırıklığını görebiliyordum. Steve birden ciddileşti. Şöyle dedi, “Bazı yakınlıklar kurma şansı elde edeceğimi gerçekten ummuştum.”

Bazı yakınlıklar kurma kelimeleri, eşcinsellik öncesi dönemdeki bir çocuğun erkeklerden yoğun bir şekilde arzuladığı şeyi çok güzel yansıtıyordu.

“Her neyse,” diye devam etti Steve, “mastürbasyonu tartışmışlardı ama hâlâ onun ne olduğunu bilmiyordum. Bu yüzden, trenle eve dönerken gördüğümüz şeyler hakkında babamla konuşmaya çalışmışım, o da bana kısa cevaplar vermişti. Ona mastürbasyonun kötü bir şey mi olduğunu sormuştum,” kıkırdayarak güldü ve kollarını havada salladı, “babam şu çok tuhaf cevabı vermişti. Dedi ki, ‘Evet, evli değilken yaparsan mastürbasyon yanlış bir şey.’ Daha 12 yaşında olmama rağmen şöyle düşünmüştüm, ‘Yahu bu hiç mantıklı değil! Neden bahsediyor?’ *Bu* adamla herhangi bir yakınlık kurmamaya karar vermiştim.”

Steve artık yorgun görünüyordu. İç geçirerek dedi ki, “Daıma böyle erkekleri ve onlarla böyle içsel tecrübeler yaşamayı bekliyorum.”

“Ve onları hâlâ bulabilirsin.” diyerek onu destekledim. “Seni grup terapisine alalım. Buna hazır olduğuna inanıyorum.”

Steve’i gruba almak önemliydi çünkü bir erkek arkadaş çevresi geliştirmek için kendisi yeterli adımları atmayabilirdi. Fakat aynı zamanda grubun onu cezbetmesinden endişe ediyordum. Steve çekici, çapkın ve özellikle kırılgan yapılıydı.

Bilhassa Rahip John’dan endişeleniyordum. Rahip John, Steve’i muhakkak aradığı görünümde biri gibi bulacaktı, porno fantezilerinde aradığı yakışıklı, hoş görünlü genç adam. Steve’den yirmi yaş büyük olan Rahip John’un, Steve’in her zaman özlemini duyduğu platonik iyi baba olmaktan daha fazla olan her türlü şehvete karşı dirençli olmasını umuyordum. Temsil ettikleri çekicilik bir risk olacaktı ama bu riski alma zamanıydı.

Steve artık tedavinin üçüncü ayındaydı. Gruptaki durumu iyiydi ve ikimiz de bundan cesaret bulmuştuk. Bireysel seansımızda onun daha önce değindiği bir problemi gündeme getirmeye karar verdim.

“Birkaç hafta önce,” diye ona hatırlattım, “konuşmamız gereken uzun süreli bir sorundan bahsetmiştin. Bir çeşit cinsel sorun.”

“Ha, evet. Ben...” Güçsüz ve kelimeleri arayan bir şekilde, ellerini bıkkınlıkla havaya kaldırdı.

Sonunda, “Bu ‘şey’ benim için çok uzun zamandır bir sorun.” Sessizlik oldu. Sonra, “Utanç verici.”

“Anlatabilirsin.” diye destekledim.

“Peki, size söylediğim gibi, işimden nefret ediyorum. Herkes benden bir şeyler istiyor. ‘Steve, bana bunu getir.’ ‘Steve şunu getir.’ Eve geldiğimde hiçbir şey için enerjim kalmıyor. Bana rahatlık veren tek şey bu, bu çılgın, tekrar eden döngüyü düşünmek.”

Tekrar sessizleşti. Kibarca şöyle söyledim, “Bana bu döngüden bahseder misin?”

“Peki, bazı kovboy kıyafetlerine ve belli türdeki araba ve kamyonlarla dolaşmaya karşı bir saplantım var.”

“Ne gibi?”

“Tüm kovboy kıyafetlerini aldığım alışveriş çılgınlıkları yapıyorum. Normalde bu şekilde giyiniyorum.” dedi Calvin Klein gömleğine işaret ederek. “Muhafazakâr. Gördüğünüz gibi, yarı gösterişli. Ama bazen bu kovboy kıyafetlerini istiyorum, Levi kot pantolon, kovboy gömleği ve şapkası, yılan derisi botlar ve bu çeşit şeyler.” Durdu, sonra şöyle ekledi, “Belki kahverengi bir süet ceket.

“Bunların tümü bana daha erkeksi hissettiriyor. Kendimi bu şekilde giyinmiş, bir kızla çıkarken hayal ediyorum.”

“Ve sonra?” diye sordum.

“Üzerimde bu kıyafetler varken onunla seviştiğimi hayal ediyorum. Hepsini giyinip mastürbasyon yapıyorum... Bazen aynanın karşısındayken yapıyorum. Saçma bir döngü... bir çeşit hastalık gibi. Anlamıyorum.” Sonra ekledi, “Genellikle böyle en kaliteli kovboy şeylerini alıyor olmam, yani işte giyebileceğim türden değil çünkü kıyafetleri sonrasında ortalıkta tutmayacağımı biliyorum.”

“Neden?”

“Çünkü onları etrafta tutarsam, aynı döngüye tekrar gireceğimi biliyorum. Orada olduklarını bilirim, sonra üzgün ya da kızgın hissettiğimde o kıyafetleri bir çıkış yolu olarak kullanabilirim. Sonrasında ise kendimi berbat hissediyorum.”

“Peki, onları ne yapıyorsun?”

“Kıyafetleri olabildiğince iade etmeye çalışıyorum ya da yoksul kişilere veriyorum, sanki günahıma karşı kefarete ödüyor gibi.”

Devam etti, “Zaman israfı. Mağazalara gidip, kıyafetleri alıp, sırada bekleyip eve dönmem gerekiyor. Biraz heyecan yaşadktan sonra, bunlardan kurtulma deliliğine giriyorum. Bazen mağazaya geri götürüp paramı geri almaya çalışıyorum. Sürekli aynı satış elemanına geri götürünce kendimi bir ahmak gibi hissediyorum.” Yılgın bir gülüş. “Artık hepsi beni tanıyor.”

Güldü. “Bir kızla sevişmeyi hayal edebilmekten memnunum. Ama işin tuhaf tarafı, üzerimde bu kıyafetlerin olması ve cip gibi bir şeyin içinde olmam gerekiyor.” Ciddi bir şekilde şöyle dedi, “Kendimi çok sapkın ve aptal hissediyorum.”

Kendini küçümsediğini duyunca müdahale ettim, “Steve, bunun nasıl ve neden olduğunu anlarsan, kendine karşı daha az suçlayıcı olursun.”

Beni duymamış gibi devam etti, “Bir keresinde yepyeni bir Land Rover kiralayıp o kovboy kıyafetlerini almak için Los Angeles’a kadar gittim ve arabanın içinde kendimi salıverdim.”

“ ‘Kendini salıverdin?’ ”

“Evet. Yani arabayı tepelere doğru sürüp orada mastürbasyon yaptım. Ya da bazen doğa yürüyüşüne gittiğimde terkedilmiş bir araba buluyorum.”

“Tamam. Peki, kovboy kıyafetleri ve arabalar sana neyi çağrıştırıyor?”

Steve bana boş gözlerle baktı.

“Erkek sembolleri?” diye öneride bulundum.

“Şüphesiz.”

“Peki, özel bir anı?”

Yine bir şey bulamamış gibi görünüyordu, sanki bu davranışının kaynağını hiç düşünmemiş gibiydi. “Çocukken bitişiğimizde oturan çocuk, Robbie’nin kovboy tarzına benzer giyindiğini hatırlıyorum. Derdi ki, ‘Ah, bu havalı Levi pantolonlar gerçekten çok moda, bunlardan çok hoşlanıyorum.’ Merakımı sahiden de o uyandırmıştı. Robbie bizim mahallede modayı belirleyen kişiydi.”

“Başka ne söylerdi?”

“Şey, pantolonlardaki metal parçaları ne kadar çok sevdiğini söylerdi.”

“Metal parçalar?”

“Evet. Bilirsiniz, perçinler.”

“Perçinler?”

“Evet. Perçinli pantolon bulmaya çalışıyorum ama bu zamanda bulmak zor. Bilirsiniz, bakır çok yükseldi.”

Sadece modanın detaylı dünyasında kalıp derinlere inemediğimizin farkındaydım. Psikodinamiğe dönmeye karar verdim. Şöyle dedim, “Nedense, sanırım Bobbie’nin”

“Robbie.” diye net bir tavırla düzeltti.

“Teşekkür ederim.” dedim. “Nedense Robbie’nin pantolon hakkındaki yorumlarını önemsiyorsun. Burada kalalım.”

“Her zaman Robbie’ye hayranlık duydum. Söylediğim gibi, o modayı belirleyen kişiydi ve onun ailesini çok kıskanıyordum. Babası bir avukattı, annesi çok zarif biriydi.” Üzgünce ekledi, “Sürekli bağırır, kavga eden benim ailem gibi değil.”

“Sen ve Bobbie o zaman kaç yaşındaydınız?”

“Robbie. *Robbie*. Ben 13 yaşındaydım, o da benden iki yaş büyüktü, yani 15.”

“Robbie’ye hayranlık mı duyuyordun? Onu çok mu beğeniyordun?”

“Ha, evet. Öyleydi. Ama Robbie hiçbir zaman, onun hiçbir zaman bana karşı olumlu olmadığı söylenebilir. Doğrusu, beni sevdiğini bile sanmıyorum. Onun tavrı, ‘Pekâlâ, herkes benim gibi başaramaz.’ gibi bir şeydi. Bilirsiniz.”

“Kovboy saplantının Robbie ile mi başladığını düşünüyor-sun?”

“Olabilir. Ama babam da kovboyları çok severdi ve televizyondan sürekli onları seyrederdi. Ben de onunla oturup ‘Big Valley’deki Lee Majors’tan ve ‘Bonanza’daki Michael Landon’dan etkileniyordum. Kovboy kıyafetli, maço tipli bir adamın kamyonundan indiği, tekrar tekrar gördüğüm bir rüyam vardı.

“Aklımdan şu geçiyordu, ‘Tanrım, evlenirsem, cinsellik yaşayabilmem için yatağa bu kovboy şeylerini giyerek mi yatmam gerekiyor? Eğer öyleyse, eşim ‘*Benden* mi zevk alıyor, yoksa *kendisinden* mi?’ diye merak etmez mi?’ ”

“Hmm. Peki, şimdilik evlilik konusunda endişelenmeyelim.” diye onu rahatlattım.

Steve birden ümitsiz bir ses tonuyla şöyle söyledi, “Nasıl duracağımı bilmiyorum!”

Bu saplantı, Steve’in güçsüzlük hissini telafi etme şekliydi. Kişiler arası sınırları koruyamadığından, başkalarının kendini kullanmasına birçok kez izin vermişti. Bu sorun, patronu ve iş arkadaşları tarafından kullanıldığı ofiste uzun zamandır vardı.

Dışarıdan bakıldığında, yardımsever, uyumlu, insanları memnun eden, fazladan işe asla hayır demeyen biriydi. Fakat kendi içinde, yalnızca dolaylı biçimde ifade edebildiği bir öfke biriktiriyordu. Günün sonunda eve kullanılmışlık hissiyle ve duygusal olarak tükenmiş biçimde dönüp, sonra o kovboy saplantısıyla içinde bulamadığı gücü kendisine vermeye çalışıyordu.

Ona şöyle açıkladım, “Kovboy kıyafetleri, erkeksi gücünü desteklemene yarayan bir zırh. Kendi görüntün seni cinsel açıdan uyarıyor, sen de kendi cinsel nesnen haline gelmiş oluyorsun.”

“Evet.” dedi. “Sürekli bunun çok tuhaf bir şey olduğunu hissediyorum ama ne olduğunu hiçbir zaman anlamıyorum.”

“İhtiyacın olan şey, erkeklikle ilgili sembolleri *içselleştirmen*, onlara *sahip olman*, onları *nesneleştirmek* değil. Senin erkekliğin bir çeşit taklit gibi. Küçük bir çocuğun babasının tıraş köpüğünü sürmesi ya da şapkasını denemesi gibi.”

“Sanırım bu, hâlâ küçük bir çocuk olduğum anlamına geliyor.” dedi Steve hafif kızarak.

“Bu şekilde, evet. Yaptığın taklit uygun bir şey değil çünkü gelişimsel olarak biraz geç. Bu erkeksi semboller erotik enerjiyle ilişik. Bu durumda, sıkışıp kaldığın şey bir saplantı.”

Sonraki haftalarda Steve, Robbie’nin nasıl kendi gerçekleştirememiş erkek kimliğini temsil ettiğini anlamaya başladı. Steve taklitten fazlasını içermeyen sahte bir erkeklik özdeşimine kapılmıştı. Robbie ile (ya da genel itibarıyla erkeklikle) hiçbir zaman tam bir özdeşim yaşamamıştı ve erkeksi özellikleri hiçbir zaman gerçekten içselleştirmemişti.

Steve’in neden hiçbir zaman erkeklerle tam olarak özdeşleşmediği sorusunun basit bir cevabı yoktu ama babasının ilgisizliğinin ana unsur olmasından şüphelenebiliriz. Steve, erkek kimliğini paylaşabilecek kadar güvende hissettiği başka bir onaylayıcı erkek bulamamıştı. Arkadaşı Robbie çekiciydi ama onu reddediyordu. Steve, Robbie’yi babası gibi, uzak, ulaşılmaz ve tanınmaz görüyordu.

Saplantı, serbest yüzen cinsel enerjinin belli bir nesneye bağlanması sonucunda ortaya çıkar. Kovboy giysileri saplantısı, Steve'in aradığı erkeklikle sembolik biçimde bağlantı kurmasını sağlıyordu. Saplantı nesneleri, güçlü kişisel önemlerinden dolayı seçiliyor ve bu yüzden cinsel enerji yüklü oluyorlardı.

Steve, hayran olduğu erkeklik sembollerini kullanarak yalnızca sahte bir özdeşime, yani taklide ulaşabiliyordu. Taklit, geçici bir doyum sağlarken, daha derin bir kimlik değişimi de oluşturmuyordu. Gerçek bir kimlik değişimi, sadece erkeklik sembollerini benimsemeyi değil, gerçek erkeklerle gerçek teması gerektiriyordu.

Kovboy kıyafetleriyle cip sürerken, Steve kendini erkeksi bir kovboy görünümünde hissediyordu. Bunun bir görüntü ve dışsal bir şey olmasından dolayı, kendisini bununla uyarıyordu. Öznel olan, içimizde ve bir parçamız olduğunu hissettiğimiz şeyleri cinsel nesnemiz haline getiremeyiz. Sadece kendimizin olmadığını hissettiğimiz şeyleri cinsel nesnemiz haline getirebiliriz.

Steve ilerleme gösterdikçe, kompulsif saplantılı davranışından önce hissettiği bütün önemli duygularını tanımaya başlamıştı. Saplantılı dürtüsünü tetikleyen yalnızlık, stres ve kontrolü kaybetmişlik duygularını tanıyabiliyordu. Bu saplantının sembolize ettiği şeyleri anlayarak ve buna en yakın olduğu zamanları bilerek, etkisini azaltabilirdi.

Bir gün, neşeli bir görünümle odaya birden giriverdi. "Geçen hafta, Pasifik Sahil Yolu'nda bana neler olduğunu bilen bir arkadaş yanımdayken araba sürüyordum. Birlikte giderken ona dedim ki, 'Yıllardır ilk defa cinselliğimi ve kilomu kontrol etmeye başladım.'" Mutlu bir şekilde anlatıyordu.

"Kilonu?" diye sordum.

"Evet. Hayatım boyunca bende hep bir beslenme sorunu oldu."

"Yeterince iyi görünüyorsun." diye onu rahatlattım.

“Şey, bazen bir aşırı yeme kompülsiyonuna giriyorum. Almond Joys¹⁰ bağımlıyım.”

“Ben de Mounds¹¹ severim.” deyiverdim refleks olarak.

“Ah,” dedi canlı bir şekilde, “siz bitter çikolatalı Hindistan cevizi seviyorsunuz!”

Steve’in yine konudan saptığını ve benim de buna katıldığımı fark edebiliyordum. Konuşmayı yeniden onun terapideki ilerleyişine çevirdim.

Steve beslenme sorunundan bahsettikçe, tıknırcasına yeme ve kendini kusturma döngüsü içeren ciddi bir yeme bozukluğu yaşadığı belirgin bir hale geldi. Steve, yaşamındaki kontrolden çıkmış iki şehvet olan yiyecek ve seksi, içsel çaresizliğini yatıştırmak için kötüye kullanıyordu.

Steve’in bu noktaya kadar neleri başardığını değerlendirdiğimizde, yirmi seansımız boyunca gayet iyi bir ilerleme gösterdiğini görebiliyorduk. Kovboy saplantısını dışa vurma ihtiyacını artık çok daha az hissediyordu. Rahip John ile arkadaş olmuşlardı ve terapinin dışında da görüşüyorlardı. Şükür ki, Rahip John, Steve’in fiziksel çekiciliğinin ötesini görebiliyordu ve ikisine de iyi geldiği görünen iyi bir ilişkileri vardı. Rahip John, benzer durumda olanların bir mentörü olmuştu ve saplantılı kompülsiyonundan uzak durmasında Steve’e yardım edebiliyordu.

Sonra, grup Steve’in iki ya da üç aydır giderek sessizleştiğini fark etmişti. Bir gün, Charlie onun sessizliğinin üzerine gitti. Grupta konuşmaya zorlanınca, ne olduğunu anlattı.

Boğazını gergin bir şekilde temizleyip başladı, “Sizden çok güç alıyorum arkadaşlar.” Diğerlerine bakındı. “Ama son birkaç aydır bir araya ihtiyacım olduğunu düşünüyorum.” Grup üyeleri ona beklenti içinde bakıyordu.

“Bu terapiye hâlâ inancım var.” dedi Steve kekeleyerek.

10 Almond Joys: Bademli, Hindistan cevizli, sütlü çikolata kaplı bir tür çikolata. (ç.n.)

11 Mounds: Hindistan cevizli, bitter çikolata kaplı bir tür çikolata. (ç.n.)

Sonra meselenin özüne geldi. “Ama kendime pek inancım yok. Aslında... bununla baş edebileceğimi sanmıyorum.” Gruptakiler onu ikna etmeye çalıştı ama daha fazla kalmaya ikna olmuyordu.

Bu Steve’in son kararıydı.

Onu beş aydır terapide tutan şey, bütüncül bir erkek ilgisine olan ihtiyacıydı. Terapi, erkeklerden ilgi, sevgi ve onay görmesini sağlamıştı. Ona söylediğim şeylerin ne kadarını gerçekten dinlediğinden emin değilim. Ona sunduğum şeyleri almaktansa, sanırım konuşma ve ilgilenilme fırsatının tadını çıkarıyordu.

Ancak Steve ilgiden hoşlanmış olsa da, bana hiçbir zaman gerçekten güvenmedi. Bulimiayla olan gizli mücadelesini terapinin sonlarına kadar saklı tutması, bu güven eksikliğini açığa vuruyordu.

Birkaç ay sonra, Rahip John, Steve ile bir öğle yemeğinde görüşmüştü. Steve, gey yaşam tarzına geri döndüğünü ve fikrini değiştirdiğini, artık terapiyle değişmenin mümkün olduğunu inanmadığını söylemişti.

Steve’in fikir değişikliğini duyunca, mutlak bir üzüntü duydum. Steve davranışları hakkında biraz iç gözü kazanmıştı ve artık erkeklerle olan ilişkilerini daha iyi anlayabiliyordu. Fakat insanlar ideolojilerini ihtiyaçlarına göre seçerler. Steve’in onarım terapisinin gerekliliklerini karşılayamadığı için en sonunda gey ideolojisine geri döndüğüne inanıyorum. Değişebileceğine dair zorlu inancı hiçbir zaman geliştiremedi. Ona, bir yolunu bulup değişimin mümkün olduğunu anlatmayı ne çok isterdim.

Bir Gencin İstirabı, Edward

O n altı yaşındaki Edward Paterson bana annesi tarafından getirilmişti çünkü annesi oğlunun odasında gey porno dergileri bulmuştu. Bu keşif, Edward'ın eşcinsel olduğunu acı bir şekilde itiraf etmesine sebep olmuştu. Üzgün ve kafası karışmış olan Bayan Paterson, Edward'ın bir psikoloğa danışması için ısrar etmişti.

Anne ve oğlu Pacific Palisades semtinde, okyanusu gören büyük bir evde yaşıyorlardı. Edward'ın erkek kardeşi ve kız kardeşi, Bayan Paterson'un eski eşi ile birlikte Los Angeles'ta yaşıyorlardı. Babaları tanınmış bir ceza avukatıydı.

Bayan Paterson timsah derisi çantası ve ayakkabıları ile uyumlu, yeni, keten bir elbise giymişti. El sıkışı güçlü ve net tavrıydı. Oğlunu sert bir şekilde tanıttı, sonra bizi yalnız bırakmak için döndü. Omzunun üzerinden bakarak üzgün bir şekilde şöyle söyledi, "Umarım ona yardım edebilirsiniz, Dr. Nicolosi."

Erkek çocuğun eşcinsellik sorununu fark eden genellikle anne olur ve birçok anne oğlunu tedaviye getirmede etkili olur. Baba çoğunlukla bu zorluklara karşı dikkatsiz görünür ve bunları fark etse bile, oğlunu tedaviye başlatmada aktif bir rol üstlendiği nadir görülür. Aslında Edward'ın annesi, oğlunun feminen tavırlarından ve erkek arkadaşlarının olmayışından yıllardır endişeleniyordu. Bu durumun eşcinselliğe sebep olma ihtimalinden şüpheleniyordu. Öte yandan, babası ise

Edward'ın gey pornoya olan ilgisini duyunca büsbütün şaşır-mıştı.

Yarı korkan, yarı meydan okuyan bir tavırla bana bakacak şekilde otururken doğru şeyi yapmaya çalışan bu genç için özel bir acı hissetmiştim. O genç bir çocuk muydu yoksa yetişkin miydi? Ed belli ki ikisinin de birazıydı. Koyu renkli saçları sol-gun, hassas yüzünün üstüne doğru düşüyordu. Narin ve zayıftı ama hacimli kazağının altındaki gelişmekte olan göğsü ve kol-ları belirgindi. Benimle yalnız kalmaktan ürktüğü aşıkardı.

Biraz sohbet ettikten sonra, asıl konuyu açtım: “Hadi, ne-den burada olduğunu açıkça konuşalım. Annen eşcinselliğin-den dolayı mutsuz.”

Edward oturuşunu değiştirip sinirli bir şekilde güldü.

“Bu konuyla ilgili nasıl hissediyorsun? Bu, üzerinde çalı-sarak değiştirmek isteyeceğin bir şey mi? Yoksa bunu kabul-lenmek için yardım isteyeceğin bir şey mi?” Şaşırmış görünü-yordu, sonra alçak bir tonla, oldukça yavaş konuşarak şöyle söyledi, “Şey, bununla ilgili daha önce kimseyle konuşmadım sayılır...” Durdu, sonra ekledi, “Bu açıkça sosyal açıdan kabul edilemez bir şey. Yani sırf bu yüzden gey olmaktan hoşlanmı-yorum.”

“Ama sen, kendin, duygularını değiştirmek için motive ol-muş değilsin gibi.”

“Hayır, öyle düşünmüyorum.” Hafifçe gülümsedi, utanmış görünüyordu.

Bu, bir ergenin temel çıkmazıdır: Hayatını sağlıklı bir yol üzerinde kurmak isteği, yoğun erotik şehvetlerini tatmin et-meye olan güçlü arzularıyla çatışır. Gey yaşamının zorluğuyla yıllarca boğuşup, kesin bir şekilde onu istemediğine karar ver-dikten sonra terapiye başvuran yetişkinlerin aksine, bir genç-ten cinsel doyumu, uzun vadeli bir tasavvura yüceltmesi¹²bek-

12 Yüceltme: Cinsel dürtünün, yüce bir amaca dönüştürülmesi anlamına gelen bir savunma mekanizması. (ç. n.)

lenemez. Özellikle popüler kültür ona geyliğini kucaklaması gerektiğini söylerken.

“Bunu sormamanın sebebi,” dedim, “sana bir gey kimliği geliştirmende yardım edemeyecek olmam. Ben bu tür bir çalışma yapmıyorum. Eğer istediğin şey buysa, geyliği onaylayan bir psikoloğa gitmen gerekecek.”

Edward kararsız görünüyordu. “Bilmiyorum. Okulda bir gey danışmanlığı ofisi var. Oradaki danışman bana birçok şey tavsiye etti, bazı gey kitapları ve broşürleri de ve adeta beni kanatları altına aldı... bu yüzden sanırım sizin ne açıdan farklı olduğunuzu öğrenmeliyim.”

Edward’ın Proje 10 adındaki, gönüllü gey danışmanlarının devlet okullarında verdiği bir hizmetten bahsettiğini biliyordum. Şiddetle karşı olduğum bu programlar, öğrencilere başka bir alternatifin de var olduğu farkındalığını vermiyor. Verdikleri mesaj, “Hiçbir zaman değişmeyeceksin. Tek seçeneğin gey kimliğini kabul edip onu kucaklamak.”

Bu çelişen mesajların Ed’in kafasını karıştırdığını hissettim. Buraya ideolojileri karşılaştırmak için gelmemiştii ve gittikçe ilgisizleşiyordu. Onun ihtiyacı olarak gördüğü şeylere odaklanmaya karar verdim.

“Şunu elbette anlıyorum ki, şu anda erkeklere karşı duyduğün şehvet çok güçlü ve bu senin için çok önemli. Bu duygulardan kurtulmak istemiyorsan, buna odaklanmayacağız. Eğer istiyorsan, birkaç seansımızı seni ve hayatında neler olup bittiğini anlayarak geçirebiliriz.”

Başını salladı, rahatlamış görünüyordu. Şöyle söyledi, “Şu anda en büyük sorunum okul. Okul fobim var.”

“Okul korkun tam olarak nedir?” diye sordum.

“Bütünü.” diye yanıtladı. “Bilmiyorum... sadece hepsi.” Çıkamazda gibi görünüyordu.

“Ama annen bana okul oyunlarına öncülük ettiğini, başarılı öğrenciler listesinde yer aldığını söyledi. Nasıl okul fobin varken bir onur öğrencisi olabiliyorsun?”

“Çalışmayla ilgili değil.” diye düzeltti. “Binaya yaklaştığım anda endişelenmeye başlıyorum.”

“Peki, şimdi okulla ilgili neyin seni endişelendirdiğine odaklanmaya çalışalım.”

İlgili ses tonum onu rahatlatmış gibi görünüyordu. Seansta ilk defa odaklanmaya başlamıştı.

“Bilmiyorum. Sadece bir şeylerin kontrolü altında olma korkusu var, belki öğretmenlerin ya da yöneticilerin. Tiyatro dersi ya da bunun gibi sosyal şeylerin üstesinden gelebiliyorum.

“Çoğu çocuk lisede sorun yaşamıyor.” diye devam etti. “Mükemmel bir şekilde uyum sağlıyorlar. Ama her nedense ben farklıyım.”

“Neden farklı olduğunu düşünüyorsun?”

“Bilmiyorum.” dedi kafası karışık bir hâlde. “Sebebini bilmiyorum. Sadece öyle olduğumu biliyorum.” Çaresizce bana baktı.

“Peki, sebepleri hakkında endişe etmeyelim.” dedim. “Bu deneyimden başlayalım. Nasıl hissediyorsun?”

“Sanki hapisanede gibi ve herkes bana ne yapmam gerektiğini söylüyor.”

Asıl problemin Ed’in sosyal destek eksikliği olmasından şüphelendim. Çatışmalarını anlatıp içini dökebileceği anlayışlı arkadaşları olmadığından kendini yalnız ve yabancılaşmış hissediyordu. Akademik çalışmalar ile kendini tatmin etmeye ve kendini tiyatroyla ifade etmeye çalışıyordu.

“Her şey okuldan daha iyidir.” diye devam etti kendine acıyan bir tonla.

Onu zorladım, “Her şey, kendi yaşındaki insanlarla ilgilenmek zorunda olmaktan daha mı iyi?”

“Şey, oyunculuk dersi dışında.” diye düzeltti Ed. “Tiyatro öğrencileriyle ilgilenirken kendimi çok rahat hissediyorum.”

“Belki de diğer öğrencilere, özellikle de erkeklere uyum sağlamak istemiyorsun?”

Ed bana baktı. “Bu doğru.” dedi ağırbaşlı bir şekilde. “Diğer erkeklere uyum sağlamak istemiyorum. Ben farklıyım.”

Ed tiyatroya olan ilgisini, eşcinselliğinden gelen farklı olma duygusunu haklı çıkarmak için kullanıyordu. (“Ben okuldaki diğer çocuklarla birlikte olmak için çok *artistik*, çok *farklı* ve çok *özelim*.”) Bu artistik gey ambalajı, onun “sıkıcı” heteroseksüel erkeklerden kopukluğunu haklı çıkarıyordu. Bu bizim ilk aylarımızın tekrar eden teması olacaktı.

“Ve büyük sorun işte bu.” dedim. “Hayat yolundaki en büyük yol ayrımı. Bu ayrımla hayatının geri kalanında yüzleşmeye devam edeceksin. ‘Heteroseksüellerin dünyasına uyum mu sağlamalıyım? Yoksa gey dünyasında mı kalmalıyım?’ ”

Gey konuşmacıları bu meseleyle nasıl baş edebileceği konusunda kendi aralarında anlaşmazlık yaşıyorlar. Bazıları, gey erkeklerin cinsel “tercihleri” haricinde her konuda heteroseksüellere benzediğini savunuyor. Diğerleri ise, “gey hassasiyetinin” gey bireyleri daima geleneksel toplumun dışında tuttuğunu iddia ediyor.

Ed’in bu soruyla şu anda baş edemediğini fark ettim, çok soyut ve geleceğe dairdi. Saat seansımızın bittiğini gösteriyordu.

“Pekâlâ, Ed, benden sonsuza dek sıkıldın mı? Yoksa bir seans daha denemek ister misin?” diye sordum.

“Bilmiyorum.” Aldırış etmeden omuzlarını silkti.

Bekledim.

Bir dakika düşündü. “Bir kere daha geleceğim sanırım. Okul fobimle ilgili biraz daha konuşmak istiyorum.”

Bir sonraki hafta, Ed ilk seansta takındığı ürkek görünümle, isteksizce içeri girdi. Bunun ne kadarının yapmacık olduğunu merak ediyordum. Kendi kendine hiçbir şey söylemediği için, onu annesiyle olan ilişkisini ele almaya teşvik ettim. “Senle an-

nen beraber yaşıyorsunuz, erkek kardeşin ve kız kardeşin de babanla. Bu nasıl oldu?”

“Şey, abimle ablam yaşça büyükler, o yüzden babamla yaşamaya gittiler. Babamla yaşamak kendine başına yaşamak gibidir.”

“Daha özgür?”

“Evet. Bu yüzden ben de onun yanına taşınmak istiyorum.” Acı bir şekilde güldü. “Babam neler olup bittiğini hiçbir zaman bilmez, avukatlıkla çok meşguldür. Bizim hayatımızla ilgilenmediği hiç olmadı, sanırım bu yüzden onunla yaşamak kolay.” Sesi bıkkın geliyordu.

“Artık evden ayrılmak istememin bir nedeni daha var.” diye ekledi. “Annemden uzaklaşmak istiyorum.”

“Neden?”

“Onunla sürekli kavga etmekten bıktım.” Ed’in sesi hâlâ alçaktı ama daha kararlıydı.

“Seni nasıl öfkeliendiriyor?”

“Şey, biz eskiden onunla çok yakındık. Belki en küçük olduğumdan annem hep beni yanına alırdı. Her şeyi onunla beraber yapardım. Sanırım hiçbir zaman çok sayıda arkadaşım olmadı. Ama artık bazen çok can sıkıcı oluyor.” Yeniden sessizliğe çekildi.

“Nasıl canını sıkıyor?”

Hiçbir şey demeden omuzlarını silkti.

“Hadi.” diye onu teşvik ettim. “Onun canını nasıl sıkıldığını tanımlamak önemli.” Ed’in edilgenliği beni rahatsız etmeye başlamıştı.

Uzun bir duraklama oldu. “Sadece... o sadece fazla meraklı. Biz her şeyi birlikte yapardık. Yani geçen seneye kadar hiç kavga etmiyorduk.”

“Belki de cinsel duygularının ortaya çıkması bir çatışma yarattı ve sen de anneni geriye ittin?”

Sanki ona soru sormamışım gibi devam etti. “Böyle hissediyorum, bilmiyorum, ona karşı bu kadar büyük bir öfkem var ama bunu gerçekten istemiyorum.”

Bu tipik bir ergen çatışmasıydı ama eşcinsel bir genç bunu daha yoğun bir şekilde deneyimliyordu. Ed annesini çok seviyordu ama aynı zamanda çok gecikmiş bir ondan ayrılma güdüsü vardı. Belki bilinç dışı düzeyinde, annesiyle olan yakınlığının eşcinselliğinde payı olduğunu hissediyordu. Heteroseksüel erkek çocuklar genellikle çok daha erken yaşlarda annelerinden bağımsızlaşmayı başarırlar.

“Pekâlâ.” dedim. “Annene karşı neden öfkeli olduğunu anlamamız gerekiyor. Çünkü babana karşı neden öfkeli olduğunu zaten biliyoruz. Onun etkisiz oluşu.”

“ ‘Etkisiz’ ne demek?” diye sordu Ed.

“Baban senin üzerinde çok az etkiye sahip. Senin üzerinde olan tesiri eksikti.”

“Ha evet, bir pısırik.” Sesinde belirgin bir küçümseme vardı.

Devam etti, “Annem karar vermede güçlük çekiyor. Bir hafta bana kendi arabamın olmasının iyi olacağını söylüyor, sonraki hafta ‘tehlikeli.’ ”

“Bir araba?” diye sordum.

“Arabanın bana okulla ilgili daha iyi hissettireceğini düşünmüştüm. Bir çeşit özgürlük meselesi.”

“Yani annen seni destekliyor, sonra hayal kırıklığına uğrattıyor.”

“Evet.” Sesinde bir rahatlama vardı. “Her şey için beni suçluyor.”

Burada Ed’in güçsüzlük duygusunun temelini gördüm. “Kafanı karıştırıp, seni hüsrana uğrattığını mı hissediyorsun?”

“Evet, sanki ona hiç inanabilecek miyim, bilmiyorum. Geçen gece onu babamla telefonda konuşurken duydum, diyordu ki, ‘Buraya uğra ve Ed’i akşam yemeğine ya da başka bir yere

götür.' Sonra odama gelip dedi ki, 'Baban aradı ve seni akşam yemeğine götürmek istediğini söyledi.' Düşündüm ki bu çok garip. O zaman neden kendisi aramıyor? Bu ona benzemiyor."

"Elbette." dedim.

"O yüzden ben de onu aradım, anneme 'Ama Beatrice, onu almak istemiyorum, ben zaten yemek yedim!' dediğini duydum. Telefonu kapatıp dedim ki, 'Unut gitsin, anne, zaten bu akşam dışarı çıkmak istemiyorum.' "

"Ama neden istemediğini ona hiçbir zaman söylemedin."

"Hayır. Onu rahat bıraktım. Faydası ne olacaktı ki?"

"Öfkeni ifade edip ona kandırılmış hissettiğini söylemek yerine, küsmüşsün. Sonra annen ve baban merak ediyor, 'Neden Ed bu kadar sessiz? Neden bu kadar huysuz?' "

"Şimdi düşününce, küçüklüğümde de böyle şeylerin olduğunu hatırladım. Annem derdi ki, 'Çocuklar, babanız sizi Disneyland'a götürecek.' ya da başka bir yere. Babam da bizi götürürdü ama bütün gün keyfi bozuk olurdu, sanki orada olmak istemiyor gibi."

"Doğru." dedim devam etmesi için destekleyerek.

"Muhtemelen annemin ona bunu yaptırmasındandı."

Eşcinsel danışanlarımın pek çoğunun hayatında olan benzer bir örüntüyü görüyordum. Çocuğa kendini koruyan bir yalnızlığa çekilmekten başka bir seçenek sunmayan, çıkarıcı bir aile iletişim örüntüsü.

"Her zaman kontrolü elinde tutmak zorunda." dedi Ed çaresizce.

Yüzünde üzgün bir ifadeyle durdu. "Ama yine de onun çok ilgili olduğunu biliyorum. Bir anneden beklenen her şeyi yapıyor, güzel akşam yemekleri hazırlamak, beni kiliseye götürmek gibi şeyleri. Ama sanki çok fazla ilgileniyor, çok fazla müdahale ediyor ve çok fazla..." söyleyecek bir şey bulamadı.

Bir dakikalığına düşündü, sonra devam etti, “Sanki onunla kişisel olan hiçbir konuda konuşmak istemiyorum gibi. Konuşmaya başlayınca gayet hoş bir şekilde diyor ki, ‘Nasıl bir araba almak istersin, Eddie?’ ve ben de iyice sinirleniyorum. Ama sonra diyorum ki ‘Tanrım, ben bir ahmağım, o sadece iyi bir anne olmaya çabalıyor!’ ”

Baba yeterince ilgilenmiyor ama anne gereğinden fazla ilgileniyor, diye düşündüm. “Bu müdahale edilme duygusu ve bunun getirdiği kişisel güç kaybı, tanıştığın kızlarla olan ilişki-ne yansıyabilir.” dedim. “Bir kız sana yaklaştığında, onu geriye itebilirsin.”

“Evet.” diye itiraf etti. “Bu konuyu açmanız ilginç oldu. Geçen sene çok popülerdim, bir sürü kız arkadaşım vardı falan. Ne zaman bir kız beni çok sevmeye başlasa, ben annemin yanında olduğum gibi tamamen kabalaşıyordum.”

“Kesinlikle. İlk olarak, senden romantik bir tepki bekleme-sinden korkuyorsun. Ama bunun da ötesi, annenle beraber-ken olduğu duruma, yani onun tarafından kullanılma ve onun duygularından sorumlu olma durumuna tekrar düşmek iste-miyorsun.”

Edward aşağı doğru bakıp oturduğu yerde sürekli kıpırdanırken, şimdi irkilerek bana doğru baktı.

Pek çok eşcinsel erkeğe tanıdık gelen bir çatışmayı tanımladığımı biliyordum. Devam ettim, “Sen küçük bir çocuk olduğun zamanlarda, annen mutsuzken onu mutlu etmek senin görevindi. Bu annenin duygularından sorumlu olma hissi, sana çok yaklaşan kızlarla olan ilişkilerinde devam eder. Bilinç dışı düzeyde, kız arkadaşının duygularının ve beklentilerinin etkisi altında kalırsın. Onun duygularıyla ilgilenmek sana rahatsız edici bir şekilde tanıdık gelir, bu eskiden yaşadığın bir sıkışmışlık durumudur ve kendi ihtiyaçlarını reddetmen anlamına gelir.”

Edward yavaşça başını salladı.

“Üstelik kızlara karşı kaba davranırsın çünkü zaten içinde gereğinden fazla bir feminenlik var. Sana çekici gelen şey, sende eksik olan erkeklik.”

Konuyu değiştirerek devam etti, “Yaz tiyatrosundaki *Oklahoma!* için oyuncu seçimlerine katıldım. Başroldeki Curly’i denedim.”

“Tiyatroyu seviyor olman bir tesadüf değil.” diye dikkat çekti. “Drama senin için bir kendini saklama yolu. Sıradan erkeklerden farklı olarak bir sanatçı olmak istiyorsun. Drama sahte benliğini bir devam ettirme biçimi.”

Saate baktım. “Her neyse, seansı bitirme vakti geldi. Tekrar randevu almak istiyor musun, yoksa benden duymak istediğinden fazlasını zaten duydun mu?”

Ed dedi ki, “Tiyatro provalarının programını görmem gerekiyor.”

“Unutma, bu sana bağlı, devam etmek istersen.”

“Biliyorum.” Sözü geçen kişi olmaktan hoşlanmış gibi hafifçe gülümsedi. Son olarak şöyle söyledi, “Gelecek hafta aynı saatte sizinle görüşeceğim, tamam mı Doktor?”

Ed, sorununu eşcinsellik olarak görmüyordu. Şu an için, bu ona uzak bir mesele gibiydi, nasıl ilgileneceğini bilmediği için uğraşmadığı bir şeydi. Bunun yerine, sadece okul ve “ilişki problemleri” hakkında konuşuyordu.

Ed’in durumu, herhangi bir ergenin yaşayabileceği zorluklara tipik bir örnek oluşturunuyordu. Bunun yanında, Ed eşcinsel yönelimli ergen bir erkeğin tipik olarak karşılaştığı birçok sorunla da mücadele ediyordu: (1) etkisiz, ilgilenmeyen bir babaya duyduğu öfke; (2) fazla müdahaleci, kafa karıştıran bir anneye duyduğu öfke; (3) akranlarından (özellikle erkeklerden) kaçınma; (4) kimliğinden ve sosyal zorluklardan kaçınma yolu olarak drama ve tiyatroyla ilgilenme; (5) otorite problemleri, okul görevlilerinden duyduğu korku ve (6) erkeklik yönünden duyduğu aşağılığı, üstünlük tutumuyla telafi etme.

Ed, anne ve babasının onu “çıldırttığını” ileri sürerek haftada iki seans talep ettikten sonra düzenli olarak gelmeye başladı. Bir ay sonra, bir öğle vakti ofise geldi, koltuğa oturdu ve bana ciddi bir şekilde baktı. Başlardaki ilgisiz tavrı çoğunlukla değişmişti.

“Son zamanlarda babama çok kızgıyım.”

“Şüphesiz.” Yaşam boyu süren bir sorunu ifade etmenin bir suç olmadığı konusunda endişesini gidermek istedim.

Şöyle söyledi, “Yani son birkaç haftadır gerçekten çok öfkeliyim.”

“Şüphesiz.” Daha çok güvence verdim.

“O sanki çok...” söyleyecek bir kelime bulamadı.

Bekledim. Devam etti, “Tüm sorun bu araba alma çilesi. İkisi de onay verdi ama son dakika almamaya karar verdiler. Babam tahmin edeceğiniz gibi, şöyle şeyler söylemiş, “Bundan kurtulacak bir sebep bulana kadar suyuna git.’ Annem böyle söyledi.”

“Bu sana nasıl hissettirdi?”

“Her zaman böyle şeyler yapar, sonra da her şeyi inkâr eder. Geçen günkü gibi, bir kulüp kataloğundan sipariş ettiğim otuz CD’yi postadan aldım ama ödeyecek param yoktu. Babam dedi ki, ‘Ah, onlar için ödeme yapma. Seni zaten takip edemezler çünkü reşit değilsin.’

“Annem de şöyle bir şey dedi, [tiz bir sesle] ‘Edward, ne oluyor? Üçüncü keredir sana fatura kesiyorlar! Ödemeyip de ne yapacaksın?’ Ben de dedim ki, ‘Şey, benim ödeme yapmamın bir anlamı yok. Babam ödeme dedi.’ Ve bu yüzden annem çılgına döndü ve gidip babamı azarladı ve tabii ki babam da reddetti. Annem başına dert açınca bana dedi ki, ‘Neden anene benim öyle söylediğimi söylüyorsun?’ Ben de ona dedim ki, ‘Şey, çünkü öyle söyledin!’ O da diyor ki, ‘Hayır. Ben öyle bir şey asla söylemedim.’

“Hatta onun...” Sözüünü yarıda bıraktı, sonra devam etti, “Bazen onunla konuştuğumda, sanki dinliyor gibi gözüküyor ama ertesi gün konuyu tekrar açıyor ve hiçbir şey hatırlamıyor.” Ed’in sesi iniltiydi, omuzları çökmüştü.

“Sanki seni ciddiye almıyor gibi.” dedim.

Edward’ın neden düzenli olarak geldiğini açıkça görebiliyordum. Her şeyden önemlisi, onu ciddiye alıyor olduğum için geliyordu.

Uzun bir duraklama oldu, sonra, “Anneme, babamın evine artık bir daha gitmek istemediğimi söyledim çünkü bunun hiçbir anlamı yok. Ben oraya gittiğimde, ya mahkemede oluyor ya da kız arkadaşıyla dışarı çıkıyor.”

“Peki, neden gidiyorsun?” diye sordum.

“Bilmiyorum. Ondan nefret etme meselesi değil. Sadece onun çevresinde olmak istemiyorum.”

“Tamam,” dedim, “o zaman neden ondan kaçırıyorsun?”

Geriye yaslandı, omuzlarını silkti ve basitçe dedi ki, “Beni anlamıyor. Ben ondan farklıyım.”

Uzun bir konuşmaya başlayacakmış gibi derin bir nefes aldım. Konuşma yapmaktan, özellikle bunu 16 yaşındaki, kendisine bir şey söylenmesinden nefret eden ya da korkan birine yapmaktan nefret ederim ama onun pasif ve ilgisiz tavrını zora sokmak istedim.

“Çok benzersiz olduğunu düşünüyorsun.” diye onu sıkıştırdım. “Ama bir eşcinsellik problemi olan çoğu erkek, kendilerini anlamadıklarını düşündükleri erkek otorite figürlerine karşı korku ve öfke duyar. Hatırla, annen ve baban tarafından, yani senin ilk otorite figürlerin tarafından hayal kırıklığına uğrattılıyor. Senin kalbini kırıp bırakıyorlar. Onların senin üzerindeki otoritesine, ebeveynliklerine, güvenemiyorsun.

“Bu özellikle, yetişkin gücüyle seninle ilgilenmesi beklenen baban için geçerli. Baban sürekli seni hayal kırıklığına uğrattı-yorken, nasıl onun gücüne güvenebilirsin? Bu yüzden gördü-

gün gibi,” Ed’i çok zorladığımı biliyordum, “o kadar da sıradışı ya da özel değilsin.”

Ed, eşcinsellerdeki farklı olma duygusunun bir savunma olduğunu anlamaya başlamıştı. Diğer erkeklerle eşit şartlarda olma isteksizliğini haklı çıkarmak için, farklı ve özel olma fantezisine kapıldığını ona açıkladım. Bu yolla, babasıyla olduğu gibi diğer erkeklerle de ilişkisini kesebiliyordu ve annesinin yanındaki korunaklı ve ayrıcalıklı konumuna geri dönüyordu. Aynı zamanda, kendisinin bir parçası olan erkekliğine ve içsel gücüne sahip çıkma mücadelesinden annesi onu alıkoyduğu için ona içerliyordu.

Bu özel olma duygusunun, muhtemelen erkek kimliğiyle özdeşleşmenin zorluklarından ilk kez kaçındığı, erken çocukluk dönemindeki cinsiyet kimliği evresine dayandığını açıkladım. Bu noktadan sonra ayrılma, bireyselleşme ve anneden bağımsızlaşmanın zorluklarından kaçınma kararı almıştı. Böyle yaparak, erkekliğin gelişimi için şart olan kişisel gücünün çoğundan vazgeçmişti. Özetle, özel olma duygusu, erkekliğe ve içsel güce sahip çıkma mücadelesinden kaçınmasına izin vermesi için elverişli bir savunmaydı.

Ed koltuğunda otururken dikkatlice dinliyordu. Sanki özel olmanın yükünden kurtulmanın rahatlığıyla şöyle söyledi, “Eşcinsellikle bağdaştıramadığım her şey, oyunculuk, bu otorite meselesi gibi şeyler, tümü birbiriyle alakalı, bu çok anlamlı geliyor.”

“Bunların hepsini kimseyle paylaşmadan içinde tutuyorsun. Şimdi, bu farklı ve özel olma duygusunu pekiştirebilirsin ya da senin yaşındaki erkeklerle nasıl diyalog kuracağını öğrenerek sıradan bir erkek olmaya çalışabilirsin. Gördüğün gibi, tiyatroyla ilgilenmen sadece bir tesadüf değil çünkü bu gündelik zorluklardan bir kaçış biçimi.”

Ed şaşırmış görünüyordu, sonra öfkeli bir hâl aldı. “O zaman ben de sadece diğer herkes gibi olursam ve özel hiçbir sorunum kalmazsa, bu seanslara devam etmeme gerek kalmayacak mı?”

Onun çıkarımından şunu anlıyordum: “Eğer özel biri değilsem, o zaman *kimim*?” Bunun üzerine gitmemeye, tartışmayı daha pratik tutmaya karar verdim.

“Terapiye devam etmek istemen için iki sebep var.” dedim. “İlki, hayatındaki ıstırap ve kafa karışıklığını azaltmak ve ikincisi, heteroseksüel yönünü geliştirmeye çalışmak.”

İç geçirdi. “Ne istediğimden emin olmak çok güç.” Uzun bir duraklama oldu. “Sanırım heteroseksüel yönümü geliştirmek istemiyorum ama başka bir sürü şey duyuyorum, insanlar kendime karşı dürüst olmak için gey olmak zorunda olduğumu... bunun gibi şeyler söylüyorlar.”

“Bunları çok duyacaksın. Gey dünyasından tamamen farklı birçok cevap alacaksın. Ama şu basit prensibi unutma, Ed. Eğer hiçbir şey yapmadan kendini serbest bırakarak kalabalığa uymaya karar verirsen, gey olursun.”

“Peki, şu an için,” dedi Ed, “sadece babamla nasıl baş edebileceğimi öğrenmeye başlamak istiyorum.”

Baba meselesi, diye düşündüm, Edward’ı başımla onaylar-ken. Kim bilir, bunu danışanlarımdan ne kadar çok duymuşumdur. Kim bilir, asıl sorunun *babayla olan problemlerden* biri olduğu ne kadar çok olmuştur.

Edward ile yaptığımız o seanstan sonra tatile çıkmıştım. Üç hafta sonra, yağmurlu bir pazartesi tekrar görüştüğümüzde, Edward çok üzgün ve bezgin görünüyordu. Paltosunu çıkardı, sırsıklam olmuş şemsiyesini arkasındaki halının üzerine silk-ti, önüme küt diye koydu.

“Sanırım bu eşcinsel duygulardan pek hoşnut değilim.”

“Ne oldu?”

“Şey... hiç arkadaşım olmadığı için ne kadar yalnız olduğumu biliyorsunuz. Birkaç hafta önce parkta tek başıma yürürken benden yaşça büyük, muhtemelen sizin yaşlarınızda bir adam gördüm. Konuşmaya başladık. Gey olabileceğini düşündüm çünkü sanki biraz fazla samimiydi. Biraz konuştuk, ismi

Jason'dı. Birbirimizin telefon numarasını aldık ve o gece beni arayıp bir filme gitmeyi teklif etti.

"Ardından beni bir partiye davet etti, sonradan tamamıyla onun yaşlarındaki geylerin katıldığı bir parti olduğunu anladım." Acı bir şekilde güldü. "Katıldığım en iyi partiydi, ben ilgi odağıydım."

"Bu yüzden okuldaki heteroseksüel erkeklerde bulamadığımı orada buldum. Gey ortamının bu kadar çekici olmasının sebebi bu, hemen onay görüyorsunuz."

Edward güldü ama yüzünde mutsuz bir ifade vardı. "Biliyorum. Diğer çocuklarlayken çok zor oluyor. Onlarla beraberken hiçbir özelliğim yok."

"Peki, ne oldu?"

"Şey..." Çekingene bir sesi vardı. "İstediğim şey bu olmasa da, iş cinsel bir hâl aldı. Sadece onun sevecen olmasını ve arkadaş olabilmeyi istiyordum. Belki sadece saçımın falan oynadı, biraz sarıldı... bunun gibi şeyler." Güldü, utanmıştı. "Ama bana bir mesaj verdi ve sonra... gerisi birbirini izledi."

"Anlıyorum."

"Onunla bayağı ilgilenmiştim. Ama sonra, ertesi gün aradı ve eski sevgilisi, Harold'ın yanına geri dönmesini istediğini söyledi. Jason bana endişelenme, bu bizim arkadaşlığımızı etkilemeyecek, dedi."

"Peki, hâlâ arkadaş mısınız?"

"Şey, Cuma akşamı Jason benden eşyalarını Harold'ın evine taşımasına yardım etmemi rica etti. Harold bana karşı çok iyi davrandı, çok samimiydi. Beni pizza yemeye götürdü, benimle arkadaş olmayı çok istediğini söyledi. Jason'ı kaybetmek istemiyordum, bu yüzden onunla iyi geçindim. Sonra onların evine geri döndük ve bir porno filmi açtılar. Jason ve Harold birlikte elbiselerimi çıkardılar ve..."

"Ve ne?"

“Ve...” Yüzü kızardı, “Benimle sırayla oral seks yaptılar.” Fransız aksanı yapmaya çalışarak, “Bir *ménage à trois* (üçlü ilişki), Jason böyle söyledi.” Utangaç bir şekilde gülümsedi. “Sonra ikisi de beni çok sevdiklerini söyledi ve yanlarına taşınmamı teklif ettiler. Üçümüz birlikte çok eğlenebilirmişiz.”

Uzun ve sessiz bir duraklamadan sonra ona şöyle sordum, “Peki, aradığını bulabildin mi?”

Ed’in sesi yorgun geliyordu. “Hayır. Sadece biraz arkadaş olmak istemiştım. Biraz yakınlık. Harold’a ve Jason’a onların ilişkisine dâhil olamayacağımı söyledim.”

Edward’ın öyküsü, gey âleminin sunduğu özel ilginin sah-te çekiciliğini resmediyordu. Edward gibi, erkeklerden gelecek ilgi, sevgi ve onaya yoğun şekilde ihtiyaç duyan birçok genç erkek yaygın olarak ilişki ile tahrik edilip yanlış yönlendiriliyor ya da bir kenara atılıyor.

“Bu oldukça çılgın bir düzeyde eğlenceli bir şey ve senin gibi genç birine çok çekici geliyor. Hemen ilgi görebilirsin ve bu sanki rüyaların gerçek olmuş gibi hissettiriyor. Bir süre için böyledir.” dedim.

“Peki ya heteroseksüel erkekler?” diye devam ettim. “Hiç heteroseksüel arkadaşlıklar geliştiriyor musun?”

“Arkadaş olmayı denemekten korkuyorum. Bir erkeğin yanına gidip konuşamıyorum... Onunla flört etmek istediğimi düşünebilir.”

Bu, gey âlemindeki bulanık düşünme şekli diye düşündüm. Gey erkekler arasındaki bu cinsel ilişkiler *arkadaşlık* değildir. Geyler cinselliği arkadaşlıktan ayırt edemezler. Edward da bu ayrımı net bir şekilde yapamıyordu. Arkadaşlıkla seks arasında bilinçli bir ayırım yapmaya ihtiyacı vardı. Şimdi de, zihnindeki bu belirsizliği arkadaş olmayı deneyeceği heteroseksüel erkeklerle yansıtiyordu.

“Heteroseksüel bir erkek arkadaşça bir diyalogu neden flört olarak anlasın? Ona göre, erkeklerle kurulan arkadaşlıklar cinsellik içermiyor.” Ed sorumu yanıtlamadan önce devam ettim,

“İlgi istemekte yanlış bir şey yoktur ama bunu doğru şekilde almanın yolunu bilmiyorsun. Sana çekici gelen heteroseksüel kişilerle *konus*. Onları gerçek kişiler haline getir. Onlarla konuşmazsan hayatında nesne olarak, olağanüstü bir konumda kalırlar. Yalnız kalırsan, erotik duyguların yoğunlaşır. Yalnız ve izoleyken cinsel ilgi artar.”

Ed bunu düşünerek başını salladı.

“Eğer grubuma katılırsan, pazartesi akşamları oluyor, gey yaşam tarzını bırakmış kişileri dinleyebilirsin. Onların deneyimlerini duymanı isterim.”

Onayladı. “Gruba katılmak, oradakilerle tanışmak isterim. Eşcinselliğimle baş etmek için çalışmaya hazırım.”

O yıl ilkbaharda Ed liseden mezun oldu ve yaz tatili başladı. Okul fobisiyle ilgili kaygıları geri planda kalmıştı. Babasıyla ilgili sorunları ve erkek arkadaşlıklara olan ihtiyacı hakkında çalışmaya devam ediyordu.

Çok yakında gruptaki bazı erkeklerle, özellikle Charlie ile yakın ilişkiler kurdu. Ed diğerlerinden birkaç yaş küçük olsa da gey yaşamını tatmış kişilerin bakış açılarından öğreneceği çok şey vardı. Ve hayatında ilk defa, kendi arzularını anlayan erkeklerle cinsel olmayan, doğal ve samimi ilişkiler kurabilmişti.

Sonraki haftalarda Ed’in yaşadığı şeyler, eşcinsellikle mücadele eden bir ergenin tipik iniş çıkışlarından fazlası değildi. Bütüne bakınca, gayet iyi gidiyordu.

Sonra annesiyle geçirdiği yaz boyunca ne tür zorluklar yaşadığını anlattı. Annesinden kurtulmak için, yakın zamanda bir kere nasıl babasının evine bisikletiyle gittiğinden bahsetti. Ed’in annesi ve babası arasında mekik dokuması, aşırı ilgi gösteren, müdahaleci bir anne ile ilgisiz bir baba arasında kalan eşcinsel bir gencin zor durumunu sembolize ediyordu.

“Cumartesi akşamı yapacak bir şeyim yoktu, ben de anemle beraber bir korku filmine gittim. Sıkılmıştım ama başka gidecek bir yerim de yoktu. Geri döndüğümde gerçekten bir

hayal kırıklığı yaşamıştım. Çoğu cumartesi gecesini annemle geçiriyorum.”

“Peki, neden az da olsa dışarı çıkabileceğin iyi arkadaşların yok?”

Küçük, kayıp çocuk bakışıyla şöyle yanıtladı, “Çünkü hiç bulamıyorum.”

“Hiç *yapamıyorsun*.” diye düzelttim.

Ed çıkmazda gibi görünüyordu.

“Hmm. Peki, hiç ton balıklı sandviç hikâyesini duydun mu?” diye sordum.

“*Ton balıklı sandviç hikâyesi?*” başını salladı.

“Evet. İki erkek, öğle yemeğini her gün beraber yiyorlar. İlk gün, yaşça büyük olan sandviçini açıyor. Çavdarın üzerinde pastırma, yanında turşu ve patates salatası. Genç olan sandviçini açıyor, ton balığı.

“İkinci gün büyük olan, haşhaşlı ekmeğin üzerine ithal gravyer, dijon hardalı ve lahana salatasından oluşan bir sandviç alıyor. Genç olan da sandviçini alıyor, içinde tonbalığı.

“Üçüncü gün, büyük olan öğle yemeğini çıkarıyor; bütün bir beyaz ekmeğin üzerinde avokado, brüksel lahanası ve domates. Genç olan sandviçini açıyor ve haykırıyor, ‘Yine ton balığı!’

Büyük olan ona şöyle soruyor, ‘Neden eşinden daha farklı bir sandviç hazırlamasını istemiyorsun?’

‘Ne eşi!’ diyor genç olan. ‘Ben kendi sandviçimi kendim yapıyorum.’”

Edward gülümsedi.

“O zaman, gelecek cumartesi yine annemle sinemaya gitmek istemezsin, değil mi?”

“Hayır.”

“Anneni, kendi yaşındaki arkadaşlarının yerine koyuyorsun. Biraz plan yap, bir arkadaşı aramak için son dakikaya kadar bekleme. Ton balıklı sandviçini kendin yapacaksın!”

Ed biraz tedirgin olup konuyu değiştirdi. “Dün sınıfta yanımda oturan kıza rastladım. Aldığı birkaç elbiseyi değiştirmek için bana birlikte alışveriş merkezine gitmeyi teklif etti.”

“Gittin mi?”

“Bir an duraksadım. Beni sessiz olarak tanıyan... biliyorsunuz ya... erkeksi olmadığımı bilen, liseden tanıdığım kişilerle tekrar karşılaşmak istediğimden emin değilim. Şimdi ona daha farklı davranırsam, beni rol yapıyor gibi görebilir.” Çekindi, kelimelerini dikkatle seçiyordu. “Gerçek şu ki, son zamanlarda birçok değişim geçiriyorum. Kendimle ilgili daha farklı hissediyorum. Artık kendimi bir kızla elbise değiştirmeye giderken hayal edemiyorum. Artık bununla ilgili daha farklı hissettiğimi anlayabilir mi? Emin değilim.”

Başımila onayladım. “Arkadaşlarımızın ve ailemizin, onlara karşı hep aynı olduğumuza dair yerleşik bir algıları vardır. Lisedeki eski arkadaşlar, daha farklı, olgunlaşan bir Edward görmeye dirençli olacaklardır.”

“Artık kızlara, onların dedikodularına karşı falan o kadar sabırlı değilim. Eskisi gibi rahat hissetmiyorum.”

Ona şöyle açıkladım, “Şu anda, eskiden kaçırdığın bir şeyi yapmaya başlıyorsun, çocukluk döneminin son evresinde olan erkeklerin yaşadığı, kızların gerekli reddi. Bu ‘Kızlardan nefret ediyorum’ evresidir.”

“Evet. ‘Kızlar iğrenç’ evresi, biliyorum. Daha önce böyle bir şey yaşamamıştım.”

Devam ettim, “Terapinin tümü, erkeklere olan savunmacı ayrışmanı yenmenin üzerine kuruludur. Hatırla, küçük bir çocukken annenin yakınına yapışıp, babandan uzak durmaya karar vermiştin. Ona bakıp diyordun ki, ‘Sana *ihtiyacım* yok. Seni *istemiyorum*. Sana *güvenmiyorum*’. Değil mi? Sonra aynı şeyi ilişki kurman gereken erkeklere de söyledin. Onlardan ka-

çındın, uzak durdun, sonra bu yabancılaşmayı cinsel bir ilişkiyle bozmayı denedin.”

Bir sonraki hafta, Ed içeriye bir zafer gülüşüyle giriverdi.

“Şey, rolü aldım!”

“Hangi rolü?”

“Yaz tiyatrosundaki. *Oklahoma*’daki Curly olacağım.”

“Tebrik ederim.”

“Provalar, bizim randevularla çakışabilir.” dedi. “Muhtemelen her gün çalışacağız.”

“Seni bu kadar mutlu ve heyecanlı görmek beni gerçekten çok sevindirdi. Tabii ki, önceliklerin hakkındaki kararı kendin vereceksin. Sadece şunu unutma, oyun bitip perde kapandığında...”

Ed başıyla onayladı. “Biliyorum.” Vakur bir sesi vardı. “Aynı sorunlarla tek başıma kalacağım.”

Provaların yoğunluğuna rağmen, Ed haftalık seanslarımız için zaman ayırmayı başarmıştı. Ayrıca grup toplantılarına da sadakatle katılıyordu.

Bir sabah beni, bir sonraki seansa babasını da getirmeyi teklif ederek şaşırttı. Bu öneriyi hoş karşıladım. Fakat Ed’e, babasını bir dizi şikâyetle maruz bırakmanın bir anlamı olmayaçağını açıkladım. Ben babasını davet etmeden önce, Ed ondan ne istediğinden tam olarak emin olmalıydı. Ayrıca, babasıyla ilgili sorunları ona şikâyet etmek, sadece Ed’in çaresiz bir kurban olma duygusunu arttırdı. Ed, konuşmada şikâyet etmenin ötesine gitmeye çalışmayı kabul etti. Ayrıca, bu baba-oğul seanslarının aralarında, bireysel seanslar için gelmeyi de kabul etti.

Sonunda Dennis Paterson ile görüşme fırsatı yakaladım. Ed’in babası uzun boylu, yakışıklı biriydi. Randevuya, özel dikimli, ince çizgili gri bir takım elbise ve parlak turuncu ipek bir kravatla gelmişti. Benimle sertçe tokalaştı. Sorumlulukları olan bir erkek gibi atılgan ve açık bir şekilde konuşuyordu.

Seansımıza vakit ayırmak için önemli bir randevusunu iptal ettiğini açıkça belirterek başladı.

Ona kıyasla neredeyse çelimsiz duran Ed, babasının tam karşısındaki koltuğa yerleşti. Çocuksu ve kuşkulu görünüyordu.

Sonra baba ve oğuldan geniş koltuğun karşıt uçlarına, birbirlerini görececek şekilde oturmalarını rica ettim. Birbirlerine hitap etmelerini istiyordum. İkisi de endişeli bir şekilde güldü, rahat olmadıkları açıktı. Ed koltuğun yastığını karnına dayayarak bir siper gibi sarıldı.

Biraz yüzeysel bir sohbetten sonra, anladım ki baba da oğul da yakınlık kurmak istiyordu ama birbirlerini yıllardır hayal kırıklığına uğrattıktan sonra sevgi göstermekten korkuyorlardı. Dennis Paterson'ın Ed ile ilişkisini geliştirmek istediği açıktı ama direkt ve kuvvetli tarzı Edward'ı engelliyor gibi görünüyordu. Ed'in maksadı belirsiz gibiydi ve istediğini ifade etmede açık değildi. Babasının 'hadi sadede gelelim' tarzından rahatsız olmuş bir şekilde tamamen bocalıyordu.

Baba-oğul seanslarımdan edindiğim tecrübeye göre, babalar genellikle içerik düzeyinde kalıp duygulardan kaçınıyor. Ne yazık ki oğulları da, bir çeşit iletişimi sürdürme amacıyla, babalarının bu yüzeysel seviyede kalmalarına izin veriyor. Ed'in babasıyla daha çok duygu alışverişi yapmak istediğini, ondan daha çok duygusal ifade beklediğini görebiliyordum. Bay Paterson genellikle hayat, kariyer ve favori konusu, öz-disiplin hakkında uzun konuşmalar yapıyordu. Bu sırada Ed tamamen ilgisini yitiriyordu. Babası sanki jüriye bir kapanış konuşması yapıyor gibiydi. Ed'in klişelerle dolu bir konuşmaya istemsizce dâhil olmuş bir biçimde, hayal kırıklığı yaşadığı aşıkardı.

Bu açmazı çözme ümidiyle araya girdim. "Sence baban seni nasıl algılıyor, Ed?"

Ed korku ve ümit arasında sıkışmış gibi omuzlarını silktili. Cevap veremedi.

Sonunda duygu yüklü, çocuksu bir tonda konuştu. “Bazen nerede olduğunu... neye varmak istediğini anlamıyorum Baba.”

Dennis Paterson savunmacı bir şekilde cevap verdi, “Peki Eddie... benden ne istiyorsun?”

“İşte sana fırsat Ed!” diye düşündüm. Mükemmel bir giriş.

Ed’in ne istediğini biliyordum. Önceki seanslarımızda ne söyleyeceğini kelime kelime ifade etmişti. Fakat cevap veremedi.

İkili gergin bir şekilde otururken saatin acımasızca işlediği uzun bir sessizlik oldu.

Bay Paterson oğlu ile kendince bir iletişim kurmaya çalışıyordu ama öz-disiplin üzerine yaptığı konuşmalar gerçek bir diyaloga engel oluyordu. Ed’in babasının konuşmalarına karşı savunmacı tavrı, zıt bir hâl almıştı. Daha fazla özgürlük istediğini söylüyordu. Fakat özgürlüğün Ed’in istediği şeyle ilgisi yoktu. Ed’in gerçekten istediği ama hiç konuşulmayan şey, babasından sevgi ve onay görmektir.

Dört seans birlikte geldiler. Her geldiklerinde hazırlıksız, sanki ne konuşacakları hakkında hiç düşünmemiş gibi görünüyordular. Doğrusu, Ed bana ofise gelirken sanki konuşacak hiçbir şeyleri yokmuş gibi sessizce geldiklerini söylemişti. Seanslarda birbirlerine duygusal olarak dokundukları kısa anlarda bile, bunu çok sürdürmeden geçiyorlardı. Güvenli zemin olarak buldukları özgürlük ile öz-disiplin hakkındaki anlamsız tartışmaya ikisi de aceleyle giriyordu. Bir korku sezdim. Yüze-
yin altında acı ve öfke olduğunu ikisi de anlıyordu. Sanki ikisi de biliyordu ki, “Eğer dürüstçe konuşursak, birbirimize karşı çok öfkeleneceğiz.”

Ed’in annesi seanslarda sürekli var olan bir siluet gibiydi. Ed de babası da sıklıkla onun sözlerini aktarıyordu. Eşcinsel bir erkek çocuğa sebebiyet veren tipik bir ailede olduğu gibi, baba ile oğul arasındaki ilişkiye anne bir tercüman olarak müdahale ediyordu. Sabrımı gizlemeye çalışmamamın en iyisi

olacağına karar verdim ve sonunda bir kural koydum, “Anneyle ilgili daha fazla konuşmak yok. Burada doğrudan ikinizle ilgilenmek için bulunuyoruz.”

Ed’in kaçınmalarının ve babasının sorguya çekme eğiliminin geçmesi için yüzeyin altına ulaşmaya çalışıyordum. Asıl konuyu açma riskine girmedim çünkü bunu konuşmaya hazır olmadıkları belliydi. Fakat hepimizin üzerinde bir yük oluşturarak olduğu yerde duruyordu.

Mr. Paterson’ın konuşmalarını bölerek, onu Ed ile olan ilişkisi hakkında konuşmaya zorluyordum ama sürekli sözümü kesiyordu. Oğluyla nasıl iletişim kuracağı hakkında bir fikri olmadığı açıktı. Onlar konuşurken, konuşulmayan şeyleri çok yoğun bir şekilde hissediyordum. İlk defa Dennis Paterson’un yarasını ve bir baba olarak başarısız olma duygusunu sezebiliyordum.

Dennis Paterson ile yapacağımız görüşmelerin sayılı olduğunu biliyordum. Resmi randevularını buna göre düzenlemeye daha fazla devam etmeyecekti. Bunun yanında, artan hayal kırıklığını görüyordum.

Babalar ve eşcinsel oğullarıyla olan geçmiş deneyimim bana büyük, kesintisiz ilerlemeler beklememeyi öğretmişti. Bu yüzden, beşinci seans için geldiklerinde, Ed’in babası terapiyi tamamen bırakmadan önce güçlü bir müdahale ile üzerlerine gitmemin iyi olacağına karar verdim. Buradan bir şeyle ayrılmalarını istiyordum.

Bireysel seanslarımızda Edward net ve anlamlı bir şekilde konuşsa da, babasına kendini etkili bir şekilde ifade edemiyordu. İkinin de nasıl hissettiğini dile getirerek başlamaya karar verdim.

“Nasıl hissettiğinizden emin değilim ama ben bu seanslarda olup bitenler hakkında sıkılmış ve hayal kırıklığına uğramış hissediyorum. Hadi biraz asıl meseleye gelelim. Bay Paterson, Ed’den istediğin şey ne?”

Şöyle yanıtladı, “Ne beklediğimi ona söyledim. Sorumlu bir yetişkin olmasını istiyorum.”

“Güzel.” diye karşılık verdim. “Peki, Ed’in ne istediğini biliyor musun?”

“Açıkçası hayır, bilmiyorum.” dedi.

“Geçen hafta oğlunla iletişim kurmaya başladın.” dedim Dennis Paterson’a. “Sen onunla iletişim kurduğun zaman onun sakinleştiğini görebiliyorum. Sana odaklanıyor çünkü o anda onun senden beklediği şeyi veriyorsun. Fakat bunu ona sürekli hatırlatmalısın. Ed seninle konuşurken çok zorlanıyor. Senin ona ulaşmana, onunla iletişim kurmana ihtiyacı var. Onu yakalamana. Bunu yapmaya çalıştığını görüyorum ama bu her seferinde bir konuşmaya dönüşüyor. Konuşma yapma. Oğlunun senin için önemli olduğunu bilmesine izin vermeni istiyorum. Ed seninle iletişim kurmak istiyor ama bunu nasıl yapacağını bilmiyor.”

Bay Paterson düşünceli bir şekilde dinledi. Sonra oğluna döndü. “Şey, Ed, sanırım Dr. Joe haklı. Geçen hafta ben çok konuştum ve sana ‘Senden istediğim şey bu.’ dedim. Belki de şimdi senin konuşma zamanın.” Ed sessizdi, aşağı doğru bakıyordu.

Babası daha derin bir ihtiyacı ifade ederek devam etti: “Belki de benimle nasıl bir ilişki kurmak istediğin hakkında uzun vadeli planların varsa onları dinlemeliyim.”

Ed hâlâ bir şey demeden sinirli bir şekilde güldü.

“Babanla konuşmak istiyor musun?” diye onu zorladım.

Yine aynı şekilde bir şey demeden güldü. Babası devam etti, “Hemen hemen 18 yaşında biri olarak ‘Baba, sana hoşça kal, ben ne istersem onu yapacağım’ mı diyorsun? Yoksa ikimiz için uzun süreli bir ilişki mi planlıyorsun?”

“Evet, onu planlıyorum.” Tekrar sinirli bir şekilde güldü.

“Neyi planlıyorsun?”

“Uzun süreli ilişkiyi.”

“Bunu soruyorum,” diye devam etti babası, “çünkü annene sık sık şöyle dediğini duyuyorum, ‘Liseyi bitirince temelli olarak evden ayrılacağım. İşte bu kadar.’ ”

Dennis Paterson’ın oğlu tarafından reddedildiğini ve önemsiz biriymiş gibi davranıldığını hissettiği artık çok açıktı. “Bu soruyu sormanın sebebi, oğlunun senin için çok önemli oluşu.” diyerek ona bir hatırlatma yaptım.

“Şey, elbette.” dedi babası. “Her zaman öyledir.”

Ed’e dönerek şöyle sordum, “Baban sana ne diyor?”

“İyi bir ilişkimizin olmasını istediğini.” dedi Ed.

“Doğru ama baban bunu nasıl ayakta tutacağını bilmiyor. Senin yardımına ihtiyacı var.” diye belirttim.

Sonra babaya dönerek şöyle söyledim, “Dennis, ilk defa bir seansta oğlunla gerçek bir iletişim kurdun. Ona duygunu ifade ettiğinde ne olduğunu gördün mü?”

Cesaret bulmuş bir şekilde devam etti. “Benim dediğim şey şu, ‘Oğlum, ilişkimiz oldukça sorunlu. Sen büyüyorsun ve bizden ayrılacaksın. Seni kaybetmeden önce ilişkimizi şu an düzeltsek iyi olur.’ ”

“Doğru.” dedim başımı sallayarak.

“Yakında çok şey değişecek.” diye devam etti babası. “Birkaç hafta içinde evden ayrılacaksın ve üniversiteye başlayacaksın. Aramızda daha güvenli bir bağ kurmazsak, sonrasında sonsuza kadar yok olacağını tahmin ediyorum. Soruna tam olarak neyin sebep olduğunu bulmalıyız. Bu yabancılaşma neden?”

Ed sessizliğini korudu. Onu hafifçe teşvik ettim, “Babanla konuş.”

“Kim olduğumu, ne olduğumu... kimliğimin ne olduğunu bilmiyorum.” dedi Ed hüzünlü bir şekilde. “Bu yüzden bahsedecek bir şey bulamıyorum.”

Şaşırtıcı bir duyarlılıkla, Dennis oğlunu ona acı veren eşcinsellik meselesinden kurtarıyor gibi duruyordu. “Bak oğ-

lum, kendinle, kimliğinle ilgili söyleyeceğin her şey konu dışı. Önemli olan seninle iyi bir ilişki kurabilmem.”

“Ne diyeceğimi gerçekten bilemiyorum.” diye kekeleydi Ed, daha fazla geri çekilerek.

“Babanın seni yargılamasından mı korkuyorsun?” diyerek onu yönlendirdim.

“Ben seni eleştirmiyorum, Baba.” dedi Ed birden. “Neden sen beni bu kadar eleştiriyorsun gerçekten bilmiyorum.”

“Belki de... seni daha iyi tanımalıyım.” dedi Dennis Paterson.

Ed’e döndüm. “Neler yapmak sana kendinle ilgili iyi hissettirir? Kendine güvenini arttırır?”

“Tiyatro sınıfında oyunculuk yaparken kendime güvendiğimi hissediyorum. Şiir yazarken de.” Seansta ilk defa dönüp doğrudan babasına bakarak şöyle dedi, “Kendimle ilgili sana anlatmadığım çok şey var, Baba.” Sesi sitem doluydu ama bakışları masum ve umutluydu.

Dennis Paterson başıyla onayladı. “Senin yaşındayken ben de biraz şiir yazmıştım, oğlum.”

“Hatta yazdığım bir şiiri yayınlatmaya çalıştım.” Ed güldü.

“Bununla ilgili konuşmak isterim. Kendinle gurur duymanı istiyorum.” dedi babası. “Geçimini sanatla karşılayacaksan çok ama çok etkileyici olman gerekecek çünkü çok fazla rekabet var, tıpkı hukukta olduğu gibi.”

Sempatik bir ses tonuyla ekledi, “Birçok şeyde yeterince etkileyici değilsin, oğlum.” Konuşmayı kötü bir sonuca varıracak gibi devam etti, “Başarılı değilsen, yaptığın şeyle ilgili iyi hissetmezsin. Senin bir şeyde başarılı olmanı istiyorum. Sana oyunculuğu ya da şiir yazmayı öğretemem. Sadece kendi bildiğimi öğretebilirim.”

Ed şöyle sordu, “Senin şu anda babandan istediğin şey ne?”

Ed sanki yılların sorusunu sormuş gibi omuzlarını silktilti.

Burada Ed'in, birçok baba-oğul seansında görülen bir ileri-geri örüntüsüne kapıldığını gördüm. Biri rahatladığında, diğeri geri çekiliyordu. Babasının onayını yoğun bir şekilde arzulayan Ed, şimdi ona bu kadar yaklaşmışken, geri çekilmiş ve ilgisiz görünüyordu. Bunlar, çocukluktaki savunmacı ayrışmanın yaşayan kalıntılılarıydı. Eşcinsel bireylerin babalarındaki hayal kırıklığını anlayabiliyordum.

Babası Ed'in çekingenliğini görerek ona döndü. "Sen 2 ya da 3 yaşındayken ve annen şehir dışındayken Ed, su çiçeği geçirmiştin ve seni doktora götürmüştük. Bekleme odası çok kalabalık ve gürültülüydü, sen ağlıyordun."

İlk defa Dennis Paterson'un sesi titreyerek yükseldi. "Seni kucağımda tutuyor ve sallıyordum. Etrafımızdaki insanlar ve benim hakkımda ne düşündükleri umurumda değildi. Sana ninniler söylüyordum. Ağlıyor olmana rağmen bana gülümsüyordun... ve ilk defa o an baba olmanın ne demek olduğunu çok iyi anladım. Bunu bana sadece seni rahatlatmama izin vererek öğretmiştin, oğlum."

Bu kez Ed'in gülüşü derinden ve samimiydi. Babasına sevgiyle baktı.

Babası şöyle devam etti, "Düşündüm ki, 'Bu çocuğu çok seviyorum. Bizi hiçbir şey ayıramaz.' O ânı hafızamda tutmaya karar vermiştim. Yıllar sonra onu unutacağımı biliyordum. Ama bana bunu çok küçükken öğrettin."

Sonraki hafta Edward tek başına geldi. Çoğunlukla olduğu gibi, babası iş için şehir dışına çıkmıştı. Ed ile birlikte bireysel seanslarımıza dönmeye karar verdik, babası sadece gerektiğinde gelecekti. Ed coşkulu gülümsemesini bastırmaya çalışıyordu çünkü babası ona ofisinde bir yaz işi teklif etmişti. "Seanstan sonra eve giderken arabada uzun uzun konuştuk." dedi. "Sana kariyer yapmam pek elverişli olmazsa, bana resmi işleri elinden geldiğince öğretmesini rica ettim. Bana öğretebileceği çok şey olduğunu söyledi." Ed'in sesi kendine güven ve gurur doluydu.

Anne ve babasının kişiliklerinin Ed'i nasıl etkilediğini özetledik. "Annen duygusal açıdan çok fazla dışavurumcu ve belki çok fazla seninle birlikteydi. Sürekli sana duygusal bir düzeyde müdahale ediyordu." Ed başını salladı. Devam ettim, "Baban ise genellikle tam tersiydi: güçlü, doğrudan, işle ilgili konularda dik kafalı ama aile içerisinde duygusal açıdan etkisizdi."

Ed'in babasına karşı aşikâr olan savunmacı ayrışmasına işaret ettim. Onda gördüğüm babasıyla ilişkisini kesme davranışını ona açıkladım. Bu, sorumluluğunu alması gereken bir davranış örüntüsüydü. Ed'in babasıyla kurmak istediği ilişkiye açıkça engel oluyordu.

Eşcinsel bireylerin babaları, oğullarıyla doğrudan iletişim kurmaları gerektiğinde, bir çaresizlik, huzursuzluk ve acemilik hissi yaşama eğilimindedir. Genellikle çok az erkek arkadaşları vardır ve kendi babalarıyla olan ilişkileri zayıftır. Özellikle oğullarıyla iletişim kurarken, bir rehber, tercüman ve sözcü olarak eşlerine bağımlı gibi görünürler. Tedavi süresince tipik olarak karşılıklı bir antipati, direnç ve derin bir kinin olduğunu iki tarafta da görürüm. Babaların yaklaşık yarısı, oğullarının kendilerini erken çocukluk döneminden beri reddettiğini söyler. Ed'in babasının yakınlık kurma çabalarını nasıl geri çevirdiğini gördüğüm için bu babaların, tıpkı oğulları gibi reddedilmiş hissetmelerini anlayabiliyordum.

Bu babalarda gördüğüm en yaygın özellik, oğullarıyla olan ilişkilerini düzeltmeleri için gerekli olan çabayı toplamada yetersiz oluşlarıdır. Oğullarının ilgisizliği ve düşmanca tavrıyla yüzleşince kendilerini çıkmazda ve çaresiz hissederler. Oğullarıyla olan sorunlarıyla yüzleşmektense, kendilerini incinmekten korumak için geri çekilme ve kaçınma eğilimi gösterirler. Duygusal mevcudiyetleri bir şekilde engellenmiştir ve ilişkilerine olumlu bir yön vermek için önayak olmada genellikle yetersizdirler. Bazıları kırılgan ve serttir, bazıları ciddi ve eleştirel, bazıları ise hassas, zayıf ve pasiftir. Ailenin dışında oldukça güçlü ve başarılı olsalar da aile içindeki bu duygusal yokluktan dolayı oğulları onları "pısırsık" diye niteler.

Edward şu ana kadar önemli bir ilerleme kaydetmişti. Üniversitenin ikinci yılındaydı, tiyatro eğitimi görüyor ve cumartesileri babasının ofisinde çalışıyordu. Yıllardır ilk defa, birkaç heteroseksüel erkekle arkadaşlık kurmuştu. Erkek üniversite öğrencilerine ait bir birliğine katılarak, güncel bir ergenliğe geçiş töreni izlemişti ve bu deneyimi çok etkileyici bulmuştu. Yaşlıtlarından kabul görmek için, reddedilme riskini göze alabileceğini fark etmişti. Erkek öğrenci birliğinden arkadaşlarıyla yaşamak ona cinselliğı, hemcinslerinden gördüğü ilgi, onay ve kabulden ayırma olanağını çokça sağlıyordu. Üniversitede mutlu hissediyordu ve hayatının doğru yönde ilerlediğine inanıyordu.

Ed, annesiyle olan fazla yakın ilişkisinden uzaklaşmıştı ve artık babasıyla çok daha iyi anlaşıyordu. Ed ile babası arasındaki duvar yıkılmış olsa da tecrübeme göre eşcinsel erkekler ile babaları arasındaki uzun süreli yakınlığın sınırlı bir kapasitesi oluyordu. Baba yarasının iyileşmesi, babadaki önemli değişimden ziyade, oğlunun babadaki kusurlara karşı anlayış ve kabullenün artmasının sonucunda meydana geliyordu.

Ed'in yaşamının ne yönde ilerleyeceğinden emin olmak için henüz çok erkendi. Ed 20 yaşındaki biri olarak birçok değişim geçirmişti ama bu samimi ve iyi niyetli gencin heteroseksüelliğe doğru bu zor elde ettiğı ilerleyişi devam ettireceğini gösteren güçlü işaretler vardı.

“Burada Olmayı Gerçekten İstiyor Muyum?”, Roger

O fisime girdiği anda, 27 yaşındaki Roger Schulte terapiye başlamadaki kararsızlığını net bir şekilde belirtti. Lise kimya öğretmeni olan Roger, telefonda randevu ayarlarken şöyle söylemişti, “Genellikle sorunlarımı kendim çözmeyi severim. Sizi görmek istiyorum çünkü artık bu soruna dayanacak gücüm kalmadı.”

Kapıda belirindiğinde, büyük gözlüklerle çerçeveli, zayıf, donuk yüzlü, ciddi biri gibi görünüyordu. Roger’in giyim şekli, “nev-i şahsına münhasır” denebilecek bir özgünlükteydi. Buruşuk, haki renkli pamuklu tişörtünün üzerine geniş, parlak desenli bir kravat takmıştı. İyice eskimiş askılı siyah pantolonunu, iki renkli, kertenkele derili kovboy botları tamamlıyordu. Kıyafeti gibi, Roger’in kendisi de müphem bir çalışma ortaya koyacak gibiydi.

Roger endişeli bir şekilde, ellerini kucağında bağlayarak oturdu. Ona bakarken, dalgın profesör stereotipi gözümde canlandı. Hafif uzun, düzensiz kahverengi saçları ıslak fırça darbeleriyle yüzünden geriye doğru sarkıtılmıştı. Gösterişi kaybolmuş sivri burunlu botları tozlu ve eskiydi.

Hemen ardından kendi öyküsünü ve Perry adındaki uzun süreli tek sevgilisini anlatmaya başladı. İkisi de eşcinselliği bırakmak için psikoterapiye başlamaya karar vermişti. Eski sevgilisi artık fikrini değiştirmişti. “Perry terapinin kendisinde bir

işe yaramadığına karar verdi ve haftada üç ya da dört geceyi The Rage barından birilerini bulmaya çalışarak geçirmeye başladı.” dedi Roger acı ve öfkesini ele veren bir sesle.

The Rage’i diğer danışanlarımdan duymuştum. Pornografide Kitap Sirkî’nin yeri neyse, gey gece kulüplerinde de The Rage’in yeri oydu. Türünün Los Angeles’taki en büyük, en popüler olanıydı.

Roger bana, Perry’i diğer erkeklerle içerken, flört edip dans ederken görmenin ona nasıl acı verdiğini anlattı. Dokuz aylık bir beraberlikten sonra tamamen ayrılmış olsalar da, birbirlerine bağımlı kalmışlardı.

“Bu sorun üzerinde çalışmak için erkek bir terapist bulmam gerektiğine karar verdim.” dedi tuhaf bir gülüşle. “Şimdi buradayım ama neden bahsedeceğimi bilemiyorum.” Omuzlarını silktiler ve birden öz bilincinin altında ezilmiş gibi uzağa doğru baktı.

Etkileyici giyim tarzının arkasında utangaç, asıl kişiliğini ifade etmekten korkan biri vardı. “Belki duygularınızı ifade etmek için teşvik edilmeye alışık değilsiniz.” dedim. “Ya da belki ciddiye alınmaya da alışık değilsiniz.”

Roger yavaşça başını salladı. “Doğru. Öğrencilerimin bile beni ciddiye aldığından emin değilim.” Bu, terapinin daha en başında, çocukluk dönemine dayanan ve yaygın görülen bir terapötik meseleye işaret ediyordu; eşcinsellik öncesi dönemdeki çocuğun anne ve babası tarafından ciddiye alınmaması sorunu.

Roger bana anne ve babasıyla geçirdiği erken yaşantısını anlatmaya başladı. Anne ve babası New York’taki Catskill Dağları’nda bulunan büyük bir kıyı otelinde müdür yardımcısı olarak yoğun bir şekilde çalışıyorlardı. “Haftada bir gün haricinde, onları neredeyse hiç görmüyordum. O gün de, eğlenceli bir şeyler yapmak ya da benimle konuşmak için çok yorgun oluyorlardı. Birlikte bir yere gittiğimizde, kendimi esir alınmış gibi hissediyordum.”

Bana üzgünce şöyle söyledi, “Babamla olan ilişkimde her zaman engellenmiş gibi hissettim. Büyüme çağımdayken ne zaman bir şey yapmak istesem, hep buna karşı şeytanın avukatlığını yapardı.

“Yine de itiraf etmeliyim ki, öğretmen olmamı sağladığı için babama teşekkür etmeliyim.” İronik bir şekilde güldü. “Babam, herkesin eğitimli olduğu, katı bir Alman ailesinden geliyor. Benimle yazı diliyle iletişim kurardı. Elime bir gazete verip başyazıyı göstererek derdi ki, ‘Bunu gerçekten okumalısın, Roger.’ Bunun dışında çok nadiren konuşurduk.”

Roger’in duygularını çok sınırlı biçimde ifade ettiği açıktı. Aile geçmişindeki duygusal yoksunluğu görebiliyordu. Tıpkı ders anlattığı gençler gibi, başka hiçbir şekilde ifade edemediği kimliğini dışa vurmak için giyim şeklini kullanıyordu.

Bana baktı ve şöyle bir itirafta bulundu, “Çok küçükken erkek kardeşimi nasıl kıskandığımı hatırlıyorum çünkü babamdan tüm ilgiyi onun aldığını düşünüyordum. Kardeşim zor bir karakterdi. O okul bahçesindeki zorba, bense sırt çantası kitaplarla dolu, gözlüklü, sessiz çocuktum. Her zaman farklı görünüyordum. Kendimi, Nazi fırtına birliklerinden oluşan bir eve yanlışlıkla evlat edinilen kimsesiz bir çocuk gibi hissediyordum.” Buna gülmüştü ama gözleri acı bir şekilde bakıyordu.

Sonra üzüntüyle başını salladı. “Çocukluğumdaki ilişkimle ilgili birçok anı aklıma geliyor ve çoğu incitici. Bu çok korkunç. Anlık tepkim onları geri almak... unutup gitmek oluyor.”

Ardından Roger bana korkuyla nasıl baş ettiğinden bahsetti.

“Kendimle iletişim kurmaya ve başka insanlarla tanışmaya çok ihtiyacım olduğunu biliyorum ama bunu yapmaktan korkuyorum. İnsanlardan, onlarla yüzleşmekten korkuyorum. Reddedilmekten korkuyorum.” Başını bezgince sallayarak güldü. “Bir arkadaşlık kurmayı denemekten korkuyorum çünkü iyi, yakın bir arkadaşlığın gerçekten ne olduğunu bile bilmiyorum!

“Bu son zamanlarda ortaya çıkan bir korku değil. Her zaman, hatırladığım kadarıyla... belki doğumdan beri benimle olan bir korku. Geçmişe bakınca görüyorum ki arkadaşlıklarımın çoğunu diğerleri başlatmış. Bazen üye olduğum Sierra Kulübü’nün¹³ şubesiyle çıktığım yürüyüşlerde biriyle tanışıyorum ve birbirimize telefon numaralarımızı veriyoruz. İlk arayan hiçbir zaman ben olmuyorum, hep onun beni aramasını bekliyorum.”

“Reddedilme korkusundan.” dedim.

“Reddedilme korkusundan.” diye tekrarladı. “Bu korkuyu sürekli hissediyorum. En azından bunun bir parçasını. Bundan başka, bir de aklıma birden geliyor ki, ‘Belki de geçen sefer beraberken arkadaşın benle iyi vakit geçirdiğini sandım. Belki de beni hiç aramayacak.’ Bundan korkuyorum.”

“Kendi başarından korkuyorsun.”

“Evet.” diyerek itiraf eti.

Ona şöyle açıkladım, “Bu bir güç meselesi. Başarının sorumluluğundan korkuyorsun. Elde ettiğin başarıyı sürdürecektür gücünün olduğuna inanmıyorsun.”

“Doğru. Hatta daha kötüsü, onlarla karşılaştığımda ortaya çıkan eşcinsel arzularımı kontrol edemiyorum. Beni asıl üzen şey bu.”

“Eşcinsel duygularını aşmak için onları kontrol etmek zorunda değilsin.” dedim. Roger şaşırarak görünüyordu. Devam ettim, “İyileşmenin sağlayacak şey, onları kontrol etmek değil.”

Roger, genellikle tedavinin ilk evrelerinde ortaya çıkan bir tuzağa düşmüştü; derindeki ihtiyaçları çözümlemek yerine, yüzeysel belirtileri kontrol etmeye odaklanmak. Oysa yenilginin baştan belli olduğu, kaybedileceği kesin olan bir savaşa, yani tamamen kendini kontrol etmeye odaklanmak, sadece cinsel olmayan yakın erkek arkadaşlıklar kurmaktan kaçınmaya yarıyordu.

13 Sierra Kulübü: ABD’de köklü bir çevre örgütü. (ç. n.)

“Eşcinsel dürtülerin, seni asıl olan, öncelikli görevinden alıkoymamalı. Senin ilk görevin, korku ve yalnızlığının üzerine giderek erkeklerle yakın arkadaşlıklar geliştirmeni sağlamak.

“Bu erkeklere cinsel açıdan bakmak yerine, onlara duyduğun isteğin altında yatan duygularınla yüzleşmeye ihtiyacın var. Cinsel duyguların birçok gerçek acının ve yabancılaşmanın üzerini örtüyor. Senin bu acıyla daha uygun ve tatmin edici bir şekilde baş etmeyi öğrenmeye ihtiyacın var.”

“Acı konusunda haklısınız.” dedi.

“Bana acının tam olarak ne olduğunu anlatır mısın?” dedim.

İç geçirdi. “Daima korkmanın acısı. Yalnızlığın acısı. Hiçbir yere ait olamamanın acısı.”

Başını keyifsiz bir şekilde salladı. Süremizin sonuna gelmiştik. Ona bir sonraki hafta devam etmek isteyip istemediğini sordum. Biraz düşünceğini söyledi. Ertesi gün, telesekreteri-me bir mesaj bıraktı. Mesajda terapiyle ilgili fikrinin değiştiğini söylüyordu.

Üç ay sonra, Roger randevu almak için telefon etti. Randevu saatinde ofisime geldiğinde üzgün ve bıkkın görünüyordu.

Bir süreliğine sadece genellemeler yaparak konuştu, tedaviye geri dönüşü hakkında muğlak sebepler öne sürdü.

“Peki, neden şimdi geri dönüyorsun, Roger? Fikrini ne değiştirdi?”

Biraz utanarak ve çekinerek öyküsünü anlatmaya başladı. “Geçen hafta oldukça tatsız bir deneyim yaşadım. Doğrusu, onunla ilgili konuşmak bile onur kırıcı...”

“Endişelenme Roger.” diyerek onu rahatlattım. “Artık beni daha fazla şaşırtacak bir şeyin olduğunu sanmıyorum.”

“Şey, benden yaşça büyük, daha önce hiç görmediğim birinin evine gittim. İsmi gey barlarında bulabileceğiniz bedava bir gazetenin arkasından almıştım. ‘Bir ilişki aradığı’ yazıyordu.”

Başımila onayladım.

“Her neyse, oraya gittim ve bana gençlerin ‘üstte’, kendinin ‘altta’ olmasından hoşlandığını söyledi. Biz de öyle yaptık. Prezervatif kullanıyordum ama sonra bir koku fark ettim ve,” sesi iyice zayıflamıştı, “ıı... iğrenç bir şeydi ve benim için devam etmek çok zordu.”

Sözünü kestim, “Fark ettiğin şey neydi?”

“Dışkı.” diye yanıtladı benden uzağa bakarak. Devam etmeden önce uzunca bekledi. “ıı... sonra lavaboya gittim ve... penisimin ucunda dışkı vardı. Tam bir pislikti. Şükür ki prezervatif kullanıyordum. Oradan hemen ayrıldım. Tüm bunların ne kadar sapkın şeyler olduğu kafama birden dank etti. Daha fazla ne kadar alçalacağımı düşündüm. Bunlar eşcinsel bir erkeğin cinsel doyuma ulaşmak için yapmak zorunda olduğu şeyler miydi?

“Erkekler arasında yapılan seksin tabiata aykırı olduğuna inanıyorum.”

Roger haftalık görüşmelerden oluşan bir programa kararlılıkla bağlıydı. Birkaç hafta geçtikten sonra, terapiye gelmekten çok daha memnun görünmeye başlamıştı. Bir gün, “küçük korkuları” olarak adlandırdığı, öz bilinci ve kaygılarıyla her gün yüzleşmenin zorluğu hakkında bir tartışma başlattı.

“Giysiye çok fazla para harcıyorum.” dedi Roger. “Güzel bir botun iyi bir indirime girdiğini görünce ya da ilgimi çeken bir şey olunca kendimi tutamıyorum. Ama mağazaya gidince, satış elemanından korkuyorum. Göz göze gelemiyorum. Nereye gitsem kendimi küçük bir çocuk gibi hissediyorum. Yetişkinlerin dünyasında küçük bir çocuk. Öğretmen olduğumu düşününce, ne kadar ironik.

“Ama sonradan kendime bunu yenmek zorunda olduğumu söylüyorum. Dün de bu yüzden alışveriş merkezine gittim ve bir süre sadece etrafta dolaşım. İnsanların gözlerinin içine bakmaya ve öz-bilincimi çok hissetmemeye çalışım.”

“Yine burada fark yaratan şey küçük başarıların.” diye vurguladım. “Bu küçük davranışsal değişiklikleri yapmaya devam etmen gerekecek.”

“Kendimi sosyal açıdan ortaya koymada iyiye gitsem de, hâlâ insanlara karşı çok yoğun bir korkum var. Sosyal durumlarla yüzleşirken kendimi hâlâ yapmacık hissediyorum.”

“Utangaçlığını davranışsal olarak aşıyorsun ama sana verdiği korku kalıyor.” diyerek ona katıldığımı belirttim.

“Her zaman kendimi ifade etmek, insanlara doğru itmek zorunda hissediyorum, yoksa asla kimseye tek kelime söyleyemeyeceğim.” Sert bir sesi vardı.

Roger farkında olduğu, kendini koruyan yalnızlık politikasından bahsederken, bunun, bir çocuk olarak Roger’in doğal benliğini hiçbir zaman desteklememiş anne ve babasının ona hissettirdiği şey olduğunu düşünmekten kendimi alamıyordum.

Ardından Roger eski sevgilisi Perry’den bahsetmeye başladı. “Hafta sonu en sonunda pes ettim ve onu aradım. ‘Peki, sadece nasıl olduğunu öğreneceğim.’ diyordum kendime. Ona ulaşamadım, sadece telesekreterine ulaştım. Kayıta onun sesini duyunca, onunla konuşma isteğimi kaybettim. Sadece yoğun bir öfke ve üzüntü duyuyorum. Ve derin bir kayıp. Bu ilişkiyi bir sonuca vardırmak istiyorum. Biz bunu yapmadık, sadece askıya aldık. Kendimi onu kötü adam yerine koyarken buluyorum ve bunun gerçek olmadığını biliyorum.”

“Gerçekçi değil.” diye ona katıldım.

“Gerçek olmadığını biliyorum. Ama diğer ilişkilerimde de yaptığım şey bu. Sonunda hep istediğimi sandığım erkeklere öfke duyuyorum ve nefret ediyorum. Sonuç olarak aşağılık biri olduklarına karar veriyorum. Babama karşı da böyle hissediyorum.”

“Kesinlikle.” dedim.

“Bunların hepsini bir düzeyde ‘biliyorum’ ama bu yine de üzgünlüğümü gidermiyor. Perry’yi gözümde canlandırınca ya

da sesini hayalimde duyunca en derin üzüntüyü yaşıyorum. Onu gerçekte olduğu gibi hatırlamadığımı farkındayım, idealleştirerek hayal ediyorum. Onu, hep istediğim ve ihtiyacını duyduğum kişi gibi özgür, çılgın ve dışadönük olduğu için bu kadar çok sevdim.”

İdealleştirilmiş benliği zihnimden geçirdim. Bu kadar çekingene hissetmese, bu Roger’in tam olarak olmak istediği şeydi.

“Ama ilişkimizin çok özlediğim yanları da var. Tüm kavgagürültüye rağmen, birbirimize karşı tamamen içten davrandığımız zamanlar olurdu. Sanırım bu, birbirine yaklaşan her iki insanın, bir anlığına bile olsa başına gelebilecek bir şey.

“İlişkimizin güzel, sağlıklı yönleri olduğunu biliyorum.” diye devam etti. “Ama öte yandan, bu bariz manipülasyona karşı koyamadığım için kendime kızıyorum. Çıkarları doğrultusunda beni kullanmasına izin verdiğim için kendime karşı çok öfkeliyim.”

“Daha önce böyle bir şey oldu mu?”

“Lise sondayken bir çocukla yıldırıcı bir olay yaşadıkten sonra, bir daha kimsenin beni kullanmasına izin vermeyeceğime yemin etmiştim. Sonra Perry çıktı karşıma.”

Uzun bir sessizlikten sonra şöyle söyledi, “Yıllardır Bay Doğru’yu arıyorum ama her seferinde korkunç acılar ve hayal kırıklıkları yaşıyorum. Artık o mükemmel arkadaşı bulamayacağımı biliyorum. Bunun sebebini anlayabiliyorum. Ama şimdi bu inancımı size ifade ederken bile, gerçek bir kayıphissediyorum. Sadece bir hayalin peşinden gittiğim gerçeğiyle yüzleşmeye dayanamıyorum.”

Roger, onarım terapisinin en zor adımlarından birine gelmişti.

Şöyle söyledim, “Bu kaybın üzüntüsünü yaşamaman gerektiğini düşünüyorum. Bir erkeğin sonsuza kadar hem arkadaşın, hem seks partnerin, hem sadık bir sevgilin, hem kankan, hem kardeşin, hem ruh ikizin olacağı rüyasından vazgeçmek zo-

rundasın. Bu kaybın yasını tutmaya gerçekten ihtiyacın olduğunu düşünüyorum.”

“The Rage’teki son görüşmemizde,” dedi Roger, “Perry’nin bana yönelttiği bazı suçlamalardan dolayı üzül müştüm. Beni bir sebepten sinir etmeye çalıştığını düşündüm.”

“Seni itmek için sanırım. Sendeki kararsızlığın aynısı onda da var muhtemelen.”

“Ne demek istiyorsunuz?” diye sordu Roger.

“O da seninle özel bir şeyler yaşayabileceğini hayal etmişti ve hayal kırıklığına uğrayınca, elindekini yıkmaya karar verdi.” diye açıkladım.

Roger yavaşça şöyle söyledi, “Sanki ‘Sevdiğim şeyden nefret ediyorum çünkü ona sahip olamıyorum.’ gibi bir his.” Düşünceli bir şekilde ekledi, “Hmm. Bunu duymak bana iyi geldi.”

“Çünkü artık olup bitenlere anlam verebiliyorsun. Eşcinsel ilişkiler, doğaları gereği çok istikrarsızdır çünkü eşcinsel birey sevdiği kişiden nefret eder. Bir noktada hiç kimsenin gerçek dışı beklentilerini karşılayamayacağını fark eder.”

Roger tekrar şöyle dedi, “Hmm.” Sonra üzüntüyle ekledi, “Sanırım, bu tüm romantik ışıltıyı yok ediyor.” Sonra, “Erkek bir çift olmanın hiç kolay olmadığını size söyleyebilirim.”

“Hemcinslerinle olan ilişkilerindeki doğal sınırlılıklarla birlikte yaşamak istemiyorsan, evet kolay değil.”

Eşcinsel ilişki, çözümsüz bir çelişki ile yüklüdür: erkeklerden hem korkmak, hem de onlardan etkilenmek. Bu ilişkiler genellikle bir kişinin diğerini, gerçeğe aykırı bir imge ile algılamasıyla başlar. Bu imge, kişinin kaybettiği kendi erkekliğinin özelliklerini temsil eder. Genel olarak bu yansımalar, partnerin kişiliğinin sık özelliklerine dayandığından, hüsrarla sonuçlanır. Bu ilişkiler, kişinin hayal dünyasındaki arzularının yansıtımına dayandığı için çiftler romantik tutku safhasından, uzun süreli, tek eşli bir bağlılığa geçmekte zorlanırlar.

Eşcinsel birey başka bir erkekle erotik bir bağ kurmak istediği zaman, kendi kayıp tarafını tamamlamaya çalışır. Fakat birinden etkilenmesi, kendi kişisel eksikliğine bağlı olduğu için kimseyi tamamen özgür bir biçimde sevemez.

Dr. Herman Nunberg (1938) eşcinsel danışanlarında gördüğü bir inanç türünden bahseder: “Güçlü erkeklerle kuracağı bir ilişkiyle ya da bir kucaklaşmayla ya da bir öpücükle, ondaki gücü özümseyecek ve arzuladığı erkek kadar kendisi de güçlü olacaktı” (s. 5). Bu ideal erkeklik arayışı, gey ilişkilerinin karakteristik özelliğidir. Gey ilişkilerinde gördüğümüz, etkilenme ve cinsel ilişki kurmanın hemen ardından ilgisizliğin görüldüğü kısır döngünün bir sebebi budur. Bu genellikle hayat boyu süren, yakınlık kurma arzusunu boşa çıkaran bir döngüdür.

Heteroseksüel bir erkek, psikolojik açıdan kendini ideal kadını bulmak zorunda hissetmez. İdeal kadın daha az önemlidir çünkü heteroseksüel erkeğin cinsiyetindeki bir eksikliği gidermesine gerek yoktur. Kendisine benzeyen birinden ziyade, kendisini tamamlayan bir partner bulur.

Gey bir erkek, genellikle gelecekteki sevgililerinin hayaline umut bağlar. Doğrusu, istatistikler eşcinsel birlikteliklerin neredeyse hiçbir zaman tek eşli ve birbirine bağlı kalmadıklarını göstermektedir. Oysa olgun bir ilişki hayat boyu birliktelik için seçilen partnerin kaçınılmaz kusurlarının kabulünü ve o ilişkiden ne yaratılabilecekse onu ortaya koymayı gerektirir.

Gey çiftlerde genellikle yoğun bir bağımlılık, kıskançlık ve şüphe görülür. Birlikte çalıştığım aile ilişkilerinden en istikrarlı olanlar, erkek çiftler olmuştur. Tipik olarak görülen şikâyetler, yoğun bir kararsızlık, bazen şiddet içeren çatışmalar ve hatta fiziksel yaralanmalardır. İlişki, çocukluğun karşılanmamış sevgi ihtiyacının yüküne katlanmaya zorlandığı için, düşmanca bir bağımlılığın olduğu görülür.

Hiç kimsenin, kendi hemcinsiyle bir birliktelik kurarak yaşamak için yaratılmadığını düşünüyorum. Romantik bir ilişkide kadınsı bir etki olmadan, temel bir unsur daima eksik olmaktadır.

Birkaç ay sonra, Roger ofisime girer girmez bir soru sordu. “Bir insanın öz saygısının iyi olabilmesi için ebeveynlerin çocuğa olumlu bir onay vermesi gerekir, değil mi?”

Ben henüz bir şey söyleyemeden ekledi, “Çünkü benim annem ve babam bunu hiç yapmadı.”

“Soruna cevap olarak, elbette gerekir.” diyerek onu doğruladım. “Ama olumlu onaydan daha önemli olan, doğru onaydır. Bir çocuğun gerçek bir öz kimlik geliştirmesi için ona bir birey olarak kim olduğu doğru bir şekilde yansıtılmalıdır.”

“Benim sorunum bu.” dedi Roger karamsar bir şekilde. “Ya ihmal edildim ya da kullanıldım.” Bir dakikalığına düşündü, sonra şöyle düzeltti, “Aslında, daha açık olayım. Babam tarafından ihmale uğradım, annem tarafından da kullanıldım.” Yüzünde tatminkâr bir ifade belirmişti.

Ardından Roger şimdiye geldi. “Dün akşam Pazar yemeği için annem ve babamın evindeydim. Ne zaman oraya gitsem, huzursuz oluyorum. Söyledikleri her şey canımı sıkıyor. Kendi evime döndükten sonra bir gerginlik hissettim ve kapıdan girer girmez kendimi mastürbasyon yapma ihtiyacı içinde buldum.”

Sanki bu gözlemini nereye bağlayacağını bilemediği için, uzun bir sessizlik oldu. Birçok eşcinsel yönelimli erkek gibi, Roger de yoğun bir şikâyetini ifade ettikten sonra tartışmayı ilerletmekte oldukça güçlük yaşıyordu. Genellikle şikâyetini ifade etmekten memnun oluyordu ama kendini anlamaya yönelik motivasyonu yetersizdi.

“Neden?” diyerek onu teşvik ettim. “Bunun sebebini sormak zorundasın?”

Derin bir nefes alarak odaya bakındı. Sonra doğrudan bana bakarak şöyle söyledi, “Çünkü annemin ve babamın yanındayken söylediklerim dinlenmiyor.”

“Peki, o zaman onların yanındayken duyduğun huzursuzlukla mastürbasyon arasında nasıl bir bağlantı var?” diyerek onu zorladım.

Ne söyleyeceğini bilemedi.

Ona şöyle söyledim, “Ne zaman kendimizi huzursuz, sıkılmış, sinirli, endişeli ya da depresif hissetsek, bunlar kendimizle temasta olmadığımızı gösteren işaretlerdir.” Devam ettim, “O an kendinle temasta değildin ve mastürbasyon kendinle bağlantı kurmanın, bedenini yeniden hissetmenin bir yoluydu. Bütün beden orgazma odaklandığında, zihin devre dışı olur. Mastürbasyonun, aşırı yeme ya da diğer bağımlılıklar gibi bütünleştirici bir işlevi vardır.”

Öne doğru eğilip ona içtenlikle baktım. “Kendine şunu sormayı unutma, ‘Şu anda ifade edemediğim hangi duyguyu hissediyorum?’ Çoğunlukla ifade etmeye izin vermediğimiz şey öfkedir ve...”

Roger sabırsızca sözümü kesti. “Anneme ve babama nasıl öfkemi gösterebilirim? Nasıl onlara bağırabilirim?”

Ondaki gerginliği fark etmiştim, sakince devam ettim. “Davranışlarının altında yatan duygularını bulmak, bir öfke krizine girmeni gerektirmez. Deneyimlediğin şey hakkında daha açık konuşmaya çalış. Sadece öfkeli olduğun konusunda kendine karşı dürüst olman bile duygu değişikliği sağlar. Duygunu adlandırmak, sana bir kontrol hissi verir. Sonra öfkeni uygun bir şekilde nasıl ifade edeceğine karar verebilirsin. Belki de annen ve babanın evinden ayrılarak bunu yapmaya karar verirsin.”

“Bu da zaten yaptığım şeydi.” dedi Roger, takdir edilmeyi umarak.

“Evet.” dedim ben de onu takdir ederek, “çünkü başka bir seçeneğin yoktu. Onlarla açık konuşacak durumda değildin. Bunun yerine öfkeni cinsel bir şekilde dışa vurdun, yani Büyük M ile. Bu, eşcinsel erkeklerde yaygın görülen, karakteristik diyebileceğimiz bir dinamiktir. İçsel güçlerini, cinsel davranışa yöneltirler.”

Roger birkaç saniye düşündükten sonra güldü, sonra ciddi bir ses tonuyla şöyle söyledi, “Kulağa çok saçma geliyor.” Derin düşüncelere daldı, “Bütünleştirici bir işlev.”

Şöyle ekledim, “Fakat neticede orgazmın asıl bütünleştirici amacı üremedir.”

Roger bana baktı, çekimser bir şekilde omuz silkti ve sonra bana ilk cinsel deneyimini anlatmaya başladı. Kendinden yaşı-
ça büyük komşusu tarafından uzun süreli bir cinsel istismara uğramıştı.

“Ben 5, o da 13 yaşındayken başladı. Temmuzun dördüydü. Larry ile birlikte yatak odasında saklambaç oynuyorduk, an-
nem ve babam oteldeki mangaldalardı. Yatağın altına saklan-
mışım, Larry beni bulup oral seks yapmayı teklif etti.

“O zamanlar bunun cinsel taciz denen şey olduğu hakkında bir fikrim yoktu. Yaptığımız şey hoşuma gitmişti ve bana gös-
terdiği özel ilgi bir hayli gururumu okşuyordu. Ben her zaman
güvensiz ve utangaçtım ve bu benden büyük ve güçlü çocuğun
beni kanatları altına almasını istiyordum... Sanırım hemen ol-
taya geldiğimi söyleyeceksiniz. Bu çok heyecan vericiydi. Son-
ra uzun yıllar mastürbasyon fantezilerimin odağı Larry oldu.”

“O zaman Larry hakkında iyi hissediyorsun?”

“Onun için özeldim. Beni kabul ediyordu. Başka hiçbir
yerden, hiç kimseden almadığım onayı ondan alıyordum. Ba-
bam bana hiçbir şey vermedi, ben onun umurunda değildim.
Abimden de hiçbir destek görmüyordum. O gerçek bir sporcu
ve önemli bir şahsiyetti. Onun yanında kendimi zayıf hissemi-
yordum.”

“Bu deneyimin, eşcinsel oluşunla bir ilgisi olduğunu düşün-
yor musun?”

“Ah...” Roger bir anlığına düşündü. “Sanırım birçok şeyin
rolü var... aşırı hükmeden bir anneye atılmışlık, ilgisiz bir baba
ve Larry ile olan ilişkim. Bunların tümü beni bu yöne itmiş ol-
malı.”

“Cinsel ilişkiniz ne zaman bitti?”

“Son yaptığımızda ben 13 yaşındaydım ve ondan sonra ber-
bat hissettim çünkü yaptığımız şeyle ilgili kafam çok karıştı.
Heteroseksüel duygularım da vardı, okuldaki bir kızdaki hoşla-

nıyordum. Larry ile yaptığımız şey eşcinsel olduğum anlamına mı geliyordu, yoksa heteroseksüel miydim? Kafam çok karışık-tı. Ondan sora lise sona kadar kimseyle seks yapmadım.”

Seansı sonlandırmadan evvel, Roger’e düşüncelerini, duygularını ve önemli olabileceğini düşündüğü deneyimlerini bir günlüğe yazmasını önerdim. Günlük yazmak, içsel süreçlerin bilinçli olarak çözümlenmesine yardımcı olur. Danışanlarımın çoğu gibi, Roger da dışsal olaylardan kolayca etkileniyordu. Günlük tutmasını sağlayarak, yanıtları bulmak için düzenli bir şekilde kendi içine bakmasını umuyordum.

Bir sonraki hafta neşeli bir ruh hâli ile geldi. Ruh hâlini mutlu olarak tanımlamak Roger için çok fazla olurdu çünkü hiçbir zaman duygularını ifade etmiyordu.

“Şey... söylediğiniz şeyi yaptım ve işe yaradı.” dedi bana.

“Güzel! Ne demiştin?” diye şaka yaptım.

“Geçen cumartesi alışveriş merkezine gidiyordum ve üzgündüm... yine aynı huzursuzluk. Dışardan nasıl göründüğümün farkında biriyimdir. ‘Gey gibi mi görünüyorum?’ diye kendime sordum. Her neyse... aptalca bir şeydi. En sonunda kendime dedim ki, ‘Neler oluyor? Ben gerçekten kim olarak hissediyorum?’ Sizin tavsiye ettiğiniz gibi. Annemin beni babamın kol saati için yeni bir kordon almaya göndermesine sinirlendiğimi fark ettim. Babama kızgın değildim ama annem beni ‘Roger, git bununla ilgilen ve oradayken şunu da yap.’ der gibi göndermişti. Enayi gibi gittim! Sanki ben 16 yaşındayım ve başka yapacak hiçbir şeyim yok. Ama konuşsaydım tartışırdık ve onun duygularını incitirdim.”

Ona şöyle açıkladım, “Kendi duygularını bu şekilde çözümlemen, çocukluk döneminde gelişmesi engellenmiş bir süreç. Bunun sonucunda, ne hissettiğiyle ilgili hiçbir fikri olmayan iyi küçük çocuk rolünü yapmayı öğrendin.”

Roger ekledi, “Güçsüz olan.”

“Ve bu yüzden doğal, özgür ve kendine güvenen çocuklara hayranlık duyuyordun.” dedim. “Bu sebeple Perry’ye yansıttı-

ğın imgeye aşık oldun, samimi ve dışadönük biriydi. Fakat duyguların konusunda farkındalığını korumalısın ve endişe, can sıkıntısı ya da çökkünlük gibi duygularına karşılık vermelisin.”

“Bir de asabiyet ve huzursuzluk.” diye ekledi.

Ardından Roger geçen hafta gördüğü bir fotoğraftan edindiği ilginç izlenimden bahsetmeye başladı. Bu fotoğraftan, erkeklere olan erotik duygularının altında yatan daha derin ihtiyaçları hakkında çıkarım yapmıştı.

“Kitabevinde sanat bölümünü inceliyordum ve o büyük, sanatsal çıplak erkek vücudu fotoğraflarının olduğu kitabı gördüm. Pornografi gibi bir şey değildi. Her neyse, sonra bir yüzme havuzunun etrafındaki üç erkeğin fotoğrafına kendimi kaptırdım. Sadece arkaları görünüyordu ve bellerine kadar suyun içindelerdi, yani cinsel açıdan belirgin bir şey yoktu. Yine de o resimde bana son derece tesir eden bir şey vardı.”

Onu teşvik ettim, “O resimde kal. O resimde sana bu kadar etkileyici gelen tam olarak neydi?”

“Sanki, onlarla birlikte orada olmayı istedim. Gülüyorlardı, dışarıda çıplak, özgür bir biçimde eğleniyorlardı. Ben de onlarla orada olmayı istedim.” Üzgün bir ifadeyle devam etti Roger, “Hiç bu tür doğal bir erkek deneyimi yaşamadım. Bilirsiniz ya, yerel yüzme havuzuna erkek çocuklar çıplak yüzmeye gider. Hiç böyle bir şey yaşamadım.”

“Bu doğal, fiziksel bağlılığa olan derin özlemini tanımladın. Yaşın ilerledikçe, bu sende erotikleşmeye başladı.”

“Hepsi bu! Seks yapan erkeklerin olduğu bir porno izlerken, onlarla birlikte filmde olduğum fantezisine kapılıyorum. Yine 13 yaşında ve bir mastürbasyon döngüsünde olduğum fantezisine.”

“Bunu 13 yaşındayken mi yapmıştın?”

“Hayır. İlginç bir şekilde öyle olmasını isterdim. Belki de şimdi bunu yapıyor olmazdım.”

Roger'in iç görüsü bana, kendisi de bir eşcinsel olan tanınmış psikiyatrist Harry Stack Sullivan'ın görüşlerini hatırlattı. Kendi zamanında anlaşılmayarak tuhaf karşılanan görüşüne göre, genç erkekler arasındaki eşcinsel davranışlar, yetişkinlikteki heteroseksüelliğin temelinin oluşmasına yardım ediyordu. Sullivan'ı şu temel ilke konusunda haklı buluyorum: Genç erkeğin, karşı cinsten etkilenme safhasına geçebilmesi için, erkeklerle kuracağı (fakat cinsel bir doğada olmayan) yakınlıklara ihtiyacı vardır.

Ardından Roger bir soru ortaya attı. "Perry geçenlerde arkadaşları ile beraber bir kadın hakları mitingindeydi. Gey erkeklerin neredeyse hepsinin feminist oluşu dikkatimi çekti. Neden böyle?"

"Gey erkeklerin ve feministlerin erkek gücüne duyduğu güvensizlik, ikisinin ortak özelliği. Erkek gücünün hakkaniyetli olabileceğine inanmıyorlar."

"Hmm. Sanırım bu doğru." diyerek başıyla onayladı.

"Bu, iki grubun beyaz erkek bir siyasî yapıdan oluşan düzene karşı kurdukları bir koalisyon."

Roger sonra onu rahatsız eden bir problemini gündeme getirdi. "Geçen hafta yıllık iş değerlendirmemi aldım. Danışmanım çok fazla hassas olduğumu söyledi." Parmaklarını gergince sıktı. "Bu doğru. Çocuklar arkamdan aptalca işaretler yapınca onları duymamış gibi yapıyorum ama kelimeleri başımın içinde günlerce yankılanıyor. 'Belki de ben buyum, ya da buyum, ya da buyum.' Hayatım boyunca hep bu kadar hassas oldum."

"Kırılığın çünkü sahip olduğun imaj, gerçek değil." diye ona açıkladım. "Bu yüzden bu kadar alıngan hissediyorsun."

"Ama çok güçlü ve pozitif hissettiğim günler de oluyor. Sanki 'Kimsenin söyleyeceği bir şey beni sarsamaz.' der gibi hissediyorum."

"Güzel. O zaman sahte benlik ile gerçek benlik arasındaki farkı biliyorsun." dedim. "Belki fark etmişsindir, kendini o sahte benlikte kaybettiğin zamanlar, sırf bunun böyle olduğunu"

fark etmen bir günün yarısı ya da daha fazlası kadar sürüyor. Sen gerçek benliğine geri dönmeyi tecrübe ettikçe, gerçek benliğine dönmen, yani iyileşmen için gereken süre giderek kısallacak.”

Roger şöyle sordu, “Bunun eşcinsellikle ne ilgisi var?”

“Çok ilgisi var.” dedim. “Eşcinsellik sadece bir semptomdur, gençliğinde hiçbir zaman gerçekleştiremediğin için yitirdiğin erkeklik gücünün sadece bir göstergesidir.”

Roger bu yeni fikirleri özümsemek için birkaç dakika beklerken, ben de filozof Eli Siegel’in eşcinselliğin yaşamdaki temel bir problem olduğu görüşü hakkında düşünüyordum. Siegel’in Estetik Gerçekçiliği, eşcinsel erkeği edilgen yapısından kurtararak, erkek ve kadın kutupları gibi dünyanın karşıt elementleriyle özgün bir bağ kurmaya zorlar.

Roger kaldığı yerden devam etti, “Bu edilgen zihniyetle yaşayalı o kadar zaman oldu ki, sanki ikinci bir tabiatım gibi. Sanki...” kelimeyi aradı, “normal bir şey.”

Onu şöyle rahatlattım, “Ama artık aradaki farkı biliyorsun. Özgün kimliğine geri dönmek istediğinde, içinde bu değişimi yapabileceksin.”

Bir sonraki hafta Roger bana bir film çıkışı Perry’ye gittiğini söyledi.

“Geçen cumartesi gecesi onu görmek için kaldığı daireye gittim, hâlâ eskisi gibi hissediyordum. Gecenin başında bana elde ettiği tüm başarılarını anlattı, onu kıskanmaktan kendimi alamadım. Bana Bankhouse’ta tanıştığı yeni arkadaşından bahsetti. Burası vahşi batı motifli yeni bir gey barıdır.”

“Herkesin bir kovboy olduğu.”

“Doğru.” Güldü. “Perry’ye göre bu yeni çocuk mükemmel bir erkek arkadaşmış. Her neyse, Perry bana eşcinselliğinden ne kadar memnun olduğunu anlattı, Tanrı’nın bir hediyesi olduğuyla ilgili bir konuşma yaptı.

“Ama sonra, hepsinin ortasında Perry bana dönüp ‘Hiç cinsel bir deneyimin seni tamamen tatmin etti mi?’ diye sordu. Bunun üzerine düşünüp, ‘Hayır, hiçbir zaman tatmin etmedi.’ diye cevap verdim. O da, ‘Beni de.’ dedi. Sonra şöyle söyledi, ‘Bence bunu itiraf etmek homofobik bir şey değil.’

“Hâlâ barlarda oyalanarak kendini avutmaya çalışıyor. Bence aslında çok mutsuz ve benim yaşadığım çatışmanın aynısını yaşıyor. Bu yüzden çok canım acıyor.”

“*Onun* acısı *senin* canını neden bu kadar acıtıyor, anlatır mısın?”

“Ona çok bağlı hissettiğim için bana acı geliyor.” Roger eşcinsel ilişkilerde sıkça görülen bir problemi tanımlamıştı: narsistik aynalama.

Ona şöyle açıkladım, “Yaşadığın duygular *ikizlenmeden* kaynaklanıyor. İkiz olmuştunuz ve aynı şeyleri hissediyorsunuz. Bu terim, gey erkeklerin ilişkisinin romantik safhasında geçirdikleri değişimi tanımlamak için gey psikologları tarafından kullanılır. Bu, diğeriyle yapılan narsistik özdeşimdir. Diğer erkek, senin ideal erkek benliğinin yansıtmı hâline gelir.”

Roger şöyle söyledi, “Bu sanki duygularımızın örtüşmesi ve bunun bize iyi hissettirmesi gibi. Ama bu bana iyi gelmeyen bir acı veriyor.” Aralarındaki zorlayıcı bağlanmayı ifade etmeye çalışarak devam etti, “Bilmiyorum. Yanlış bir şeyler var. Gerçek olamayacak kadar acı verici.” Ve sonra ikizlenmenin özüne değindi: “Doğal olamayacak kadar acı verici.”

“Evet.” diye onu destekledim.

Roger şöyle söyledi, “Bu çok çaresiz hissettiriyor.” Ekledi, “*Düzcinsel* kitabının yazarı, benim çok benimsediğim bir şey söylüyor. ‘Bilinmez bir partnere, gerçekte hiç sahip olmadığı kişilik özelliklerini atfetmekten’ bahsediyor. Sanırım bu, ikizlenmeyle aynı şey. Perry pek ‘bilinmez’ olmasa da ona, olmayı dilediğim çılgın ve özgür erkek imgesini atfediyorum.”

Şöyle söyledim, “Narkissos gibi, hayalindeki imgeyi ararken suda boğulabilirsin.”

“Bana bunu anlatın! Kendimi suda boğuluyor gibi hissediyorum.” dedi Roger. Ardından sakinleşerek cumartesi gecesine geri döndü. “Sonra Perry ile biraz daha konuştuk, terapiye devam ettiğimi duyunca çok şaşırdı. Ona terapi için tuttuğum günlükten bahsettim. Aramızda bir çeşit rekabet oluştu. ‘Pekâlâ, sana biraz kendimden bahsedeyim.’ gibi bir şeye dönüştü.”

İç geçirdi ve devam etti, “Sonra benim evime döndük. Size hiçbir şey olmadığını söylemeliyim. O bana dedi ki, ‘Günlüğünü görebilir miyim?’ Hatırlıyor olmasına şaşırmıştım. Onu aldı ve tüm sayfalarını tam bir sessizlik içinde okudu. Okurken sarılıyordu, neredeyse ağlayacak gibiydi. Uzun bir sessizlik oldu, sonra bana bakarak şöyle dedi, ‘Bu günlükte çok fazla duygu var. Çok cesaretlisin. Doğru şeyi yapıyorsun.’ Bana birçok iltifatta bulundu.”

Roger durdu, sonra bana şöyle söyledi, ‘Ama Joe, onun *ben-den* bahsettiğini zannetmiyorum. O *kendinden* bahsediyor. Şu narsistik mesele. Benim yaptıklarımın, terapiye gitmemden, değişmeye çalışmamdan, benim adıma sevindiği için etkilenmedi, bunları kendisi yapıyor olmayı dilediği için etkilendi.”

Uzun bir sessizlikten sonra ona şöyle sordum, “O gece o gittikten sonra kendini nasıl hissettin?”

“Onu görmek güzeldi. Günlüğüm üzerine yaptığı iltifatlar destekleyiciydi. Ama onu görmek beni güçsüzleştirdi, bana üzüntü verdi çünkü hâlâ eşcinselliğimi değiştirip değiştirmeme konusunda kararsızlık yaşıyorum.

“Perry ile bir süreliğine bara uğradık. Oradaki erkekler son derece mutlu görünüyordu. Mutlu olduklarını söylüyorlar, bundan hiç şüphem yok. Ama diğer taraftan Exodus Konferansı’nda tanıştığım, eşcinselliklerini bırakan erkeklere bakıyorum, onlar da oldukça mutlu görünüyorlar. Tamamen değişmiş olmayı umursamıyorlar, uzaktaki hedeflerine doğru ilerliyorlar ve doğru olduğuna inandıkları yolda olmaktan huzur içindeler. Tamamen değişmeler de değişmeseler de bu onlar için doğru yol. Bu onlara huzur veriyor.”

Sonra sıkıntılı bir hâlde şöyle söyledi, “Ama ben neden hâlâ ortada sıkışmış durumdayım? Bu sorun tekrar tekrar ortaya çıkıyor. Başka herkes benim bulamadığım bu huzuru bir tarafta ya da diğerinde bulmuş görünüyor.”

Onu düzelttim, “Bulamadığın değil, bulmadığın.”

“Doğru.” diye tekrarladı. “Bulamadığım.”

“Seçenekleri daha iyi bilmen gerektiği için değil, kendini daha iyi tanıman gerektiği için.” dedim.

“Bu bazen çok zor oluyor, öyle değil mi?” Tekrarladı, “Bu çok zor bir şey. Hâlâ bazen kendime ‘Neden buraya geliyorum?’ diye soruyorum.”

Bir sonraki hafta Roger ofise son derece tuhaf bir kombinle geldi. Bu kez üzerinde beyaz tişörtünün üzerine siyah deri bir yelek, dizlerinde yırtıkları olan soluk renkli bir pantolon ve çorapsız şekilde giydiği mokasen ayakkabıları vardı. Bu Roger’dı, utangaç ama kendini ifade etme ihtiyacı içinde.

Bu haftaki seansa bir rüyasını getirmişti. Bu rüya, eşcinsel erkeklerin kadınlara olan yaklaşımı hakkında önemli bir keşfe yol açacaktı.

Roger şöyle başladı, “Ben çıplağım. Sol tarafıma bakıyorum ve orada yerde yatan esmer tenli güzel bir kadın görüyorum. Onunla sevişmek istiyorum. Birden oldukça maskülen bir erkek çıkıyor ve ona bakıyorum. Bana çok hoş görünüyor. Sonra, o kadınla seks yapıyor ve ben o erkeğin üzerine yatmak istiyorum. Fikir değiştiriyorum ve bunun yerine, onu kadının üzerinden indiriyorum. Kadınla ilişkiye giriyorum ama bu bana çelişkili duygular yaşıyor. Sonra uyandım.”

“Peki.” dedim. “Rüya yorumlamada iki kural vardır. İlki, rüyanın her parçası, biz anlasak da anlamasak da önemlidir. İkincisi, rüyanın her parçası bizim bir yönümüzü temsil eder.”

Roger temkinli bir şekilde şöyle yorumladı, “Peki... erkek benim ve bir kadınla seks yapmak, istediğim, çaba sarf ettiğim şey.”

Şöyle açıkladım, “Ama bunu doğrudan yapmaya hazır değilsin, bu yüzden ideal erkeğin aracılığıyla bunu yapıyorsun. Maskülen olduğunu ve iyi göründüğünü söylüyorsun. Bu senin kayıp erkekliğini temsil ediyor. Bu rüyada bir onarım teması var, bir kadına yaklaşmadan önce başka bir erkek aracılığıyla erkekliğini elde etmeye çalışıyorsun. Sol tarafına baktığını fark ettin mi? Kadın sana bilinçdışından, gerçekleştirmedığın tarafından yaklaşıyor.”

Sonra şöyle sordum, “Peki söyler misin, neden kadın esmer tenli?”

“Şey, bir düşüneyim.” Utanmış görünüyordu. “Esmer kadınları daha çekici buluyorum. Tuhaf değil mi?”

“Hayır, tuhaf değil.” dedim. “Ben bir eşcinsellik sorunu olup, Afrikan-Amerikan ya da Doğulu kadınları çekici bulan birçok erkek gördüm. Anneleriyle çatışma yaşayan erkekler, sadece ‘annelerine benzemeyen’ kadınları çekici bulabiliyor.”

Güldü. “Benimle alay mı ediyorsunuz?”

Roger, kendiyile ilgili tuhaf olmasından korktuğu şeyin bir anlamı olduğunu ve diğer erkeklerde de yaygın olarak görüldüğünü keşfettiği için şaşkındı ve heyecanlanmıştı. Eşcinsel yönelimli erkekler, kendilerinin diğer erkeklerde de görülen özelliklerini keşfettiklerinde rahatlamış hissederler. Sanki birer, kendine ‘Diğer erkeklerle paylaştığım bir ortak nokta daha var.’ deme ihtiyacı taşır.

“Biliyorsunuz ya, benim tahmin ettiğim şey,” dedi Roger, “düşündüm ki, siyahî kadınları belki de çok farklı oldukları için beğeniyorum.”

Gülümseyerek duraksadıktan sonra, şöyle duyurdu, “Siyahî kadınları çekici buluyorum!” Sonra sesli bir şekilde güldü. “Mükemmel!”

Ardından Roger, heteroseksüel bir iş arkadaşı olan Jim’den bahsetmeye başladı. Şöyle söyledi, “Öğle arasında onunla birlikte duvar tenisi oynuyoruz, bunu iple çekiyorum. Geçen haf-

ta idare ofisinden iki sekreter bizimle ikili oynamak istedi. Jim istekliydi ama ben rahat değildim.”

“Neden?” diye onu zorladım.

“Bilmiyorum.” dedi şaşırılmış bir şekilde.

Şunu önerdim, “Rekabet? Performans?”

Biraz düşündükten sonra şöyle yanıtladı, “Hayır. Öyle bir şeyden olduğunu zannetmiyorum. Saçma geliyor ama Jim’i kendim için istiyordum.” Tedirgin bir gülüşle, “Cinsel olarak değil ama sadece ikimiz olalım istiyordum, erkek erkeğe bir şey yapmak.” Sonra öfkeli bir sesle, “Kadınların buna engel olmasını istemiyordum. O iki kadın bana birlikte oynamayı teklif ederek beni güç durumunda bıraktılar, onları incitmeden nasıl onlardan kurtulacağımı bilmiyordum.”

Roger erkek kimliğiyle özdeşiminin önemli bir boyutunu tanımlıyordu; kadın müdahalesi olmadan, tamamen erkeklere dâhil olma ihtiyacı.

“Bu sana tanıdık geliyor mu?” diye sordum.

Roger tamamen afallamış görünüyordu. Tekrarladım, “Bu sana tanıdık geliyor mu? Kadınlar tarafından müdahale edilmiş ve kullanılmış hissediyorsun ama onlara karşı açık sözlü olursan, öfkelenmekten ya da duygularını incitmekten korkuyorsun.”

Ne demek istediğimi anladı ve birden şöyle söyledi, “Annem! Yine o.”

“Evet, annen.” dedim. “Kendini müdahaleci bir kadına karşı nasıl savunacağını hâlâ bilmiyorsun. Bir kadınla nasıl konuşacağını bilmiyorsun çünkü bu annenle olan o çaresiz karmaşaya benziyor.”

“Kızlarla bir arada olma arzum yok.” dedi kızgın bir şekilde. “Çocukken erkeklerden pek arkadaşım yoktu. Artık onlarla birlikte olmak istiyorum. Erkekler beni destekliyor, ilerlememi sağlıyorlar.”

Bizim çift cinsiyetli kültürümüz, bir erkek çocuğun kendi hemcinsleri tarafından desteklenmesi ihtiyacını artık tanımıyor. Erkek kulüpleri ve takımları artık kızları da kapsamaya zorlanıyor ve bu durum, erkek çocukların erkekliği özümseme ihtiyacını göz ardı ediyor. Erkekler, gelişim süreçlerinin belli bir evresinde kızları reddetme ihtiyacı taşır. Bu, kendilerini kadınlara olgunlukla yaklaştırmaya hazırlamaları için gereklidir.

Roger canlı ve mutlu görünüyordu. “Bildiğiniz gibi, artık cinsel duygularımın, erkeklerden elde etmek istediğim, asıl ihtiyacım olan şeyi çarpıttığını görmeye başladım.” Bir anlığına durdu ve düşündü. “Geçen günkü gibi... Kilise gurubumdan tanıdığım Mark’ı düşünüyordum. Ona karşı belirsiz cinsel duygular hissediyordum. Durmak ve kendime şöyle demek zorundaydım, ‘Bu bir yalan. Bu gerçekte olan bir şey değil. Gerçekte olan, şu an yalnızsın ve gerçek bir arkadaşlık yerine, duygusal bir doz almaya çalışıyorsun. Geçmişte bu arzuyu seks ile hemen ve rahat bir şekilde tatmin ediyordun ama artık bunu yapamazsın.’”

Hızlıca ekledi, “Birilerinin yoluma çıkıp, zayıf bir anımda beni cezbetmeyeceğini söylemiyorum. Ama ne zaman benim tipimde birinin yanımdan geçtiğini görsem, diyorum ki, ‘Evet, hoş görünüyor ama ona cinsel olarak ihtiyaç duymuyorum.’ Yavaş yavaş kendimle ilgili daha iyi... daha güçlü hissetmeye başladım. Aylardır ilk defa, neden buraya geldiğimi bildiğimi söyleyebilirim.”

Roger artık grup terapisine girmenin endişeleri ve zorluklarıyla yüzleşmişti. Bir gün benimle olan bir seansına girerken, huzursuz ve gergin görünüyordu. Bu önümüzdeki zorluğun geçici bir gerileme yaratacağının farkındaydım. Koltuktaki yerini aldıktan sonra, kendini diğerlerinin yanında açığa vurmanın verdiği korkuları ve endişeleri dile getirdi.

Roger gey erkeklerin tipik bir çıkmazını tanımlayarak başladı. Bu çıkmaz, gey erkekleri yalnızlıkla, tabiatında “çılgın şeyler” olan karşılıklı bir bağımlılık ilişkisinden birini seçmeye zorlar. Roger şöyle bir itirafta bulundu, “Herhangi bir yakın ilişkinin içinde olmadığım zamanlarda, işlevselliğim gayet iyi

oluyor. Yalnız oluyorum ama en azından hayatımın kontrolü elimde oluyor. Fakat birine gerçekten yakınlaşmaya başladığım zaman, tüm o çılgın şeyler yeniden başlıyor. Sonra geri çekilip ilerliyorum, geri çekilip ilerliyorum...” Acı dolu, ironik bir gülüşle, “Sonra karşı taraf geri çekildiğinde, kendimi onun peşinde koşarken buluyorum.”

Biraz durduktan sonra yavaşça ekledi, “Her zaman böyle bir yakın arkadaş arayışım vardır ama bir ilişki içinde olsam bile kendimi yine de izole hissederim.” Düşünceli bir şekilde ekledi, “Bu çok saçma.”

“Ama hemcinsler arasındaki ilişkiler için çok tipik.” dedim.

“Heteroseksüel ilişkilerde bu olmaz mı?” diye sordu Roger.

“Heteroseksüel ilişkiler genellikle bu kadar çelişkili ya da yıldırıcı değildir. Bunun sebebi, eşcinsel bireyin karşılanmamış özdeşim ihtiyacının karşılıklı bir bağımlılık yaratmasıdır.”

Roger şöyle devam etti, “Gey erkeklerin, ilişkilerinin neden yürümediğini sorgulamadan bu örüntüyü yinelemelerini anlayabiliyorum. Bunu bir yerden sonra kabulleniyorlar.

“Ama biliyorum ki, benim için değişmeye çalışmak çok ür-kütücü... çünkü neye dönüşeceğim hakkında bir fikrim yok! Değişimin beni nereye götüreceğini görmek için sadece ini-siyatif almam gerektiğini biliyorum. Evet... sanki bu korkuyu yaşamak ama yine de bunu yapmak zorundaymışım gibi.”

Roger grupla ilgili endişelerine ve bir sonraki toplantıya katılmakla ilgili planlarına geçti. “Gelecek hafta oradakilerle yapacağımız ilk görüşmeyi düşünüyorum.” Uzun bir duraksama oldu. “Neden gruba katılmam gerektiğini çok iyi biliyorum...” çekiniyordu. “Ama bunun benim için doğru olup olmadığından emin değilim. Yani, ya onlarla iyi anlaşamazsam? Ya beni anlamazlarsa?”

Roger’in rahatlatılmaya ihtiyacı olduğunu görerek şöyle söyledim, “Gruba girmek bütün korkularını harekete geçiriyor. Unutma, kendine karşı dürüst olduğun sürece, oluşan duygu-

larını tanımladığın ve onları bana ya da grubun içinde dile getirdiğin sürece, sorun yaşamazsın.”

Roger direndi, “Bu çok korkutucu bir şey.”

“Biliyorum.” dedim. “Öyleyse kork ama yine de bunu yap.”

“Peki, deniyorum ama doğru gelmiyor. Beni çok fazla...” uygun bir kelime aradı, “tedirgin ediyor.”

“Yeni bir şey yapıyorsun, kendini diğer erkeklerle kuracağın muhtemel yakın ilişkilere açık hâle getiriyorsun.” diye belirttim.

Ardından Roger’da, kişisel bir zorlukla yüzleşen danışanlarımda sıkça gördüğüm, kendini engelleyici bir tepki gördüm.

Şöyle söyledi, “Yapmam gereken şeyi düşününce, öz saygım düşüyor. Sanki kendimi kötü hissetmek için ne kadar sebep varsa hepsini topluyor gibi oluyorum. Okulda bile, eğer biri öğretme yöntemim hakkında biraz olumsuz bir şey söylerse, güm! Bunu kendime karşı kullanıyorum. Apartman yönetimi bana soğuk davranırsa, bam! Kendi aleyhimde bir delil daha. Evrak memuru telefonda iğneleyici bir şekilde konuşursa, küt! Bunu da diğerlerine ekliyorum.”

“Bu neyle ilgili?” diye sordum.

“Bilmiyorum.” dedi. “Ne yaptığımı görebiliyorum, kendimi çok değersiz hissetmeme neden oluyorum. Ama sebebini bilmiyorum.”

Kendine verdiği sıkıntıyı aydınlatmaya çalışarak, şöyle önerdim, “Kabaca tahmin et.”

Cevap vermeden önce parmaklarını, taranmamış saçlarında gezdirdi. “Sanırım... sanırım grup tarafından hayal kırıklığına uğramamak için kendimi bu şekilde hazırlıyorum.” Yavaşça başını salladı. “Bu kadar... Bunu kendime yaptığımı biliyorum. Grup toplantısına girdiğim zaman kendimi bir hiç gibi hissedeceğim.”

“Neden bunu kendine yapıyorsun?”

“Böylece tamamen bir felaket olacak.”

“Doğru. Diğer tarafta bir de fantezinin diğer ucu var. Belki de bu yeni kişiler seni kendinden kurtaracak kadar olağanüstüdür.”

Roger gülmemek için kendini zor tuttu, “Belki de öyledir.”

“Her neyse, bu seni engelleyen dinamiği anlamam gerekiyor. Grup, hem erkeklerle ilişki kurmanın yeni bir yolunun heyecan verici umudunu veriyor, hem de reddedilme ve felakete uğrama tehdidini doğuruyor. Carlos Castaneda der ki, ‘Savaşçı kişi, korku ve merak arasında gidip gelir.’ Sen de korku ve merak taşıyorsun ama bu umudun tadına varmak için kendine izin vermiyorsun. Ve...”

“Haklısınız.” diyerek sözümü kesti. Hatta o heyecan ve umudu bile hissetmiyorum. Sadece korkuyorum.”

“O zaman neden grupta olma fikrine katılıyorsun?” diye sordum.

“Çünkü siz bu yolda gayret göstermemin zamanının geldiğini söylüyorsunuz. Size güveniyorum.”

“Yeterince iyi.” dedim. Buradan da çıkarabileceğimiz bir ders vardı. Roger, kendisini yeni zorluklarla yüzleştirecek erkek otorite figürüne güvenmek istiyordu. Bunu, onay görme tehdidiyle ya da korkusuyla değil fakat mentörüyle olan ilişkisindeki gözü kapalı güven sayesinde yapıyordu.

“Başarısızlık korkusuyla baş etme şeklin, kendini bilerek başarısızlığa uğratmak. İlginçtir ki, diğer başarısızlıkları engellemek için kendini bir başarısızlığa uğratman sana bir kontrol duygusu veriyor.” dedim.

“Kulağa çok tuhaf geliyor.” Roger güldü.

“Evet. Ama bu çocuklukta öğrenilen, zihnin bir oyunu. ‘Biri beni başarısızlığa uğratmadan önce, kendimi başarısızlığa uğratabilirim.’ ”

Neler olup bittiğini anlamış gibi görünen bir rahatlamış bir görünümle Roger devam etti, “Korkumu yenmek, benim için

grubuma katılmanın temsil ettiği şey. Bu korku probleminin beni farklı şekillerde felce uğrattığını görüyorum. Bazı erkeklerin fakülte odasına girip, benimle konuşmaya başladığında nasıl birden içime kapandığımı görüyorum. Bu, lise yıllarıma, hatta daha öncesine kadar uzanan bir örüntü.

“Kendimi sürekli terk edilmiş gibi hissediyorum ama biliyorum ki bunu *ben* kendime yapıyorum, kendimi izole ediyorum. Arkadaş edinme, çalışma mücadeleleri bana korkutucu geliyor. Onu görüyorum, ona doğru ilerliyorum ve sonra vazgeçiyorum, görüyorum, ona doğru ilerliyorum ve vazgeçiyorum.”

Sonra kendi iç görüşünün öneminin farkında olmayarak şöyle söyledi, “Ama bu sefer, bu korkuyu hissediyorum. Bununla ilgili konuşurken bile korkuyu hissediyorum. ‘Beni yalnız bırakın.’ gibi bir şey hissediyorum. İlişkilerin bana yüklediği strestense, yalnız kalmayı tercih ederim. Bilmiyorum Joe, belki de gruba başlayarak kendimden çok şey istiyordumdur.”

Roger grup seanslarına kendini koruyarak, temkinli bir şekilde katılıyordu. Diğer üyelerin söylediklerine ilgi gösterse de kendisi çok az katkıda bulunuyordu. Fakat diğer erkeklere karşı artan ilgisi, erkek ilişkilerini, özellikle de erkeklerin ona sunabileceği şeyleri yeniden değerlendirmesini sağlamıştı.

Bir sonraki seansımızda bana şöyle söyledi, “Beni korkutan şey, erkek arkadaşlık anlayışımın tamamen çarpık olması. Gerçek arkadaşlığın ne olduğunu bilmiyorum. Nasıl hissettirmesi gerektiğini, neye benzemesi gerektiğini bilmiyorum. Benim sevgilim olmayan bir erkekle nasıl yakın arkadaş olabilirim?”

“Heteroseksüel erkekleri bir arada gördüğümde diyorum ki, ‘Bunu nasıl yapıyorlar?’ İki erkeğin birlikteliklerinin nasıl olması gerektiğini bilmiyorum.” Söylediği şey saçma bir fikirmiş gibi güldü ve devam etti, “İnsanlara, yani erkeklere dâhil olmaktan korkuyorum çünkü kendimden ne beklemem gerektiğini bilmiyorum. Neyi elde etmek için çabalamam gerekiyor? Demek istiyorum ki, o yoğun âşık olma hissiyatı olmadan, o tutku olmadan yakın bir arkadaşlık hayal edemiyorum. Sanki

yedi yaşında olup, oyun sahasındaki en iyi arkadaşınız için delirmek gibi.” Roger sıkça görülen bir şikâyeti dile getiriyordu.

Sonra benimle en derin korkusunu paylaşarak devam etti. Bu korku, onarım terapisi alan bütün eşcinsel erkeklerde ortaktır. Şöyle söyledi, “her zaman bahsettiğiniz o olgun, iki tarafı da destekleyen ve cinsellik barındırmayan ilişkilerin beni duygusal açıdan tatmin etmemesinden korkuyorum. O yoğun duyguları taşımaktan ve bunların karşısında hiçbir şey yapamamaktan korkuyorum.”

Roger’in bahsettiği şey, “sıradan bir arkadaşlığın anlamsızlığı ile yoğun, romantik tutkunun arasında sıkışmaktı.” Şöyle bir itirafta bulundu, “Bu aşırı uçlardan, yani bağımlı olmak ya da sadece alelade bir ilişkiye sahip olmaktan korkuyorum.” Sonra umutsuzca, “O eski yoğun duygular olmadan bir erkekle nasıl yakın bir bağ kuracağımı bilmiyorum.”

Daha pratik bir yol için acı dolu bir ağlama işitiyordum. Onu şöyle rahatlattım, “O aşırı uçların arasında, dengeli bir yol keşfedeceksin. Zaman zaman bağımlılığa ya da erotik bir çekim gücüne kaysan da bunlar açığa çıktıkça biz bunları izliyor olacağız.”

Roger başını salladı. “Benim için bu dengeyi korumak, sevişmek ama ilişkiye girmemek gibi bir şey. Tatsız bir şey için bir damak lezzeti geliştirmek gibi. Kulağa olumlu bir değişim gibi geliyor, sadece gaddar bir sınır gibi.”

Şöyle söyledim, “Sanki diyetteki birine, ‘yiyeceği gör, kokla, çiğne ve yutmadan tükür.’ demek gibi.”

Güldü. “Tam olarak.”

“Seni anlıyorum.” diyerek onu rahatlattım. Ama onun deneyimini gerçekten hissedebilir miydim? Kendi heteroseksüelliğimin bana çizdiği sınırlarla yüzleşmiştim. Bu noktada, sadece gey geçmiş olan biri Roger’e bu özel empatiyi gösterebilirdi. Bu, grubun ona vermesini umduğum bir şeydi.

“Eğer heteroseksüellik tamamen buysa,” diye devam etti Roger, “geylerin neden 40 yaşından önce tükendiğini anlaya-

biliyorum. Bir yerden sonra ilişkilere sadece alaycı yaklaşıyorlar. Bir sevgiliden sonra diğeri ve bir süre sonra bıktırıyor. Bu döngüyü fazlasıyla yaşıyorsunuz ve sonra umursamamaya başlıyorsunuz. Bu erkekler ilişkilerinin birkaç yıl içinde sona ereceğini ve eğlence trenine geri döneceklerini biliyorlar. Ya da en azından arkadaşlığın hatırına birlikte olmaya devam etseler de, sadık kalmayacaklarını biliyorlar. Bunu, sosyolojik okumalar yapmadan biliyorlar. Bu yüzden diyorlar ki, ‘Ne fark eder ki, iki ya da üç yıl ilişkiyi sürdürürüm, sonra terk edilmeden evvel onu terk ederim.’ ”

İç geçirdi ve şöyle ekledi, “Cevabı bilmiyorum, Joe.”

Süremiz dolmuştu. Bu bitirilmemiş düşünce üzerine seansı sonlandırdık. Terapinin bu noktasında, Roger’in en çok onunla aynı mücadeleleri vermiş erkeklerle kuracağı ilişkilerden yararlanacağını biliyordum. Bu konuda Rahip John ve Charlie’nin bana yardım edeceklerine inanıyordum.

Bir sonraki hafta Roger ofise geldi, oturdu ve tek kelime konuşmadı. Ona “Nasıl gidiyor?” diye sordum.

Birden gülümsedi. “Fena değil. Geçen geceki grup kısmen düşündüğüm kadar acı verici olmadı. Kimse üzerime gelmedi.”

“Güzel. O zaman, ben haklı mıydım?”

Güldü. “Haklıydınız. Buna dayanabildim.”

Roger’in sesi ciddileşti. “Ama diğer taraftan başka şeylerle boğuştum. Pazartesi sabahı kalktığımda kendimi endişeli ve depresif hissediyordum. İçimi kemiren birkaç şey vardı. Bunlardan biri, bankanın hesap özetimde bir yanlışlık yapmasıydı. Onu düzelttirirken banka memuru benimle tartışsaydı, üzüleceğimi biliyordum.”

Birden gerginleşerek şöyle sordu, “Ve bu çok garip... Neden mesleğimle ilgili bu kadar stresli bir tutumum var? Sanırım öğretmenliğin üstesinden gelebileceğimi düşünmüyorum. Sürekli iyi raporlar alıyorum ve insanlar işimi iyi yaptığımı söylüyorlar ama içimde hâlâ bu iş için yeteri kadar iyi olmadığımı hissediyorum.”

Kişisel başarılarla övünememenin eşcinsel erkeklerde yaygın görülen bir problem olduğunu keşfetmiştim. Danışanlar genellikle kendilerini zayıf ve yetersiz hissetmekten yakınırılar. Bu, benim eşcinselliği kişisel güçteki bir eksiklik olarak anlamama sebep oldu. Eşcinsellik öncesi dönemde tek desteklenmeyen şey, erkek kimliği gelişimi değildi, aynı zamanda çocuğun kişisel gücü de desteklenmemiştir. Cinsiyet ve güç, gelişimsel açıdan ilişkilidir.

Onarım terapisi, danışanı yeni davranış ve tutumları benimsemeye taşıyan destekleyici bir tedavidir. Şu anda Roger'in kendine duyduğu acıma duygusuna meydan okumaya ihtiyacı vardı. Ona şöyle sordum, "Peki, kendini güçlendirmek için neler yapıyorsun?"

"Şey, pek bir şey yapmıyorum. Ama eminim ki yapacak bir şeyler ortaya çıkacaktır."

"Bu 'bir şeylerin ortaya çıkacağı' düşüncesi çok pasif. Bir programa ihtiyacın var."

Önceki konuşmalarıma benzer bir konuşma daha bekliyor gibi şöyle söyledi, "Arkadaşım Jim ile birkaç kere buluştuk ve artık haftada bir görüşmeyi planlıyoruz."

"Harika!" diyerek onu destekledim.

Onarım terapisi, manipülatif, hatta zorlayıcı teknikler kullanmakla eleştirilir. Eğer onay vermek ve öneriler sunmak manipülasyon ve zorlama olarak düşünülürse, benim görüşüme göre böyle teknikler makuldür.

Roger konuyu değiştirdi. "Geçen gün marketteyken Perry ile birlikte alışveriş yaptığımızı hatırladım. Akşam yemeğimizi hep Gelson'ın yemek dükkânından ve fırınından alırdık. Yaşamın ufak tefek işlerini paylaşacak birinin olmasının ne kadar güzel olduğunu düşününce, kendimi melankolik ve üzgün hissettim. Marketten ayrılacağım sırada, hoş görünlü bir erkek içeri girdi. Beni fark etmesini umdum.

"Sonra birden kafama dank etti ki, hâlâ bir 'erkek' gördüğünde" eliyle havada tırnak işareti yaparak, "ona koşup ilgisini

üzerine çekmek isteyen' küçük çocuk gibi hissediyorum. Hâlâ o küçük çocuğum. İnanın ya da inanmayın, bu pek cinsel bir şey değil. Bu sadece bir erkeğin onayına ve ilgisine duyduğum ihtiyaç.”

“Bu doğru.” dedim. “İlgi ihtiyacı eğer çocuklukta karşılanmazsa, sonradan homoerotik duygulara dönüşebiliyor.”

Özlem dolu bir ses tonuyla devam etti Roger, “Ve hâlâ büyük, güçlü bir erkek tarafından kucaklanıp, başım ve yüzümle onun göğsüne sokulma arzusu, hayali taşıyorum.”

“Kesinlikle ve bu muhakkak ki cinsel bir şey değil, sadece o sıcaklık, o güven ve rahatlık.” diyerek onu destekledim.

Başıyla onayladı.

Roger’in acısını duyunca, kaç kişinin bana çocukken istediği tek şeyin kucaklaşma olduğunu söylediğini düşündüm. Fakat büyüyüp gey dünyasına girdikçe, bu gerçek doyum ve kabul arayışı, giderek artan cinsellikte ve samimi olmayan rastlantıların altına gömülür.

Erkek eşcinsel bireylerdeki gelişigüzel cinsel ilişkide bulunma davranışını gösteren birçok çalışma bulunmaktadır. 1978 yılında yapılan geniş kapsamlı bir araştırmanın sonuçlarına göre, Kinsey Enstitüsü katılımcılardan yüzde 43’ünün 500 ya da daha fazla kişiyle cinsel ilişkiye girdiğini, yüzde 28’inin ise 1000 ya da daha fazla kişiyle cinsel ilişkiye girdiğini bildirmiştir. Günümüzde AIDS salgını bu tabloyu kısmen değiştirse de, yine de bu sonuçların eşcinselliğin tabiatı hakkında çok şeyi ele verdiğini düşünüyorum.

Roger’e bu hayalinin nereden geldiğini hatırlattım. “Bu sıcaklık ve kabul duygularından seni baban mahrum etmişti.”

“Evet, şimdi babamı gördüğümde...”

“Sözünü unutma.” diyerek onu böldüm. “Babana geçmeden önce markete geri dönelim. O çekici bulduğun erkeği görmeden önce nasıl bir ruh hâlindeydin?”

“Yalnız hissediyordum.” diye yanıtladı Roger. “Perry’yi düşünüyor ve özlüyordum.”

“Evet. İnaniyorum ki bu duygular seni o yabancıya karşı duyarlı yapmış. Eğer bu kadar yalnız hissetmeseydin, ondan bu kadar etkilenmeyebilirdin.”

Roger duraksadı, sonra kendinden emin olmayan cansız bir sesle şöyle söyledi, “Bu kadar basit olduğunu zannetmiyorum.”

“Pekâlâ,” diye devam ettim, “eğer heteroseksüel arkadaşın Tim yanında olsaydı, o çekici erkekle ilgili nasıl hissederdin? Eğer birbirinizin dostluğundan hoşnut ve birbirinize bağlı hissediyor olsaydınız?”

Roger sorum üzerinde düşündü. “Şey,” sonunda yanıtladı, “yine de onu çekici bulurdum. Yani yine de onu fark ederdim.”

“Doğru,” diye devam ettim, “ama o karamsar duyguların olur muydu?”

“Ne demek istediğinizi anlıyorum.” diyerek kabul etti. “Öyle bir özlem olmazdı.”

“Yine de çekici gelebilirdi, hatta geçici bir cinsel duygu da olabilirdi. Ama Tim yanındayken ihtiyacın bu kadar yoğun olmazdı.

“Bu özlemin iyileşmesi,” diye devam ettim, “erkeklerle kuraçağın arkadaşlıklar vasıtasıyla meydana gelir. O erkek sevgisini içselleştirdiğinde, erotik kompulsiyonların da azalır. Bu yolla, yavaş yavaş eşcinsel çekicilik azalır, daha yönetilebilir ve daha az rahatsız eden bir hâle gelir.”

“Evet, sanırım haklısınız.” dedi yavaşça.

Tecrübelerim sayesinde Roger’in yaşadığı üzüntüyü anlayabiliyordum. O cinsel ve romantik heyecan dalgasına daha şimdiden hasret duymaya başlamıştı. Bu özlemi çocukluğundan beri hissediyordu ve onun çok derin bir parçasıydı. Artık eşcinselliği geride bırakmak için ödemesi gereken bedeli görüyordu.

Sesi birden değişti. “Artık Tim ile duvar tenisi oynamak ya da doğa yürüyüşüne çıkmak gibi bir şeyler yapmak konusunda daha iyi gidiyorum. Ama bunu sürdürmem gerek.”

“Kesinlikle.” diyerek ona katıldığını belirttim. “Sana ‘O ateşi devam ettirmelisin.’ derken bunu demek istiyordum. Markette hissettiğin o özlem gibi, ne zaman bir geriye düşüş yaşarsan, buna takılmadan ilerlemeye devam et.”

Roger güldü. “Biliyorum. En başta, söylediğiniz şey kulağa aldatıcı bir zırvalık gibi geliyordu ama...” Hüzünlü ve düşünceli bir ses tonuyla, “Bunu yapmak bana kendim gibi hissettirmiyor.” İronik bir şekilde güldü. “Çocukken beyzbol oynadığımda, topa isabet ettirirsem, derdim ki ‘Bu spor çok aptalca. Bunu bırakayım.’ Küçükler Ligi’ndeki koçların kalkıp oyuna dönmeleri için çocuklara bağırdıklarını görürdüm. O koçlardan nefret ederdim. Alçaklardı.”

“Onlardan kaçındın ve onların zorlamalarından uzaklaştın. Şimdi seni eğitmesi için bir psikiyatriste ödemek zorundasın.”

Roger hâlâ zaman zaman söylediğim bir şeyi reddediyor ya da onarım terapisiyle ilgili kararsızlığını dile getiriyordu. Fakat eşcinselliğini azaltmak için neye ihtiyacı olduğu konusunda çok şey öğrendiği ve farkındalığının arttığı açıktı.

Onarım terapisi yoluyla gelişmek devam eden bir süreçtir. Stres ve yalnızlık dönemlerinde genellikle bazı eşcinsel arzular yeniden ortaya çıkar. Bu nedenle, *tedavi* yerine, kimlik özdeşimindeki bir geçişi ifade eden *değişim* hedefinden bahsedirim. Bir erkek, eşcinsel duygular yaşamaya devam etse de artık kendini bu duygularla tanımlamayacaktır. Bu temel anlamsal dönüşümle, danışan hemcinslerine duyduğu özlemin doğasıyla ilgili yeni anlayış biçimleri kazanır. Bu sorunu daha farklı bir açıdan görür. Gey geçmişi olan bir erkeğin söylediği gibi, “Yıllarca gey olduğumu düşündüm. Sonunda fark ettim ki, ben bir eşcinsel değil, eşcinsel sorunu olan bir heteroseksüelim.”

Tedavi yerine *değişim* kelimesinin kullanılması kötümser görünüyorsa, *tedaviyi* diğer psikiyatrik durumlarda geçerli olduğu şekilde ele almalıyız. Hiçbir psikolojik tedavi, tamamen

iyileşme olarak kavramsallaştırılamaz. Düşük öz saygı, bir danışanın güvensizlik hissini hiçbir zaman tamamen ortadan kaldıramaz. Alkolikler asla tedavi edilemez ama geçiş döneminde olduklarında *iyileşme sürecinde* diye anılırlar. Tedavi fikrine odaklanmak yerine, homoerotik duyguların sağlıklı, erotik olmayan erkek arkadaşlıklar yoluyla azaltılması açısından bakmalıyız. İyileşme, istenmeyen eşcinsel çekicilikten kısmi, anlamlı ve tamamen bağımsızlaşma arasında dağılım gösterir. Bazı erkekler için, heteroseksüel evlilik mümkün hâle gelir.

Bir terapinin geçerliliğini, tedavi yöntemi ya da hedefi ne olursa olsun, danışanın yaşamı üzerindeki etkisi belirler. İyi terapi, danışanın en başta tedavi aradığı belli semptomları hafifletmekten fazlasını gerçekleştirmelidir. İyi terapinin olumlu etkileri, danışanın kişiliğinin ve yaşamsal durumların tüm yönlerine yayılmalıdır. Eğer belli bir tedavi danışan için doğruysa, genel bir özgürlük ve iyi-oluş hissi kazandıracaktır. Rahatsızlığı azaltmanın ötesinde, sağlığa geçiş, içsel güçle ilgili büyük farkındalıklar getirecektir.

Psikoterapinin en kritik ve genellikle danışana en acı veren tarafı, danışanın terapistte, önceki ilişkilerinden aktardığı duygulara dürüstçe bakabilmesidir. Geçmişten gelen duyguların yaptığı bu yer değişikliği, *aktarım* olarak adlandırılır ve belki de psişenin iyileşmesinde en güçlü faktördür. Danışan terapisti bir zamanlar olduğu ve hâlâ bir derece olmaya devam ettiği çocuğun gözüyle görür. Aktarılan duygular, öfke, kızgınlık, agresif-savunmacı tepkiler ve cinsel arzuları kapsar.

Roger bana uzun bir süredir şüpheyle, hatta düşmanlıkla karşılık veriyordu. Bu tür aktarım tepkileri her ilişkide ortaya çıksa da terapist-danışan ilişkisi, bağımlı, yoğun ve samimi doğasından dolayı güçlü aktarım tepkilerini özellikle harekete geçirir.

Terapist, aktarılan duygulara müsamaha gösterebilmeli ve danışanın aktarım tepkilerini uygunsuz bir şekilde kesmemelidir çünkü bu ona öfke, rahatsızlık ve utanç duygusu verir. Bunu Roger'e yapmamam gerektiğinden emindim. Aktarımı

kibar ve hoşgörölü bir şekilde yorumladığım için Roger uzun süreli algısal ve davranışsal örüntülerinden ayrılma cesaretini gösterebilmişti.

Korku ve düşmanlık, erotikleştirilmiş aktarımın diğer yönleridir. Roger genellikle söylemem gereken şeylerle alay ettiyse de eleştirilerimden korkuyordu. Genellikle iğneleyici yorumların ve şüpheli ifadelerin arkasına saklanarak, bana karşı olumlu duygular beslemekten kendini koruyordu.

Olumsuz aktarımlar terapide mutlaka yorumlanmalıdır. Tecrübeme göre, erken çocukluk döneminde babayla olan ilişki ne kadar düşmanca ve travmatik olursa, psikoterapide o kadar yoğun bir bastırılmış öfke doğuruyor. Roger, bir erkek çocuğu olarak kendisine ilgi göstermeyen babasından bir tatmine ulaşamamıştı. Birçok eşcinsel yönelimli erkek gibi, o da “Bu adamla asla başaramam.” fikrini sürdürmüştü ve onunla olan ilişkimizde sık sık şeytanın avukatlığını yapmıştı.

Bu sebeple, eşcinsel danışanlar mesafeli ve soğuk davranan terapistlerle genellikle iyi çalışamaz. Geleneksel psikanalitik yöntemle yetişen ve Freud’un önerdiği gibi “donuk” olmayı öğrenen terapistler, eşcinsel danışanlara karşı hoşgörölü değildir. Eşcinsel danışan, duygusal olarak orada olan bir erkekle gerçek bir kişisel bağ kurmayı arzular ve buna ihtiyacı vardır. Terapist asla sert, soğuk ve otoriter olmamalıdır.

Roger ile olan ilişkimde, duygusal olarak orada olan, aktif ve zorlayıcı ama her zaman kabul edici, iyi baba rolünde olmayan çalışmışım.

Aylar geçtikçe, Roger aşamalı bir değişim geçiriyordu. Çevresi gittikçe daralan ve en sonunda merkezde duran, sallanan bir sarkaç gibi, Roger de nihayetinde eşcinsellik konusunda kendi bakış açısını bulmuştu. Şöyle diyordu, “Gey kimliğimi ahlaki bir kanaatle değil, deneyimlerimle bıraktığımı fark ettim. Bu bana uygun değil.” İki yıl süren grup terapisi ve bireysel terapi sonucunda, terapiyi sonlandıracak kadar tatmin olmuştu.

İleriki yıllarda zaman zaman bazı düzenlemeler için geri dönecekti. Artık heteroseksüel ve gey bir geçmişe sahip arkadaşlardan oluşan güçlü bir çevresi vardı ve Perry'ye olan bağımlılığını aşmıştı. Eşcinsel davranış çok nadiren sorun oluyordu. Bir düşüş yaşadığında, bunun sebeplerini anlayabiliyordu. Bu düşüşün arkasında yatan, kendisiyle ilgili olumsuz duygularının izini sürüyordu ve bu davranışın asıl kimliğini yansıtmadığını hissediyordu. Bana şöyle demişti, “Sorun çıkardığımda bile, bunu neden yaptığımı tam olarak biliyorum. Bu seksle ya da aşkla ilgili bir şey değil. Duygusal ihtiyaçlarımla gerektiği gibi ilgilenmeyi unutmamla ilgili.”

Erkekler Bir Arada, Grup Terapisi Nasıl İyileştirir?

Grup oturumları onarım terapisinin çok önemli bir parçasıdır. Sağladığı destek ve bilgi alışverişinin yanı sıra, sağlıklı erkek ilişkileri için de bir kaynak oluşturur. Bu kitapta tanıtılan sekiz erkeğin tümü, benimle bireysel seanslara devam ederken, aynı zamanda grup terapisine de katılmışlardır.

Onları, grupta geçirdikleri vaktin sorumluluğunu almaya sevk ediyordum. Onlara şöyle diyordum, “Kendin için bir şey yap. Üzerinde çalışacağın bir ya da iki zorlu görev belirle. Onları ifade et, onlarla ilgili nasıl bir ilerleme kaydettiğini gruba bildir.

“Hangi sorunlarla mücadele ettiğini gruba bildir ve açıklayıcı ol! Bu zorluklar, bir merdivenin basamakları gibidir. Ona tutunup, onun vasıtasıyla yükselirsin. Eğer zihninde herhangi bir hedefin olmazsa, hiçbir yere varmadan olduğun yerde kalırsın.

“Konuşmalarımızda, erkek desteği ihtiyacını, terapötik zorlanma ihtiyacıyla dengelemeyi unutma. Fakat birbirimizi zorlarken,” diyerek onları uyarıyordum, “terapinin iyiliği için, düşmanlığın olmasına izin verme. Orada duygularımızı ve deneyimlerimizi paylaşmak ve birbirimizi desteklemek için bulunuyoruz.”

Onlara ayrıca şunları söylüyordum, “Unutma ki kendimizden sorumluyuz ama aynı zamanda diğerinden de sorumlu-

yuz. Birbirimize yardım etmenin yollarından birisi, biraz derine inmek, kendimize güvenmek ve biri tarafından rahatsız edilme riskini almak. Sevecen biri olma isteğimize rağmen, zaman zaman kıskırtıcı olabilmeliyiz.”

“Evet, arkadaşlar.” dedim. “Canınızı sıkan ne?”

İlk olarak Steve konuştu. “Geçen hafta Hollywood’daki teppeye bir iş için gönderildim. İşim bitince yakınlardaki bir porno kitapçısına uğradım.

“Kendime diyordum ki ‘Sadece *Playgirl* dergisinin son sayısını görmem gerekiyor!’ ” Gruptan kıkırdamalar işitiliyordu. “İçeri girdikten sonra, bazı erkekler başlarını çevirdi ve içlerinde genç olanı gelip yanımda durdu.

“Kalçama doğru baktı ve bu beni gerçekten tahrik etti. Akıldan şöyle geçti, ‘Hmm, eğlenceli olabilir.’ Sonra dedim ki, ‘Olamaz! Eğer bir şey yaparsam Dr. Joe’ya anlatmak zorunda kalacağım ama bunu yapmak istemiyorum.’ Sonra kendime dedim ki, ‘Ona anlatsam ne olur ki!’ ”

Kahkaha sesleri yükseldi.

“Sonra aklıma başka bir şey geldi. ‘Bunu yapacaksan, bari biraz seçici ol.’ Çocuk hiç benim tipim değildi. Bu yüzden derginin ücretini ödedikten sonra Valley’e geri döndüm.”

Herkes sessizdi. Bekledim. Sonunda Charlie ona meydan okudu. “*Playgirl* kulağa biraz... *yavan* diyelim. Porno kitapçısı için kulağa yavan geliyor. Oraya sadece bunun için gittiğinden emin misin?”

Steve zor durumda kalmış gibi görünüyordu. “Sanırım değilim. Kafam biraz karıştı. Belki de biraz taviz verdim.”

“Oynadığımız oyunlar...” diye mırıldandı Dan.

Sonra Steve kendini kurtarır gibi şöyle devam etti, “Ama en azından o çocuğu geri çevirdim. Bu bana iyi hissettiriyor.”

Charlie üzerine gitti. “Evet, senin tipin olmadığında kolay tabii.” (Grup kahkahası.)

Steve'e şöyle söyledim, "Onu geri çevirdim ama uyarılma hâlâ sisteminde mevcut. Şunu fark etmeni isterim ki, böyle bir yere gittiğinde, döngü tekrar başlıyor. Duyduğun şehvete hayır desen bile, sistemini uyarmış oluyorsun ve o bağımlılık döngüsünü tamamlamak istiyorsun. Bir porno videosu kiralamak ya da dergi okumak, her neyse, o döngüyü takip ediyorsun.

"Peki..." Kaçınılmaz soruyu sordum, "Sana şunu soracağım, sadece eve gidip uyudun mu?"

Steve çekindi, sonra itiraf etti, "Hayır. Dergi ile mastürbasyon yaptım."

"Elbette. O döngüyü tamamlamak zorunda kaldın. Bir erkekle olmasa da, bir dergiyle."

"Küçük mucizeler için Tanrı'ya şükürler olsun." dedi Charlie. Gruptakiler kıkırdadı.

Ed'e doğru baktım. Bu kadar açık beyanlardan ürkmüş görünüyordu. Düşündüm ki, bunları en azından ideolojinin bu tarafından işitiyordu.

Steve incinmiş görünüyordu. Roger imdadına yetişti. "Ben-ce Steve hakkını vermediğimiz bir şeyi başarmış." dedi Roger. "The Rage barında kendime 'hayır, hayır, hayır, hayır, hayır' diyerek beş saat vakit geçirdikten sonra, kendimi iyi hissederek bardan ayrılırdım. Arabaya binip eve dönerken kendimi cinsel açıdan dışa vurmaya ve porno kitapçısının önünde durmaya mecbur hissederdim. Söylediğiniz gibi Joe, o döngüyü tamamlamak zorunda kalırdım."

Roger devam etti, "Bilirsiniz, erkek fahişelerin takıldığı Santa Monica Bulvarı'na çok sık giderdim. Durup, birini arabaya alıp, yirmi dolar karşılığında ona sahip olurum. Bana göre bu bir bağımlılık döngüsünden çok daha fazlası. Bu, sanki bana bu çeşit bir pislğe layık olduğumu söyleyen kafamın içindeki zayıf bir ses gibi."

Gruptaki birkaç kişi başarıyla onayladılar ve bir anlığına sessizlik oldu.

“Eğer bitirdiysen Roger, üzerimde baskı yaratan bir şeyi tartışmak istiyorum.” dedi Albert.

“Pekâlâ.”

Bireysel seanslarımızın birçoğunda, Albert zayıf ve çaresiz benlik imgesinden yakınmıştı. Bana, hayal kırıklıklarını ve endişelerini grupta anlatma cesaretini bulmayı umduğunu söylemişti.

“Geçen hafta,” diye başladı Albert, “birisi erkek kardeşi hakkında, içimde hassas bir duygu uyandıran bir şeyden bahsetti. Kim olduğumla ilgili çok berbat bir algıya sahip oluşumun sebebinin, ailemizde hep kurban rolünü oynayışım olduğunu fark ettim.” Sesi endişe ile yükselmişti.

“Doğduğumdan beri kendimi tamamen zayıf ve kontrolünü kaybetmiş hissediyorum. Başlangıçtaki iki rol modelime bakacak olursak, buna şaşkırmamak gerekir sanırım. İlki, üvey kardeşim David. Onunla ilgili ilk aklıma gelen, çeneme bastırduğu yumruğu, bacağımdaki tekmesi ve karnımdaki dirseği. Hatırladığım şey bu. Bir şekilde öfkesini atması ve sert davranması gerekirdi ve bunun yolu da beni benzetmesiydi.”

Albert konuşurken, yaşadığı hayal kırıklığının bir parçasını hepimiz hissetmiştik. Grup onu ilgiyle dinliyordu. Albert devam etti.

“Baş etmem gereken diğer rol modelim babamdı. Duygusal açıdan mevcut olmayan bir baba. Hiçbir şey için onaylanmadığım bir dönemdi. Birkaç kez beni golf kulübüne yüzmeye götürdüğünü hatırlıyorum. Bir balık gibi yüzebiliyordum ve gideceğimize çok heyecanlanıyordum. Ama sonra soyunma odasında aniden beceriksizlik ve yetersizlik hissine kapılıyordum. Bir sürü çıplak erkek... Onların önünde soyunayım mı? Duş mu alayım? Sonrasında ne yapacağımı bilmiyordum. Babam hiçbir zaman bana kol kanat gerip, ne yapmam gerektiğini göstermedi. Sadece kendim bulmamı beklerdi.” İç geçirdi. “Eğer bana benimle ilgilendiğini hissettirseydi, bu benim için çok şey ifade ederdi.”

Albert dik oturdu ve kararlı bir ses tonuyla devam etti. “Ama son zamanlarda kendime diyorum ki, ‘Hayır, bu geçmişte kaldı ve ağlamaktan bıktım. Artık durmak zorunda. Artık bir şeyleri kontrol altına almanın zamanı geldi.’ Hayatımda ilk defa kendimden nefret etmediğimi söyleyebilirim.”

Durup gruptakilere bir göz gezdirdi, sonra devam etti. “Cehennem gibiydi ama artık hayata döndüğümün farkındayım. ‘Tanrı’ya şükür. Tam zamanıymış.’ diyorum. Geçen ay, eşcinselliklerini bırakan erkeklerin katıldığı bir konferansta yaşlı bir adam bana gelip şöyle söyledi, ‘Çok şanslısın, henüz gençken hayatını düzeltmeye başlamışsın. Böyle devam et!’”

Bazen grup karşılıklı konuşmak için değil, sadece dinlenme fırsatı için kullanılır. Zaman zaman duyguları herhangi bir tavsiye, geribildirim ya da yorum olmadan, sadece duyulmak için ifade etme ihtiyacı olur. Albert o an böyle hissediyordu.

Sonra zor bir soru sordu. “İlerleyişimden memnun olsam da, bu yönde hedefime ulaştıktan sonra cinsiyetsiz olmaktan korkuyorum. Yani, kimseyle romantik ilişki kuramamaktan. Erkek ya da kadın, kimseyle aşk yaşayamamaktan. Kimi seveceğim? Bu benim cevapsız sorum.”

Grup bir süre sessizliğini korudu. Sonra Charlie konuştu. Yavaş ve güçlü ritmi, Albert’in gergin sesiyle belirgin bir tezat oluşturmuştu. “Bu soruya karşı, size kişisel olarak nerede olduğumu anlatmak istiyorum, Albert.”

Charlie çerçeveli gözlükleriyle düşünceli bir şekilde Albert’i incelerken geçen uzun sürede hepimiz bekliyorduk. “Benim de bu tür endişelerim var. Eşcinsel çekicilik giderse, cinsiyetsiz, yani cinsel açıdan bir hiç mi olacağım? Ama görüyorum ki şu anda hayatımda bu çekiciliği azaltmaktan daha önemli bir şey yok. Belki bir gün bir kadını kabul edeceğim ya da etmeyeceğim. Ama şu an için, hayatımın kontrolünü kaybettiğim, son derece stresli olan tarafına bir nebze hâkimiyet kurabildiğim için minnettarım. Ve şu an itibarıyla diyebilirim ki, o tür bir çekicilik, benim için artık sadece dikkat dağıtıcı bir şeye dönüştü.”

Sözünü kestim, “Birlikte çalıştığım erkeklerin yaklaşık yarısı kadınlardan etkilenmeye başladı. Bazıları evlendi. Diğer yarısı güçlü bir heteroseksüel çekicilik geliştirmese de, yıkıcı ve aşırı düzeyde rahatsızlık veren duygularına karşı kontrol kazandılar.”

Albert şöyle söyledi, “Sanırım bu benim için vakti geldiğinde bir zorluk oluşturacak. Şimdiki mutluluğuma odaklanıp, gelecekle meşgul olmasam daha iyi olacak.”

Düşünceli bir sessizlik oldu.

Sonra en genç üyemiz Edward, konuyu değiştirdi. “Son zamanlarda gey kişilerden duyduğum bazı dedikodular beni rahatsız etti. Sahne görevlilerinden biriyle takıldığımı ve bu yüzden gey olabileceğimi söylüyorlar.” İçerlemiş görünüyordu. “Bu tür duygular yaşıyor olabilirim ama kendimi gey olarak nitelendirmiyorum!”

“Bu, insanı nasıl tanımladığımızla ilgili bir sorun.” dedim. “İşin doğrusu, gey dünyasındaki üzücü gerçek şu ki, bir insanın cinsel duyguları onun asıl kimliğinin işareti olarak düşünülüyor. Sonra tüm yaşam tarzı, bu karşı kültürdeki gey kimliği etrafında biçimleniyor.”

Charlie ifade etmek istediğim şeyi özetledi. “Gey sanatı erotik sanat, gey şiiri erotik şiir ve gey sineması erotik sinema. Oldukça seks merkezli bir kültür.”

Steve şöyle ekledi, “Ed’in yaşlarında, liseye yeni başladığım zamanlarda antika dükkânı olan yaşlı bir erkekle tanışmıştım. Üzerimde bir şeyler yapmasına izin veriyordum. Vitrinde seramik bir penis vardı. Dükkânın her yeri başka seksi şeylerle doluydu. Oda arkadaşı olan yaşlı bir erkek daha vardı. Bana bir gey dergisinden kırbaçları ve zincirleri olan çıplak erkek resimleri göstermişlerdi.”

Ed hâlimden anlar bir şekilde şöyle söyledi, “O gey dergilerinin arkasındaki kişisel reklamları görmüş olmalısın. Çok aydınlatıcı oluyorlar.”

Bir sonraki buluşmanın başında, Rahip John yaşam boyu süren bir hayal kırıklığını ifade etti.

“Gerçekten kim olduğumu bilebilmek için Tanrı’ya dua ediyorum. Çünkü artık fark ediyorum ki sahte benlik bana iki misli vurmuş. En başta itaatkâr bir evlattım. Sonra, kendimi itaatkâr bir rahip rolünde buldum. Yıllarca bu iyi çocuk saçmalığının altına gömülmüşüm. Eğer bu bensem, bu kadarından başka bir şey de bilmiyorum.

“Artık papazla başım dertte gibi görünüyor. Çatışmalarla kendimden emin bir şekilde yüzleşmeyi öğrendim. Bu, sahte yumuşak başlı benliğimden ve buna alışık olmayan monsen-yörlerden uzaklaşmak anlamına geliyor. Doğrusu ‘beni’ sevdiğini sanmıyorum. Geçen akşam yemekten, sonunda ona karşı çıktım. Ona, her zaman sabah 06.00 ayinini yapan kişi olmaktan yorulduğumu söyledim. Bana bakakaldı, neredeyse elindeki şarap bardağını düşürecekti.”

Gruptakiler gülüştü.

“Onu suçluyorsun?” diye sordum.

“Şey, bu kadar çok içmemeliydi tabii.” Gülüşmeler arttı.

“Eğer bundan hiç şikâyet etmeseydin, sabah ayinini sana verdiği için onu suçlar mıydın?”

“Suçlamazdım sanırım. Belki de sabah kuşu olduğumu düşünürdün.” Güldü. “Ama değilim. Gece hayatımdan dolayı, sabah o kadar erken kalkmak kolay olmuyordu.”

“Bana keşfettiğin gerçek benliğinden biraz daha bahseder misin?” dedim.

“Gerçek benliğime göre yaşadığımda... kendime ve başkalarına karşı dürüst oluyorum. İyi çocuk rolü yapmadan, açık konuşuyorum. İnsanların aşağılık biri olduğumu söylemelerinden korkmuyorum çünkü hâlâ iyi olduğuma ve sevebilir olduğuma dair içsel bir inancım var.”

“Sanırım buradaki herkesin istediği şey bu.” dedi Dan.

Öfkeyi ifade etme ve yine de sevillebilir hissetme ihtiyacını, orada bulunan herkesin içinden öfkeli Dan'ın anladığını düşünüyordum.

Rahip John, Dan'ın yüzünü inceledi ve başıyla onayladı. "Ben her zaman iyi adam rolünü oynuyordum. Her zaman güller yüzlü ve zarif biri gibi görünüyordum. Genellikle insanları memnun eden kişiydim ve bu benim için sıradan bir şeydi. Ama içten davrandığım çok az kişi vardı."

Rahip John, birçok eşcinsel danışanda görülen bir özelliği tanımlıyordu; kendini korumayla aşırı ilgilenme. "İfade etmek istediğim çok şey olurdu ama asla yapamazdım. Şu anda, bu grupta bile ne kadar konuşacağımı biliyorum. Bir şeyleri bir seferde kısmen açığa vurup, insanların buna ilgisiz kalıp kalmayacağını merak ederim. Hâlâ 'Seni önemsiyoruz.' diyebiliyorlar mı?"

Sonra Dan kendi deneyiminden bahsetmeye başladı. "Başkasının benim hakkımda ne düşüneceği ile ilgili kafamda aptalca şeyler kurarak paranoyaklaşmaya başlıyorum. Durumu aşırı abartıyorum."

Ekledi, "Stüdyodaki kişilerle ilgilendiğimde onlara telefon edebiliyorum. Ama kendim için birini aramak, birine 'Hey, bana yardım et, acı çekiyorum.' demek neredeyse imkânsız. Arkadaşlıkları desteklemiyorum çünkü bu kırılganlık hissin-den nefret ediyorum."

"Risk almak gibi. Tekrar incinmek istemiyorsun." dedi Rahip John.

Dan, Rahip John'u zora soktu. " 'Tekrar' diyorsun ama ilkinde ne kadar incindin ki?"

"Hatırladığım ilk gerçek yaram, babamın açık bir şekilde abimi üstün tutmasıydı." dedi rahip. "Yaklaşık 3 yaşındaydım ve bende yanlış bir şeyler varmış gibi hissediyordum. Annemle aramızda yoğun bir ilişki olduğunu ama fiziksel bir yakınlık olmadığını hatırlıyorum. Annemin beni ya da diğer kardeşlerimi kucakladığını hiç hatırlamam."

Devam etti, “Sadece yıllar sonra cinsel tacize uğradığımda biri bana dokunmuştu. Muhtemelen karşılık vermiştim çünkü... hiç dokunulmamaktan iyidir. Ve bu tür yetişkin erkek-çocuk ilişkilerinde yaygın olduğu gibi, yenilik etkisini yitirdiğinde, bir kenara itilmiştim. Böyle hissediyordum. Buna hiçbir zaman anlam veremedim.”

Onları dinlerken, ikisinin birbirlerini duyup anladığını görmek beni memnun etmişti. Karşılıklı olarak içlerini döktükleri böyle bir diyaloga girmenin ikisi için de zor olduğunu biliyordum.

Bu seanslarda her üyenin terapötik gelişimini görme fırsatı elde ediyordum. Bu grup, ayrılanlar ve yeni katılanlarla birlikte sekiz yıl devam etti. Çoğu bir ya da iki yıl sonra ayrıldı, kişisel sorunlarına ve ilerlemelerine bağlı olarak üç ya da dört yıl devam edenler de oldu. Üyelerin ilerleyişini görmek bana gurur veriyordu ama ayrıldıktan sonra uzun bir süre çalışmaya devam edeceklerini biliyordum.

İki ay sonra Steve, Randy ile bir dargın bir barışık şekilde ilerleyen ilişkilerinin yavaşça son buluşunu anlattı. O konuşurken, güç mücadelesi ve narsistik rekabet gibi alışık olduğu gey meselelerini görüyordum.

“İlişkimiz tanıştığımız günden bu yana tamamen alt üst oldu.” dedi Steve. “O zamanlar her şeyde üstündüm ve yeni insanlarla tanışmaktan hoşlanıyordum. Çok arkadaşım vardı. Her zaman mutluydum. Randy ile kavga etsek de canımı sıkı-mıyordu. Enerjimi ona harcamıyordum. Güçlü hissediyordum ve bu beni ilişkimizde kontrol sahibi yapıyordu.

“Artık üstün konumda olan Randy. Bir restorana ortaklık ediyor ve işleri iyi gidiyor. Yeni yerlere gidip, yeni insanlarla tanışıyor. İlgi odağı olmuş durumda. Onunla konumlarımız yer değiştirdi. Şimdi bana, tıpkı benim ona davrandığım gibi davranıyor, çöp gibi. Ama onu suçladığımı söyleyemem.”

Ardından hüzünlü bir şekilde şöyle sordu, “Bir ilişkide her zaman biri üstün konumda mıdır?”

Şöyle söyledim, “Hemcins partnerlerde, özellikle erkeklerde doğal bir rekabet vardır... Bu durum erkek çiftlerde oldukça yaygın.”

Steve, onda görmeye alışık olmadığım titrek bir sesle ekledi, “Tanıştığımızdan beri rekabete dayanan bir ilişkimiz var. Birbirimizin kuyusunu kazıyoruz. Ben sözde daha yakışıklıydım. Dışarı çıktığımızda insanlar bana bakardı. Sonra o da benim gibi spora gitmeye başladı. İlişkide feminen taraf olmak, daha zayıf ve sürünen taraf olmak beni rahatsız ediyor. Artık insanlar ikimizi yolda yürürken gördüklerinde ilk ona bakmaya başlayacaklar. Kulağa egoist geliyor ama bu bana çok kötü hissettiriyor.”

Steve durdu. Hepimiz onun devam etmesini bekledik ama tek kelime söylemedi. Bizimle konuşurken endişesini ve güçsüzlüğünü görebiliyorduk. Sonunda Charlie şöyle söyledi, “Bu ilişkide kontrolü kaybetmiş hissediyorsun.”

Steve başıyla onayladı.

“Önemli olan, Steve, senin için bu ilişki nasıl olmalı?”

Bu genellikle benim danışanlara sorduğum bir soruydu ve şimdi onlar tarafından birbirlerine yardım etmek için kullanılıyordu.

“İlişkilerde kendime acımdan bıktım.” dedi Steve. “Bana iyi gelen bir ilişki istiyordum ama bir bağımlılığa benzemeye başlamıştı. Bitiremiyordum. Benim en büyük sorunum her zaman izolasyon olmuştur. Daima birçok arkadaşım oldu ama erkeklere güvenemiyorum. Onlardan gelen iyiliği kabul edemiyorum. Kimsenin benim alanıma hücum etmesini, hayatıma müdahale etmesini istemiyorum. Bu yakın ilişki düzeyinde bile olsa böyle. Ama birine âşık olduğum zaman, kontrolü tamamen kaybediyorum ve bana müdahale edilmesine izin veriyorum.”

“Yakınlaşmak istemiyorsun çünkü bu, sana kapana kısılmak gibi hissettiriyor.” dedim.

Steve bir itirafta bulundu, “Geçen hafta, aklımdan ‘Keşke Joe ile terapiye hiç başlamasaydım. Cehalet mutluluktur.’ diye bir düşünce geçti. Sonra kafama şu dank etti, ‘Hayır, bu doğru değil. Eski yaşantım mutluluk değildi.’ O eskiden içinde bulunduğum ilişki hengâmesini, neden bunu yaptığımı anlamadan sürdürebilirdim.”

Steve’in sevgilisi ile olan güç mücadelesi betimlemesi, bana eşcinsel ilişkileri bir hayli değişken olarak tanımlayan geniş çaplı literatürü hatırlattı. Eşcinsel ve heteroseksüel çiftlerle yaptığım birçok çalışmada, en şiddetli aile kavgaları erkek ilişkilerinde meydana geliyordu.

Aylar geçtikçe, Steve, Randy ile olan mutsuz ilişkisini yavaşça ve gittikçe kötüleşerek kesiyordu. Grup, bu ayrılıktan dolayı ona sağlam bir destek sağlamıştı. Steve’deki kararsızlığın yoğunluğu, bana Randy ile birbirlerine duydukları bağımlılığın azalmayan gücünü açıkça gösteriyordu.

Bir hafta, tartışmamıza Roger’in yakın zamanda San Francisco’ya yaptığı gezi ile başladık. Bir spikerin sesini taklit ederek şöyle söyledi, “Bu tür gelişmeleri takip etmeyenler için, San Francisco’da bulunan J.O. Kulübü’ndeki erkeklerle ilgili en güncel bilgiye göre, artık kulaklarını deldirmek yerine, penislerini deldiriyorlar.”

Albert aynı alaycı tavırla ona karşılık verdi, “Ah-h-h! Detayları almayalım lütfen!”

“Bunu gerçekten yapıyorlar mı?” diye fısıldadı Rahip John Dan’a irkilerek.

“Evet, yapıyorlar!” diye karşılık verdi Roger heyecanlı bir şekilde. “Apaçık bir cinsel mutilasyon yaşıyorlar. Deldirdikleri penisleriyle cinsel ilişkiye giriyorlar.”

Albert alaycı bir rahatsızlıkla, “Hayır, olamaz!”

“Bu ne demek oluyor?” diye sordu Ed.

Charlie başını salladı. “Gecenin çocukları. Öyle bir delilik.”

“Peki, J. O. Kulübü nedir?” diye sordu Ed.

Roger açıkladı, “The Jerk Off (Mastürbasyon) Kulübü. Her büyük şehirde bir tane vardır. Bir giriş ücreti ödüyorsun, tüm giysilerini çıkarıp kilitli bir dolaba koyuyorsun. Sadece ayak-kabı giymene izin veriliyor çünkü sadece bu şekilde fark edilebiliyorsun. Ne olduğunu bilmediğim ücretsiz bir karton bardak veriyorlar ve erkekler elleri birbirlerinin üzerinde çember halinde toplanarak mastürbasyon yapıyorlar. Güvenli bir seks partisi.”

Gruba şöyle sordum, “Peki ya bu deldirilmiş penisler ne oluyor? Self mutilasyondaki sadomazoşistik içeriği görüyor musunuz? Bunun ne anlama geldiğini biliyor musunuz?”

“Evet. Bu gerçekten de eşcinselliğin karanlık yüzü.” dedi Roger.

“Hemcinslere karşı yaşanan duygu karmaşası hakkında her zaman söyledığımız şeyi hatırlayın.” dedim gruba. “Tüm homoerotik etkilenmelerin doğasında bir kırgınlık vardır, reddedici baba ile olan ilişkiye dayanan bir kırgınlık. Homoerotik etkilenme, baba ile olan ilişkiden gelen kırgınlık ve bu reddedilişin cinselleştirilmesi ile başlar. Sonuç olarak, tüm sevilen erkek nesnelere karşı yerleşik bir düşmanlık meydana gelir. Eşcinsellikte sadomazoşizmin bu kadar çok görülme nedeni budur.”

“Ama sevgi ve düşmanlık nasıl bir arada bulunabiliyor?” diye sordu Ed.

“Güzel... Eşcinsel bireyi, babasının ilgisini çekmeye çalışan ama buna layık olmadığını düşünen küçük bir çocuğa benzetebiliriz. Aynı zamanda bu çocuk babasının hayal kırıklığına uğratmasından ve peşine düşülmeyi hak eden biri olmamasından dolayı, ona karşı öfkeli.”

Gey dergisi *The Advocate*’ın okuyucu köşesindeki yazılarla ilgili son zamanlarda yapılan bir araştırmayı paylaştım. Araştırmaya göre, yazılanların yüzde 20’si, erkek erkeğe şiddet arayışında olduğunu söylüyordu. Bunlar, kırbaçlama, dövme, birbirinin üzerine idrarını yapma, esir alma, yumruğu ya da

nesneleri makata sokma, sözel aşağılama ve benzeri şeyleri kapsıyordu.

Roger şöyle sordu, “Evet ama bu sadomazoşizm heteroseksüel ilişkilerde de yok mu?”

“Evet ama bu kadar karakteristik değil. Diğer taraftan, gey dergilerindeki porno fotoğraflarının teması genellikle kontrol ve hâkimiyet üzerine olur.”

“Polis üniformalı, kırbaçlı, deri botlu erkekler, çok güçlü maskülen tipler oluyor.” diye ekledi Roger.

Tom şöyle ekledi, “Söylediğiniz şey anlayabiliyorum, Joe. Bazen erkeklere baktığımda içimde bir öfke uyanıyor ve seksin, bu öfkenin genital dışavurumu olduğunu anlayabiliyorum. Cynthia ile evlenmeden önce, bir keresinde bir adamla saldırgan, can alıcı bir olaya girmiştik. Adam birden bana dönüp yaptığı şey için ona para ödememi istedi. Ona parayı peşin ödemeseydim ilgi gösterilmeye layık olmayacaktım. Tüm arzum yok olup gitmişti.”

Rahip John heyecanlanmaya başlamıştı. “Bir de gençlik ve güzelliğe duyulan hayranlık var. Gençsen, çekiciysen, kaslıysan, vücut hatların güzelse iyisin. Ama eğer yaşlıysan, pek çekici değilsen, saçların dökülmüşse, göbük yapmışsan iyi değilsin. Ve orgazm biter bitmez, peşinden suçluluk, utanç, korku, kendinden tiksime ve gerçekten ne olduğumu görmesine izin vermeden çocuğu odanın dışına itme isteği takip ediyor. Sonra *meşuga* tribine giriyorum.”

Ed sözünü kesti, “Ne tribi?” Yeni bir cinsel sapkınlık duyduğunu düşünmüş gibiydi.

Rahip John durup gülümsedi ve öğretmen rolüne geçti. “*Meşuga*, delilik, sinirsel anormallik anlamına gelir.”

Ed, başını onaylar bir şekilde salladıktan sonra, Rahip John heyecanlı temposuna geri göndü. “Sonra çocuğu odanın dışına ittim ve düşündüm ki, ‘Aman Tanrım, belki de AIDS’e yakalanmışımdır ama bunu hak ediyorum çünkü aşağılık biriyim.’ Tümöyle beni başarısızlığa uğratan bir gezi oldu.” Ekledi, “Tüm

bu delilikten kurtulmak güzel bir şey. Delilik, gey âleminde gördüğüm tek şeydi.”

Bu üç kişi, Charlie, Rahip John ve Tom yaşamlarının kişisel detaylarını bireysel seanslar dışında çok dışa vurmasalar da grubun en bilge ve belagati en güçlü üyeleri idi. Bir anlamda grubun genç üyelerine yardım etmek isteyen grup liderleriydi.

“Beni, bir bakıma, o maceranın, o deliliğin cezbedtiğini düşünüyorum.” dedi Albert.

Charlie ona katıldığını belitti, “Seks bize sadece kabul duygusu değil, aynı zamanda erkeklerin kendi aralarında deneyimlediği belli bir çeşit eğlence, heyecan ve macera duygusu getiriyordu. Bence eşcinsel erkeğin paylaşmak istediği bir erkek enerjisi var.”

“Gey barlarının çekici olan tarafı da bu. Çocukken yaşamadığımız bir çılgın bir yanı var.” diye onayladı Albert.

Şöyle söyledim, “Eşcinsel erkekler genellikle bastırılmış iyi küçük çocuklardır. Çocuklukta engellendiklerinden, bunu yetişkinlikte *Act-Up*’a katılarak telafi ediyorlar.”

Rahip John espriye vurdu, “Şimdi geçmişte gey olan bireylerin oluşturduğu yeni bir kuruluş var, adına *Grow-Up* diyorlar.”

“Ama sanırım o çılgınlığa karşı ödediğimiz bedeli artık fark ediyorum.” diye devam etti Albert. “Birkaç ay önce kreşte çalışmaya başlayan biriyle tanıştım. Çok cana yakındı. Düşündüm ki, ‘Bu çocuk terapide konuştuğumuz gibi bir arkadaş olabilir. İçinde seks olmayan sağlıklı, iyi bir arkadaşlığımız olabilir.’ Birkaç kere görüştükten sonra, onun kız arkadaşıyla birlikte bir partiye katıldık ve ben biraz sarhoş oldum. Beni bir şekilde üçlü bir ilişkiye soktular. Duygusal bir enkaz haline gelmiştim. Bu çocukla ilişkiyi hemen kestim. Çocukken cinsel tacize uğradığım zamanki kullanılmışlık ve kontrolden tamamen çıkmış olma duygularını geri getirdi.

“Sarsılmıştım. Kuzenimle yaşadığım o eski acı deneyimlerin tümü geri dönmüştü. Tamamen utanç içindeydim. Saygı

duyulabilir bir insan değildim. Kendini utanç verici bir duruma sokan zavallı, çaresiz bir yaratıktım. Kendime olan saygımı, kimliğimi kaybetmiştim.”

Ekledi, “İşte o zaman, gerçek ilişkiler kurma beklentisiyle gruba katılmaya başladım.”

Bir süre kimse konuşmadı.

“Bunu yapman bizi çok memnun etti, Albert.” dedi Rahip John sessizliği bölerek.

Birkaç hafta sonra; harekete geçememe, kendine güven eksikliği, “yanlış bir şey yapma” korkusu gibi erkek eşcinselliğinin farklı yönlerini tartışarak başladık. Gruptakiler iş değiştirme korkularından ve daha özgüvenli davranma girişimlerinden bahsettiler.

Dan, yakın zamanda televizyon kanalındaki işinden çıkarılmıştı. Giderlerini azaltmak için geçici olarak annesinin yanına taşınmıştı. Terapi sürecinde bir gerileme yaşıyor olduğu açıktı çünkü eşcinsel şehveti oç alır gibi tekrar yüzeye çıkmıştı.

“Son birkaç haftadır kendimle olan bağlantım kopmuş gibi hissediyorum.” diye açıkladı Dan. “Eskiden hep olduğu gibi yine kontrolü kaybetmiş hissediyorum.”

“Kontrolü kaybetmiş hissetmenin sebebi nedir?” diye sordum.

“Sanırım stüdyodaki işimden atılmış olmak.” dedi. “Ve annemin yanına geri dönmem.”

“Kontrolü kaybetmek”, bu şikâyeti kim bilir ne kadar çok duymuşumdur. Erkekler bu ifadeyi hayatlarına nüfuz eden duyguyu tanımlamak için defalarca kullanır. Zayıf, çaresiz ve umutsuz hissederler. Hemcinslerine duydukları şehvetin azalması için kendine hâkim olma duygusu kazanmaları gerekir.

Dan şöyle söyledi, “Tüm ilerleyişimden vazgeçerek, hızla geriye düştüğümü hissediyorum.”

“Bunun sebebi ne olabilir?” diye sordum.

“Sanırım yeniden annemle birlikte yaşamak zorunda kaldığım için. Neredeyse 40 yaşımdayım. Liseyi bitirdiğimde evden ayrılmıştım. Şimdi annemin bana yardımcı olması beni rahat-sız ediyor. Kendimi bitkin ve çaresiz hissediyorum.”

Derin bir nefes alarak devam etti, “Kendime bu grup için koyduğum hedeflerden biri, aktif ve ilgili olmaktı. Ama şimdi kendimi zayıf ve herkesten kopmuş hissediyorum.”

“Bunu biraz daha anlatır mısın?” diye onu zorladım.

“Kopuk hissediyorum sadece. Gruptan bile. Bundan sonra düşüncelerimi ifade edebileceğimi sanmıyorum. Sanki top gibi bükülmüş ve kendi duygularımın içinde boğulmuşum, kendimi nasıl kurtaracağımı bilmiyorum.”

Dan’ın, benim *kara delik* diye adlandırdığım, duyguları fark edip, hissedememe ve ezici bir güçsüzlük duygusundan oluşan içsel bir donukluk ve duygusal bir çıkmaz yaşadığını görebiliyordum. Bu, saatler veya günler sürebilen bir durumdur. Bu duygu ilk olarak erken çocukluk döneminde, ebeveynlerin çocuğu duygusal açıdan felce uğratacak çelişkili mesajlar vermesiyle ortaya çıkar. Çocuğun ilk çevresi, onun gerçek benliğini ifade edişini desteklemediğinde ve ebeveynler genellikle sahte benliğin ifade edilmesini onayladığında, çocuk kendi doğal dışavurumuna güvenmemeyi öğrenir. Daha sonra, yetişkinlik döneminde, özellikle stresli ve zorlu zamanlarda kendi duygu akışıyla bağlantısını yitirdiği içsel pasifliğe çekilme eğilimi gösterir ve kendini tatmin etmek için kendine acıma gibi fantezi-lere dalar.

Bu kara delikten çıkmanın tek yolu, içsel duyguları dışsal ifadelerle eşleştirmektir. Birey duygularını davranışlarıyla doğru bir şekilde eşleştirebildiği zaman, doğal enerji akışıyla yeniden bağlantı kurar.

Eşcinsel davranış, duygularla ve erkek benliğiyle bağlantı kurmanın yanlış bir yoludur. Kısa bir süreliğine, açığa çıkan duygusal heyecanın ya da duygu durumundaki sıçramanın, kişinin gerçekleştiremediği erkekliğiyle birden irtibat kurduğu zannedilir. Erkeklikle yeniden bağlantı kurmanın doğal bir

yolu, duyguları erkek bir arkadaşa ifade etmektir. Bu seçenек, birden bağımlılık yapan bir sıçrama oluşturmak yerine, çok daha hakiki olan ve daha derin bir tatmin sağlayan, uzun süreli bir bağlantı sağlar.

Dan'ın bu kara delikten çıkmasına yardım etmek için, Eugene Gendlin'in, sözcükleri duygularla eşleştirmeye dayanan terapi tekniğini kullandım. Bu yöntemi, çıkmazda olan erkekler için çok kullanışlı buluyorum. Zamanla bu yöntemi kendi kendilerine uygulamayı öğreniyorlar.

"Şu anda nasıl hissediyorsun?" diye sordum. Grup sessizce dinliyordu.

Dan düz bir monotonlukta şöyle dedi, "Bir şey hissetmiyorum."

"Bir şey hissetmemek sana nasıl hissettiriyor?"

"Ne?" Sesinden kafasının karıştığı anlaşılıyordu.

"Bir şey hissetmemek sana nasıl hissettiriyor?" diye sorumu tekrarladım.

"Karışıklık." diye yanıtladı.

"Güzel. Şimdi bu karışıklık duygusuyla kal. Bu duygunun başka bir duyguya dönüşüp dönüşmediğine bak. Karışıklıktan daha iyi bir işaret belirecek mi bunu gör."

Diğer grup üyelerine göz gezdirerek sessizce oturuyordu. Fakat sonra kendi bedenine doğru baktı. Bu iyi bir işaretti. İnsanlar göz hizasında yanlarına doğru bakındıklarında düşünürler. Yukarı doğru bakarken, bir şeyi hatırlamaya çalışırlar. Şu anda Dan'ın yaptığı gibi, aşağı doğru baktıklarında, bir duyguyu ararlar.

En sonunda şöyle söyledi, "Sanırım hayal kırıklığı hissediyorum."

İfade ettikleri 'hayal kırıklığının' genellikle 'öfke' anlamına geldiğini düşündüm. Onu destekledim, "Güzel. Bu 'hayal kırıklığı' ile kal. Şu anda nasıl hissettiğini bu kelime tam olarak tanımlıyor mu?"

Kaşlarını çattı. “Sanırım kızgıyım. Kahrolası kontrolsüzlüğe kızgıyım. Sırf ruhumu ayakta tutabilmek için günde üç kere mastürbasyon yapmam gerekiyor.”

Artık duygular açığa çıkıyordu. Hepimiz Dan’ın şu anda doğal bir şekilde var olduğunu görebiliyorduk. Daha çok anlatması için bekledik.

“Annemle ilgili değil.” dedi. “Benimle ilgili, o beni her ne kadar rahatsız etse de.” Gruptakiler anlayışlı bir şekilde başlarını salladı. “Tamamen hayatımı düzene sokmakla ilgili. Bir şeyler yapmakla, bir şeylerin kontrolünü elime almamla ilgili.”

Artık Dan, kendine olan öfkesinin ve grubun yardımıyla, kendine yardım etmek için ne yapması gerektiğinin, yani duygularının tamamen farkındaydı. Dan’ın memnuniyetini görünce, Roger konuşmaya başladı.

“Ben de son zamanlarda aynı sorunlarla uğraşıyorum.” dedi. “Pasiflik ve başarısızlık çıkmazına saplanabiliyorum. Şimdi de yapmak zorunda olduğum on-on beş tane gündelik ufak tefek zevksiz iş var. Dışçıye gitmek, ehliyetimi yenilemek, gözlüklerim için yeni bir reçete almak gibi. Kendimi bu işleri yapmamakla suçladıkça daha çok pasifize oluyorum gibi görünüyor. Bu kara deliğe hapsolabilirim ya da üstesinden gelmem gereken bu işlerin bir kısmına başlamak için küçük kararlar alabilirim.”

Edward şöyle söyledi, “Ben de almam gereken bir karara saplanmış durumdayım. Bir arkadaşım oyun provalarından arta kalan zamanları doldurmam için Hamburger Hamlet’teki garsonluk işini kabul etmem konusunda bana baskı yapıyor. Ama doğrusu masalara servis yapma işi beni çok korkutuyor. Tiyatroda rol yapabilmek bana eğlenceli geliyor ama bir restoranda tabakları düşürüp, siparişleri karıştırarak ya da gülünç duruma düşerek kendimi rezil etmekten ya da kendimi becerisiz hissetmekten korkuyorum. Ve yönetici tarafından azarlanmaktan da hoşlanmıyorum.”

Ekledi, “Ama aynı zamanda, korkumu ve pasifliğimi yenebilmem için bunu yapmam gerektiğini düşünüyorum.” Ar-

dından Ed, grubu masalara servis yapmanın avantajları ve dezavantajları hakkında yoğun fakat verimsiz bir tartışmaya sürükledi.

Son olarak Charlie araya girdi, “Ed için asıl mesele garson olmak ya da olmamak. Asıl soru bu.”

Steve şöyle fısıldadı, “Shakespeare’i taklit edişini sevmediniz mi?”

Grup kıkırdadı. Tom, Steve’e baktı. “Ne kadar muzip ve kaçınan.”

Charlie büyük soruya işaret ederek devam etti, “Hepimiz karar alma korkumuzu yenmek zorundayız. Hepimiz alacağımız kararların kötü sonuçlanma olasılığını düşünüyoruz.”

Ed şöyle söyledi, “Bu işten kazanacağım paraya gerçekten ihtiyacım var. Eğer bu fırsatı değerlendirmezsem, kendime engel olmuş gibi hissedeceğim. Bunu yapabilmeliyim. Korkumla başa çıkmalıyım. Mükemmel olmasa da gidip bunu yapmalıyım.”

“İşte bundan kaynaklanıyor, mükemmeliyetçilik.” diye devam etti Charlie. “Mükemmeliyetçilik, sahte benliğin bir parçasıdır. Mükemmeliyetçilik savunmasını bırakmak, tüm o eski kaygıları ve yetersizlik duygularını harekete geçiriyor.”

Ed itiraf etti, “Büyürken mükemmel olmam, hiçbir hata yapmamam bekleniyordu. Hiçbir zaman göze batmamaya, eleştirilmemeye dikkat ederdim. Diğer yandan, sahneye çıkabiliyordum ve bundan tedirgin olmuyordum. Tuhaf değil mi?”

“Hiç tuhaf değil.” dedim. “Bu sahte bir rol. Sahneye çıkar çıkmaz, kendin olmayan birini canlandırıyorsun. Kişisel olmayan bir seyircinin önünde bulunmak, bir arkadaşla bire bir bulunmaktan daha kolaydır.”

Steve ekledi, “Bana en acı veren anılarımın bir kısmı, akranlarımdan önünde başarısız ve gülünç duruma düştüğüm anılar. Bana o kadar üzücü geliyor ki, bu yüzden birinin bana gülebileceği şeylerden genellikle kaçınıyorum.”

“Akranları önünde gülünç duruma düşmekten her çocuk korkar.” dedim. “Ama çoğu kendini toparlarken, bazı çocuklar yıkıma uğramış hisseder ve gelecekteki zorluklardan uzaklaşır. Eşcinsellik öncesi dönemde bulunan çocuk için, öğrenilmiş tepki geri çekilmedir. Resim, müzik gibi bireysel aktivitelerle meşgul olduğu, kendi küçük fantezi dünyasına çekilir. Bazı yönlerden diğer çocuklardan daha iyi, daha özel olduğu inancıyla kendini teselli eder. Genellikle annesi onun bu özel olma inancını destekler.”

Rahip John bu noktada şöyle bir yorum yaptı, “Ben müzikle ilgilenerek, piyano çalarak geri çekiliyordum.”

Birçok çalışma, eşcinsellik öncesi dönemdeki çocukların tiyatro ya da oyunculukla ilgilendiğini gösteriyor. Aynı zamanda, danışanlarımın çoğu erken çocukluk döneminden beri piyano çalıyordu. Bunu, hayatın zorluklarından sahte benliğin güvenli sınırlarına geri çekilme olarak değerlendiriyorum.

Albert ekledi, “Benim kaçışım doğaydı. Evden uzun ağaçları olduğu korulara sık sık kaçtığımı hatırlıyorum. Bir ağaca tırmanıp, dalına oturup, küçük bir kuş olduğumu hayal ederdim. ‘Burada kimse beni bulamaz.’ diye düşünürdüm.”

Onarım terapisinde çok sık konuşulan cinsellik konusunu grupta çok nadiren tartışıyorduk. Grup üyeleri çoğunlukla kimlik mücadeleleri hakkında konuşuyordu.

Rahip John devam etti, “Burada öğrendiğim bir şey, pasiflik ve umutsuzluk duygularına karşı savaşmak. Daha önceleri, kendimi sadece porno bağımlılığımın içine düşmüş bulurdum. Şimdi bile, papaz evindeki odamda kapılar kilitli ve perdeler kapalı vaziyette porno filmi izlerken kendime diyorum ki, ‘Bu kompulsiyonun neyle ilgili olduğunu biliyorum. Erkekler kulübüne girme isteğimle ilgili.’ ‘Erkekler kulübünden dışlanmış olmak’ bu ifade gerçekten beni anlatıyor. Tüm hayatım böyle hissederek geçti.”

Charlie ekledi, “O alışık olduğumuz durağanlığa, ruhun karanlıklarına hapsolmaya geri dönme arzusunu anlıyorum. Kasvetli ama en azından alışık olduğumuz bir şey.”

Rahip John dalgın görünüyordu. “Ruhun karanlıkları” ifadesi üzerinde derince düşünüyor gibiydi. “Yatıştırıcı olarak gördüğüm bu tür deneyimler,” diye devam etti, “artık bunları değişim için birer fırsat olarak görüyorum. Bu, kahramanım Colin Cook’un *başarıyla yenilgiye uğramak* deyimiyle kastettiği şey.”

Ed şöyle sordu, “Nasıl başarıyla yenilgiye uğrayabilirsin ki?”

“Yenilgilerim pornografinin beni günlerce ya da haftalarca süründürmesine sebep oluyor.” dedi Rahip John. “Ama başarılı bir şekilde yenilgiye uğramak demek oluyor ki, eğer bir yenilgi yaşarsam, bu zamanları tüm çirkinliğine rağmen Tanrı’ya şükretme vesilesine dönüştürebilirim.”

Albert gözlerinde şüpheyle, kuşku duyarak baktı. “Kulağa gey maneviyatı gibi geliyor.”

“Öyle değil.” Rahip John ona güvence verdi. “Günahlarımla sorumluluğumu yine de alıyorum. Bu aşağılığı hayatımda istemiyorum. Ama benim hatam bu günahkâr zamanlarımda Tanrı’yı hayatımın dışına itmekti. Colin Cook derdi ki, ‘Tanrı’yı resme dâhil et.’ ”

Şöyle ekledi, “Eski Hıristiyan teologlar *felix culpa*, yani mutlu günahdan söz eder. Kulağa çelişki gibi gelse de yenilgi yaşamak dönüşüm için bir fırsat olabilir.”

Seansı sonlandırma vakti gelmişti. Oturuma son verirken, grup üyeleri ikişerli ya da üçerli gruplar halinde, aralarında sessizce konuşarak ofisimden ayrıldılar.

Ex-gey danışmanı ve yazar Colin Cook, iyi finanse edilen ex-gey hareketinin milli bir figürü haline gelmişti. Colin’in bazı danışanlarıyla cinsel ilişkiye girmesinden sonra skandal koptu. Olay, şok dalgalarının ex-gey hareketi¹⁴boyunca yayılmasına ve hareketin zayıflamasına sebep oldu. Gey savunucuları ve onarım terapisinin eleştirmenleri, Colin Cook’un öyküsünü geylerin değişemeyeceğine delil olarak kullandı. O zamandan

14 Ex-gey hareketi: İnsanların eşcinsel ilişkileri bırakıp heteroseksüel ilişkilere girmesini destekleyen kişi ve kuruluşların tümü. (ç.n.)

itibaren, Colin yavaşça kendini topladı, güven tesis etti ve eşcinsellikten kurtulmak isteyen erkeklerin hedeflerine ulaşmalarına katkı sağlamaya devam etti.

Bir sonraki seansımızı, Tom'un geçmiş psikoterapi tecrübeleriyle ilgili başlattığı bir tartışmayla açtık.

"Diğer terapistler bana cinsel yönelimimi kabul etmem gerektiğini söylüyorlardı. Ama bu tavsiye beni nereye götürecekti? Erkeklerle dışarıdaki ilişkim, evliliğimle beraber yürümüyordu. Yıllarca iki farklı âlemde yaşamaya çalıştım. Terapist beni, sivri ucu popoma dokunan kazıklı bir çite oturtmuştu."

Steve sesli bir şekilde güldü, sonra mahcubiyetle şöyle söyledi, "Özür dilerim, Tom. Ama söyledığın şey gülünç geldi."

"O çitler şeytanın malıdır." diye fısıldadı Rahip John.

Charlie ekledi, "İlk kez bir psikiyatriste gittiğimde Tom'la aynı sorunu yaşamıştım. Bana demişti ki, 'Bununla yaşa. Diğerleri bununla yaşıyor, sen de yapabilirsin.' Ona, 'Ama yapamıyorum.' demiştim. O da şöyle söylemişti, 'Bunu kabul etmek zorundasın çünkü hissettiğin şeyi değiştiremezsin. Bu sensin ve kendine karşı dürüst olmak zorundasın.'"

Onlara şöyle söyledim, "Mesleğin birçok üyesi, varoluşsal bir soruna politik bir çözüm getiriyor. Yönelimlerinin heteroseksüellikle eşit görülmesini isteyen eşcinsel psikologlarının baskısına boyun eğiyorlar.

"Bu bana eski bir şakayı hatırlatıyor." dedim. "Bir adam doktorun ofisine gelir ve der ki, 'Doktor, ne zaman kolumu büksem zonklayan bir ağrı duyuyorum.' Doktor ona der ki, 'Kolumu bükme.' Psikiyatrinin, halinden memnun olmayan eşcinsellere söylediği şey de bu. Bir adam terapistte gider çünkü eşcinselliğinden memnun değildir. Terapist ona der ki, 'Memnun ol.'"

Yıllarca, danışanlarım gibi, benim gey olmayan eşcinseller olarak adlandırdığım erkekler, ruh sağlığı uzmanları tarafından görmezden gelindi. Psikiyatrinin politikleştirilmesinin kurbanı oldular.

Bir seansımızı, Charlie, daha önce tartıştığımız babası ile yaşadığı sorunlara geri dönerek başlattı.

“Futbola gitmemem babama kişisel bir reddedilme gibi gelirdi. Maç yapmak istemediğimde, onu ya da onun futbol sevgisini reddediyormuşum gibi algılardı. Ev işlerinin belli bir şekilde yapılmasını istediğinde de aynı şey oluyordu. Eğer ona karşı koymaya başlarsam, onu kişisel olarak reddediyordum. Muazzam bir egosu vardı.”

“Sadece onun için yaşıyormuşsun gibi.” dedim.

Grupta çok fazla konuşmayan Dan, bu noktada şöyle söyledi, “Bunu ben de yaşadım. Babama bir takım sporunda ya da bir çetede olmadığımı söyledim. Bundan nefret ederdi.”

“Evet. Şahsi bir hakaretmiş gibi.” diye ekledi Charlie.

Dan devam etti, “Futbol babamın ilk aşkıydı. Maçlar ailesinden önce gelirdi, daha önemlilerdi. Bir de silahlar. Bodrumda tamamen silahlara ayırdığı üç bin dolarlık bir atölyesi vardı.”

Gruptakiler babalarının basmakalıp beklentilerini karşılayamadıkları ve bu yüzden derin bir başarısızlık hissi yaşadıkları anılarını paylaşmaya devam ettiler.

Ardından Roger, eski sevgilisi Perry hakkında uzun bir konuşma yaptı. İlişkileri bitmiş de olsa, kişisel sınırlarını kaybettikleri karşılıklı bağımlılıklarının devam ettiği açtı.

Birlikte geçirdikleri çalkantılı dokuz ay boyunca, ikisi de eşcinselliği bırakmaya çalışmıştı. Eşcinselliklerini iyileştirmeye kararlı olduklarını söyleseler de, sık sık hatalarını tekrarlamışlardı. Bu da hem iyileşmek hakkında hem de birbirleri hakkında çelişkili duygulara kapılmalarına sebep olmuştu. İlişkileri sona erdiğinde, Perry değişmeye olan kararlılığından birden cayıp yeni bir sevgili edinmişti. Klinik tecrübeme göre, onarım terapisine olan bağlılığı en çok sarsan şey, eski sevgilinin görünürde başarılı olan yeni bir aşk ilişkisi kurmasıydı. Yeni ilişki hakkındaki coşkulu söylentiler, danışana kendi karşılanmamış duygusal ihtiyaçlarını hatırlatır.

Roger, bize terapiye devam etmek konusunda şüpheleri olduğunu söylemek için cesaretini toplamıştı. Fakat duyguları oldukça tutarsızdı. Perry'nin yeni aşk hayatını kıskanıyordu ama bu tür ilişkilerin kendisine hiç iyi gelmediğini de biliyordu. Bir anlığına gey dünyasına geri dönmeyi arzuluyordu. Sonra hemen vazgeçip, bu seçimi bir bahane olarak eleştiriyordu. Şöyle diyordu, "Arabamın içinde radyodaki bir söyleşiyi dinliyorum. Biri gey olmaktan ne kadar mutlu olduğunu, değişmeye çalıştığı yıllarda ne kadar acınası durumda olduğunu anlatıyor. Bilirsiniz, aynı jenerik hikâye. Bu öykünün çok daha fazlasının olduğunu kavrayabiliyorum ama kulağa gerçekten çekici geldiğini itiraf etmeliyim. Ne zaman gazete okusam ya da televizyonu açsam hep bu tür şeylerle karşılaşıyorum."

Roger'in haklı olduğunu düşündüm. Eşcinselliğini iyileştirmeye çalışan bir erkek, iki şeye karşı savaşır; biri, içerideki kendi duyguları, diğeri, dışarıdaki mücadelesine değer vermeyen ve anlamayan toplum.

Ardından Roger gruba şöyle söyledi, "Şimdi ne zaman bir erkek bana çekici gelse, içimdeki ses şöyle soruyor, 'Peki ama sonu ne olacak? Bu da diğer tüm ilişkilerim gibi olmayacak mı?' Bunun cevabını bulmaya çalışmaktan yoruldum. Kendimi zayıf ve bitkin hissediyorum."

Roger'in terapiyi bırakma kararını anlamayacağımdan ya da kabul etmeyeceğimden endişe ettiğini görebiliyordum. Bana dönerek talepkâr bir şekilde sordu, "Peki ben ne yapmalıyım?" Artık sesi sert ve öfkeliydi.

Yılların tecrübesi sonucunda, onarım terapisini savunmak adına muhalif bir duruşa geçmemem gerektiğini öğrenmiştim. Bunun yerine, tedavide kişisel bir değer bulup bulmama neticesini danışana bırakıyordum. Tarafsız bir pozisyon alarak, kendi yönünü belirlemenin açısından onu kurtarmamla ilgili beklentisini boşa çıkarmıştım.

Roger, onun adına karar vermem için beni kışkırtmaya çalışarak, acı veren kararsızlığını sürdürdü. Sonunda hafifçe sinirlenerek şöyle söyledim, "Bak Roger, benim pozisyonumu bili-

yorsun. Bunun senin için doğru olup olmadığına kendin karar vermek zorundasın. Eğer bunu istersen, sana yardım etmek için ben buradayım, hepimiz buradayız.”

Kibar bir ses tonuyla Rahip John ona şöyle söyledi, “Sadece olumsuz bir şeye karşı koyarak değil, aynı zamanda olumlu bir şeye doğru adım atarak gelişiriz. Hepimiz için doğru yol, bunun içinde Tanrı’yı bulmak, Roger.”

“Ne istediğimi bilmiyorum, Rahip John. Ve tüm bunların içinde Tanrı’nın nerede olduğunu da bilmiyorum. Kendim için karar almam şu anda mümkün değil gibi görünüyor. Sürekli başkalarından bekliyorum. Fikirlerini soruyorum, bana ne yapmam gerektiğini söylemelerini istiyorum.”

Charlie derin düşüncelere daldı. “Tavsiye, zaten cevabı bildiğimizde ama bilmiyor olmayı dilediğimizde istediğimiz bir şeydir.” Devam etti, “Şüphelerinin sadece eski erkek arkadaşının yeni mutlu ilişkisinden dolayı ortaya çıkmadığını düşünüyorum. Bence bu iyileşme hakkındaki kararsızlığını sadece harekete geçirmiş.”

Roger şöyle söyledi, “Kendimi, labirentteki her yolu deneyen ve başladığı yere geri dönen küçük, beyaz bir fare gibi hissediyorum. Ne kadar manevra yapsam da, kaçındığım şeylerin tümüyle yüzleşmek için başa dönüyorum.”

Roger için, ona alacağı kararı bizim söylemeyeceğimiz açık bir hale gelince, artık bize karşı öfkesi kalmamıştı. Şöyle sordu, “Terapiye devam etmeli, sorunlarla yüzleşmeli miyim? Değişmeyi gerçekten istiyor muyum?”

Charlie onu biraz daha zorladı, “Bu kimin ‘gerekliliği’? Bunun kendi ‘gerekliliğin’ olduğundan emin ol, Roger. Başka kim senin değil. Yoksa kendini bu terapiye karşı gücendireceksin.”

Roger bana döndü. “Nasıl hissettiğimi anlayabiliyor musunuz?” Ben cevap vermeden ekledi, “Sadece bana öğretilen şeyi yapabiliyorum, yani itaatkâr bir çocuk olmayı. Başkalarından yönlendirme almayı.”

“Kesinlikle.” diye karşılık verdim. “Onarım terapisindeki bazı erkekler diğerlerinden daha çok mücadele eder. Bazıları için, bu bir kerelik bir karar değildir. Doğru yönü bulana kadar yalpalamaya devam ederler.”

Charlie şöyle söyledi, “Belirsizlik, canavarın doğasında vardır. Bu canavar, eşcinsellik.”

Tom, Roger’e dönerek yavaşça şöyle söyledi, “Mücadele etmekten gücenme. Burada olmak zorunda değilsin.”

“Biliyorum.” dedi Roger yavaş ve üzgün bir şekilde.

Karşılıklılık, onarım terapisinde önemli bir kavramdır. Eşcinsellik sorunu olan erkekler, erkeklerle olan ilişkilerinde karşılıklılığı ve eşitliği tesis etmede zorlanırlar. Güç dengesizliği olan ilişkiler kurma eğilimi gösterirler. İlişki kurdukları kişiyi ya değersizleştirirler ya da fazla değer verirler.

Grup üyeleri arasında dışarıda yapılan görüşmeleri engelleyen geleneksel psikoterapiden farklı olarak, onarım terapisi, eşcinsellikte yaygın olarak görülen izolasyonu önlemek için grup üyelerinin arkadaşlıklarını destekler. Albert ve Steve, grup dışında zaman zaman görüşüyorlardı. Onların ilişkilerini destekliyordum çünkü bunu sağlıklı bir karşılıklılık için bir fırsat olarak görüyordum.

Bir seansı Albert, o gün gelmeyen Steve’den şikâyet ederek başlattı. Şöyle söyledi, “Steve birçok yönden oldukça destekleyici buluyorum ama bir sorun var.”

“Sorun ne?” diye sordu Charlie.

“Emin değilim.” dedi Albert tereddüt ederek.

Albert, ilişkileriyle ilgili sorunlu olan şeyi tanımlamakta açıkça zorlanıyordu. Eşcinsel erkekler, diğer erkekleri değersizleştirme ya da onlara aşırı değer verme eğilimlerini sürekli dizginleme zorluğunu yaşarlar. İlişkide pasif kalma ve güç ve sınır sorunlarının kontrolden çıkmasına izin verme eğilimi gösterebilirler.

Albert devam etti, “Steve benim için çok olumlu bir rol model. Kendi ilerleyişimde olmak istediğim yerde. Bana çok destek oluyor. Ama geçen haftalarda beni biraz huzursuz etti.” Gözleri sorgular biçimde odanın etrafında dolaştı. Albert te-laşla ekledi, “Aramızda cinsel hiçbir şey olmadı.” Ardından devam etti, “Onunla bir tane film izliyorduk, filmdeki erkek-lerden biri gerçekten çok etkileyiciydi. Steve bazı şakalar yaptı, her zaman yaptığı gibi.”

“Peki, bunda ne sorun var?” Albert’in endişelerini çekinken ve dolambaçlı bir şekilde anlatması beni sabırsızlandırmıştı.

“Steve genellikle yoldaki erkekleri fark ediyor ve onlar hak-kında cinsel çıkarımlar yapıyor ve...” çekinerek, “Dürüst olmak gerekirse, bu tahrik edici bir şey. Arsız bir espri anlayışı var. Birbirimizi kolayca tahrik edebiliyoruz.”

Durdu, sonra şöyle söyledi, “Ne yapacağımı bilmiyorum. Belki de çok hassas davranıyorum. Steve’e karşı dürüst olmak istiyorum ama arkadaşlığını kaybetmek istemiyorum.”

Eşcinsel ilişkilerin doğasında genellikle karşılıklı bir ba-ğımlılık vardır. Tarafların ihtiyaçları birbirinin yerine geçerek karışır. Ortak ihtiyaçlarını açığa çıkarmak için Albert’in duy-gularını anlamamız gerektiğine karar verdim.

“Pekâlâ. Şu basit soruyla başlayalım, ‘Steve’in yorumları sana nasıl hissettiriyor?’ ” dedim.

“Hım... üzgün.” dedi.

“Onunla kal. Devam et.” dedim.

Ardından asıl çatışmayı işittim. “Hım, onun şakalarından ve yorumlarından etkilendiğimi itiraf etmeliyim. Erkeklerle ilgili düşünmeme ve gerilememe sebep oluyor.” Gergin bir şe-kilde güldü.

Sessizlik içinde bekledik.

“Ama bu ilişkimizden istediğim şey değil.”

Tom şöyle söyledi, “O zaman Steve sende bir çatışma yaratıyor. Verdiği duygular hoşuna gidiyor ama onları aslında istemiyorsun.”

Tom’un, Albert’in duygularını yansıtmaması, gizli bir onay taşıyordu ve bu tartışmanın devamını getirdi. Albert bilgiç bir tavırla, heyecanlanarak şöyle karşılık verdi, “Evet, Steve’den bunu istemiyorum. Dikkatimi böyle şeylere çekerek bana yardımcı olmuyor. Vazgeçmek istediğim zevklerin yerine başka zevkler koymak istiyorum. Hedefime ulaşmamda bana destek olduğunu sanmıyorum.”

“Harika!” dedim.

Artık Albert kendinden emin görünüyordu. Kendisine, bir sorunu tanımlama iznini verebilmişti. Van der Aardweg’in de bahsettiği gibi, bu bir şikâyet değil, geçerli bir ihtiyacın ifade-siydi. Bir sonraki adıma geçtim.

“Peki, Steve’e ne söyleyebilirsin?” diye sordum.

Duruşunda bir çöküş gördüm. Boş bakışlarla uzun bir süre duraksadı. Sonra şöyle söyledi, “Steve’e incitmek istemiyorum. Onun kastettiği şey...”

Yeni bir düğümü sezerek araya girdim, “Onun ne demek istediğini düşünme. Bunu sadece Steve bilebilir. Şu anda senin için asıl soru, ‘Steve’e ne söyleyebilirim?’ ”

“Sanırım şöyle diyebilirim, ‘Bak, bunu kastetmediğini biliyorum ama erkekler hakkındaki cinsel şakaların ve yorumların bana iyi gelmiyor. Bize iyi gelmiyor!’ ”

“Kesinlikle.” Albert’in, eşcinsel ilişkilerin tabiatında olan düşmanca bağımlılığı çözümlemek için gerekli olan iki adımı atabilmesinden memnundum. Bu adımlar: (1) diğerinden bağımsız olarak kendi ihtiyaçlarını tanımlaması ve (2) ihtiyaçlarını etkili bir şekilde ifade etmesidir. Bu iki adım gerçekte olduklarından daha kolay görünürler fakat karşılıklılığı tesis edebilmek için gereklidirler.

Albert şöyle sordu, “Peki ona ne hissettiğimi nasıl söyleyeceğim?”

Eşcinsel yönelimli bir erkeğin, başka bir erkeğin davranışı hakkında genellikle kendine sormayı unuttuğu soru, “Bu adam bana nasıl hissettiriyor?” sorusudur. Kendi duyguları yerine, arkadaşına odaklanma eğilimi gösterir. Arkadaşını kaybetme korkusundan, onun davranışlarını sorgulayamaz.

“Steve’le konuşmaktan seni alıkoyan ne? Ona ne söylemek istediğin konusunda netsin. O zaman karşılıklılığı sağlamak neden zor?”

“Bunu açıklar mısın?”

“Sen ve Steve eşitsiniz. Aranızda bir eşitlik sağladın. Biriniz diğerinden daha iyi ya da kötü değil.”

“Sanırım ona fazla değer veriyorum.” diye itiraf etti Albert.

Ona şöyle açıkladım, “Senin mücadelen, diğer tüm eşcinsel erkeklerde olduğu gibi, başka bir erkeği değersizleştirme ya da ona aşırı değer verme eğilimini sürekli dengelemek. Eğer Steve’e söyleyecek bir şeyin varsa, onun senin hakkında ne düşüneceğinden korkma. Kendi duygularından söz et ve ona aşırı değer yükleme.”

Eşcinsel bir erkeğin kendi ihtiyaçlarını, isteklerini ve korkularını dile getirebilme isteğinin ne kadar şiddetli olduğunu düşündüm. Eşcinsel erkek genellikle diğerinin yönetmesine, güç ve sınır sorunlarının kontrolden çıkmasına izin verir.

“Haklısınız!” dedi Albert. “Birine ne düşündüğümü söylemekten gerçekten korkuyorum.”

Tom şunu belirtti, “Bu problemi Steve’in grupta olmadığı bir zamanda gündeme getirmen dikkatimi çekti. O bu akşam burada olmadığı için, duygularını ifade etmenin senin için daha kolay olduğunu görebiliyorum. Bence duygularını doğrudan Steve’e yöneltmen senin için daha iyi olacak.”

Grup seansları yavaş ama istikrarlı bir ilerleyiş sağlıyordu. Grup üyeleri, bir erkekle daha etkili bir şekilde ilişki kurmalarına yardım edecek iletişim tekniklerini yavaşça özümseyordular.

İki hafta sonra, grupta Steve ile ilgili önemsiz gibi görünen bir olay tartışıldı, arkadaşları için koltuk tutma olayı.

Steve, grup üyelerinde yoğun duygular uyandırabilmede herkesten öndeydi. Onun dışa dönük, girişken tarzı olumsuz tepkilerle birlikte, dikkatleri üzerine çekiyordu.

O günkü grup buluşmasında Dan, her zaman olduğu, gibi sessizdi. Fakat son yirmi dakikada, daha önce hiç konuşmadığı kadar açık konuştu.

Steve'e dönerek şöyle söyledi, "Nereye varacağını bilmiyorum ama seninle ilgili konuşmak istiyorum, Steve." Sonra gruba döndü. "Geçen cumartesi, Steve ve arkadaşlarıyla bir konserde buluşma planı yaptık. Ben geç kalmıştım, Steve'in yanında boş bir koltuk vardı. Benim için ayrıldığından emin olamadım. Steve'e orada birinin oturup oturmadığını sordum. O da dedi ki, 'Evet. Orası dolu.' Buna çok kırlıldım çünkü beraber olacağımızı düşünmüştüm.

"Bunu duyunca orada ayakta bekledim. Sonra hayret içinde geri çekildim. Steve uzun süre hiçbir şey söylemedi. Ben tam geri dönüp gidecekken, 'Dalgasına söyledim.' dedi. O an gerçekten çok kırlıldım ve öfkelenim."

Dan, Steve'e dönerek gayet yumuşak ve ciddi bir şekilde, "Bunu bana söyleyiş biçimin Steve, çok kırıcı ve acımasızdı."

Arkadaşlıklar arasında yapılan muzipliklerin komik veya kırıcı doğası, grup üyeleri için acı veren bir soruna dönüşüyordu. Kolayca unutulabilecek basit bir olay, bir anlaşılma mücadelesini tetikleyebiliyordu. "Çok mu hassasım? Onlar güldüğü halde, neden beni incitiriyor? Bende bu düşmanca komikliğe sebep olan ne var?"

Babanın erken çocukluk dönemindeki ihmal veya düşmanca tavrından dolayı, eşcinsel yönelimli birey, erkeklerden gelen herhangi bir reddedilme işaretine karşı hassastır. Bir şakanın arkasındaki ikili mesaj, yani şakanın komiklik mi yoksa düşmanlık mı olduğu, babası hakkındaki eski temaları harekete geçirir: "Ona galip gelemiyorum." Ardından şu soru gelir:

“Eğer duygularıma karşı dürüstsem ve kendimi haksızlığa karşı savunuyorsam, erkekler tarafından kabul edilme riskini alacak mıyım?” Burada ait olma ve kabul ile ilgili derin meseleler söz konusudur.

Dan, grup onu izlerken bir anlığına sessizleşti. Ardından devam etti, “Bunu gündeme getirme sebebim,” hafifçe ve kararlılıkla, “bana bu şekilde davranılmasını istemiyorum. Söylemem gerekenlerin tümü bu.”

Gruptaki kimse konuşmadı. En sonunda Steve şöyle söyledi, “Sana katılıyorum. Kimse incitilmek istemez, özür dilerim. Böyle anlamış olmana çok üzüldüm.” Sonra savunmacı bir şekilde, “Eğer insanlara beni sorarsan, benim şakacı biri olduğumu söylerler. Ama senin için bir koltuk ayrılmasını beklediğini söyledin, ben de ayırmıştım.” Ardından tartışmacı bir tonla, “Benden bunu beklemene sevindim, peki neden bana bunun için güvenmedin?”

“Emin değildim. Senin arkadaş grubuna dâhil olmak istedim. Bana bir koltuğun ayrılmış olmasını umuyordum.”

Roger araya girdi, “Bütün gece, canın bir şeye sıkılmış gibi görünüyordun Dan. Neden daha erken bir şey söylemedin?”

“Kırıldığım zamanlar sadece susuyorum.” diye yanıtladı.

“Sana bir daha şaka yapmayacağım, Dan.” dedi Steve. “Benden bunu istiyorsun gibi.”

“Daha doğrusu, bu şekilde şaka yapmanı istemiyorum.” dedi çok ciddi bir tonla.

“Yani bana nasıl şaka yapacağımı dikte ediyorsun.” Steve’in sesinde öfke vardı.

“Şey...”

Steve sözünü kesti. “Yani izin almam gerekiyor? ‘Dan, şimdi şaka yapabilir miyim?’ gibi.”

Dan, duygularına geri dönerek şöyle sordu, “Yaptığın şeyin kırıcı olduğunu görmüyor musun?”

“Elbette! Kesinlikle! Ben de oradaydım.” Kendini savunarak devam etti, “Ama her türlü şaka geri tepebilir, yanlış anlaşılabilir.”

“Her şakanın kırıcı bir yorumunun olduğuna inanıyorsan, o zaman sana şaka malzemesi olmak istemiyorum.”

“Şakanın doğası budur.” diyerek ısrar etti Steve. “Birinin zayıflığıyla oynamak ama bunu önemsememek. Sadece...”

Dan öfkeli bir şekilde kesti, “Ya, diyorsun ki şakanın amacı bir insanın zayıflığıyla oynamaktır. Bende gördüğün bir zayıflıkla mı alay ediyordun?”

“Hayır, öyle bir şey yapmam.” dedi Steve savunmacı bir şekilde.

Tom araya girdi. “Ama rahatla biraz Dan.”

Dan’ın gözleri Steve’in üzerindeydi. “Hayır. Benim zayıflığımla oynamak sana özellikle eğlenceli geliyor.”

Steve iç geçirdi, hüsrana uğramış görünüyordu. “Şakanın bir kısmı bir süre bir şey dememektir, içine işlemesini beklemektir. Eğer...” sonra sözünü yarıda bırakarak, “Görüyor musun, şakanın anlamlı olması için uzun bir süre gerekti. Eğer hemen ardından gülseydim, bir anlamı kalmayacaktı.” Ümitsiz bir sesle ekledi, “Eğlenceli olması biraz zaman aldı.”

“Evet. Eğlenceli geldi mi? Tüm bu deneyimi eğlenceli mi buluyorsun?” Dan ona neredeyse aşağılayarak bakıyordu.

Albert yumuşak bir sesle şöyle söyledi, “Sadece şaka yapıyordu, Dan.”

“Seni kırdığını gördüğüm için onu uygunsuz buluyorum.” dedi Steve. “Ama sen deyince...”

Dan sözünü kesti, “Beni kırdığını biliyor muydun? Beni kırdığını görüyor muydun?”

“Başta hayır. Görmedim. Sen burada konuyu açana kadar bilmiyordum.” dedi Steve samimi bir sesle.

“Peki, hâlâ eğlenceli geliyor mu?”

Steve'in kafası karışmış gibiydi. "Seni kırmasını mı? Hayır. Her neyse, özür dilerim."

Dan baskı yaparak, "Ya sonra? Beni kırdığını gördüğünde hâlâ eğlenceli geliyor muydu?"

"Sonra?" Steve şaşırmıştı. "Hayır. Eğer gülseydin eğlenceli olurdu. Sana eğlenceli gelseydi, bana da eğlenceli gelirdi."

Diğer grup üyeleri bu huzursuzluğa tanıklık ederken çaresiz bir şekilde, sessizce bekliyorlardı.

Dan yılmadan devam ediyordu, "Ya, o zaman bir şaka sadece ben güldüğümde eğlenceli oluyor."

"Doğru." dedi Steve. "Sadece öteki de güldüğünde şaka gerçekten eğlenceli oluyor."

Sessizlik devam etti.

Steve çaresizce bir kez daha ateşkes istedi. "Ve sen gülmedin. Yani şaka anlamsızdı, başarılı olamadı. Eğlenceli değildi. Üzgünüm."

Dan'ın cevap vermesini bekledi. Hepimiz bekledik. Dan da.

En sonunda Steve derin bir nefes aldı ve tekrar denedi. "Böyle bir güvensizliğinin olduğunu bilmiyordum. Ayrılmış bir koltuk hakkındaki bir şakanın böyle duygular uyandırmasını artık anlayabiliyorum. Ama seninle beraberken gülemeyeceğimi düşünmek istemiyorum. Ama böyle olması gerekiyor, buna saygı duyarım."

Steve bir anlığına durdu, sonra devam etti, "Senden tamamen uzaklaşmayı arzuladığımı itiraf etmeliyim ama gerçekten bunu yapmak istemiyorum. Belki de yaşadığın güvensizliği anlamam gerekiyor." Derince iç geçirdi ve doğrudan Dan'a baktı. "Doğrusu, bunu gündeme getirmenden dolayı çok memnun oldum."

Dan ağır ve temkinli bir şekilde şöyle söyledi, "Ama ne yaptığını biliyordun."

“Seni kırdığımı mı?” dedi Steve reddedercesine. “Seni kırmak istediğimi mi?”

Dan yavaşça başını salladı, “Evet.”

“Buna gerçekten inanıyorsan bu beni kırar.” dedi Steve. “Yani seni kasıtlı olarak kırdığıma. Seni kasıtlı olarak kırdığıma mı inanıyorsun?” İç geçirdi, “Oğlum, seninle işim bitti.”

Charlie araya girdi. “Sanmıyorum.” Dan’a dönerek, “Bence kendi kırıngılığının sorumluluğunu almaya başlasan iyi olacak. Onu suçlayabilirsin, o da senden özür dileyebilir ama sorumluluk alman ve bütün suçu Steve’e yüklememen gerekir.”

Dan hafifçe şöyle söyledi, “Bu ne demek oluyor?”

Charlie açıkladı, “Demek istiyorum ki Steve’e güvenmek zorundasın. Onu tanıman, nasıl bir kişiliğe sahip olduğunu bilmen gerekiyor. Bunları da dikkate almalı ve gerisini ciddiye almamalısn. Steve koltuğun dolu olduğunu söylediğinde, ona ‘Sizinle oturmak istediğimi biliyordun, neden koltuğu birine verdin?’ diyebilirdin. Ama bunun yerine bir şey demedin ve kırıldın.”

“Çünkü bu beni kırdı.” dedi Dan hüzünlü bir şekilde.

Charlie güçlü bir sesle şöyle söyledi, “Bu kırıngılığın sorumluluğunun birazını al ve ona karşılık ver.”

“Bu kadar üzerime gelmeden hiç hoşlanmadım, Charlie, gerçekten hiç hoşlanmadım.” dedi Dan, yavaşça fakat kesin bir şekilde.

“İnatçı!” diye karşılık verdi Charlie birden.

Dan şöyle söyledi, “Pekâlâ, ben sadece söylüyorum.”

“Bunları duymak istemediğini biliyorum.” dedi Charlie. “Bunun yerine tüm suçu Steve’e yıkıyorsun.”

“Saçmalık!” dedi Dan öfkeli bir şekilde. “Sorumluluk kabul etmek istemediğimi söylemiyorum. Beni nasıl kırdığını söylüyorum.”

“Hepimizden sana karşı dikkatli olmamızı istiyorsun.” dedi Charlie.

“Benimle ilgili bir yargıda bulunma.” diye karşılık verdi Dan.

“Bir gözlem yaptım.”

“Ama üzerime gelişinden hiç hoşlanmadım. Sanki yanlış bir şey yapıyormuşum gibi.”

Charlie sakince şöyle söyledi, “Mücadeleni biliyorum. Sadece biraz daha sorumluluk alman gerektiğini söylüyorum.”

Charlie meselenin özüne geliyordu.

“Senin yanımdayken nasıl davrandığımız konusunda her zaman dikkatli olma sorumluluğunu alamayabiliriz.” dedi Charlie. “Sadece kendimiz gibi olmamıza izin vermelisin ve sonra kendimiz gibi davrandığımızda artık buna kırılmama kararı almalısın.”

Dan sakince şöyle söyledi, “Bunu en başta söyleseydin anlayabilirdim.”

Charlie yüksek sesle karşılık verdi, “İyi! Ben mükemmel değilim, Dan.” Ardından daha kibarca, “Bunların üzerinde çalışmamız gerekiyor. Bu noktaya gelmek hepimizin çok vaktini aldı.

“Steve’e güvenmek zorundasın, bana güvenmek zorundasın, bize güvenmek zorundasın çünkü hepimiz bu yolda mücadele ediyoruz ve yol kat ediyoruz. Sadece kendi kırgınlığına ve suçlamana kendini kaptıramazsın çünkü bu şekilde kendini bizden uzaklaştırıyorsun.”

Herkes sessizlik içinde oturuyordu. Sonra Dan şöyle söyledi, “Ama Steve’e güvenmiyorum.”

Charlie şöyle söyledi, “Bu senin için çok ciddi bir zafiyet. Eğer bu odadaki erkeklere güvenemiyorsan, hiçbir erkeğe güvenemezsin.”

Dan sessizce şöyle söyledi, “Steve’e, ona kırıldığımı söyleyebilecek kadar güveniyorum.”

“Sanmıyorum, öyle olsa bunu onunla bire bir konuşurdun.” diye karşılık verdi Charlie. “Herkes buradayken bunu gündeme getirdin çünkü böyle daha güvenli.”

“Hı hı.” Ardından Dan uzunca duraksadı.

“Bu kadar gergin olma. Seninleyken nasılsak bizi öyle kabul et. Yoksa bize pek katkı olmayacak ya da bizden pek bir şey alamayacaksın.” dedi Charlie bu kez daha kibarca.

“Bu tamamen benim sorumluluğum değil mi?” dedi Dan.

“Dünya sana ayak uyduramaz, Dan.” diye ekledi Tom. “Biz sana bir ölçüde ayak uydurabiliriz ama dışardaki erkekler bunu yapmaz. Eğer bunu burada başaramazsan, hiçbir yerde başaramazsın.”

Roger düşüncesini belirtti, “Dan, ben de aynı şeyi yapıyorum. Çok hassaslaştığımda, karşımdaki kişinin değişmesini bekliyorum. Bu hiçbir zaman işe yaramaz. Bunun yerine benim kendi algımı değiştirmem gerekiyor.”

“Ama sana şunu söyleyeyim, karşımızdaki kişiyi değiştirme motivasyonumuz onu yeteri kadar tanımayışıımızdan geliyor.” Roger devam etti, “Onları değiştirmek istiyoruz çünkü onları oldukları hâliyle anlamıyoruz.”

Rahip John araya girdi. “Böyle bir şaka, büyük kırmızı düğmeye basıyor: YİNE BİR ERKEKTEN ZARAR GÖRMEK! Bunun bizim aramızda olmayacağını düşünmüş olabilirsin.”

Steve, Dan’a dönerek samimi bir sesle şöyle söyledi, “Seni kırdığım için üzgünüm. Seni kıracak bir şey yaparsam, bunu bir dahakine daha erken konuşabiliriz.”

Bu seans, onarım terapisinin temel bir konusunu, yani diğer erkeklerdeki kabul duygusunu geliştirmek için öfke ve güvensizlik üzerinde çalışma ihtiyacını gündeme getirmişti. Herkes Dan ile konuşup onu rahatlatmaya çalışırken, aynı zamanda kendilerine aldıkları en temel dersi pekiştiriyorlardı.

Grup terapi süresince öfke sorunları yaşanması kaçınılmazdır. Başka bir erkeğin verdiği öfke özellikle inciticidir çünkü babadan gelen eski narsistik yaraya dokunur.

Buradaki erkeklerin birçoğuna çocukluk dönemlerinde öfkelerini ifade etme izni verilmemişti, tek savunmaları geri çekilmek ve küsmekti. Kendilerine öfke yönetildiğinde, bunu derin bir acı, kırılğan benlik imgelerine karşı duygusal bir yıkım olarak deneyimliyorlardı. Bu sebeple iki çocukluk dersi derinlerine işlemiştir: (1) Öfkemi ifade etme hakkına sahip değilim, öfkem ifade etmeye değer değil ve (2) bir erkeğin bana yönelttiği öfke beni yok eder.

Bu iki dersin uzun süren etkileri, bir grup seansında iki üyenin girdiği tartışmada açık bir şekilde görülüyordu. Öfkeyi ifade etmek, öfkeye muhatap olmak kadar zordur. Öfkesini açığa vuran kişi, öfkesinin duyulduğunu ve saygı gösterildiğini deneyimlediği bu yeni imkâna ihtiyaç duyabilir. Diğer taraftan, öfkenin yöneltildiği kişi, kendini saldırıya uğramış ve birey olarak reddedilmiş hissedebilir. Diğerlerinin kendisi için hâlâ arkadaşları olarak var olacaklarına olan güvenini ve soğukkanlılığını tekrar kazanmada büyük zorluk yaşar.

Güven, grup sürecinde çok temel bir meseledir. Gruptakiler, yardımseverlikle bir araya gelen bir grubun özünde samimiyetin olduğunu öğrenmelidirler. Birbirlerinin bireysel farklılıklarına uyum sağlama becerilerine güvenmeyi öğrenmelidirler. Aşırı hassas, kırılğan ya da savunmacı olduklarında, ortak bir mücadelede birleştiklerini hatırlamalıdır.

Danışan, eski terk edilme, hafife alınma, takdir görmeme duygularını yavaş yavaş bırakır. İlgi görmek için pasif bir şekilde beklemek ya da manipüle etmek yerine, kendini ifade etmeye ve diğerlerine ulaşabilmeye başlar. Diğerlerine ulaşarak kendini zorlayarak, kırılğan ve çaresiz olduğu hakkındaki eski varsayımını yavaşça terk eder.

Roger'e döndüm. "Yakın zaman önce, terapiye devam etmekle ilgili ciddi şüphelerin vardı. Ne oldu o şüphelere?"

“Artık erkeklerde ne aradığımı çok daha iyi bir şekilde kavradığım için, kaygılarım oldukça azaldı.” dedi. “Terapiye başladığım zamanlarda çıldırmış durumdaydım ve kendimi kontrol etmem gerektiğini biliyordum. Perry ile olan ilişkim gibi, diğer tüm ilişkilerim, bir sürü delilikle doluydu ve ben duygusal bir çöp kutusu gibiydim. Bu acı veren arzularla, güçlü isteklerle buraya gelmiştim. Bir derecede hâlâ duruyorlar ama artık onlara karşı kısmen kontrol kazandım. Çünkü onları oldukları gibi görüyorum ve daha iyi bir açıdan bakıyorum. Onları hiçbir zaman tatmin edemeyeceğimi biliyorum. Tatmin edilebilir değiller.”

“Başardın.” dedi Rahip John takdir eden bir sesle.

Roger gülümsedi ve şöyle söyledi, “Böyle bir farkındalığın, kendime olan kabulümün bir parçası olduğunu anlamaya başladım.”

“Bu kendini kabuldür.” dedim. “Çelişkili fakat bu istenmeyen eşcinselliğin reddi, kendini kabul etmektir.”

“Ne demek istediniz?” dedi Edward şaşırılmış bir sesle.

“Eşcinselliğe hayır diyerek, daha derin bir şeye evet diyor-sun. Burada olma seçimin, eşcinselliğe değil, *kim olduğuna* evet demendir.”

Roger düşünceli bir şekilde başıyla onayladı. “Bir keresinde benimle ilgili söylediğiniz bir şeyi şimdi anlıyorum, ‘Geri dönmek için fazla şey biliyorsun, Roger.’ ”

“Gerçekten fazla şey biliyorsun. Bunu bu şekilde sürdürümezsın.” diye ona hatırlattım.

Roger kendi kendine konuşuyormuş gibi şöyle söyledi, “Bu mücadele çok çetin ama bunun benim seçimim olduğunu kendime hatırlatmam gerekiyor. Bunu kendim için yapıyorum.”

“ ‘Bunu kendim için yapıyorum.’ ” diye tekrarladım. “Bu çok güç veren bir ifade. Kişisel güçle, hayatının kontrolünü almanla, güçlü hissetmekle ilgili bir şey. ‘Bunu kendim için yapıyorum.’ dediğinde nasıl hissediyorsun?”

Roger yavaşça şöyle söyledi, “Tamamen farklı bir duygu. Sorumluluğu üstlenme duygusu.”

“Terapi tamamen bununla ilgilidir, kendine dair daha güçlü bir his deneyimlemen, hayatının sorumluluğunu üstlenmen.”

Roger’in terapiye devam etme kararı almasına sevinmiştim. Aylardır terapinin değeriyle ilgili şüphelerini açıkça dile getiriyordu. Sonra Charlie ile destekleyici bir arkadaşlıkları oldu. Her hafta Venice Sahili’ndeki bir kafede görüşüyorlardı. Charlie, Roger’in erkeklerle yakınlık kurmaya olan korkusunu yakından incelemesine izin veriyordu ve Perry ile olan ilişkisinde neyin yanlış olduğunu irdelemesini teşvik ediyordu.

Grup üyelerinin bu seanslarda gösterdiği ilerlemeden memnundum. Üyelerin tümü, mücadelelerini birbirleriyle paylaşarak geliyordu. Bireysel seanslar çok değerli olsa da, grup terapisinin sağladığı destek, kendini karşılaştırma ve özdeşleşme imkânlarını sağlayamıyordu.

Onarım Terapisi Nasıl Etkili Olur?

Ş u soruyu sıklıkla sormuşumdur, “Onarım terapisi nasıl etkili olur?” Onarım terapisi, kaynağını psikanalizden alan tüm terapiler gibi, çocukluk döneminde tamamlanmayan bazı gelişimsel görevlerin olduğu varsayımına dayanır. Danışan çocuk olduğu dönemde, gerekli gelişim evrelerinden geçerken ebeveynlerinin ona yardımcı olmada yetersiz kaldığını deneyimlediği anlaşılır.

Psikoterapinin en iyi tanımlarından biri, “ebeveynlerimizin bize veremediğini, kendimize verme fırsatıdır.” Fakat yine de başkalarının yardımına ihtiyacımız vardır. Onarım terapisi erkek terapistlerin, erkek arkadaşların ve erkek psikoterapi grup üyelerinin aktif katılımını gerektirir.

Onarım terapisinin temel öncülü, eşcinsel danışanlarının çoğunun erkek cinsel kimliği eksikliğinden olduğudur. Bireyin kendi erkekliği hakkındaki eksiklik duygusu, homoerotik etkilenenmenin asıl temelini oluşturur. Onarım terapisinin nedensel kuralı, “cinsel kimliğin, cinsel yönelimi belirlediğidir.” Kendimizle özdeşleştirmedığımız bir şeyi erotikleştiririz. Bu sebeple terapinin odağı, danışanın erkek cinsel kimliği gelişimini tamamlamasıdır.

Onarım terapisi hem geçmişteki hem de hâlihazırdaki meseleler üzerinde çalışır. Geçmiş üzerindeki çalışma, erken çocukluk dönemindeki ebeveynlerle olan ilişkinin anlaşılmasına dayanır. Danışan genellikle, annesi çok sevgi gösterse de özündeki erkek kimliğini doğru bir şekilde yansıtmada büyük

olasılıkla yetersiz kaldığını fark eder. Anne çoğunlukla oğlunda iyi, küçük çocuk rolünün oluşturduğu sahte kimliği besler ve oğluyla aralarında kendisinin sırdaş, ruh ikizi ya da en iyi arkadaş olduğu, gerçeğe bağdaşmayan, abartılmış bir yakınlığa dayanan bir ilişki kurar. Bununla birlikte danışan, büyükanneyle, teyzelerle ya da ablalarla da bir özdeşim yaşamış olabilir.

Anne genellikle aşırı müdahaleci olurken, baba ilgisiz ve duygusal açıdan mahrum bırakan bir eğilim göstermektedir. Sıklıkla, oğlunu bağımsız bir birey ve erkek bir çocuk olarak tanımlamakta başarısız olur. Oğluna ulaşarak, onunla sağlıklı bir ilişki kurmak için duygusal açıdan yetersiz olduğundan baba, ya onunla olan ilişkisinde neler olup bittiğinin farkında değildir, ya da ilişkiyi düzeltmek için bir şeyler yapma becerisine sahip değildir. Genellikle, benim *müşamahakâr baba* olarak adlandırdığım roledir. Babanın duygusal ihmali, terapide yüzleşirken özellikle acı veren bir anıdır.

Geçmişe yönelik diğer çalışmalar, çocukluk çağındaki erkek akranlarla olan yaralayıcı ilişkiler ve genellikle otoriter bir abiyle olan ilişkidir. Akranlarla ya da yaşça büyük erkeklerle yaşanan, geçmişteki tüm eşcinsel deneyimler inceleme ve yorumlamayı gerektirir. Danışanın çocukluğunda maruz kaldığı bir cinsel saldırı mağduriyetini açığa çıkarmak, alışılmadık bir şey değildir.

Bugüne yönelik çalışmalar ise, danışanın içsel gücünden vazgeçişini anlamaya dayanır. İçsel güç, bir bireyin kendi benliğini ayrı ve bağımsız olarak görmesidir. Cinsel kimlik kazanmadaki başarısızlık, her zaman içsel gücün kaybıyla sonuçlanır. Bir danışanın ifade ettiği gibi;

“Çocukken dışarı çıkmazdım ve ne istediğimi söylemezdim. (...) Başkalarının ne istediğimi anlamasını isterdim, bu yüzden sadece beklerdim.”

“Peki, ya elde edemezsen?” diye sordum.

“Hayatım boyunca hep sır tuttum. Gücümü sır olarak sakladım.”

“Ne gücünü?”

“İstedğim şeyi dolaylı yoldan... bilirsiniz, manipülatif bir şekilde etme gücü.”

Onarım terapisinin merkezinde, danışanın erkeklik eksikliğinin, idealleştirilen erkeklere nasıl yansıdığını anlamak bulunur. “O erkekte bende eksik olan bir şey var, bu yüzden ona (cinsel olarak) yakın olmam gerekiyor.”

Onarım terapisi, harekete geçirici bir doğaya sahiptir. Sadece benlikle ilgili kazanılan iç görüler üzerinde pasif bir şekilde düşünmeyi değil, yeni davranışların aktif bir şekilde başlatılmasını gerektirir. Danışan, erkeklerle yakın ve cinsellik barındırmayan arkadaşlıklar kurabilmek için, erkeklerden kaçınma ve savunmacı ayrışma örüntülerini kırma mücadelesi vermelidir.

Terapi, danışanı çocukluk döneminde gerçekleştiremediği cinsiyete ilişkin görevleri gerçekleştirmeye zorlar. Danışanın ilerleyişi, bu görevlerin yetişkinlikte başarılmasını gerektirir. Heteroseksüel erkeğin yıllar önce ulaştığı noktayı yakalaması danışandan beklenir. Böylece sonuç olarak, farklı bir doğrultudan da olsa, heteroseksüel bir konuma ulaşabilecektir.

Babaya ve diğer önemli erkek figürlerine olan geçmişteki duygular, erkek terapisteye aktarılır. Terapi, bu yansıtımaların üzerinde çalışma fırsatı sağlar. Erkek terapisteye yöneltilen duygular reddedilme ve eleştirilme beklentisi, düşmanca bağımlılık dâhil bağımlılığa meyil, cinsel duygular ve öfkeyi içerir.

Diğer tüm psikoterapiler gibi, onarım terapisi de *anlamsal bir dönüşüm* yaratır. Bu anlamsal dönüşüm, danışanın kazandığı içgörü sonucunda oluşur. İstenmeyen davranışlarının altında yatan ihtiyaçlarını gördüğünde, davranışları hakkında yeni bir anlayış kazanır. İstenmeyen romantik etkilenmelerin gizemi çözülür. Bunları, çocuklukta karşılanmayan meşru ihtiyaçlarının, erkeklerden görmesi gereken sevgi, ilgi ve onay ihtiyacının dışavurumu olarak algılamaya başlar. Bu ihtiyaçların erotik olmayan bir biçimde karşılanabileceğini öğrenir.

Bu anlayış oluştuğunda, anlamsal dönüşüm gerçekleşir. “Bir erkekle seks yapmayı gerçekten istemiyorum. Asıl istediğim şey, erkekliğimi iyileştirmek.” Bu iyileşme, erkek ilgisi, sevgisi ve onayına duyulan meşru ihtiyaçlar karşılandığında meydana gelir.

Anlamsal dönüşüm, yalnızca entelektüel düzeydeki bir kavrayışı (iç görüyü) kapsamaz, bunun yanında yeni davranışları da gerektirir. Bedenselleştirilmiş deneyim, yani bedenin dünyada yeni bir biçimde var oluşu, kişisel kimlikte bir değişim meydana getirir. Kişisel kimlikteki değişim, bireyin başkalarıyla kurduğu ilişkilerde kendini defalarca farklı hissetmesiyle meydana gelir. Cinsiyet eksikliği ve eşcinsellik durumunda, bireyin artan erkeklik aidiyeti, diğer erkeklere karşı erotik etkilennemeleri azaltır. Erkeklik duygusunun yavaşça özümsevenmesi, rahatsız edici eski şehvetleri uzaklaştırır.

Son yıllarda, Eşcinsel Olumlayıcı Terapi (Gay Affirmative Therapy), eşcinsel bireylerin cinsel yönelimlerini kabul etmelerine ve onaylamalarına yardımcı olmak amacıyla ortaya çıkmıştır. Eşcinsel Olumlayıcı Terapi (EOT), hayatlarından memnun olmayan eşcinsel bireylerin, sadece içselleştirdikleri toplumsal önyargılardan kurtuldukları zaman bu memnuniyete ulaşabileceklerini varsayar. EOT, onarım terapisini bireyin kendini kandırmasıyla, suçluluğuyla ve düşük öz saygısıyla oynamak olarak değerlendirir. Açılma sürecinin, her eşcinsel danışanın probleminin çözümü olduğu hususunda keyfi varsayımında bulunur.

Buna karşın, onarım terapisini eşcinselliği gelişimsel bir eksiklik olarak görür. Onarım teorisine göre, Eşcinsel Olumlayıcı Terapi danışandan patolojisiyle özdeşleşmesini bekler ve bunu “sağlık” olarak adlandırır.

William Aaron (1972), *Düzcinsel* adlı biyografi kitabında şöyle der: “Birini, bakış açısını daraltıp, içten içe nefret ettiği bir şeye (eşcinselliğe) razı olarak, kendini topluma ve kendine adapte edebileceği konusunda ikna etmek çözüm değildir” (s. 26).

EOT eşcinselliğin doğal ve sağlıklı bir cinsel farklılık olduğunu varsayar. Gey erkeğin tüm kişisel ve kişiler arası sorunlarını, toplumla ya da içselleştirilmiş homofobiyle bağdaştırır. Teorik model, danışanın yaşam deneyimlerini mağduriyet bağlamında çerçeveleştirir ve danışanı kaçınılmaz biçimde geleneksel toplumun aleyhine çevirir.

Onarım terapisinin açıkça görülen faydalarını, artan öz saygıyı ve sıkıntı, kaygı ve depresyondaki azalmayı, EOT'un nasıl açıkladığı şüphesiz merak konusudur. Başkalarıyla daha iyi ilişkiler kurma ve sıkıntı veren dikkat dağınıklarından kurtulma, onarım terapisi alan erkekler tarafından genellikle dile getirilen faydalardır.

İlginç biçimde, EOT ve onarım terapisi, eşcinsel erkeğin ihtiyaç duyduğu ve arzuladığı şey konusunda hemfikirdir: kendine, başka erkekleri sevmeye izni vermek. Fakat EOT bu ilişkilerin erotikleştirilmesine dayanan gey ideolojisi sınırları içinde çalışırken, onarım terapisi erkekler arasında yapılan seksin, olgunlaşma yolunda gerekli olan karşılıklılığı baltalandığını savunur. Onarım terapisi eşcinsel erkeği, başka erkekleri seks partneri olarak değil fakat kendisiyle eşit konumdaki arkadaşları olarak sevmesi konusunda özgürleştirir.

Grup terapisi herkes için özel bir zorluk teşkil eder. Kimin, ne kadar, ne hakkında ve ne amaçla konuşacağına grup karar vermelidir. Grubun desteğinden nasıl yararlanacağına herkes kendi karar vermelidir. Her üye konuşma sorumluluğunu almalı ve sözlü anlatım akışı içerisinde kendine bir yer edinmelidir.

Grup terapisi, katılımcıları eski pasif dinleme alışkanlığını bırakmaya teşvik eder. Pasif dinleme, konuşmacıya aktif bir karşılık vermektense, kişisel çağrışımlar uyandıran, ilgisiz ve ben merkezli bir dinleme şeklidir. Savunmacı ayrışmanın bir sonucu olan pasif dinleme alışkanlığı, duygusal soyutlanma politikasının sürdürülmesine sebep olur.

Buna karşın, aktif dinleme konuşmacıyla canlı bir iletişimin sürdürülebilmesi için kişinin kendini unutmamasını gerekli kılar.

Aktif dinleyicide, diğlerinin söylediğine karşı içsel bir karşılık oluşur. Ardından, bu karşılığı soru, yorum veya tavsiye şeklinde ifade etmeyi seçebilir.

Grup terapisi erkeklere, çocuklukta tamamlanmayan bir ders olan, erkeklerle bağ kurma fırsatı sunar. Bir danışanın ifade ettiği gibi, “Çocukken nasıl arkadaş olacağımı bilmezdim. Bir çocuğu sevdiysem, ona çok kuvvetli, yoğun ve sahiplenici bir şekilde yaklaştırdım. Bugün de ne zaman arkadaş olabileceğim biriyle tanışsam aynı şeyi yapıyorum. ‘Hadi akşam yemeği yiyelim, hadi sinemaya gidelim, kahvaltıda ne yapacaksın?’ ”

Çoğu danışan, aynı mücadeleyi paylaşan diğer erkeklerin yanında cinsellik hakkında açıkça konuşmaz. Bu, korkutucu olsa da heyecan verici yeni bir deneyimdir ve her danışan ilk grup görüşmesinde temkinli, hatta ürkek davranır. Belki de yakın bir ilişki kurabileceği, hatta cinsellik yaşayabileceği çekici bir erkekle tanışma fantezisine kapılmış bile olabilir.

İlk grup seanslarında, birbirleri hakkındaki yoğun merakları ön plandadır ve kişisel konuları dışı vurma konusunda oldukça kaygılıdırlar. Bu erkekler cinsel yönelimlerinden gurur duymazlar ve bu yüzden bir nebze utanç duygusuyla yüzleşirler. “Tanrım, bildiğim biriyle karşılaşmama mani ol!” düşüncesi oluşur. Fakat arkadaşlıklar kuruldukça, bu düşünceler geri planda kalır.

Grubun bir parçası olduktan sonra, herkes burasının kabul edildiği ve anlaşıldığı bir yer olduğunu keşfeder. Grup, erkeklerin ortak sorunlarını, zor kazanılmış iç görüşlerini ve fikirlerini paylaştıkları bir yerdir.

Bir danışan bunu şöyle yorumlamıştı, “Benim için grup, miyop olduğunuz için gözlük takmak gibi bir şey. Daha önceleri görebildiğim şey sadece belirsiz imgeler ve desenlerdi.”

Başka bir danışan şöyle ifade etmişti, “Buraya gelmeden önce, erkek eksikliğinin sıkıntısını çektiğimi fark ettim. Bunun için ne yapmam gerektiğini bulmam konusunda yardıma ihtiyacım olduğunu bildiğim için buraya geldim. Daha önce hiç

ilerleyemeyişimin sebebi bir boşluğun içinde çalışıyor olmamış. Tamamen yalnızdım, kimseyle konuşmuyordum.”

Haftalık grup tartışmalarımızdaki iletişim üç düzeyde ilerler: Dışsal, İçsel ve İlişkisel.

Düzy Bir, “Dışsal”, genellikle her grup seansının ilk bölümüdür. Hem bireysel terapide hem de grup terapisinde güvenli bir ısınma diyalogu görevi görür. Genellikle hafta içinde meydana gelen olaylar hakkındaki bir konuşmadan oluşur ve içsel motivasyonlar gözetilmeden dışsal olaylar bildirilir.

Düzy İki, “İçsel”, iki ya da daha fazla kişi, bir üyenin bildir-diği olaylara ilişkin motivasyonlarını incelediğinde ve açıklığa kavuşturduğunda gerçekleşir. Üyeler, söz konusu kişinin meydana gelen olayların sebebine nasıl katkı sağlamış olabileceğini anlama girişiminde bulunur.

Düzy Üç, “İlişkisel”, en terapötik düzeydir. Kişisel açıdan en zorlayıcı ve riskli olandır fakat güven inşa etme yönünde büyük bir olanak sağlar. En az iki üyenin hâlihazırda meydana gelen münasebetleri hakkında birbirleriyle konuşmasıyla gerçekleşir. Zamanlama, üçüncü düzey için merkezî bir konumdur, üyeler şimdiki zamanda konuşuyor olmalıdır. Birbirlerine karşı o andaki olumlu ve olumsuz duygularını ifade ederken, ne deneyimlediklerini tanımlarlar.

Konuşmanın üçüncü düzeye doğru ilerleyebilmesi için bir hayli zaman gerekir. Grup üyeleri bu düzeyde kolayca incinebilir. Yaklaşıp uzaklaşma ve kusur bulma çok sık görülür. Bir üye kırgın hissettiği zaman, genellikle grubun kendisi için gerçekten yararlı olup olmadığı hakkındaki şüphelerine örtük atıflar yapar. Bir sonraki hafta gelmeme tehdidini yaşayabilir. Fakat Düzy Üç, her grup için en faydalı olandır. Zorlanma (“kendine getiren bir tekme yeme”) ve desteklenme (“sırtının sıvazlanması”) dengesi içinde, karşılıklılığı deneyimleme fırsatı sağlar.

Yeni oluşan bir grubun ilk birkaç seansı, bahane bulmanın yaygın görüldüğü bir başlangıç aşamasıdır. Grupla özdeşleşmeye karşı bir direnç yaşandığından, şikâyetler havada uçuşur.

“Benim tipim değiller”, “çok yaşılar” ya da “çok gençler”, “bu grup rastgele seçilmiş” ya da “çok tecrübesizler”, “çok dindarlar” ya da “yeterince dindar değiller.” Bu bahane bulma durumu, savunmacı ayrışmanın bir belirtisidir. Brad Sargent’in (1990) *nihai eşsizlik* olarak adlandırdığı, başka bir deyişle “benim benzersizliğim, diğerlerinin beni anlamasını imkânsız kılar” fikrini devam ettirir. Bu fantezi, her erkeğin kendini duygusal açıdan izole etmesine sebep olur çünkü tüm önemli erkek ilişkilerinde iki tür erkek yaratma örüntüsüne hapsolmuşlardır. Diğer erkekleri ya değersizleştirir, küçümser, ciddiye almaz ve daha aşağı bir konuma getirirler ya da aşırı değer verir, yüceltir ve hayran olurlar.

Bir erkeğin başka bir erkeği bu skalada nereye yerleştireceği, *temsile* göre, yani bilinç dışı düzeyinde kendinde eksik bulduğu ve değer verdiği, aynı zamanda diğerinin sahip olduğunu düşündüğü erkeksi özelliklerin sembolik temsiline göre belirlenir. Bu özellikler genellikle o kişinin karakteriyle ilgili değildir. Diğerine karşı gerçekçi bir aşinalık geliştiğinde, birey en sonunda erotik arzusunu kaybeder.

Grup tartışmalarında, sıklıkla danışanlar tarafından yapılan iki çeşit erkek ayırımına varırız: sıradan ve gizemli. Gizemli erkekler, danışanda hayret uyandıran ve kendisini cezbeden esrareniz erkeksi özelliklere sahiptir. Danışanın sahip olmayı dilediği niteliklerin cisimleşmiş hali oldukları için, böyle erkekler yüceltilir ve hatta idealleştirilir.

Bu duygusal açıdan felce uğratan, derecelendirilmiş önem örüntüsü, grup sürecinde daima tekrarlanır. Temsile olan takıntı, eşcinsel ilişkilerdeki öfke ve hayal kırıklığının büyük bir kısmının kaynağıdır ve gey ilişkilerindeki gelip geçiciliğin ve değişkenliğin çoğunu açıklamaktadır.

Değersizleştirme ve aşırı yüceltmenin ötesinde, olası üçüncü bir tepki vardır: karşılıklılık. Bu, asıl ulaşmaya çalıştığımız şeydir. Karşılıklılığın olduğu bir ilişki dürüstlük, kendini ortaya koyma ve eşitlik özelliklerini taşır. Yaş, statü ve hayat tecrübesinde bir dengesizlik olsa bile, diğeriyile yapılan derin paylaşımlar bir dengeleyici görevi görür. İyileşme, insan iliş-

kilerinde bu düzeyde meydana geldiği için ilişkilerde karşılıklılığı kazanmak grup psikoterapisinin hedefidir. Karşılıklılık, erkek kimliğiyle özdeşleşmeye kapı aralar. Üyelerin, iyileşme sürecine girmelerini sağlayan bir geçiştir.

Bir grup üyesi bu konuda şunları dile getiriyordu, “Eğer terapiye, erkeklerle ilişki kurmaya dair olumlu herhangi bir yönlendirme almadan, sadece seksî bırakmak için gelmiş olsaydım, gerçek bir değişim bekleyemezdim. Artık ilişkileri cinsel açıdan dışa vurmaya değil, gerçek ilişkilere ihtiyacım olduğunu kabul ettim.”

Başka bir grup üyesi deneyimini şöyle tanımlıyordu, “Her gün ihtiyacım olan maskülen enerjiyi grup karşılıyor. Güçlü, yoğun ve değer katan bir deneyim. Grubumuz, hepimizin ihtiyacı olan fakat çocukken kaybettiğimiz baba rolünde. Aramızda bizi vermeye, iyileşmeye ve birbirimizi önemsemeye sevk eden bir güç, bir mevcudiyet var.”

Tüm tedaviler, gelişmeye engel olan bir tür direnci yenmelidir. Eşcinselliğin tedavisinin, erkeklere karşı oluşan savunmacı ayrışma direncini gidermek olduğunu basitçe ifade edebiliriz. Grup terapisi, erkeklerle özdeşleşmenin reddine sebep olan bu ayrışmanın üzerinde çalışmak için güçlü bir fırsat sunar.

Zaman zaman grup üyelerimizin negatif yüklü mıknatıslar gibi birbirlerine karşı koydukları görülür. Birbirlerine karşı hassasiyetleri ve samimi bir ilgileri olsa da tüm grup sürecini felce uğratan bir temkinlilik ve eleştirelilik de görülür.

Savunmacı ayrışma, daha önce erkeklerle bağ kurmayı ve özdeşleşmeyi engelleyen bir süreç olarak tanımlanmıştı. Kökeni, çocukluk çağında erkeklerden görülen zarara karşı bir koruma olmakla birlikte, yetişkinlikte erkeklerle içten bir yakınlık ve karşılıklılık kurmaya karşı bir set oluşturur. Eşcinsel birey, iki çatışan dürtü arasında kalır: erkekler tarafından duygusal ihtiyaçlarının karşılanmasına duyduğu doğal gereksinim ve erkek ilişkilerinde korku ve öfkenin varlığını sürdüren savunmacı ayrışma.

Savunmacı ayrışmanın gruptaki göstergeleri; düşmanlık, rekabet, güvensizlik ve kabul endişesi olarak açığa çıkar. Grup üyeleri aldatılmaya ilişkin meselelere oldukça hassastır. Ürkekliğe, hassaslığa ve savunmacılığa, aynı zamanda ilişkilerdeki kırılğanlığa, en ufak bir yanlış anlaşılma kolayca kırılan geçici güvene tanık oluruz.

Diğer taraftan, aranan niteliklere sahip olmayan ve gizemli olmayan benzer erkeklerle arkadaşlık kurmaya karşı bir direnç görülür. Sıradan erkekler değersizleştirilir, bazen küçümsenerek reddedilir. Bir danışan erkeklerle ilgili algısını şöyle betimliyordu, “Bir erkekten etkilenmezsem, onu katı, kaba ve ilkel tiplere, hiçbir ilişki kuramadığım, tiksindirici maço şeylere benzetiyordum.” Böyle bir yanılmanın sonucunda, birçok danışan çok az sayıda karşılıklılığa dayanan erkek ilişkisi kurabilir. Diğer erkekleri bu iki kategoriden birine yerleştirerek, danışan ayrışmasını meşru kılar. Arkadaşlıkta gerekli olan karşılıklılığı kurmak için kendini ya çok değersiz ya da çok üstün görür.

Gizemli olmayan erkeklerle arkadaşlık kurmaya karşı gösterilen direnç, grup üyeleriyle tanışmaya başlangıçta duyulan ilgi ve heyecanın ardından gelen hayal kırıklığının bir nedenidir. Gruptaki diğer üyeler hakkında “benim kadar zayıflar” diye düşünür ve onları küçük görür. Özellikle daha kadınsı, duygusal ve kırılğan kişilik özellikleri gösteren “daha zayıf” grup üyelerinden iğrenebilir. Bu dirençle bireysel seanslarda ilgilenilmesi önemlidir.

Asıl terapötik deneyim, bireylerin seks objesi olmaktan gerçek insan olmaya (erostan agapeye¹⁵) geçişlerindeki gizemin kalkmasıdır. Algılamada bu ayrımı yapan 28 yaşındaki bir danışan şöyle söylüyordu, “Her eşcinsel deneyimden sonra, bir şeyler eksik gibi geliyor. Bir erkekle kurmak istediğim yakınlık gerçekleşmiyor. Sonra seksin istediğim şey olmadığını düşünüyorum. Heteroseksüel arkadaşım Bob ile olan ilişkim böyle değil. Onunla cinsel yakınlık kurma ihtiyacı duymuyorum.”

“Onunla çok yakınlaşmak için, seks hakkında aklımdan bir düşünce bile geçirmeden arkadaşılığımızdan istediğim her şeyi

15 Eros, Yunanca’da cinsel arzu; agape ise koşulsuz sevgi anlamına gelir. (ç.n.)

almam, böyle arkadaşlıklarda gerçekten var olabilmem için kendime izin vermem, çok güçlendirici bir deneyim.”

Grup üyeleri sosyal ortamda görüştüklerinde cinsel ilişkiye girme olasılıkları her zaman vardır. Fakat böyle bir düşünce nadiren görülür. Cinsel ilişkinin arkadaşlığı zedelemesi kaçınılmazdır fakat arkadaşlığı tamamen bitirse bile, daha derin bir dürüstlüğüne gelişmesine olanak sağlayabilir. Böyle bir düşünce, hem olayın muhatapları hem de tüm grup için büyük sonuçları vardır. Bu nedenle, olaya dâhil olan kişileri kendileri hakkında derin düşünmeye ve diyalog kurmaya teşvik ederim.

“Düşüşün ardından” erkeklerden birbirleriyle şu soruları yanıtlayarak konuşmaları istenir:

1. Benim için cinsel bir deneyim olasılığı ilk ne zaman ortaya çıktı?
2. Seni o duruma düşürecek ne yaptım?
3. Bu cinsel deneyimin ikimizde bıraktığı duygusal etkiler neler? Kişisel sınırını ihlal ettim mi?
4. Sana karşı hiç öfke duyuyor muyum?
5. Manipülatif miydim? Bencil miydim? Kendi ihtiyaçlarımı seninkilerin önüne mi koydum?
6. Seninle karşılaşmak istediğim doğal duygusal ihtiyaçlarım nelerdi? Rahatlama, ilgi, güvenlik, sevgi, güç, cinsel rahatlama?
7. İstedğim şeye ulaştım mı? Ulaşmadıysam, onun yerine ne yaptım? İlerleyişimizi engelledik mi?
8. Bu cinsel davranış, ilişkimizin kalitesini nasıl etkiledi?

Bunların yanında, onlara geleceğe dair sorular sorarım:

1. Seninle ilgili şu anki gerçek duygusal ihtiyaçlarım neler?
2. Benden şu anda ne istiyorsun?
3. Senin gelişimine nasıl destek olabilirim?
4. Erkek arkadaşlıklarla ilgili benden nasıl bir destek almak istersin?
5. Senden af dilemem gerekir mi?
6. Birbirimize karşı şu anda nasılsınız?

Eğer bu soruların tümü, acı verici de olsa, içtenlikle cevaplanırsa, bu iki erkek kendilerine ve birbirlerine yardım etmenin erotik olmayan yeni yollarını bulabilirler.

Yıllardır süregelen gey fantezisi, erkek arkadaşlıkta seksin mümkün olduğudur. Fakat grup, şu kaçınılmaz gerçeğinin farkına varır, iki erkek arasındaki cinsel birliktelik, ilişkinin kalitesini kalıcı olarak değiştirir. Cinsel birlikteliği yaşayan kişiler, yıkıcı bir şeyin meydana geldiğini reddedebilir. Ya da “bir şeyin” olduğunu itiraf edip, bunun bir etkisinin olmadığını iddia edebilirler. Fakat sağlıklı bir erkek ilişkisinde seksin hiçbir zaman yerinin olmadığını dikkate almamız gerekir.

Aylar boyunca, grup birçok konuya değinir. Bunların birçoğu kendine güvenle ilgilidir. Erkekler genellikle erkek onayı görmek için kendilerini “kaybetme” veya kendilerinden ödün verme eğiliminde olduklarını belirtirler. Erkeklerden kabul görebilmek için yapmak zorunda kaldıkları şeye karşı bir mağduriyet duygusu ve öfke duyarlar. Düşmanca bağımlılıklara nasıl kolayca kapıldıklarını görürler.

Psikoterapi, bütünlüğe doğru gelişmemizi sağlayan bir süreçtir. Varsayılan konumuz eşcinsellik olsa da altında yatan asıl evrensel sürecin başlatma, gelişme ve değişimden oluştuğunu gruba söylerim.

Erkekler, herkesin yetişkinliği bütünüyle gerçekleştirmeye doğru yol aldığının ve duygusal gelişim sürecindeki hatalardan dolayı heteroseksüel ya da homoseksüel, danışan ya da terapist, herkesin yenmesi gereken kendi kişisel engelleri olduğunun farkına varırlar. İnsanı diğer canlılardan ayıran öz değerlendirmeye ve pozitif değişimi seçme becerileri insan doğasının gerçek mucizeleridir.

Eşcinsel biri, tam anlamıyla heteroseksüel olabilir mi? Bu soruyla sık sık karşılaşırım.

Ex-gey hareketinin önemli öncülerinden Alan Medinger (1992), kendi iyileşme sürecini anlatırken şöyle bir endişeyi dile getirir: “Eşcinsel şehvetimi tamamen geride bıraktıktan ve evliliğimde mutlu ve beni memnun eden bir cinsel ilişki-

ye sahip olduktan yıllar sonra, bir etken beni rahatsız etmeye devam ediyordu. Çekici bir erkekle, çekici bir kadın bir odaya girdiklerinde, ilk baktığım erkek oluyordu” (s. 1-2).

Onarım terapisinin eleştirmenleri, fantezinin bir erkeğin cinsel yönelimini belirlediğine inanır. Peki, heteroseksüel bir erkek eşcinsel bir fantezi kurgularsa, bu onu eşcinsel yapar mı? Bir insan bir şey çalma fantezisine sahip olursa, bu onu hırsız yapar mı?

Bu soruya, Dr. Salman Akhtar’ın “İki Çiçek Vazosunun Öyküsü”nü anlattığı, *Kırık Yapılar* (Broken Structures) adlı kitabında yanıt bulabiliriz.

Dr. Akhtar klinik psikoloji stajyerlerinden oluşan bir sınıfa karakter patolojisiyle ilgili bir ders vermektedir. Bir öğrencinin, “psikoterapi bir danışanı, her zaman davranışsal olarak uyumlu olmuş birinden ayırt edilemeyecek şekilde, tamamen iyileştirebilir mi?” sorusu üzerine şöyle karşılık vermiştir:

Bir anlığına düşündüm. Ardından iç sesim tarafından kışkırtılarak, hazırlıksız bir şekilde şu cevabı verdim. “Peki, Çin porseleninden yapılmış iki çiçek vazosunun olduğunu hayal edelim. İkisi de detaylı bir şekilde oyulmuş, eşit değerinde, şıklıkta ve güzellikte. Sonra bir rüzgâr esip birini deviriyor ve paramparça ediyor. Uzak bir yerden bir uzman getirtiliyor. Uzman zahmet vererek, adım adım parçaları birbirine yapııştırıyor. Kısa süre içinde vazoyu bütün bir hale getiriyor. Vazo sızdırmadan içinde su tutabiliyor, gören herkese kusursuz geliyor. Fakat bu vazo artık diğerinden farklı. Kırıldığı yerlerde beliren çizgiler, geçmişin örtük hatırlatıcıları, deneyimli bir göz tarafından her zaman fark edilebilir olacaktır. Bununla birlikte, artık belli bir bilgiye sahip olacaktır çünkü diğer vazonun bilmediği bir şeyi, kırılmanın ve tekrar bir araya gelmenin ne olduğunu bilmektedir.” [s. 375]

Büyük araştırmacı Dr. Irving Bieber ile 82 yaşındaki vefatından birkaç ay önceki son görüşmemde ona şöyle sormuştum, “Tedavi ettiğiniz eşcinsel danışanlar, gerçekten içsel ola-

rak değiştiller mi yoksa sadece davranışları üzerinde kontrol m kazandılar?”

Süratle ve kesin bir şekilde şöyle yanıtladı, “Tabii ki! Hastalarımın çoğu tamamen heteroseksüel oldu.”

Devam ettim, “Ama homoerotik düşünce ve duyguların bir kısmı genellikle kalıyor gibi görünüyor.”

Aynı hızlı kesinlikle şöyle söyledi, “Elbette kalıyor. Her zaman kısmen kalabilir.” ve omzunu silkti.

Yaşlı bir statla tartışmamayı dileyerek sustum ama sonra, Irving Bieber’in açık bir çelişkiyi nasıl bu kadar kendinden emin bir şekilde tanımlayabildiğini düşündüm.

Akhtar’ın metaforu buna bir yanıt sunuyor: kırık vazo artık bütün, içinde sızdırmadan su tutabiliyor ve görenlere güzel görünüyor. Sadece kırıldığı yerlerde oluşan ince çizgiler geçmişin travmasının örtük bir hatırlatıcısı olarak kalıyor.

Heteroseksüel erkekler, pürüzsüz bir kilden yapılmış vazolar gibi, ne düşüp dağılma travmasını ne de toparlanıp bir araya gelme bilgeliğini bilirler. Onarım terapisi, birçok eşcinsel erkek için toparlanıp bir araya gelmenin bir yolu olmuştur.

Referanslar

- Aaron, W. (1972). *Straight*. New York: Bantam.
- Akhtar, S. (1992). *Broken Structures*. Northvale, NJ: Jason Aronson.
- Bieber, I., Dain, H., Dince, P., et al. (1993). *Homosexuality: A Psychoanalytic Study of Male Homosexuals*. New York: Basic Books.
- Castaneda, C. (1968). *The Teachings of Don Juan: A Yaqui Way of Knowledge*. New York: Ballantine Books.
- Jacobi, J. (1969). A case of homosexuality. *Journal of Analytic Psychology* 14:48-64.
- Medinger, A. (1992). Stimulation and healing. *Regeneration News*, February.
- Miller, A. (1987). *The Drama of Being a Child*. London: Virago Press.
- Nunberg, H. (1938). Homosexuality, magic and aggression. *International Journal of Psycho-Analysis* 14:1-16.
- Sargent, B. (1990). Speech at Exodus International Conference, San Antonio, TX, July 8-14.

İndeks

- Aardweg, G. Van den, 30, 122, 240
Akhtar, S. 265, 266, 267
Aktif dinleme 257
Arkadaşlıklar 242
Babalar 2, 169
Bieber, I., 12, 104, 120, 265, 266, 267
Bowlby, J., 33
Can sıkıntısı 55, 56
Charlie 5, 10, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93,
94, 95, 96, 97, 99, 100, 101,
102, 103, 104, 105, 106, 107,
108, 109, 110, 112, 145, 163,
205, 214, 215, 217, 218, 222,
224, 226, 231, 233, 234, 235,
237, 238, 246, 247, 248, 251
Cook, C., 81, 97, 233, 234
Dan 5, 10, 113, 114, 115, 116, 117, 118,
119, 120, 121, 122, 123, 124,
125, 126, 127, 128, 129, 130,
214, 220, 223, 227, 228, 229,
230, 235, 242, 243, 244, 245,
246, 247, 248
Edward 5, 147, 148, 149, 155, 157, 158,
160, 161, 162, 164, 165, 167,
169, 173, 175, 218, 230, 250
Eşçinsellik, kalıtım-çevre tartışması 2,
7, 8, 12, 89, 101, 102, 104, 122,
133, 193, 206, 232, 238
Eşçinsel Olumlayıcı Terapi (EOT) 10,
256, 257
Gendlin, E., 229
Grup terapisi 257, 258, 261
Horner, A., 32
İçsel güç 254
İlgi 163, 207, 221, 249
Jacobi, J., 102, 267
John, Father, 5, 33, 63, 64, 65, 66, 67,
68, 69, 70, 71, 73, 74, 75, 76,
77, 78, 79, 80, 82, 84, 85, 138,
145, 146, 205, 219, 220, 223,
225, 226, 227, 232, 233, 234,
237, 248, 250
Jung, C., 102
Kadınlar, eşçinsel yönelimli yaklaşım
33, 43, 198
Karşılıklılık 238, 261
Korku 211
Mastürbasyon 18, 224
Medinger, A., 264, 267
Miller, A., 102, 267
Moberly, E., 33
Narsisizm 132
Nunberg, H., 186, 267
onarım dürtüsü 12, 17
Onarım terapisi 61, 206, 209, 253, 255,
257, 266
Öfke 98
Pasif 257
Pasif dinleme 257
Payne, L., 97
Pornografi 64, 191
Psikoterapi, onarım terapisi 110, 264
Roger 5, 10, 177, 178, 179, 180, 181,
182, 183, 184, 185, 187, 188,
189, 190, 191, 192, 193, 194,
195, 196, 197, 198, 199, 200,

201, 202, 203, 204, 205, 206,
207, 208, 209, 210, 211, 215,
216, 223, 224, 225, 230, 235,
236, 237, 238, 243, 248, 249,
250, 251
Sahte benlik 105
Sargent, B., 260, 267
Savunmacı ayrışma 261
Sevgi 16, 118
Siegel, E., 193
Steve 5, 10, 30, 131, 132, 133, 134, 135,
136, 137, 138, 139, 140, 141,
142, 143, 144, 145, 146, 214,
215, 218, 221, 222, 223, 231,
234, 238, 239, 240, 241, 242,
243, 244, 245, 246, 247, 248
Sullivan, H. S., 192
Tom 5, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47,
49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56,
57, 58, 59, 60, 61, 82, 83, 225,
226, 231, 234, 238, 240, 241,
244, 248
tuvalet utangaçlığı 18, 106
Üç A 17